Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Rahbek, K. L.
Titel | Title:	K. L. Rahbeks Samlede Fortællinger.
Alternativ titel | Alternative title:	Samlede Fortællinger.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Bd. 3
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Schultz, 1804-14
Fysiske størrelse | Physical extent:	4 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57, - 242, - 8°
DET KGL. BIBLIOTEK

K. L. Rahbek
Fortællinger
3.

1806

THECA REGI

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130001745981

K. L. Rahbeks

samlede

Fortællinger.

End ei din Stræng af farlig Velklang bæver
Og skildrer Sindets Ruus, som jordisk Salighed,
Hvad er en Digters Navn, naar efter ham der lever
Et Ord, han hist skal rødme ved?
Lad feige Skare ham omarme,
Forgude ham af Skræk for Svøben i hans Haand,
Og koldt see hen til dig, med roligst Aand
Din Digter smiler uden Harme.

F. H. Guldberg.

Tredie Bind.

Kiøbenhavn 1806.
Trykt og forlagt af Directeur Joh. Fr. Schultz.
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Indhold

af tredie Bind.

	Side
Fredrik **r eller Troskyld og Qvindelist . .	1
Eulalia Meinau første Part	101
Eulalia Meinau anden Part	183
Minnehold eller den ægte Kiærlighed, et Brev med Svar	327
Georg Liebners Breve indeholdende Meineks Endeligt	373
Til Læserne; hvori et kort Udkast af Camills og Constances senere Skiæbne	457

BIBLIOTHECA · HAFNIENSIS · REGIA

Fredrik ***t

eller

Troskyld og Qvindelist.

En Fortælling i Breve.

Fredrik **r

eller

Troskyld og Qvindelist.

Naar Siælen ei vil vinde,
Men villig lod sig binde
Af Elskovs Tvrannj,
Skal selv paa Vennens Læbe
Raad blive Gift, og dræbe
Den, som han vil befrie.
Thor i Balders Død, 2 Act sidste Scene.

den 17 April 180*.

Frdr. **r. til Ludvig **f.

Vi skiltes Uvenner ad i Gaar Aftes første Gang i vort Liv. Jeg kan ikke finde mig i, at, naar vi i Dag mødes ved vore Forretninger, Vedkommende og Uvedkommende skal opdage denne Forandring. Jeg skriver dig derfor dette til saa tidlig, at du kan have det, inden du gaaer paa Contoiret.

Du havde Uret i Gaar, utilgivelig Uret, Ludvig! de andre hverken vil eller kan jeg besværge mig over; Galningen, **g, og den forsvirede ***m, kan ikke dømme anderledes; overalt var det sienſynlig ***Johannisberger, der talte af dem. Men du Ludvig! du, som burde kiende din Ungdoms Ven, som veed, hvor væmmelige endog blot jeres Maskeradeeventyr har været mig! veed, at jeg aldrig har været istand til at begribe, at et Menneske af Sæder, som du, kunde finde Morsmellem — hvad Franskmanden med et saa træffende Navn kalder filles perdues... Du kunde troe, at Alt, hvad han i denne Anledning ved saamangenLeilighed har yttret, var kun Hykleri, Støv, han søgte at kaste sine Venner i Øinene, medens han .... fy.

Dog, Ludvig! dog tildeels kunde du have Føie at beklage dig over mig, vel og at mistænke mig; første Gang i vore Dage har jeg havt en Hemmelighed for dig, og havt den temmelig længe: og kunde du da ikke vel forledes til at troe, at jeg maatte have Føie at skamme mig ved, hvad jeg dulgte for dig? — Men burde jeg dog ikke kunde regne paa, at du kiendte bedre din Ven, at du bedømte ham mildere?

Overalt, Ludvig! er du selv paa en Maade Skyld i, at jeg dulgte, og maatte dølge mig for dig! ved mere end een Leilighed har jeg sagt dig, du har ladet dig smitte af Menneskers Tone, hvis Tænkemaade du foragter; jeg har frygtet, og som du selv nu maa tilstaae, ikke uden Grund frygtet en Scene, som i Gaar Aftes, naar jeg vilde betroe dig, hvad nu Hændelsen bragte dig paa Spor af, og i saa Tilfælde, Ludvig! havde det, maatte det have været ude med os uden Redning! — Dog paa den anden Side — skulde du virkelig kunde saaledes modtaget min Fortroelighed? skulde den ikke have afvæbnet dig?

Men saaledes kan jeg blive ved indtil evig Tid, og du bliver endda ikke klogere; altsaa! du havde for saavidt Ret i Gaar Aftes! det Fruentimmer, den Engel, du mødte mig med i Gaar Aftes, er min.... Min, det er saa omtrent Alt, hvad jeg kan sige; thi min Kiæreste skal jeg vel vogte mig for at kalde hende, saalænge jeg husker de mange og vederstyggelige Kiæresterier, vi blot i vor liden Kreds har været Vidne til; min Brud kan jeg desværre ikke kalde hende; da du veed, hvor uvisse og upaalidelige mine Udsigter, især i min nuværende Afhængighed af den retskafne, men i slige Henseender saa vanskelige **»

nødvendig maa være; men min Elskede, min eene, evig, uendelig Elskede er hun, og intet andet; og — honni soit, qui mal y pense.

Og hvo hun da er? smiil, om du vil! Ludvig; men videre, end jeg Alt har sagt dig, kan jeg næsten ikke sige dig; hun er en Udlænding, hun kalder sig Ulla **n, men jeg har al Føie til at troe, at det ikke er hendes rette Navn, hvad hun heller egentlig ikke for mig har lagt noget Dølgsmaal paa. Men ligemeget! skulde der da ligge mig saa særdeles Magt paa at vide, hvad Rangskat hendes Fader har betalt om Aaret, eller hvad Navn hende i de gode Christnes Nærværelse er blevet givet, kort sagt, hvad hun er, naar jeg saa fuldkommelig veed, hvo hun er? en af de ædelste, elskeligste, med al sin indtagende Dannelse høist naturlige og ukunstlede Skabninger, jeg nogensinde har truffet. Vi har tilforn saa ofte beundret Frøken Sophie **p, men hvor hun falder bort mod Ulla! h e n d e skulde du kiende.

Og hvorfor du da ikke kan gisre hendes Kiendskab? om Dragen ruger over sin Skat! o nei! Ludvig! intet mindre! det Øieblik, Omstændighederne tillade mig offentlig at vise hende, som min, da er det mit inderligste og kiereste Ønske, at min bedste Ven maa blive hendes; men i nær-

værende Øieblik maa jeg modstaae denne Fristelse, endog for dig at bramme med min Rigdom. Mere end eengang har jeg slaaet derpaa: men hun vil ikke; hun kan ikke; allerede mit Kiendskab, mit Komme, siger hun, vilde give en ubehagelig Opsigt, hvis jeg ikke var saavel kiendt og liidt der i Nabolauget, og især der i Huset.

Og hvorledes jeg da er blevet kiendt med hende? paa en snorrig synderlig Maade; saa ligefrem, saa naturligt det gik til, da det skeede, saa underfuldt, saa romansk forekommer det mig nu, da jeg skal samle og fortælle det.

Du veed, hvad jeg er for en Giæk efter Børn; adskillige Gange havde jeg, naar jeg gik ud, eller kom hiem, mødt en deilig Glut, som syntes at være en sex syv Aar, med et Ansigt saa venligt, et Par Øine saa klare og milde, et Haar saa lyst, saa krøllet; og tillige bestandig klædt saa reenlig og saa peent, skiøndt overmaade simpel. Hun kom gierne et Par Gange om Dagen i den liden Bod, der er nedenunder i Huset, hvor jeg boer, og hentede Traad, og Silke, og saadanne Smaating; et Par Gange traf det sig, at jeg maatte lukke hende Melleindøren op, som var blæst i, eller gisre hende andre saadanne smaa Haandrækninger; fra den Tid af helste hun mig altid saa venlig, og

bød mig med sin søde halvfremmede Accent sit blide Godmorgen, hver Gang hun mødte mig. Mindst drømte jeg da, hvilken Himmel dette Kiændskab skulde aabne mig.

Jeg havde nok seet, at den lille Glut boede ligeover for mig, hvor hun nu og da helste mig fra sit Vindue i fierde Etage, eller Qvisten, om du vil; jeg havde ogsaa nu og da seet et Par andre Fruentimmere ved Siden af hende; men da du veed, jeg er en dødelig Hader af det nøsviise Overgloen og Indkiig, hvormed man har sin Glæde af at forstyrre andres Huusfred, kan jeg paa min Ære forsikkre dig, at jeg forresten saalidt vidste, hvo der boede paa den Qvist, eller hvordan min vorne Gienboerske saae ud, som jeg veed, hvordan de Hiorte see ud, der ere førte fra Hannover til Frankrig, eller hvad Favorit-Sultanindens Skiødehund, om hun har nogen, kan hedde.

En Søndag Morgen, som jeg sad paa mit Kammer, og læste i min Lorentz Stark, blev der ganske sagte pikket paa min Dør; og min lille lysstiede Flikka kom ind, og skulde ganske undseelig helse fra Granmama, og Tante Ulla, og giøre mig mange Undskyldninger, og bede, om jeg ikke vilde umage mig over til Tante, men jeg maatte endelig ikke blive vreed, og tage den Ulei-

lighed ilde op, havde Tante sagt, men hun havde forsikkret, at jeg var alt for god, og jeg blev ikke vreed, og Tante havde noget at tale med mig. Jeg har forgiæves — seer jeg — giort mig Umage for i min Fortælling at lægge noget af denne barnlige uskyldige Godtroenhed, som saa usigelig rørte mig; jeg kastede en Kiole og et Par Støvler paa, og fulgte hende.

Hun lukkede mig ind i Salen, hvor ingen var, og lovede at komme strax med Tante Ulla. Alting der i Værelset svarede til den Forestilling, jeg fra Majas Dragt og Udseende havde giort mig om det Huus, hun hørte til; alting i høieste Grad tarveligt og simpelt, og tildeels noget gammeldags, men tillige saa net, saa pent, saa blankt, at man kunde speile sig deri; de fire gammeldags Stole betrukne med noget tit toet afbleget Sirts, der formodenlig havde i sin Velmagt giort Tieneste i anden Gestalt, men som ikke desmindre nu havde et saa pynteligt Udseende, at man næsten frygtede for at sætte sig derpaa. Efter disse Tings Udvordes dannede der sig nu en Forestilling om den bebudede Tante Ulla; og jeg tænkte mig hende, som en halvgammel Syjomfru, der levede hos en gammel Moder, og — hvad jeg efter Gluttens idelige Ærender i Boden under mig havde sluttet,

slog sig misisommelig igiennem med sine Hænders Arbeide, og maaskee en lille Pension; og nu forestille du dig min Forundring, da Døren gik op, og min lille Maja kom ind med den herlige, majestætiske Skabning, du midt i al din øvrige Ubillighed i Gaar Aftes selv ikke kunde undslaae dig for at lade vederfares Ret.

Efter nogle Complimenter og Undskyldninger, som hun syntes at gisre med megen Forlegenhed, og hvorunder Glutten bestandig opmuntrede hende med Lovtaler over min Godhed, kom hun da med megen Undseelse frem med sit Ærende, som bestod i, at hun havde en liden Anviisning fra Sverrig paa F. L. ** & Compagnie, i Helsingsør, som hun var forlegen for at faae giort i Penge. Anviisningen, saae jeg, var i alle Henseender overmaade god, der var fra **ll. i **, og da den just ikke var paa nogen stor Capital, tog jeg strax min Brevtaske op, og vilde have udbetalt hende Beløbet. Men det vilde hun paa ingen Maade vide af at sige. Værten, sagde hun, havde givet hendes Moder Anviisning paa en rig Jøde der i Nabolauget, og hans Fuldmægtig havde giort hende saadan en stor Regning, for Dekurt, og Procent, og Commission, og svenske Penge, at, hvorvel hun nok havde begrebet, at hans var en Jødebe-

regning, kunde hun dog indsee, der maatte være Udgifter ved. Jeg forsikkrede hende, at der, paa de faa Skilling Postpenge nær, ikke var det allermindste, gav — siden Anviisningen lod paa Ihændehaveren — mit Interimsbeviis for Modtagelsen, og — da jeg vidste, at vor **b og **s samme Dag vilde til Helsingør, gik jeg op til dem, gav dem den med, fik anden Morgen Pengene paa Børsen, bragte hende dem, da jeg havde spiist, og fik mange Taksigelser og Complimenter for denne ubetydelige Uleilighed.

Dermed lod det da, som vort Kiændskab tillige med mit Ærende maatte været forbi; men nu traf det sig, at min lille Maja, som overalt er et usigelig lærvilligt og nemt Barn, og som især har en besynderlig Passion for at lære at skrive smukt, havde forgabet sig i min Skrift paa den Smule Interimsbeviis, og da Tanten vilde give mig den tilbage, begyndte at bede saa indstændig, om hun ikke maatte beholde den til Forskrift, for den var saa vakker. Det vilde nu Tanten paa ingen Maade tillade, saa lidt som jeg i sig selv havde derimod; men for da ikke at gjøre den velsignede Glut bedrøvet, lovede jeg hende, at jeg vilde, siden hun vilde saa gierne skrive efter min Haand, opsætte hende et Par ordentlige Forskrifter. Derover

blev hun da saa glad, og takkede mig, og fløi mig om Halsen, og bad mig, at jeg saa ogsaa engang imellem vilde komme over, og see, hvormegen Umage hun giorde sig. Tanten tyssede vel paa hende, og spurgde, om hun ikke syntes, de alt havde giort mig Uleilighed nok; men Glutten sagde sin Tante med al barnlig Troeskyldighed lige i Øinene, at hun vilde selv være glad, naar jeg kom over engang iblandt, og saa var der dog nogen, der kunde muntre hende lidt imellem, og kort sagt Ulla blev rød, og vilde nægte det, og kunde dog ikke ret; og jeg havde aldrig før seet, hvor smuk hun var; og kort sagt — saa kom jeg da Dagen derpaa med Forskriften, og saa kom jeg da engang imellem, for at see, hvordan Maja skrev; og inden jeg vidste et Ord af det, var den Dag imellem blevet til hver Dag; og — kort sagt, hvor skal jeg vidtløftig beskrive, hvorledes det gaaer til, at man daglig kommer til at komme, hvor man gierne kommer, og gierne sees komme. Og kort sagt, Ludvig! jeg er det lykkeligste Menneske paa Jorden. Og hvori den Lykke da bestaaer! Ludvig! jeg vil have Ondt ved at giøre dig den forstaaelig, dig, som aldrig har elsket. Hos hende og fra hende; naar vi om Aftenen sidde ved vort knappe Smørrebrød, og vort tynde

Øl, og jeg læser hende for af en god Bog, eller vi ere begge beskieftigede med vor Maja; og naar jeg sidder paa Contoiret midt iblandt Kiøbmandsbreve og Beregninger; overalt og til alle Tider er jeg lykkelig, lykkelig ved hende. Selv det tørreste, modbydeligste Arbeide er mig nu velkomment; jeg veed jo, hvem jeg arbeider for.

Ikke dog, som om der var skeet nogen Forbindelse imellem os! ikke et Ord har nogen af os talt, der kunde have Hensyn paa sligt; ikke et Kys har jeg søgt eller faaet, dem i al Fald fraregnede, jeg paa anden Haand har taget af Majas Mund. O men jeg veed det, jeg veed det; hun er min, som jeg er hendes, hendes for evig.

Dog — jeg seer, det er høi Tid, jeg slutter, skal du faae dette Brev til rette Tid. Tro ikke, at jeg er færdig; thi det er jo om hende, jeg skriver, og til dig. Farvel Ludvig! farvel! og føl, at jeg aldrig med mere Foie og fuldere Hierte har underskrevet mig

din Ven
Fredrik **r.

Ludvig **f til Fredrik **r.

Du er den gamle Fredrik! er egentlig Alt, hvad jeg kan svare dig paa dit Brev, den samme

Ven, som i vore Barndoms Aar saa redebon vovede sit Liv paa Peblingesøen, for at redde sin forvovne Legebroder, der mod alle hans Advarsler havde vovet sig paa Isen;

i Skygge og i Flamme
i Venners og i Dødens Arm den samme,

som du ved vor første korte Skilsmisse skrev i min Stambog. Tro mig! Fredrik! jeg føler, hvad jeg har i dig, og hvor stolt jeg bør være deraf.

Men — min Ven! — jeg erkiendte, og fortiente ikke dit Venskab, naar jeg ikke følte, at selv det ikke burde være mig for dyrebart til at vove, eller, hvis det Værste indtraf, endog til at opoffre, naar dit Vel fordrede det. Ligesaa redelig, ligesaa uden al Tilbageholdenhed, som du har skriftet for mig, maa, bør jeg ogsaa bekiende dig, at din Fortælling, saa skiøn, saa indtagende den er, kun lidet staaer mig an; at især den betydelige Rolle, Barnet spiller deri, ikke spaar mig godt; og at det Hele er gaaet saa naturlig, og ligefrem, og tilfældig til, at jeg ikke kan andet end formode en kunstig, dyb, og ikke mindre vel udført, end vel anlagt Plan. For alting, Fredrik! vogt dig! du veed, vi fra vor Barndom have kaldt dig den Israelit, i hvem der ikke var Sviig! du er ikke skabt for en Verden, som denne; og mindst

— forlad mig — for denne Verdens listige Fruentimmer.

Miskiend mig ikke, Fredrik! tro for Alting ikke, at jeg skal nodvendig have halvsyvende Alen til Loftet, og store Lysekroner, og dyre udenlandske Meubler, og prægtige Gulvtepper, hvor jeg skal troe paa agtværdige Menneskер; maaskee jeg har formeget levet blandt alt dette til nogensinde at have havt en saadan Fordom; men paa den anden Side maa jeg tilstaae, at det ikke er paa en Qviksal hos en Caramama og et Jomfrubarn, jeg vilde søge den Pige, jeg vilde unde min Fredrik. Midlertid! det være langt fra mig, at vilde paabyrde dig mit Hiertes bange Anelser, langt fra mig, at vilde forstyrre din — i det mindste fra din Side — saa uskyldige Lykke. Kun besværger jeg dig ved alt, hvad helligt er, ved vort Venskab, ved dit eget Vel! vær forsigtig! Var det een af os andre Galninge eller Syndere, her handledes om, vilde jeg sige: lad staae til! giv du ogsaa engang dine Lærepenge! bliver man end sieldden rig af Skade, bliver man i det mindste dog klog! men Fredrik! med dig er det ikke Tilfældet! hos dig gielder det her om Alt, hvad du er, eller nogensinde skal blive, om hele dit Vel, og — om endnu mere end det. Du har nu og da klaget

over min Spøgen; du seer, den er forgaaet mig, da jeg gruer for at see min Ven ved et Svælg, der er ulige skrækkeligere end det, hvoraf han reddede mig, og hvor det dog ikke vil staae til mig, at gisre ham Giengield. Midlertid — modtag her mit Ord, som det staaer til dig i paakommende Omstændigheder at gisre gieldende — jeg forlader dig aldrig! — om du endog i Miskiendelse stødte mig fra dig! — jeg forlader dig endda aldrig! til mit sidste Øieblik skal jeg stræbe at fortiene og forskylde dit Venskab.

Din

Ludvig **r.

Fredrik **r til Ludvig **r.

aden Mai 180* Morgen.

P. M.

Det bevidste tydsk, og de fordreiede Bogstaver sendes herved med Protest tilbage. Begge Dele kunde bequemmelig spares, naar man engang kunde bequemme sig til ikke at befatte sig med, hvad der ikke kommer En ved, og hvad man ikke har med at gisre. Saadanne Omveie vise altid, at man ikke er alt for vis i sin Sag, det er altsaa mindst ad dem, man kommer nogen Vei med

Fredrik **r.

Indlagt:

Jemand, der an dem Wohl des Herrn Fredrik **r den wärmsten Antheil nimt, glaubt ihn hiedurch warnen zu müssen, daß er sich ja mit der bewusten Verbindung recht sehr in Acht nehme. Aufschlüsse warten seiner, die ihm eben so unangenehm als unerwartet seyn dürften.

Neden under var tilføiet af Fredrik **rs Haand:

Jeg læser denne Sæddel nok engang, Ludvig! og er uvis, om det Jemand ogsaa kan være dig! dog hvo skulde det ellers kunde være? — Midlertid — hvo det end er, da, siden jeg har skrevet medfølgende Sæddel, vil jeg ikke holde den tilbage; og kun tilføie dig, at det skal være det gladeste Øieblik i mit Liv, da jeg erfarer, at min Mistanke har giort dig Uret, og at jeg som hidtil, kan kalde mig

Din

Fredrik **r.

Ludvig **f til Fridrik **r.

2den Mai 8½ Morgen.

Tilbagefølgende tydske Seddel er ikke fra mig; heller ikke har jeg mindste Formodning, end

sige Kundskab om, fra hvem den kan være. Jeg lider paa, at du heri troer mig paa mit Ord, ikke blot fordi det pleier at være min Skik, at torde kiende mig ved, hvad jeg tør sige eller gjøre; men især fordi jeg, som din ældste og bedste Ven, anseer det saavel for min Ret, som for min Pligt, i mit eget Navn at sige dig, hvad der angaaer dit Vel.

Saalidt imidlertid, som jeg enten har med denne Jemand, eller hans Oplysninger at gjøre, og saalidt jeg overalt elsker anonyme Advarsler, troer jeg dog, at du bør være opmærksom, og oppebie de belovede Oplysninger, saameget mere, som de siges at torde være dig uventede. Fredrik, min Ven! tag dig vare! det er min indstændige Bøn til dig.

Din

Ludvig.

Fredrik **r til Ludvig **f.

2den Mai 180* 9½ Morgen.

Gud velsigne dig, fordi du ikke er den anonyme Jemand, og tilgiv din Ven, at han nogensinde har kundet tage dig derfor. Du vil i Dag i Adresaviisen finde ham affærdiget, som han fortie-

ner, og jeg haaber at være hans Aufschlüsse, og hans Paatrængenhed qvit. Dog kan jeg ikke nægte, at jeg jo gierne gad vidst, hvo denne min selvbudne Formynder kan være. Et Øieblik har jeg havt den Idee, at det muligen kunde være min Principal, som — du veed nok — med al sin øvrige retskafne og ædle Caracteer, har en vis Kiøbmandsforsigtighed, og en Børsmaneer at betragte Ting og Mennesker paa, der — haaber jeg — aldrig skal blive min, om jeg saa blev den første Handelsmand paa Jorden; men paa den anden Side, stemmer det slet ikke med hans ligefrem Maade at gaae frem paa. Det være imidlertid, hvo det vil, saa haaber jeg at være Personen qvit.

Jeg kan overalt ikke indsee, hvad Oplysninger jeg kan behøve for at overtydes om, at saa smukt, ja om du vil, saa deiligt et Fruentimmer, som min Ulla, i en saa fordærvet og ødsel By, som Kiøbenhavn, nødvendig maa være en skikkelig og agtværdig Pige, for at have det saa knap, og være indskrænket til at leve af sine Hænders Arbeide, og en liden Livrente paa sin Majas Hoved, hun har fra Sverrig. Jeg er, som du veed, temmelig ukyndig i Jeres histoire scandaleuse, der stedse har været mig en Vemmelse; men saameget veed jeg dog, at der er den, der ikke i Smukhed

bær Vand mod min Ulla, og hvis Maskeradestads en eeneste Aften havde kostet langt mere, end Ulla hele Aar har at leve af. Hvad man forresten kan have at fortælle mig, veed jeg formodentlig saameget af, som jeg behøver, og mere end man formoder. Dog — snakker jeg ikke her igien med den fordømte anonyme Jemand istæden for med min Ludvig? — Altsaa endnu eengang tilgiv, og elsk

Din

Fredrik.

Sophie **p til Ludvig **f.

den 5te Mai 180*.

Behøver jeg al den sønde og ualmindelige Agtelse, min retskafne Fader fra Deres tidligste Ungdom har lært mig at bære for en ung Mand af Deres Tænkemaade og Forhold, til at undskylde mig selv det Skridt, jeg her vover, da trænger jeg udentvivl ikke mindre til den fordeelagtige og overbærende Mening, De ved mere end een Leilighed har viist Dem at have om denne Mands Datter, for at torde vente det undskyldt af Dem. Dog — der gives Tilfælde i Livet, da det, man i Almindelighed henregner til Velanstændighed, kom-

mer i Strid med virkelig Pligt, og i saa Fald har jeg Grund til at troe, at De snarere vilde ringeagte den, der af Frygt for det usle Qu'en dira-t'on, vilde efterlade at lyde Pligtens Stemme; og allermindst, er jeg vis paa, at slige Conveniensbetænkeligheder ville komme i Betragtning hos Dem, naar det gielder om et Menneske, hvis Vel ligger ikke mindre Dem end min gode Fader og mig særdeles paa Hierte.

Jeg veed, De er en nøie og mangeaarig Ven af den unge Fredrik **r, og De veed selv, hvormegen Tillid og Godhed min Fader har til dette i enhver Henseende ualmindelig haabefulde unge Menneske. Omstændigheder, som jeg ikke gierne vil betroe et Brev, har givet Grund til at frygte, at han er paa Veie at giøre et Skridt, som han sine øvrige Dage vilde komme til dyrt at fortryde og betale. Umiddelbar at advare ham derom, synes efter den Maade, hvorpaa han har optaget et foreløbigt Vink desangaaende *) snarere

*) Følgende var nemlig Fredriks ogsaa i forrige Brev omtalte Avisavertissement: "Den anonyme Jemand ombedes indstændig, at beholde sit tydsk, og sin Tienstfærdighed for sig selv. Der torde ellers ogsaa warte Aufschlüsse paa ham, som torde være ham ligesaa unangenehm som unerwartet."

han mod Sædvane var saa længe om sin Paaklædning? at han da kunde tilstaae mig Aarsagen, og jeg naturligviis være nød til, at unde ham Frist, indtil hans Donna havde ladet sig see. Men da det umulig kunde være nogen god Forberedelse til vor forestaaende Samtale, lod jeg, som jeg ingen Ting forstod, og blev blot ved at skynde paa ham, for at faae ham bort fra det farlige Naboskab.

Endelig gav vi os paa Veien, og skyndte os ud af Porten, een af vore gamle Yndlingspromenader, langs de smilende Indsøer, og den lille venlige Aa, der ved saa mange Aars Erindringer er ham og mig saa kiær. I Begyndelsen vilde ingen Samtale ret til at hæfte; Savnet af den sædvanlige Morgenhelsen havde, som det syntes, forstemt ham; og jeg fra min Side gik ogsaa, som een, der ikke havde en ret god Samvittighed, fordi jeg saaledes maatte bruge Omveie for at sige min Ven Sandhed; lidt efter lidt giorde imidlertid den skiønne Morgen og den smilende Natur, og de forgangne Dages Erindring, sin Virkning, og vor Samtale faldt paa de mange deilige Drømme, vi her havde leget med; men jo mere levende disses Minde blev hos os begge, jo mindre havde jeg Hierte, at afbryde denne skiønne Stem-

ning, som, mit Hierte bebudede mig, vi maaskee aldrig oftere i vore Dage skulde nyde. Med eet stod vi paa den deilige Synspunct, hvor Aaen udgyder sig i det skiønne Vandbassin tet under Volden. Solen spillede paa den blanke Flade, og det var for mig, som om dens Straaler udpegede mig den Piet, hvor min Fredrik i vore Barndoms Aar havde vovet sit Liv, for at redde mit. Hvor lille, hvor usel følte jeg mig i dette Øieblik, jeg, som her, hvor det gialdte at redde ham, ikke kunde overtale mig til at opoffre nogle Øieblikkes behagelige Følelser! Skam gav mig Kraft, og jeg brød overtvert.

Fredrik! sagde jeg, og pegede paa det Sted, hvor han havde reddet mig: saa sandt jeg er i din Gield for hint Øieblik, besværger jeg dig nu at høre mig. Du er maaskee nu i ikke mindre Fare, end jeg den Gang var. "Saa!" sagde han, og drog sig fra mig! "saa havde den dog Grund, den Anelse, jeg frygtede at fornærme min Ven, ved at troe; saa var denne Morgenpromenade, denne Fornyelse af Fordums Erindringer, en Comedieplan! fy Ludvig!" "fy Fredrik! faldt jeg ham med nogen Varme i Ordet: atten Aar maatte lært dig at kiende mig bedre; spilles Comedie med dig, saa er det ikke af mig." "Net saa! sagde han:

altsaa bliver du dog tilsidst den anonyme Jemand! eller i det mindste hans Sendebud." "Jeg har givet dig mit Ord for, at jeg ikke var det, eller vidste det mindste deraf, før du sendte mig Seddelen." "Ja men nu veed du det dog! det er sandt! du var jo paa Lystgaarden i Gaar." "Nu — og hvad da?" "Ah min Hr. Principal troer formodentlig..." "Fredrik! din Principal er din Velgiører og din Ven; ham maa din ubillige Mistanke endnu mindre fornærme end mig. Jeg giver dig mit Æresord paa, at han ikke har talt et eneste Ord med mig, dig eller din Forbindelse angaaende." "Altsaa det er dog denne Forbindelse angaaende, du har bragt mig herhid for at tale med dig." "Det er denne Forbindelse angaaende, jeg vil, bør, og skal tale med dig; men jeg har ikke bragt dig herhid for at tale med dig om den. Paa dit Værelse, hvor Vægge og Dørre har Øren." "Og Vinduer Øine!" faldt han mig bittert i Ordet. "Og Vinduer Øine — gientog jeg efter ham uden at lade mig forbløffe — var ikke Sted dertil; vi maatte være ene og uafbrudte! derfor fik jeg dig ud. Veien har du ligesaavel valgt, som jeg, eller rettere vor Venskabs gode Genius har ført os den..." "Romansprog, er ellers dit eget Ord, duer ikke i Handelssager,

Ludvig!" "Handelssager Fredrik!" "Nu ja, og hvad er det egentlig, I har paa min Forbindelse at sige, andet, at hun efter Børstariffen ikke er jer god nok." "Fredrik! give Gud, det kun var efter Børstariffen, hun ikke var det; men . . ." "Haha! nu kommer nok de bevidste Aufschlüsse!" "Ja!" "Dem kan du spare dig, de ere mig hverken ubekiendte, eller uventede." "Ikke." "Nei!" "Og endda!" "Og derfor! just derfor!" "Fredrik!" "Ludvig!" "Lad os afbryde denne Snipsnaps Dialog, Fredrik! og tale ordentlig sammen, som Venner." "Lad os heller afbryde den uden at tale videre sammen, paa det vi kan afbryde den, som Venner." "Nei, Fredrik! vi maae til en Forklaring." "Jeg behøver ingen, og du endnu mindre." "Umulig, Fridrik! umulig kan du vide . . ." "Naar jeg nu siger dig Alt, hvad du kan fortælle mig, maa det saa blive vor sidste Samtale . . ." "Om denne Materie." "Om alle! — efter denne var det kun muligt, vi kunde have een Samtale til, som vel ogsaa maatte være under fire Øine, men hvor vi maatte bringe vore Rifler med." "Fredrik! og du kunde tænke paa at myrde din Ven, hvis Liv du har reddet!" "Og som til Giengield — — Dog — indgaaer du Vilkaaret? vi maa have Ende derpaa." Efter et

Øieblikks Betænkning, medens jeg gienkaldte mig Alt det, De havde sagt mig, og det mere, som Deres huldе Blufærdighed ikke kunde komme frem med, og som jeg kun af flygtige Vink maatte slutte, modtog jeg hans Forslag i den fulde Overbeviisning, at den ædle strænge fiintfølende Fredrik umulig kunde vide det Alt, og endda hænge ved saadant et Fruentimmer. Og nu tænke De Dem min Forundring, da han aldeles uanfægtet igien tog til Orde: Nu vel da! men erindre dig, at det er dig selv, der har villet. Hvad er det da, du har at sige mig? om min Ulla, om hendes Moder, om Maja! "At min Ulla har været fra sin tidlige Barndom opfødt ved et svensk Provincial- eller Reisetheater, at hun ikke har kundet modstaae de Forførelser, Rigdom og Overdaad veed at lægge for uerfaren Ungdom og Skiønhed, at Maja er hendes Datter ved en riig ung svensk Herre af Stand; at den liden Sum, der gav Anledning til vort Kiændskab er en Slags Livrente, Majas Fader havde forpligtet sig til at betale for sin Datter, men som min Ulla, for Intet at have af den Elendige, med Gaarsposten har fraſagt sig, og til Hvid og Skilling skal tilbagebetale; at hendes foregivne Moder er et Fruentimmer, hun paa sin Reise hertil er blevet bekiendt med, og har

formaaet at være hos sig, for at undgaae den ugunstige Dom, Eders Ryggesløshed er saa redebon at fælde over et ungt og smukt Fruentimmer, der, efter Eders vakkre Talebrug, lever paa sin egen Haand; at hun imidlertid her var saa uheldig at træffe paa en Kone, der tilforn hos et Fruentimmer af endnu noget mere end tvetydig Caracteer havde foreſtilt samme Person, og sandt at sige været der bedre paa ſit Sted; som ogsaa derfor allerede er fra hende, og faaer noget aarlig at leve af etsteds i Provindserne, uden at torde komme her til Byen. Veed du nu mere?" — Jeg stod, som forstenet — og af hvem veed du Alt dette!" spurgde jeg, mere for at fatte mig. "Af hvem? af min Ulla? — og nu Farvel!" "Men!" "Veed du mere?" "Nei men . . ." "Du erindrer vor Aftale! det er vor sidste Samtale. Tak for atten Aar! Farvel Ludvig! Gaa du nu din Vei, saa gaaer jeg min." "Nei! sagde jeg bestemt: gaa, hvor du vil! jeg følger dig!" "Det vil vi see! sagde han: og sprang med eet ud i Bassinet. Jeg stod et Øieblik i Beraad om at springe efter, men da Fredrik er en ypperlig Svømmer, og den bedste i at svømme med Klæder paa, og der begyndte at samles Folk til, besluttede jeg, for at forebygge Folkesnak, at lade, som det hele var et

Galskab, tog mit Uhr op, og sagde til de Tilstedeværende: det var et Væddemaal, hvor længe han kunde være om at svømme til Land; og da der just kom en Officeer af mine Bekiændte til, fik jeg ham til at gaae ned til Vagten, at forebygge, at der ikke skulde blive giort videre Ophævelse deraf. Jeg formoder altsaa, at vi med første vil læse det i de fyenske Aviser og Dagen, som et nyt Beviis paa Svømme-Konstens og Svømme-Lystens Fremskridt iblandt os.

Imidlertid har jeg dog af denne Samtale faaet nogle Vink, som jeg nærmere maa forfølge, og hvorom jeg da skal give Dem Efterretning.

Modtag imidlertid min inderligste Tak for deres Deeltagelse for min forblindede Ven, og Forsikkringen om min meest uskrømtede Høiagtelse.

Ludvig **f.

Sophie **p til Ludvig **f.

den 11 Mai 180*.

Det lader til, gode **f, at vor Brevveksling ikke bliver saa strax tilende, som vi formodede. Det synderlige Optrin, hvormed Deres Ven sluttede, eller rettere afbrød Deres sidste Samtale, har bragt ham i Folkemunde, og De veed nok,

at naar Folk her i Byen — og andensteds er det formodentlig ikke anderledes — først faaer en paa Tungen, saa søge de op med ham baade løst og fast; og saaledes er da ogsaa ved denne Leilighed vor Vens svenske Connexion kommet i Omtale, og af en eller anden tienstagtig Aand bragt min Fader for Øre.

De veed, at det er det, jeg altid har været saa bange for, skulde skee; og da de kiender min Fader, kan De let forestille Dem, han tager sig det meget nær. Jeg kunde strax see paa ham, da han kom ud paa Gaarden i Gaar Middags, at der maatte være noget paa Færde; men saa faldt det mig ind i det samme, at jeg havde hørt ham i Søndags tale med Dem om en slem Røre, der skulde være mellem vore yngre Kiøbmænd, og saa faldt jeg paa at troe, at en eller anden ung Mand, som han interesserede sig for, kunde være blevet et Offer enten for alt for dristige Speculationer eller uheldige Forbindelser; stigt har jeg før seet min Fader ilde tilmode over, og derfor taug jeg, da jeg veed, han aldrig kan lide, man snakker om, hvad der ikke er at gisre ved.

Vi gik tilbords, men han hverken spiiste eller talte; vort Maaltid var altsaa meget snart tilende; men i det vi skulde til at reise os, saae jeg,

at han ganske mod sin Sædvane, ligesom for at give sig selv et Paaskud til at sidde noget endnu, skiænkede sig nogle Draaber Viin i sit Glas, men blev siddende med det i Haanden, uden at drikke, og faldt i Tanker; da Tieneren var inde i det samme, at tage af Bordet, troede jeg, at det maaskee var ham, der nu generede min Fader, og for at skaffe os ham af Halsen, foreslog jeg, at vi skulde drikke Caffe i Lysthuset i Haugen. Min Fader nikkede ligegyldig sit Samtykke dertil, blev siddende uden at tale, og satte sin Viin udrukken fra sig. Jeg mærkede nu, at der laae ham noget tungt paa Hiertet, som han ikke kunde faae frem. Jeg giorde altsaa Mine til at staae fra Bordet; han reiste sig med; og allerede havde jeg takket ham for Mad, og var i Begreb at gaae ned til Caffeen, da han med eet brød ud, og ligesom tvang sig til at tale: Sophie! har du hørt noget til det Snavs, den unge **r har gaaet hen, og vrøvlet sig ind i." Jeg troede da — som jeg endelig aldrig i mine Dage har sagt Usandt for min Fader — at jeg burde sige ham det Væsenligste af, hvad jeg vidste; jeg giorde mig imidlertid Umage for at sige Alting saa meget til Frederiks Fordeel, som jeg kunde, og benyttede mig især af de Omstændigheder, De havde været saa god at

meddele mig af hans Brev om, hvorledes han kom i dette Bekiændtskab, for at forestille min Fader, at det var en Forblindelse, som just et godt og ufordærvet ungt Menneske snart kunde falde til. "Det er just Ulykken det, tog han Ordet: just derfor vil han komme til at bøde des dyrere for det. Ja var det een af disse unge Lapser, herrende paa Contoirerne, saa vilde jeg aldrig bryde mig om det, for saa var det vel Alt i Alt en ny Anledning til at sqvatte nogle Penge bort; men han slipper ikke saa let." Og nu skulde De have hørt, kiære **f, hvilken Lovtale han holdt over Deres Ven. "Jeg har aldrig, sagde han, havt hans Mage, eller kiendt hans Mage, uden — her nævnede han en anden af Fredriks Jævnaarige, men, som, De maa forlade mig, jeg her ikke kan nævne — de to ere, som de kunde være fødde til Kiøbmænd! arbeidsom og ordentlig i høieste Grad, ærlig og klog, driftig og sindig. Jeg har saaledes glædet mig ved den Fredrik, blev han ved, at naar jeg nu efterhaanden bliver ældre, og kan være keed af at have med alle de Ting at giøre, jeg da kunde betroe Alting til ham, og see i ham mit Huses Støtte paa mine gamle Dage, og den, der skulde fortsætte det efter min Død, og . . ." Her holdt han op med eet, og blev

endnu mørkere, og alvorligere, end han var. "Ja men for den Sags Skyld — tog jeg Ordet, for at skaffe ham igien nogen Luft — kan Fredrik jo gierne..." "O! sagde han vredt, det er noget, Du ikke forstaaer. Den Qvinde slipper ham ikke saa let; hun lægger an paa at blive hans Kone, om hun ikke alt er det, det er let at see; og naar et Menneske først er slet gift, saa kunde man næsten lige saa gierne binde ham en Steen om Halsen først som sidst, for saa kommer han dog ikke ret langt mere her i denne Verden." "Men skulde man da ikke, sagde jeg, kunde hindre den Ting endnu, og redde det unge Menneske? — —" "Ja men hvordan? sagde min Fader: du veed, hvor kildren han er over Alt, hvad han anseer for sin Frihed og Ære." Jeg vovede da, i den faste Tillid, at Deres Venskab for Fredrik ikke vilde tillade Dem at tage mig min Dristighed ilde op, at raade ham at tale først med Dem, som Fredriks bedste og fortroligste Ven; hvilket han med de sædvanlige Yttringer af sin inderlige Høiagtelse for Dem, strax besluttede. Jeg har imidlertid troet at burde forberede Dem derpaa, og haaber ligeledes her af Deres Venskab for Fredrik Deres Tilgivelse, fordi jeg endnu eengang har bebyrdet Dem med min Correspondence.

Fredrik **r, til Hr. **raad, Grosserer **p.

De havde den Godhed at bede mig tage nogle Dages Betænketid, inden jeg bestemte mig, i Henseende til den Handelsreise, De havde den Godhed at foreslaae mig. Saa fast og uforanderlig end i den Henseende min Beslutning var taget i samme Øiblik, De nævnte den for mig, har jeg dog behøvet og benyttet den mig givne Tid til nøiagtig at giennemtænke hele min øvrige Stilling, og det er i Følge dette nøiagtige Overlæg, skiøndt ikke uden den dybeste Følelse af Alt, hvad jeg er, og min hele Levetid igiennem vil og maa være, Dem skyldig for al den faderlige Godhed, De fra min tidlige Barndom har viist mig, at jeg herved ikke blot afslaaer den tilbudne Handelsreise, men endog seer mig nødsaget at fratræde Deres Tieneste. Jeg vil ikke undersøge, om Overbeviisningen om denne Handelsreises Fornødenhed eller Fordeelagtighed er opkommet hos Dem, eller maaskee af ubuden Tienstfærdighed giort Dem indlysende; jeg vil ikke undersøge, om det egentlig var Dem eller mig denne Handelsreise skulde være fornøden for; nok at jeg paa ingen Maade kan beslutte mig dertil, og det formodentlig just af selvsamme Grunde, hvorfor der saa ivrigen drives derpaa.

Dog det vilde være stridende mod den sønlige Hengivenhed og Fortrolighed, jeg er, og bestandig bliver min faderlige Velgiører skyldig, dersom jeg vedblev at føre dette forblommede Sprog; heller vil jeg da sige reent ud, at jeg overmaade vel indseer, at den egentlige Aarsag, hvorfor jeg skulde reise, er, at man vilde have mig bort fra et Fruentimmer, der er mig kiærere end Alt, og som jeg ligesaalidet vil, som kan forlade. Hvem egentlig den Man er, som hermed har saa travelt, og hvad Grund denne Man har dertil, hører lykkeligviis ikke herhid at undersøge; nok er det, at denne Man har faaet Dem, ærværdige Mand! af sin Mening. Det er mig ikke vanskeligt at fatte, hvad Skildring man har giort Dem af dette Fruentimmer, og jeg har alt for ofte ved mangfoldige Leiligheder hørt Deres Yttringer om Handelsbetiente, der vare i saadanne betænkelige Connexioner, og de Farer og Ulykker, deres Principaler udsattes for ved dem, til ikke meget godt at indsee, at De i dette nærværende Øieblik ikke med Rolighed kan see en betydelig Deel af Deres Velfærd i mine Hænder; og jeg erkiænder Deres faderlige Ømhed, og Godhed selv i den Maade, hvorpaa De vilde sætte Dem og mig i Sikkerhed fra denne Side. Saameget mere giør den mig til

Pligt, at efterkomme dette Ønske paa den Maade, der staaer i min Magt, og især i denne Betragtning er det, jeg forlader Deres Tieneste. Den Orden og Nøiagtighed, De har lært og tilvant mig i Deres Forretninger, sætter mig istand til at kunde, hvad Øieblik forlanges, afgive min Eftermand Alt, hvad jeg har havt under Hænder; i Henseende til, hvad Penge jeg af Deres har havt i min Raadighed, ville De erindre, at jeg ved Maanedens Slutning afvigte Løverdag har aflagt Regnskab, og ikke siden den Tid været paa Contoiret; jeg kan altsaa paa fem Minuters Kald og Varsel gisre Rede og Rigtighed for Alt; og jeg vil ikke nægte, at jeg under nærværende Omstændigheder ønsker jo før jo hellere at gisre det. Midlertid forstaaer det sig selv, at jeg er ligesaa villig, som pligtig, saavel til at vedblive mine Forretninger, indtil min Plads igien er besat, som til at gaae min Eftermand tilhaande med al den Anviisning og Bistand, der kan behøves, inden han bliver Contoirforretningerne bekiendt.

Og nu modtage De til Slutning, ædle og fortræffelige Mand! min varmeste og inderligste Taksigelse for al mig i saa mangfoldige Aar beviist faderlig Godhed. Værdiges, at være over-

tydet, at om end vore hidtil værende Forhold ophøre, mine Følelser af, hvad jeg har Dem at takke, aldrig skal formindskes, eller forandres; at jeg intet Øieblik i mit hele Liv skal glemme, at ikke blot hvert Bid Brød, jeg er istand til at erhverve, men og Alt, hvad jeg kan, og veed, og er, eller nogensinde er istand til at blive, eene skyldes Dem og Deres ømme Omsorg for en stakkels forladt Faderløs, hvis hele Levetid skal være helliget til at vise, at han ikke var Dem, og denne Godhed uværdig.

Deres evig taknemmelige

den 14 Mai 180* Fredrik **r.

Fredrik **r til Hr. Ludvig **f.

den 14 Mai 180*.

Da det er kommet Undertegnede for Øre, at Hr. Ludvig **f adskillige Gange har giort sig den Ulciligbed at søge ham, uagtet ved deres sidste Samtale alt deres Mellemværende for stedse er blevet afgiort, troer Fredrik **r, i Betragtning af den Andeel, Hr. Ludvig **f saa ufortrøden og uopfordret vedbliver at tage i hans Anliggender, det sin Skyldighed herved at underrette Hr. Ludvig **f, hvorledes han fornærværende er forme-

lig trolovet med Demoiselle Ulrica Almgreen, frabedende sig i øvrigt efter nu brugelig Maade al mundtlig eller skriftlig Gratulation, som ufornøden efter de mange og talende Beviser paa den overordentligste Deeltagelse.

Fredrik **r.

Grosserer **p til Fredrik **r.

den 15 Mai 180*.

Jeg kunde maaskee have formodet, at den temmelig lange Række af Aar, vi have staaet i Forbindelse med hinanden, maatte have lært Dem at kiende mig saameget, at De vidste, at dersom jeg var misfornøiet med en af mine Contorister, eller havde Grund til at mistroe ham, vilde jeg vel vide at blive ham qvit, uden at behøve at tilbyde ham en Handelsreise, der netop forudsætter den fuldkomneste Tillid, saavel til hans Dueligbed og Virksomhed, som til hans Caracter. Det er maaskee derfor ufornødent, at jeg herved erklærer Dem, at saa ubehageligt det har været mig at vide Dem i Forbindelse med et Fruentimmer, hvis hele Forhold og Rygte i det mindste er tvetydigt, kiender jeg Dem dog nok til at vide, at om De saa gjorde Dem selv aldrig saa ulykkelig derved,

vilde jeg dog med fuldkommen Sikkerhed kunde betroe min Velfærd og min Ære i Deres Hænder; at det altsaa ingenlunde var min Hensigt paa en behændig Maade at faae Dem bort fra mit Contoir, men kun at aabne Dem en nemmere Vei til at komme ud af et Forhold, som, De selv saae, saa eenstemmigt misbilliget af alle Deres sandeste Venner.

Det følger imidlertid af sig selv, at saalidet som det var min Hensigt, at skaffe Dem bort fra mit Contoir, saalidt kan det paa den anden Side være min Tanke, at vilde holde Dem der imod Deres Villie. De er paa det fuldkomneste Deres egen Herre; heller ikke behøver De i nogen Maade at genere Dem efter, enten at Deres Plads skulde blive besat, eller at giøre Deres Eftermand bekiendt med Tingene, da jeg indtil videre slet ikke tænker at besætte den, men agter selv at bestride, hvad De hidtil har havt under Hænder; saameget mere, som det alt nogentid har været mit Forehavende, at faae en ung og driftig Compagnon. Hvorvel denne Udsigt for nærværende Øieblik synes nær ved at tilintetgiøres, kan jeg dog ikke ganske opgive den, og i dette Tilfælde, indseer De selv, at meget væsentlige Forandringer ville blive fornødne.

Skulde De altsaa vedblive Deres Forsæt, at forlade mit Contoir, maa jeg blot bede Dem, een eeneste Gang endnu at umage Dem derop, for at faae vort Mellemværende fuldkommen berigtiget. Jeg har nemlig i de seenere Aar bestandig brugt den Maade, ved hver Expedition, der gik lykkelig for mig, at beregne de af mine Contoriſter, der have havt med den at bestille, visse Procent af Fordelen. Jeg har, efter Deres sidste Brev, opgiort Deres Conto, og finder, at Dem kommer tilgode den Summa 3265 Rdlr. Vist nok havde jeg haabet, ikke at skulde afsluttet vor Conto, før Belsbet var blevet af større Betydenhed; imidlertid haaber jeg dog, at denne Sum paa, hvad Bane De for Fremtiden har afstukket Dem, ikke vil være Dem unyttig; og jeg beder Dem altsaa, i ovenangivne Tilfælde at besørge den jo før jo hellere afhentet.

Jeg gientager Dem i øvrigt endnu eengang, at De vel bør betænke Dem, inden De reent afslaaer den tilbudne Handelsreise, der i flere end een Henseende torde være vigtigere for os begge, end De maaskee formoder. Overlæg det endnu eengang; og undseer De Dem kanskee for, selv at tale oftere med mig derom, saa raadfør Dem med Deres sande og forstandige Ven Ludvig **f, som,

De kan være overtydet, ikke mener Dem det mindre oprigtig end

Deres

Bernh. Georg. **p.

Fredrik **r til Hr. **raad Grosserer **p.

Jeg erkiender, og ærer et nyt Træk af Deres mangeaarige Fadergodhed i den betydelige Sum, hvormed De endnu til Afskeed vil understøtte mig; men tillad mig at frabede mig den. I det Hieblik jeg med saa megen i det mindste tilsyneladende Haardnakkenhed følger mit eget Hoved, føler jeg dobbelt Forpligtelsen af at staae paa mine egne Been. Hvad videre Deres Brev indeholder, tillade De mig ærbødigst at lade ubesvaret, blot med den Erklæring, at, hvad jeg end i Verden skal opoffre og tabe, vil stedse være mig af ingen Værdi mod Ret til Deres Agtelse, og den vilde jeg troe, at have forbrudt ved at give Slip paa min egen, eller hvis jeg, hvad Fordeel eller Udsigt i Verden der kunde blive mig tilbuden, opoffrede, hvad jeg ikke blot ansee for min høieste Lykke, men og for min helligste Pligt.

Værdiges at modtage Forsikkringen om min

meest uforandrede Ærbødighed og uudslukkelige Erkjendtlighed.

den 15 Mai 180*. Fredrik **r.

---

den 16 Mai 180*.

P. M.

Jeg har alt skrevet Dem, at De er Deres egen Herre, og at jeg ikke kan eller vil nøde Dem, at blive hos mig, naar De ikke vil selv; men Deres Penge hverken kan eller vil jeg beholde. De følge altsaa hermed, til Beløb 3,265 Rigsdaler d. C., hvorfor jeg ved Leilighed skal udbede mig Qvittering.

Bernh Georg. **p.

Ludvig **f til Frøken Sophie **p.

den 19 Mai 180*.

Misbruger jeg den givne Tilladelse ved endnu eengang at tage mig den Frihed at skrive Dem til, vil den ædle Frøken Sophie **p udentvivl tilgive mit Venskab for Fredrik det; jeg veed ingen anden at henvende mig til, ingen anden at raadføre mig med.

Hvorledes Fredrik — efter at jeg adskillige Gange baade personlig og skriftlig havde søgt ham,

med et temmelig spidst Brev, for tilfulde at opsige mig al Forbindelse, bekiendtgiorde mig sin Trolovelse med Ulla, veed De. Ikke desmindre var jeg besluttet at vedblive at søge ham, da Deres Hr. Fader i Gaarmiddags kom til mig paa Børsen, sienspnlig i et meget fortrædent Lune. Viis mig den Tieneste, kiære **f, sagde han, og skaf mig at vide, hvad der er blevet af **r, jeg har nogle Penge, som høre ham til, og jeg har ikke været istand til at finde ham nogensteds; det er mig meget om at giøre. Da der i det Samme kom andre til, fik jeg ikke talt mere med ham i den Anledning. Jeg gik da, saasnart jeg kom fra Børsen, op i Fredriks Logis, men — han var flyttet, og hverken hans gamle Vertinde eller nogen der i Huset vidste, hvorhen. De havde nok mærket, at han i Forgaars Morges havde meget travlt med at pakke ind, men de havde ingen Betænkning giort sig, førend hen mod Aften var der kommet en Karl med et Brev, hvori laae hans Halvaars Leie, og med mange Taksigelser for den lange Tid, han havde boet der, og der fulgte et Stykke Tøi med til Foræring til hans gamle Vertinde, og Drikkepenge til Folkene, og saa med en Begiæring: at det Tøi, han havde indpakket, maatte blive leveret Overbringeren, og at Resten

maatte blive der i Bevaring, til han lod det afhente, som sikkert skulde skee inden Fredag; og det havde giort dem allesammen saa ondt, og de kunde slet ikke begribe, hvorfor han var flyttet saa hovedkuld fra dem, men de kunde nok forestille dem, at det maatte vel være for Mammesellen derovre, for hun var ogsaa flyttet samme Dag, havde Pigen sagt; og det var dog Skade, at det rare unge Menneske skulde komme saadan i med saadan een o. s. v."

Nu ja! Frøken! jeg vil ikke giøre enten Dem eller mig mere ilde tilmode, ved at gientage, hvorledes denne gammeldags ligefrem Kone holdt min Vens Lovtale, og efter sin trohiertige Maade sagde det Samme, som baade De og jeg have sagt saa tit; nok er det, at jeg havde ondt ved at komme fra hende, og at Taarene stod baade mig og hende i Øinene, da vi skiltes ad; og jeg maatte love hende, dersom jeg fik noget om Fredrik at vide, saa skulde jeg komme ind, og trøste hende, for hun var saa bekymret for ham, sagde hun, som det kunde være hendes egen Søn. Med saa Ord hun rørte mig usigelig! og jeg veed næsten ikke, Frøken, hvad der giør min Ven meest Ære, denne ærlige og simple Kones hiertelige Bekym-

ring, eller den ædle Frøken Sophie **ps inderlige Deeltagelse.

Da jeg imidlertid med alt dette gik ligeklog fra hende, faldt det mig ind, at gaae ligeoverfor, hvor den Svenske havde boet, og see, om jeg der maaskee kunde faae nogen nøiere Oplysning. Da jeg midlertid nok begreb, at det ikke saalige gik an at giøre sig til Ærende at spørge efter Mamsell Ulla, tog jeg til Paaskud, at høre, om der ikke var Værelser til Leie? Vertinden, som var en ganske anden Slags Kone, end min Fredriks trohiertige Husmoder, maalte mig strax med et Par meget spidsfindige Øine, og svarte, der var for saavidt nok Værelser, men det var ikke til saadanne Herrer; og da jeg herpaa svarte: at det kunde man aldrig vide, jeg skulde bede, om jeg maatte faae dem at see; samtykkede hun vel deri, men med den betænkelige Anmærkning, at det kunde kanskee være, at Herren ikke vilde have dem til sig selv. Jeg kunde midlertid nok saa omtrent slutte mig til, hvad Idee hun kan have giort sig om den Person, Herren søgte Værelser til, thi hun begyndte umiddelbar derpaa en lang Lovtale over sin egen og sit Huses Stilhed, og Skikkelighed, og Anstændighed, og hvorledes man i disse Tider vel maatte see sig for, hvem man leiede til, og

hvorledes hun var en skikkelig, og reputeerlig Borgerenke, som nu egenlig levede af det Smule Huus, og som vel maatte see til, hvem hun fik derind, o. s. v., og kort sagt, jeg mærkede nok paa Alting, at mine vilde Ærmer og mit Purhoved atter her bragde mig i Anseende for meget mere af Dagens Levemaade, end jeg enten har, eller nogensinde venter at faae. Medens hun holdt denne lange Tale til sin og sit Huses Anprisning, vare vi da komne op paa de fatale Værelser, der bleve — frygter jeg — min arme Vens Ulykke. En ubeskrivelig tungsindig Følelse overfaldt mig i det, jeg traadde ind paa den bekiændte Qvistsal. Jeg gik for at dølge min Bevægelse hen i Vinduet, som for at see ud; men det første mine Øine faldt her paa, var de tvende Navne U. A. og Fr. **r, paa mangehaande forskiellige Maader slyngede i Træk i hinanden! jeg lod, som jeg tog Anledning deraf til at spørge, hvo der havde boet her sidst!" "O sagde hun: det veed den gode Herre nok! jo mere jeg seer paa Herren, jo bedre kan jeg kiende, at det var ham, som kom saa meget til den vakkre unge Herre her ligeoverfor, som løb af med min Jomfru?" "En, der løb bort med Deres Jomfru Datter?" faldt jeg hende meget alvorlig i Ordet, og lod ligesom fornærmet

over denne formeente Beskyldning. Denne Vending lykkedes endnu over min Formodning, thi hun blev særdeles fortørnet, som det lod, paa baade sin Jomfru Datters og egne Vegne." "En god Dag! begyndte hun derfor overmaade ivrig, min Jomfru Datter er en Glut paa 13 Aar, og skal først gaae til Præsten til Mikkelsdag; og jeg vilde ikke raade hende, hun fik saadant noget i Hovedet; og det var ogsaa lidt tidlig, maa jeg sige, baade for hende at begynde paa sligt, og for mig at tænke paa Svigerson og Børnebørn." Jeg gjorde hende nu mange Undskyldninger, fordi jeg havde forstaaet hende urigtig, og sagde: jeg troede kanskee, det kunde været Madamens Steddatter; hun blev da god igien, og fortalte mig, at det var Mamsell Ulla Ahlmgreen, en smuk svensk Jomfru, der havde boet, og der skulde have den unge Fredrik **r, der havde været paa **raad **ps Contoir, og nu vilde han reise bort, og sætte sig ned paa sin egen Haand et andet Sted, og gifte sig med hende. "Men det behøvede han jo ikke at reise bort for, faldt jeg hende i Ordet." "Ja! sagde hun, og satte et i hendes Tanker meget betydeligt Ansigt op: der lod sig meget sige om den Ting, sagde hun: seer De! der var nu for det første den Glut, der løb; og det kunde nu en-

hver see, var Moderen op ad Dage, og det er dog nu saa sin Sag; og saa var der da de, der vilde baade vide det ene og det andet med hende, fra Sverrig af, at sige; for det maa jeg lade hende, i den Tid hun har været i mit Huus, kan jeg ikke sige hende andet paa, end honet og tutafait, og det i alle Maader, og jeg taaler da heller ikke andet i mit Huus. Men see! — hans Venner, de er nok ikke for det Parti; og nu, den Mand, hvis Contoir han havde nu været paa i saa mange Aar, og som havde været ham, som en Fader, ham gik han jo fra; og det, hørte jeg nok, var ikke Mamsellen tilpas; og det sagde ogsaa den lille Maja til min Datter, for hun kom ganske forgrædt ind, og sagde, at Tante Ulla og hendes Kiæreste havde været saa flemt oppe at skiændes; og saa vilde han nok ud fra alle de Mennesker med eet, og derfor flyttede baade han og hun, for at komme af Veien!" "Har de da havt Bryllup? spurgde jeg for at nytte, saameget jeg kunde, hendes Snaksomhed, medens den var i Gang. Jh Nei! sagde hun: der var jo saamegen Brøvl her forleden, da vilde han have havt Bryllup over Hals og Hoved, men saa kunde han ikke blive eenig med sig selv, hvem de skulde tage til Forlover, troer jeg, og derfor holdt de da blot

en Slags Trolovelse, hvorvel der var da ingen anden end min Datter og jeg om Aftenen, og ikke saameget, som hendes egen Moder engang; men det, kan jeg da troe, der var nok ogsaa saadant et Om ved; for hun skulde være reist over igien til Sverrig, hedde det, efter en Arvepart, eller hvad det var; men jeg veed dog den, der har seet hende baade her i Byen og her i Huset, og det endda hemmelig til, siden den Tid; og derfor vilde de flytte ud paa Landet, og der vilde Hr. **r lade dem ordenlig lyse deres tre Gange af Prædikestolen, og saa havde de ikke alt det Vrøvl nødig, sagde han." Nu vilde jeg da have at vide af hende, hvor de var fløttet hen, men det blev hun stivt og fast ved, at hun ikke vidste; men langt bort var det ikke, sagde hun, for den Vogn, der var kommet og hentet deres Tøi, havde ikke været nogen Time borte fra første Gang, før den kom igien; og saavidt det lod paa Veien, de tog, var de kiørt ud ad Vesterport til." Da jeg nu mærkede, der ikke var stort videre Oplysning den Gang at hente af hende, takkede jeg hende for havte Ulejlighed med at vise mig de Værelser, erklærede, at de, saavidt jeg kunde skiønne, ikke just convenerede saa meget godt den, jeg vilde leie dem til, og giorde hende forresten mange Compli-

menter; men hvad der var det snorrigste, jo mere jeg talte i den Tone, jo mere slog hun af, i Hensseende til det strange Sprog, hun i Begyndelsen havde antaget, og lod mig tilsidst ikke utydelig forstaae, at, om det ogsaa skulde være en lille Jomfru af mit Bekiændtskab jeg søgte Værelser til, skulde hun ikke være uvillig til at lukke et Øie for min Skyld. —

Saavidt var jeg kommet i Gaar, da jeg, siden dog Brevet ikke kunde komme bort, før i Dag, besluttede at afbryde, og gaae ud paa Recognoscering, om jeg ikke i Omegnen af Byen skulde kunde udspeide den Hytte, hvor min Ven og hans Donna havde opslaaet deres Arcadien. Men nei — al Søgen var omsonst; og jeg var allerede overbevist om Nødvendigheden af at blive ved min første Idee, og bede Dem, om De ikke ved den gamle Kone, der nyder Almisse hos Dem, og fra hvem De havde de første Efterretninger om Ullas Planer og Udsigter, kunde, ifald hendes Datter ellers tiener der endnu, skaffe os noget at vide om, hvor de vare. Vel erindrede jeg, hvor modbydelig denne Vei var for Dem, erindrede, at det var kun, for det Konen endelig vilde tale med Deres Fader, af Frygt, at han for Datterens Skyld skulde blive vreed paa hende, at De

havde overtalt Dem til at høre hende ud dengang, for saa at paalægge hende evig Taushed; men — som sagt — jeg vidste intet andet Raad, skiønt jeg var saare gnaven over dette. Imidlertid faldt jeg paa at gaae ud at tage min Aftensmad i **, og see! der fandt jeg da et heelt Selskab gode Venner og Bekiendte, som pleie at være vel underrettede om Alt, hvad galt der skeer i Kiøbenhavn. Det var, som En sagde til mig: her faaer du noget nær noget at vide! og jeg satte mig hen til dem.

Det var, som jeg forestilte mig; den eene Galskab, den eene latterlige Historie, og — rigtig nok tillige — den eene Flaske Margaux jog den anden. Men Overflodigheden paa Galskaber og dumme Streger var saa stor, at jeg tilsidst begyndte at befrygte, at Tiden ikke skulde slaae til; og at netop, hvad der kunde interessere mig, skulde blive mellem det Udsatte. Med eet begyndte nu een af de frugtbareste Interlocuteurer at bande ganske forskrækkelig; og den, han da saaledes bandte, var sin egen gode Hukommelse, fordi han nær havde glemt det Allerlatterligste, nemlig hvorlunde en vis riig Mand hos sin Donna havde fundet en gammel Qvasimama, som han havde strax efter sin Regieringstiltrædelse jaget derfra, og

forbudet Huset, og hende havde han i sin Iver-
hed ikke blot pryglet med sin Paraply ned af Trap-
perne, men og forfulgt langs hen ad Gaden, til
stor Contentement og Fornøielse for Gadedrenge-
ne, der havde samlet sig om dem, og geleidet dem
begge med en stor Floiteconcert. Jeg begyndte at
lytte efter, thi den gamle Qvasimamas Navn fo-
rekom mig at være det samme, som jeg af Fredrik
havde hørt paa Ullas, og jeg behøvede da ikke længe
at være i Uvished; thi da een af de andre Inter-
locuteurer paastod, at hun ikke var mere her i
Byen, kom den fuldkommen vel underrettede Ord-
fører i Iver, og gav os hendes hele Historie;
hvorledes hun, efter at være jaget derfra, havde
været en Tid hos den smukke Stokholmerinde, som
havde siden faaet fat paa min gode Ven, Fre-
drik **r; han havde iligemaade jaget hende bort,
og sendt hende ud paa Landet, men hun var nu
incognito kommet tilbage, opholdt sig nu paa et
Sted, han nævnte, og søgte at finde sig en smuk
Datter igien.

Forlad mig — fortræffelige Pige! at jeg maa
vanhellige Deres Øine med disse Vømmeligheder;
men jeg har troet at skylde Dem et Regnskab,
hvoraf De kunde see, at jeg ikke paa nogen Maade
har compromitteret vor Ven, eller ved min Fritten

bragt ham paa Dagens Orden; rigtig nok var der een, der tog Anledning af det, han blev nævnt, til at erkyndige sig om ham, eller rettere om hende; men jeg var saa heldig at faae Hovedfortælleren ved en vel anbragt Lovtale over hans Alvidenhed saaledes i Fyr og Flamme, at han ikke lod nogen anden komme til Orde.

Midlertid vidste nu jeg, hvad jeg vilde vide, og listede mig; og det er da naturligt, at min første Udgang i Morges var til Madamen. Hun, som nok ikke er vant til at faae Besøg af skikkelige eller skikkeligklædte Folk ved Dagslys, blev i Begyndelsen meget forlegen ved mit, overalt rigtig nok lidt tidlige, Besøg. I Begyndelsen lod det, som hun holdt mig for et Menneske, der hos en eller anden Donna havde hendes Mellemhandling nødig. Men da jeg begyndte at spørge hende ud om Ulla, kom hun paa et andet Vildspor; hun faldt nemlig paa den Mistanke, at jeg var en Udsending fra den gamle Herre, der i Gaar havde banket hende i Paraplyen, og at jeg nu vilde lokke hende til at tilstaae et eller andet, hvorved jeg kunde kue hende til at lade Sagen falde mod ham. En itide anbragt Bankoseddel, som maaskee var mere, end hun vilde forlange for at lade sig banke af ham i Paraplyen to Gange om Da-

gen, forandrede dog snart hendes Tanker, og hun vendte tilbage til — saa noget nær — sin første Mening; hun troede nemlig, at jeg selv havde Die paa Ulla, og heri var hun saa meget villigere at gaae mig tilhaande, da hun naturligviis ikke var Fredrik synderlig god, der baade havde jaget hende derfra, og havde ovenikiøbet skiældt hende liderlig ud, og holdt hende en ordentlig Straffeprædiken, og vildet omvende hende; og det var en kedsommelig een, sagde hun, og hun havde aldrig seet hans Mage hos Fruentimmer, for han sad der, ligesom han kunde sidde i en Kirke; og Ulla havde i Begyndelsen, da hun søgte at komme i Kast med ham, slet ikke tænkt paa de Maader; men da det var en smuk Kark, og en rask Karl at see til, for det var han: og ingen skulde tænke, at han var saadant Hævlehoved; saa havde Ulla ordentlig været ganske forgabet i ham. Men da hun saae, hvad for et Faar, hun havde for sig, saa havde hun ogsaa faaet Fluer i Hovedet, og begyndte at sætte Næsen i Veiret, og havde Lyst til at blive en fornem Kiøbmands-Madame; og saa havde der nok nogle af hans gode Venner vilde varet ham ad, hvad hun var for een; men saa havde hun nok lugtet Lunten; og saa en Dag han kom, saa havde hun lukket sig inde med ham

paa Salen, og grædt for ham, og fortalt ham en lang Historie om hendes Ungdom, og det Barn, hun havde, og som blev givet ud for hendes Søsterdatter; og om, at hun ikke var hendes Moder, og giort sig saa hellig, og saa reen; og hvad saa Tossen, sagde hun, ikke havde været forgabet i den sleedske Satan før, saa var han blevet det da; og saa havde da hun maattet paa Døren; men i det Ulla havde kaldt paa hende, havde hun puttet hende et Par Tidalersedler i Næven, for det hun skulde holde sin Mund; og saa havde han lovt hende hundrede Daler om Aaret, for at hun skulde opholde sig et Sted uden for Byen; og ellers havde han truet med, han vilde give hende an for Rufferi; men hun vilde vise ham noget andet, og ikke leve i en Afkrog af hans sulten hundrede Daler, og hun vilde see, om han skulde røre en Fieder i hendes Hat; og vilde han give hende an, saa skulde hun nok komme frem med saadanne Ting om hans rare Ulla, der ikke skulde klinge godt, enten i hans eller i hendes Øren, hvorvel hun troede halv om halv, at det nu vel snart havde Ende; for hun havde hørt, at han ikke mere var hos den Grosserer, hvor han havde vævet baade Potte og Pande, og at det kanskee torde blive knap nok for dem; og at hun gik hen,

og giftede sig med ham, og lod sig saaledes kiede og kue af ham, som hidindtil, det gjorde Ulla aldrig, med mindre hun saae, hun ret kunde faae det paa den stors Fod, som vore andre Grosserer-damer.

De seer selv, Frøken! at disse Efterretninger i mere end een Henseende ere vigtigere, end vi havde tordet vente dem; det kommer nu kun an paa, hvad herved fremdeles er at gjøre. Indtil videre troede jeg, uden at burde i mindste Maade indlade mig paa mine Aarsager eller Hensigter, blot at maatte paalægge hende — naturligviis bestandig med Haanden i Lommen — at udspeide, hvor Fredrik og Ulla nu har opslaaet deres Pauluner; og derom, har hun forsikret mig — da jeg for let begribelige Aarsagers Skyld ikke just vilde sige hende min Bopæl — at jeg om to Dage kunde afhente Underretning hos hende. I øvrigt, Frøken! trænger jeg mere end nogensinde til Deres Raad, og Befalinger. Skal vi lade Tingene gaae deres egen Gang, og oppebie, om Ulla opgiver sine Hensigter paa ham, eller lærer ham at kiende sin uværdige Tænkemaade? eller skal vi endnu eengang prøve paa at aabne hans Øine? Jeg vil gierne tilstaae Dem, Frøken! at, som jeg kiender min Ven, rædes jeg for det Øieblik, da

han vaagner af sin Drøm, og lærer tilfulde at kiende hende, der har været ham et Ideal af al Fuldkommenhed, som en trædsk Bedragerske; inderlig ræddes jeg da for, at hans arme og ufordærvede Hierte i sin Fortvivlelse herover, skal blive mistroisk imod alle Dyder: o! at han da havde en Veninde, som Dem, eller rettere, at han vidste, og følte, hvad han kunde have i Dem.

Dog det er Tid, at jeg afbryder. Værdiges at modtage Forsikkringen om min inderligste og dybeste Høiagtelse.

Ludvig **f.

Ludvig **f til Frøken Sophie **p.

Jeg er her strax igien! er jeg næsten færdig til at maatte begynde dette Brev; thi see! neppe havde jeg i Gaar Aftes faaet mit Brev afferdiget til Dem, før i Morges tidlig — hvo skulde overraske mig paa mit Værelse, andre end Ullas Qvasimama? først paa Bankosedlernes Vinger havde hun, fra hun forlod mig sidst, været utrættelig og ufortrøden i Bevægelse, og havde ikke blot opdaget Ullas og Fredriks Bopæl, og, hvad Tider Ulla var at faae i Tale, da han ikke var tilstede, men endog været derude selv, talt

med Ulla, og — i den faste Formodning, at det var umuligt, jeg kunde vilde underrette mig om saadan en Dame af anden Aarsag, end fordi jeg var forliebt i hende — havde hun allerede paa mine Vegne begyndt en Underhandling med Ulla, hvorafhun lovede mig det ubedrageligste Held. Uagtet jeg nu sagtens nok vidste, at Begiærlighed til mine Bankosedler lettelig kunde blænde hende, og faae hende til baade selv at see og vise Udsigterne mere smiggrende, end de virkelig vare; og endskiøndt disse Underhandlinger, hun saaledes paa sin egen Haand havde begyndt i mit Navn, vist nok havde deres meget betænkelige Side; og hvorvel jeg slet ikke skulde være glad ved at komme i Orde for at giøre Cour til Mamsell Almgreen, troede jeg dog heller ikke heri at burde give Slip paa de Fordele, vi kunde drage af hendes Tienstfærdighed; jeg satte hende altsaa vel med en meget alvorlig Mine irette, men trykkede hende dog ikke desmindre en Femrigsdalersedel i Haanden for havte Umage. End mere begeistret herved fortalte hun mig da, at Ulla var meget utilfreds med Fredrik, især siden han var taget fra Deres Faders, og hun altsaa med eet fandt sine stolte Forhaabninger at blive Grosserердame tilintetgiorte; at hun af denne Aarsag har under et Paaskud ef-

ter det andet Hindret, at de ikke endnu vare blevne gifte; at han dersuden havde ifinde at reise ester Norge, hun troede, til Bergen, der at anlægge et Handelsinstitut, og tillige selv føre en liden Handel, men at Ulla paa det bestemteste havde erklæret hende: i den Uhørk gik hun aldrig, og mindst for at blive Skolemadame; at hun imidlertid endnu bestandig holdt gode Miner med ham, for at see sit Hæld til, at faae den Tid betalt, hun saaledes havde spvattet bort til Unytte, for, Noget havde han, som han havde lagt sig til Vedste i den Tid, han var paa Contoiret; men ved det han alt i sit Hierte saae dem an, som Mand og Kone, saa tænkte han aldrig paa at forære hende noget, eller ellers kiøbe noget paa hende, men gierde bestandig sine Beregninger og sine Planer, hvordan han bedst skulde lægge Pengene an til Nytte for dem begge. Hun fortalte mig da ydermere, hvilken prægtig Beskrivelse hun havde selv giort Ulla om mine Dyder, og Qvaliteter, og Fuldkommenheder, og frem for Alting, hvilken rask, og resolut, og spendabel Person jeg var; og det havde Ulla da for saavidt syntes ganske godt om, men hun var dog ligesom bleven en Smule betænkelig, da hun hørte mit Navn; for det var mig, havde hun sagt, der i Begyndelsen havde

havt saa travelt for at faae Fredrik fra hende; men hvorvel — havde hun saa igien smilt og sagt — naar saa var, som Moder sagde, saa lod det sig vog ogsaa forklare; og bedre, troede hun sagtens, hun i alle Maader var faret med mig, end med den anden Helligpeer.

Jeg iagttog, som sagt, en meget velbetænkelig Taushed i denne Henseende; men, hvad der var det Vigtigste, jeg fik Fredriks Bopæl at vide. Sandt er det, Kiærlighed kunde ikke valgt sig det mere smilende, og mere venligt; jeg gik i Gaar Eftermiddags derud i Egnen for at recognoscere, og jeg tilstaaer Dem, jeg blev ligesom i ondt Humeur over, at en Lidenskab, der saa reen og sandru bebudede sig endog i de mindste Ting, en Kiærlighed, der prægede Alt med sit Nøisomheds Stempel, skulde være spildt paa en uværdig Bolerske, som drev Spot dermed, og som det var en Daarskab, og en Væmmelse for.

Som Engen er ved Havets Bred,
Naar Aftensol sin milde Glands udbreder,

mindes jeg engang, jeg har hørt Dem en smuk Sommer Aften gientage efter een af Deres Yndlingsdigtere ved at betragte Omegnen om Deres Faders Gaard: og disse Linier randt mig her paa ny dobbelt levende i Tanker. Det er et fuldkom-

men eenligt, nybygget, lidet, men net Huus paa den skionne Slette, der ligger bag ved ** hen ad **ne til, og med en liden Hauge, og ligesom en Lund bag; eet af de Steder, hvorpaa man ikke kan kaste sit Øie, uden at sige: her burde Kiærlighed boe, her huuslige Glæder have deres Tempel, og huuslige Dyder deres Helligdom. At imidlertid Mamsell Ulla ikke er der i sit Hierte synderlig fornøiet, er saare begribeligt; Maja og Fredrik skal derimod der være fuldkommen i deres Esse.

Da Deres Herr Faber har paalagt mig at skaffe ham at vide, hvor Fredrik var blevet af, overlader jeg ganske til Dem, at give ham denne Underretning. Selv trænger jeg, som sagt, til Deres Raad og Veiledning, uden dog at torde giøre Fordring derpaa, lykkelig nok, naar De fremdeles værdiger mig Deres Tillid og Agtelse, hvis fulde Værd jeg mere end nogensinde erkiender og føler. Ludvig **f.

Fra Grosserer **p til Fredr. **r.

den 3 Junii 180*.

Omslag om Brevet, S. 43.

P. M.

Af Mangel paa at vide, eller kunde faae opspurgt Deres Bopæl, kommer indlagte Dem

først nu til Hænde. Jeg vil ikke uleilige Dem med at qvittere, og formoder ligeledes, at De fra Deres Side ikke heller uleiliger mig med noget videre Indsigende i en Sag, som, jeg ønsker, engang maatte være til Ende. Pengene er Deres, troer De ikke at kunde modtage dem fra min Haand, kan De give dem til den første den bedste Fattigstiftelse; kun skal jeg bede, De ikke mere kommer til mig med dem, hvis De ikke vil, jeg skal fortryde Alt, hvad der nogensinde har været os imellem.

Gerh. G. **p.

Fredrik **r til Hr. Ludvig **f. **jæger ved de kongelige Livjægere.

Det synes høi Tid, at den gamle Strid, hvo af os der skyder bedst, bliver afgiort. Dersom De altsaa til en Tid, De selv behager at bestemme, vil møde paa Engen ved Søen bag **, og medtage Deres Riffel, skal De forefinde mig der. For hverken at behøve Vidner eller Dommere, vil vi skyde efter Hovedet paa hinanden, og paa engang; Udslaget bliver altsaa ubedrageligt.

Tillige kan De da, igiennem en paalideligere Mund, end Deres gamle Rufferskes, mod-

tage Svar paa de Tilbud, hvormed De har bæret Deres forhenværende Vens Brud, samt hans Taksigelse for den Redelighed og Uegennyttighed, der har ligget til Grund ved alle de Skridt, De har giort, for at forstyrre hans Dages Lykke, og hans Hiertes Fred.

Jeg vilde forlangt Svaret aflagt paa et eller andet offentligt Sted. Men De har jo ladet min Bopæl udspionere. Jeg venter det altsaa med Visshed fra Hr. **jægeren.

den 5 Juni 180*. Fredrik **r.

Af det kongelige Livjægercorps ** Comp:

Ludvig **f. til Fredrik **r.

Min Riffel har jeg modtaget af Kongen til Fædrelandets Forsvar; aldrig kunde jeg altsaa overtale mig til at bruge den mod en Medborger, end mindre mod en Vaabenbroder, allermindst mod en mangeaarig Ven, og det især for et Fruentimmer, som Mamsel Ulla Almgreen. Jeg veed ikke, hvad man kan have forebragt Dig om mine Hensigter eller Planer; men det veed jeg med fuld og fast Overbeviisning, at jeg ikke har giort eet eeneste Skridt, uden for at holde min svorne Eed: stød du mig i Miskiændelse fra dig, saame-

get du vil, jeg forlader dig aldrig! og denne gientager jeg dig herved. Ja Fredrik! din Ludvig forlader dig aldrig, skulde det end koste ham dit Venskab og hans Liv.

Din

den 5 Juni 180*. Ludvig **f.

Ludvig **f. til Frøken Sophie **p.

Hvad jeg i Søndags gav mig den Frihed at forudsige Dem, fortræffelige Pige! er, som De vel see af indlagte Seddel med Afskrift af mit Svar, saa omtrent indtruffet. Mamsel Ulla, som var paa den allerbedste Vei til at indlade sig med sin formeente nye Elsker; som var Forekommenheden, Føielighеden, Redebonheden selv, som endog saagodtsom havde givet mig et Stevnemøde, ved at love sin Underhandlerinde et Besøg, hvorved hun saa udtrykkelig betingede sig, at jeg ikke maatte være tilstæde, at den erfarne Commissionairinde med Føie deri fandt en formelig Tilgivelse til mig, har aldrig saasnart faaet Lugten af de 3263 Daler Deres Faders ædelmodige Paastaaenhed endelig vilde af med, førend hun med største Adresse skiftede Rolle, blev med eet ideel Hengivenhed, Trofasthed, Kiærlighed,

til vor forblindede Ven; angav ham den Underhandling, jeg skulde have begyndt med hende, og som hun udentvivl har forestilt ham langt betydeligere end det virkelig var, og Indlagte er da naturligviis Resultatet deraf.

Jeg giør mig det Haab, at den ædle og høimodige Sophie **p ikke tænker slettere om mig, mit Mod, og min Ærekiærhed, fordi jeg ikke har kundet troe, min Ære fordrede, at jeg skulde forgribe mig paa min Ven, eller udsætte ham for at forgribe sig paa mig. Jeg vil ikke formode, at enten dette Afslag skal komme ud blandt mine Vaabenbrødre, end mindre at det skulde giøre mig Skam i deres Mening; men var det end saa; skulde det end nøde mig at lægge en Uniform, som er mig uendelig dyrebar, fordi den minder mig om mit Fædrelands Hædersdage, om de Øieblikke, da jeg med mit Livs stolteste Fryd følte mig dansk, siger dog mit Hierte mig, at jeg ikke kunde eller burde handle anderledes, og Held mig, hvis sand Kiækheds og Ærekiærheds fødde Dommerinde istemmede denne min Overtydning.

Midlertid ligge nu for en Tid vore Planer; Mamsel Ullas Iris — som midlertid neppe nogensinde vil blive omdøbt til Iris og Hebe, da hun har sine gode 50 paa Bagen — er forviist

Huset, og med det en Bulder og en Bram, hvori Ulla selv tog saa megen Deel, at hiin reent har slaaet Haanden af denne falske og utaknemmelige; heller ikke, maa jeg tilstaae, er jeg i sig selv utilfreds med, at være blevet en Qvindes Tienstagtighed qvit, som jeg i disse Breve aldrig har kundet omtale, uden at blues; imidlertid staaer indtil videre min Forstand stille, og med alt dette vil mit Hierte endnu ikke give mig det Vidnesbyrd, at jeg har opfyldt min Pligt.

Lykkelig vilde jeg være, torde jeg i denne Anledning haabe at see et Par Linier fra den ædle Piges Haand, hvis Godhed og Agtelse for mig i et Øieblik da jeg har forspildt, skiøndt som jeg haaber, ikke forbrudt, min ældste og kiæreste Vens, er mig mere fornøden end nogensinde.

den 6 Juni 180*. Ærbødigst

Ludvig **f.

**gaard. den 9 Juni.

Min Fader, som har faaet et Anstød af Rosen herude, vilde være Dem meget forbunden, hvis De vilde umage Dem herud til ham, da han har noget at tale med Dem om et Brev, han har

faaet, som han uden Tvivl har taget sig meget nær, da han fik sin Rosenfeber, strax efter han havde faaet og læst det, og som sikkerlig indeholder noget Fredrik angaaende.

Da min Fader ikke er vel, vil De venskabeligst undskylde, at jeg forbeholder mig mundtlig at besvare begge Deres sidste Breve; i øvrigt har den Mand, der besidder Følelse af sand Ære nok, til at sætte sig ud over den falske Æres Bud, og hvis Hierte styrer ham til enhver Selvopoffrelse, som Pligt og Venskab fordre, neppe en 19 Aars Pige behov til Dommerinde, hvor han har en saa ubedragelig Dommer i sit Bryst.

Med inderlig Høiagtelse

Deres Veninde

Sophie **p.

Den i forrige Brev omtalte Skrivelse med tvende Indlæg, oversatte, den første af fransk, de andre af svensk.

a. Generallieutenant Grev **, Ridder, til Hr. raad **p. berømt Handelsmand.

Hvorvel, min Herre! jeg ikke har den Ære personlig at være kiendt af Dem, er dog Deres

Navn alt for bekiændt og agtet endog hos os, til at jeg skulde tage i Betænkning umiddelbar at henvende mig til Dem i en rigtig nok noget kildren Anledning.

De vil fritage en Fader fra at udvikle Dem sine Grunde til at aabne indlagte Breve; de ere skrevne til min Søn fra en mig alt for bekiændt Haand, og da jeg seer, de i saa høi Grad angaae en Person, der i Brevene selv siges at være elskee af Dem som en Søn, har jeg fra mine Følelser sluttet mig til Deres, og anseet det for Pligt, at sende Dem, hvad der maaskee kunde være Dem et Middel til at redde et ungt Menneske fra en Afgrund, som jeg har seet min egen Søn for nær, til ikke at kiænde hele dens Rædsel for et Faderhierte.

Skulde end disse Breve ikke være tilstrækkelige til at aabne det unge Menneskes Øine, vilde jeg gisre mig en Pligt af, at meddele Dem de Beviser, hvormed jeg, trods at den herskende Overbærelse for et vist Slags Laster og Forbrydelser, nødde dette Qvindemenneske til at forlade Sverrig for stedse; uheldig nok til kun at uddrage Tornen af min Fod, for at støde den dybt maaskee ind i en anden værdig Mands Hierte.

Behag imidlertid at modtage Forsikringen om den Agtelse og Tienstberedvillighed, hvormed jeg har den Ære at være

min Herr ** raad
Deres hengivne
Greve af **.

Indlagt.

a. Ulla Almgreen til den unge Grev Louis **
Capitainlieutenant i den svenske Garde.

den 7 Mai 180*.

Da jeg ikke kan andet end ønske at glemme, jeg nogensinde har været saa uheldig at være kiendt af et Menneske af Deres Tænkemaade, fortryder De ikke paa, at jeg for Fremtiden frabeder mig, hvad Omstændighederne hidtil har nødsaget mig at modtage til min Maja. De kan ikke undre Dem over, at jeg ikke gierne ønskede, hun skulde have noget fra Dem, og naturligviis intet, næst Deres Caracteer, mindre end Deres Almisse.

---

b. Samme til Samme dito dato.

Jeg maatte troe mig aldeles miskiændt og glemt af dig, sødeste Ven! jeg maatte troe, at

dine og mine Fiender aldeles havde faaet udslettet din Ulla af dit Hierte, hvis jeg noget Øieblik kunde troe, at min naadigste Louis kunde antage det aldeles rasende og uvittige Brev, han uden-tvivl faaer tilligemed, eller inden dette, for at være fra hans troe og kiære Ulla. Nei! min Louis! det er hendes Haand, det maa hun til-staae; men hun har været nødsaget at skrive det, for at føie en ung romanesk Sværmer, som hun staaer paa Nippet at gifte sig med, for at forvisse sig Beskyttelse og Udkomme i det Fristed, vore Fiender har nødt hende at søge, for dog nu og da at høre fra sin Louis, da hun er den Lykke be-røvet, at see ham. Fredrik **r, Bogholder paa Raad **ps Contoir, et af de største Handelshuse her i Staden, og udentvivl bestemt til at blive dets Associé, har saaledes forelsket sig — jeg troer sandt at sige — i vor Maja, at han — coute qui coute — vil ægte din Ulla. Det er aldeles en Hyrde fra Celadons og Sylvias Dage, og min naadigste Louis vil da let kunde sige sig selv, om han vil være i Stand til at udslette i Ullas Hierte en Elsker, som den, hun har havt den Lykke at have i sit Fædreneland. Men eene, forladt med vor Maja i et fremmed Land, udsat med hende for vore Fienders Efterstræbelser og Forfølgelser,

ovenikiøbet nødsaget til at tage, skiøndt i dit Navn, dog af din strænge og vrede Faders Haand, sin og Barnets knappe Underholdning; udsat med hende for den yderste Nød, naar det engang kan falde ham ind at trække denne tilbage, har jeg troet at skylde vor Maja, endnu mere end mig, at modtage en Frier, som i det mindste vil blive Maja en kiærlig Stedfader, saalidet han end er enten den Elsker, eller bliver den Mand, din Ulla var vant til at tænke og ønske sig. Og at jeg kunde flyve i dine Arme.

O hvad äro utom dig
Lyckans Nåd og snillets lager?
Blott en skugga som bedrager,
Blott en dröm, som skingrar sig;
Jämte dig jag ei forskräktes
För Tartarens gruflighet;
Utom dig min ledsnad väktes
Ved Seraphers Salighet.

O naar din Ulla saamangen Gang, sødeste Ven! paa dit Skiød sang denne Vise, hvorlidet drømte hun da, at hun nogensinde skulde føle og forstaae den saa aldeles, som nu! Ja min Louis! al den Overflod, al den Lykke, der synes at vente mig, bortgav jeg med Glæde for at være hos dig.

Atis! du är skild från mig,
Skild af en omätlig bölja;
Men mit hierta följer dig,
Dit min fot dig ei kan följa.

Tro din Ulla, om du vil; men egenlig er dette Giftermaal med et hende saa ligegyldigt Menneske aldeles for hende, som hun gav sig i et Kloster for at oppebie den Tid, da vore Forfølgere ei vare mere, og da hun glad og fri kan flyve i dine Arme. Ægtebaandet her i Danmark er let at løse; og var det end ikke saa, med Glæde brød din Ulla det, for at flyve til dig, naar du kunde modtage hende.

Ah si vous pouviez comprendre
Ce, que mon coeur sent pour vous!
L'amour n'a rien de si tendre,
Ni l'amitié de si doux.

Undres ikke, sødeste Ven! over alle disse Sangstumper, men enhver af dem gienkalder din Ulla de lykkelige Dage, da hun sang dem for og med dig, og hun haabes, de ligeledes vil være hendes Louis i kiært Minde. Dog jeg maa afbryde, at dette Brev kan komme tidsnok bort.

Evig din

Ulla Almgreen.

P. S. Du troer dog vel ikke, sødeste Ven! jeg skriver dette, af Frygt, at du af Vrede over det første dumme Brev skulde ville hævne dig over din Ulla. Nei alt, hvad hun frygter, er at miskiændes af sin Ven; ellers kiænder hun ham for vel til at troe, han skulde lægge nogen Hinder i Veien for hendes Lykke. Endnu eengang, lev vel sødeste Ven, og tænk paa din Ulla.

Sophie **p. til Ludvig **f.

den 14 Juni 180*.

Vor Ambassade, kiære **f, er løbet meget uheldig af. Siden da min Fader ikke vilde, og De, som De paastod, ikke kunde have med det at gisre, maatte jeg da efter Deres Forslag i Mandags Morges til at sende Deres Ven de bevidste tre Breve med Posten, og skrev da tillige følgende Linier, som jeg ikke behøver at skrive af, da han har havt den Godhed at sende mig dem — in Originali — som han behager at udtrykke sig, tilbage.

Sophie **p til Hr. Fredrik **f

Da min Fader for nærværende ligger upasselig af Gigten, er det blevet mig overdraget at

sende Dem indsluttede Breve, som han ansaae for at være af alt for stor Betydenhed til at betroe i fremmede Hænder. Jeg nytter denne Leilighed til, saavel i min Faders som mit eget Navn, at forsikkre Dem om vor uforanderlige Høiagtelse og Deeltagelse.

den 12 Juni 180*. Sophie **p.

Med omgaaende Post faaer jeg i en meget net Convolut mit Brev tilbage, tillige med de tre andre, og endnu eet, som De af nedenstaaende vil erfare — samtlig ledsagede af følgende meget stadselig skrevne Linier:

Min naadige Froken!

I det jeg ærbødigst erkiender Deres Bevaagenhed, i Deres Hr. Faders Upasselighed, at oversende mig indlagte Papirer, vilde De ligeledes naadigst undskylde, at jeg fremdeles vover at regne paa samme Deres ædle Tienstvillighed, til igien at modtage Nærværende, hvormed jeg i min gamle Velgiørers ovenomtalte Upasselighed har taget i Betænkning at uleilige ham. Vel synes det i og for sig selv noget synderligt, at den høistfornemme Correspondent i Sverrig, hvis Haand og Segl fra min tilkommende Kone er mig til-

fulde bekiændt, har behaget at svare Deres Hr. Fader paa et Brev, hun har tilskrevet hans høivelbaarne Hr. Søn; men efter alle de mange Intriguer, hvormed saa mange Uvedkommende har behaget at vilde forknytte min simple Kiærligheds-historie, formodentlig for at giøre den mere pikant, har det saalidet undret mig, at ikke engang enten jeg eller min tilkommende Kone have fundet det Umagen værdt at aabne eller læse noget af de os gunstigst meddeelte Breve, som De altsaa herved vil finde uaabnet tilbagesendte.

Om min — hvad der saa end maatte indtræffe — uforanderlige Taknemlighed og Ærbødighed har jeg for ikke længe siden havt den Ære at forsikkre Deres Hr. Fader; værdiges naadigst at være forvisset om, at jeg veed ligeledes at sætte den rette Priis paa Deres uforandrede Deeltagelse, hvorpaa jeg just nu har fundet et nyt og aldeles uventet Beviis ved at sammenligne Deres ærede Skrivelse med en mig for nogen Tid siden tilhændekommet deeltagende tydsk Billet, hvilke begge jeg til behagelig Sammenligning herved ærbødigst giver mig den Frihed, in Originali at sende Dem tilbage.

Torde jeg fordriste mig, end mere at bebyrde denne Deres udmærkede Tienstvillighed, vilde

De uendelig forøge mine Forbindtligheder, hvis De gunstigst vilde paatage Dem at være min Talsmand hos Deres Hr. Fader, saa at jeg tør være sikker paa, han ikke vil misbillige det offentlige Brug, han — efter det af ham selv givne Vink — snart vil see giort af de Penge, som han ikke vil tage tilbage, og som jeg ikke seer mig nogen Adkomst til at beholde.

Endnu var jeg vel næsten fristet til at umage Dem med nok een Commission til een af Deres Venner, men jeg føler, at jeg allerede nokſom har misbrugt Deres Godhed, og skynder mig derfor at slutte og underskrive mig

min naadige Frøken!

Deres allerydmygste Tiener

Fredrik **t.

At den tydske Sædel, som laae hos, var den, der gav Anledning til Avisavertissementet om den anonyme Jemand, behøver jeg ikke at sige Dem; saalidet som, at det Lys, hvori jeg ved denne Leilighed er kommet, hverken er det fornsieligste eller fordeelagtigste.

Det være midlertid, som det vil; men Spørgsmaalet er nu: hvad herved er at giøre?

Min Fader, hvem jeg — hans Rosensvaghed uagtet — ikke troede at burde eller kunde fortie det Svar, jeg havde faaet, er af den Mening, at vi paa ingen Maade kan forsvare, at lade ham blive i sin forsætlige Uvidenhed om Papirer, som dog omsider maa aabne hans Øine i Henseende til det Fruentimmer, der har en saa ubegribelig Magt over ham. Min Fader har udentvivl Ret; men jeg maa tilstaae, at jeg aldeles ingen mulig Maade seer, hvorpaa man kan bringe ham til at modtage paa ny, end sige læse dem. At De, som min Fader et Øieblik faldt paa, skulde være Overbringeren, maa jeg — især efter den sidste Periode i Fredriks Brev — ikke blot paa det eftertrykkeligste fraraade, men vilde jeg endog — naar jeg turde troe, at mine Bønner vare af nogen Vægt hos Dem, paa det indstændigste bede Dem, paa ingen Maade at gjøre. Om jeg og kunde og torde have formaaet min Fader til at tage Pennen selv i denne Anledning, vilde det dog, efter at mit uhældige Brev er kommet i Forveien, være unyttigt, og i det høieste kun volde min Fader een Ærgrelse til, som han paa ingen Maade taaler. Noget andet Middel, eller noget andet Menneske, der i mindste Maade kunde have nogen Indflydelse over Deres Ven, maa jeg tilstaae, jeg ikke

er istand til at besinde mig paa; ogsaa har han, siden hiin ulykkalige Forbindelse, saaledes brudt alle Baand, at jeg mistviivler om, at vi skulle kunne finde nogen, som man med Held kunde vende sig til.

Det er altsaa efter min Faders og mit bedste Overlæg besluttet, aldeles at overgive hele Sagen til Dem, om De i saa Henseende skulde være lykkeligere til at udtænke Noget, end vi — min ovenstaaende Bøn haaber jeg imidlertid ikke at behøve at gientage Dem. Kan heller ikke De finde paa noget Raad, nu da saa kommer vi vel til at trøste os ved, at vi i en redelig Hensigt have giort Alt, hvad vi have kunnet. Hvor liden imidlertid denne Trøst er, naar det gielder om et Menneskes Vel og Vee, som man har Godhed og Agtelse for, og som var en langt bedre Skiæbne værdig, end den, hans alt for redelige og godtroende Hiertes Forblindelse bereder ham, føler jeg i dette Øieblik mere end nogensinde.

Modtag De imidlertid min og min Faders Tak for den Velvillie og Godhed for os, og den trofaste Hengivenhed for Deres Ven, hvorpaa De under denne Sag har givet saamange Prøver.

Sophie **p.

Ludvig **f til Frøken Sophie **p.

15de Juni 180*.

Saa mange Beviis jeg end har havt paa Deres ædle Faders, og Deres egen Godhed, fortræflige Pige! vovede jeg dog ikke endnu at sætte den største Prøve derpaa, ved at sende Dem saa ganske uforberedet denne arme og aldeles forladte fader- og moderløse lille Pige, hvis det ikke udtrykkelig var vor arme Vens Afskedsgave til Dem, hans maaskee sidste Villie. Jeg behøver altsaa ikke at sige Dem, at det er hans Maja. Hendes Moder er forsvundet i Gaar, og Fredrik i Nat. Jeg sidder her paa hans Værelse, og venter paa en Hest, for at ile, om muligt at indhente ham, og endnu redde ham for os. Jeg hører Vognen komme; her er intet Øieblik at spilde; ved allerførste Rolighed skriver jeg Dem omstændeligere til.

Deres

ærbødig hengivne

Ludvig **f.

Ludvig **f. til Frøken Sophie **p.

Helsingør den 16de Juni.

Her er jeg da — og endskiøndt min Reise forsaavidt ikke har opnaaet sit Maal, endskiøndt

jeg ikke mere har været lykkelig nok til her endnu at forefinde min Ven, er jeg dog i det ringeste forsaavidt lønnet for min Reise, at jeg har faaet fuld Vished om, at i det mindste det Sørgeligste, der af min Vens Brev og Forfatning ikke uden Føie lod sig formode, ikke er opfyldt, at han har havt Mod til at leve, at overleve det skrækkelige Hjerteslød, hans Elskedes nedrige Troløshed har givet ham, skiøndt han ikke har kundet overtale sig til, at blive paa det Sted, som ikke blot hendes Erindring, men som hans hele øvrige Stilling, som Venner, og Fiender, maatte gjøre ham modbydeligt og utaaleligt. Jeg har følt, det var min Pligt, saasnart muligt, at betage Dem en Frygt, som jeg vil tilstaae, jeg selv har følt dybere, end jeg i min første Sæddel vovede at vedkiændes; og jeg skynder mig med Posten at skrive Dem disse Linier, saameget mere, som et Fald, jeg paa Veien herned havde det Vanheld, at giøre med min Hest, torde maaskee nøde mig at opholde mig her et Par Dage længere, end ellers havde været min Hensigt. Jeg troer da ligeledes at burde underrette Dem med samme Leilighed om Alt det forefaldne, da de Oplysninger, den stakkels Maja kan give Dem, eller som De har kundet nænde at lade Dem give af denne

arme Pige, nødvendig maa have været høist ufyldestgjørende.

Efter at have modtaget Deres sidste Brev med sit Indlæg, følte jeg, at det var min Pligt, uden noget Hensyn — end ikke til en Bøn, hvis fulde Værd, jeg føler — at overbringe Fredrik de bevidste svenske Breve; og — skal jeg nægte Dem, at maaskee den spidse fornærmende Tone, han havde tilladt sig i sit Brev til den ædle Veninde, der meente ham det saa redelig, ikke havde liden Deel i min Beslutning? jeg gik altsaa i Gaar Morges tidlig ud paa hans Eenlighed, og blev meget forundret over, at finde Alting der forunderlig øde og stille. Jeg bankede; men ingen hørte, eller svarte. Jeg gik rundt om Huset paa alle Sider. Vinduesskudderne vare for allevegne, paa eet eneste Qvistkammer nær, der syntes at være et Sovekammer, og hvor et Vindue stod aabent; jeg blev da nogentid staaende under dette, jeg rømmede mig, jeg hostede, jeg kaldte; ingen svarte. Jeg gik tilbage til Døren, jeg bankede igien, alt hvad jeg kunde; endnu lod sig ingen tilsyne; endelig faldt jeg paa, at gaae rundt til alle Vinduesskudderne, og banke paa dem, og dette giorde jeg da saa længe, til endelig en liden sød Stemme spurgde indenfor, "hvo der var?"

Jeg sagde da, det var een, der vilde tale med Hr. Fredrik **r., men som ikke kunde komme ind; Glutten bad mig nu bie et Øieblik, saa skulde hun lukke mig op, da Fader maaskee maatte være gaaet ned i Haugen, siden han ikke havde hørt mig banke; og een to tre var den lille Engel i sine Klæder, og aabnede Døren for mig, og gjorde mange Undskyldninger, at jeg havde staaet saalænge, da Moder og Pigen, sagde hun, vare blevne inde i Byen i Gaar, hvor de havde meget at bestille, til de skulde reise; hun aabnede mig derpaa et Værelse, hvor hun bad mig træde ind, og sætte mig; der saae rigtig nok noget oprødder ud, men det gav mig endnu ingen Mistanke, deels for det der i Majas venlige Udseende og Adfærd var saa fuldkommen Fred og ingen Fare, deels og fordi virkelig min hele Siæl var saa ganske spændt den forestaaende Samtale imøde.

Det varte temmelig længe; jeg hørte imidlertid bestandig Majas Sølvstemme snart nærmere, snart fiernere, kalde paa den Fader, som, hun mindst, ligesaa lidet, som jeg, drømmede om, var borte maaskee for stedse. Endelig kom hun ganske forpustet tilbage, og sagde: hendes Fader var hverken i Haugen, eller under de unge Træer; han maatte dog vist være oppe paa sit Kammer,

og maaskee havt noget at bestille, siden han ikke havde svart. Jeg faldt eet Øieblik paa den Formodning, at han maaskee havde seet mig, eller kiændt min Stemme, og derfor ikke vilde svare; men erkiændte snart, at det var saare langt fra Fredriks bestemte og raske Fremgangsmaade, og tog derfor aldeles ikke i Betænkning, at bede Maja gaae op, og mælde mig under mit Navn.

Jeg saae og hørte nok, at Maja gientog dette Navn med en saare betænkelig Mine og Tone, som om det hverken var hende ubekiændt, eller just saa meget fordeelagtig bekiændt. Jeg gik da op og ned af Gulvet, og søgte at fatte, eller forberede mig paa, hvad Svar hun kunde bringe mig tilbage, eller hvad Vending mnligen mit Møde med Fredrik kunde faae, da jeg hørte hende overlydt grædende komme ned af Trapperne. Studsende herved, saameget mere, som jeg ikke havde hørt nogen Røst, eller noget Fodtrin, uden hendes, vilde jeg ile hende, fuld af de ængstligste Forestillinger imøde, da hun i det samme kom styrtende ind af Døren, foer saa godt som ude af sig selv hen i mine Arme, klyngede sig op til mig, og hulkgrædende stammede: "Far! hvor er Far? o bring De mig til Far!" Jeg forsikkrede hende naturligvis, at jeg ikke vidste det, og at

hun jo selv saae, jeg kom for at søge ham. "Vist veed De! vist veed De! sagde hun: See der, see der!" og i det samme rakte hun mig en aaben Sæddel, og et forseglet Brev, som havde ligget oppe paa Fredriks Bord, og som hun var kommet ned med i Haanden, uden at jeg i den Forvirring var blevet det vaer. Sæddelen, som mine Øine først faldt paa, var til Maja, og den har denne arme Pige, hvis eeneste Rigdom den nu er, vist allerede vist Dem; jeg havde af Vanvare i den Forvirring faaet den i Lommen, da jeg skulde bort, og var allerede kommet paa Hesten og paa Veien med den, da den velsignede Glut kom farende ud efter mig, og fik raabt mig op for at faae den. Brevet var til mig, og ligger hos med sit Indlæg. Jeg saae da strax, at, om det skulde være muligt at faae vor Ven igien, vilde der ingen Tid være at spilde; fik Værten til at lade spænde for sin Vogn, at kiøre Maja ud til Dem, og til at overlade mig en Hest, hvorpaa jeg satte efter Fredrik, ad Helsingøers Siden til, da jeg af adskillige Udtryk jeg fandt i hans Brev, havde Grund til at formode, han maatte have taget den Vei, havde han taget nogen; og var jeg da adskillige Gange underveis saa lykkelig at spore ham; jeg vilde derfor ile at hente ham

ind om muligt, skjøndt han havde næsten tolv Timers Forspring; men den Hest, hans Vert havde saa temmelig i Dyredomme overladt mig, var langt over de Aar, da man har Hast for nogen Ting i Verden; og da jeg ikke desmindre vilde overile den over dens Evne eller Villie, lagde den sig til Hvile med mig en tre Fierdingvei paa hiin Side Hirschholm i en Grøvt paa saa ubehændig en Maade, at nær baade dens og mine Ribbeen vare gaaet i Løbet; som rigtig nok havde været værre for mig end for den, siden den aldrig agtede at reise sig mere, hvorimod jeg dog haaber, at have eet og andet at tage vare her endnu. Til min Lykke kom der en Vogn, hvor de havde seet os styrte, jagende til i det Samme, og fik mig op, og bragte mig til Helsingøer, hvor jeg lod mig kiøre ligehen til vore Venner ** & Comp., som, jeg nok formodede, maatte kunde give mig Oplysning om vor Ven, hvis nogen skulde. Jeg erfarede da, at et Menneske, der havde kiørt hele Natten, var kommet om Morgenen til Helsingøer, og uden at træde af nogensteds, havde strax ladet sig sætte ombord paa en der liggende Nordamericaner, og da just Vinden nogle Timer efter havde vendt sig, var han endnu samme Morgen gaaet til Seils med en heel Flaade, som havde ligget der adskillige Uger, og biet paa Vind.

Da jeg hørte Nordamericanerens Navn, var jeg næsten vis paa, at denne incognito Reisende var vor Fredrik, da det netop var en Capitain, der havde været addresseret til Deres Hr. Fader, og med hvem Fredrik altid havde staaet i meget venskabelig Forbindelse. Til større Vished lod jeg imidlertid dog min Ven, den unge **, erkyndige sig paa Vagtskibet, hvor Passerne vare foreviiste, og erfoer jeg da, at det virkelig var ham. Jeg behøver ikke at sige Dem, hvor tung en Steen, der faldt fra mit Hierte, ved at erfare denne Vished, da jeg endnu havde giort mig langt smerteligere Forestillinger. Jeg vilde da paa Øieblikket igien have kastet mig paa en Vogn, at ile til Dem og Deres Hr. Fader med dette Trøstebudskab, men min omhyggelige og venskabelige Læge har lagt Beslag paa mig, og det er endog alt det, han har vildet tillade mig at skrive. Det er just nu paa den Tid, han pleier daglig at komme til mig, og jeg vil altsaa skynde mig at slutte, for ikke at blive nødt af ham at kaste Pennen, inden jeg faaer sagt, med hvor inderlig Hiagtelse og Hengivenhed, jeg har den Ære at være

Deres

ærbødigste

Ludvig **f.

Indlagt:

den 14 Junii ved Midnat.

Fredrik **r. til Ludvig **f.

Tilgiv mig, Ludvig! og skiænk mig dit Venskab igien! o jeg har i dette Øieblik tabt saameget! af indlagte Brev vil du see, hvor skammelig, hvor usigelig jeg er bedraget og mislønnet. Jeg sender, og efterlader dig det, som den fuldkomneste Æreserklæring og Afbigt, jeg vidste at give dig. Ludvig! i det Øieblik, da jeg staaer paa det Nærmeste at tabe al Tro paa Menneskeheden, vaagner paa ny min gamle Tiltro til dig, og er det eeneste Værn mellem mig og Menneskehad. Maaskee hører du inden føie Tid fra mig igien. Midlertid overgiver jeg dig det eeneste, jeg i Verden har tilbage, min Maja; hun bringer dig dette Brev; før hende til din Veninde, den ædle fortreflige Frøken Sophie **p, o! hvem jeg har fornærmet og miskiændt som dig; beed hende være min arme Maja en Moder, og vær du hende, Ludvig! en Fader! det er den arme Fredriks Sielegave til Eder; det Kiæreste, det eeneste Kiære, han har tilbage i Verden, og bedre veed han ikke at oprette, hvad han har forbrudt mod Eder, end ved at give det i Eders Hænder. Tusende Helsener, tusende Afbigter til Sophies fortreflige Fader, o!

som engang var min; o! foreener Eders Bønner, I to ædle eiegode Mennesker, for at formaae ham at tilgive mig; ikke at hade, ikke at foragte mit Minde. O! jeg seer vel neppe nogen igien af Eder, I eneste, ved hvem endnu mit sønderslidte Hierte hænger; ogsaa vil der Aar, mange Aar til, inden jeg drister mig at komme for Eders Ansigt; o! men i min fierne Forvisning, naar jeg vanker fremmed og eene, vil det være mig en Trøst at tænke: i en anden Verdensdeel er der gode Mennesker, der nu og da erindre dig med Deeltagelse og Ømhed. Jeg hører det fierne Posthorn! det kalder mig igiennem Nattens Taushed! det kalder mig bort fra Fædreland, min Maja, fra dig, fra Alt. Det lyder anden Gang! farvel, min Ludvig! farvel! maaskee for evig! farvel! o! at kun min Maja ikke vaagner! den arme Pige! naar hun i Morgen finder disse Breve!*) o! Ludvig! Ludvig! end-

*) Sædbelen til Maja, der omtales her og i Ludvigs Brev, lød saaledes:

Min eiegode, inderlig elskede Pige!

Din Moder er reist, uden at kunne sige dig Farvel, og din Fader maa ligeledes forlade dig, maaskee for lang Tid. Han overgiver dig imidlertid til de bedste Mennesker, han kiender, og der vist vil gjøre Deres til, at du ikke skal savne

nu engang vær hende en Fader! beed Sophie være hende en Moder, for din Skyld! om hun ikke vil for min! og saa være Guds bedste Velsignelse over Eder alle! Hornet lyder tredie Gang! det er forbi! maaskee for evig! Farvel! Ludvig! — Gud veed, om du kan læse disse sidste Linier! Lev stedse, stedse vel, og ynk, og elsk, om du kan

Din arme

Fredrik **r.

ham. Bring hoslagte Brev til Faders ældste og bedste Ven, Ludvig **f, Kasserer paa Hr. Grosserer **s Contoir; han vil føre dig til en fortreffelig Pige, hvem du maa elske, og ære som en Moder, og ved din Hengivenhed og Ærbedighed, søge at oprette, hvad din Fader har forbrudt imod hende. Vær god, føielig, lydig og lærvillig, som du var hos mig, og alle gode Mennesker vil holde af dig, som jeg. Tænk ofte paa mig, og vid, at den eeneste Glæde, jeg endnu har, og har i vente i denne Verden, er, engang maaskee at see dig igien, som en god og velopdraget Pige; og at min kiereste Tanke i min Fraværelse vil blive, at tænke, at det gaaer dig vel, og at du er god. Jeg har ikke Hierte til at sige dig mundtlig Farvel, derfor maa jeg skrive disse Linier til dig; naar du faaer dem at see, haaber jeg alt at være langt borte. Lev nu vel, kiæreste Maja! du min eeneste Rigdom! og glem aldrig din dig faderlig hengivne

Fredrik **r.

Indlagt.

Ulla Almgreen til Fredrik **r.

Min alt for bekiedlige Ven!

Med megen Smerte har jeg seet, sødeste Ven! hvor megen Uleilighed og Uro, jeg paa seeneste Tider har voldt dig, da jeg har været Aarsag i, at du lever i Ufred med alle dine Venner, har forladt din gode og fordeelagtige Syssel, formodentlig bortskudt et anseeligt Parti, staaet paa Nippet at skydes med din bedste og ældste Ven; og alt det for en stakkels svensk Slikka, som ikke var al den Godhed værd, eller forstod at skiønne derpaa. Familien **p, som har havt saa megen Umage med at faae os to fra hinanden, har formodentlig, inden du faaer dette Brev, sørget for paa ny at insinuere dig den svenske Correspondents, som du var ærlig nok til paa mit Ord at hiemsende ulæst i Gaar, og hvori alt for rigtig findes et Brev fra din Ulla, der desværre alt for vel beviser, at hun ikke var værd at have saadan en Joseph til Elsker. For at undgaae en alt for ubehagelig Explication, forlader Ulla dig herved sans Adieu, og efterlader dig sin Maja, der dog egentlig er den, du fra først af har været forliebt i, og som altid har været dig kiærere end jeg. End een Uleilighed har jeg troet ved min Reise at

burde skille dig ved, og det var de 3263 Rdlr., som din Ære ikke tillod dig at beholde, og som du dog var forlegen at finde et passende Brug til. Du har saa ofte sagt, at det skulde være dig det Tungeste i Verden, om den Ulla, du havde elsket — eller troet at elske — saa høit, skulde nogensinde blive udsat for Mangel og dens Følger; hun troer altsaa at have handlet i din Aand, naar hun selv har søgt, efter Evne, at sætte sig i Sikkerhed derfor. Endnu mindre troer jeg, at behøve at gjøre Undskyldning for, at jeg har giort Brug af, hvad jeg fra dig har havt mellem Hænder; du har saa ofte sagt: at hvad der var dit, var mit, men hvad der var mit, ikke dit; at jeg kun heri har taget dig paa Ordet.

Jeg har maattet tage denne Beslutning lidt hastigere, end jeg maaskee havde tænkt, da jeg frygter deels for Familien **ps Activitet, med at spille dig den svenske Geheimecorrespondence i Hænderne; deels ogsaa, at du skulde finde et offentligt Brug til de 3263 Rdlr., som jeg ikke vel kan undvære til mit Privatbrug. Naar du faaer dette, haaber jeg imidlertid at være saa langt borte, at det vilde være spildt Umage, om du vilde forsøge at sætte efter mig; hvilket dog paa den anden Side strider alt for meget mod

den ædle og høie Caracteer, du altid har affecteret. Overalt tvivler jeg ikke paa, at Familien **p har en Skiønhed i en mere følsom Smag reede til dig, for at trøste dig for Ullas Tab; kun skulde det giøre mig ondt, at erfare, om du andengang kom til at fordre din ældste og bedste Ven ud paa Rifler, og det for hendes Skyld; hvorvel det da med en Krigsmand, der har for megen Ære til at tage mod en Udfordring, ikke har stort at sige.

Dog jeg maa bryde af; Tak, min charmante Ven! for mig, og vær vis paa, at jeg aldrig skal glemme, at jeg ikke i alle tre Kongeriger kunde have fundet en beskednere og beskedligere Elsker. Hels Maja, og sig, jeg er sikker paa, jeg aldrig kunde overladt hende i bedre Hænder; og nu

O Guder! styrker mig — jag skal då evigt bryta
Det band, som färdigt var at våra hiärtan knyta.
Adieu! Adieu! pour jamais!

Nu har vi ret taget en følsom Afskeed efter dit Sind; og jeg kan reise med Fred.

Ulla Ahlmgreen!

Ludvig **f til Sophie **p.

Helsingør 30 Juni.

Er det ikke en Drøm? Sophie! den ædle, elskværdige, hvorfor ikke nu sige det frit ud — den inderligelskede Sophie er min! og saa pludselig, saa uventet! see! jeg ligger her paa mit Invalidleie, gienkalder mig alt, hvad i hine svundne uforglemmelige ubetalelige Dage har tildraget sig, og spørger mig selv, om det og er saa? om det kan være? om jeg ikke døves af en fortryllende Drøm? men saa kaster jeg mine Øine paa alle de Gienstande, som omringe mig, og hvoraf der ikke er et eneste, som jo Sophie i de to Dage har helliget ved en Berørelse, ved et Øiekast; denne Stoel, hvor min Sophie sad ved mit Sygeleie, da jeg vaagnede, hvor jeg troede at see en Engel fra Himlen, kommen at trøste, at helbrede mig, og neppe torde troe mine egne Øine, neppe mine Øren, da den hulde himmelske Stemme spurgte saa venlig: "**f! hvorledes er det med Dem?" og nu Deres fortræffige Fader, der traadde til, og sagde: "det glæder mig dog, at jeg hører, der er ingen Fare! Vi fik et Brev fra een af vore Correspondenter, som giorde mig ganske bange for Dem! og saa havde de to Piger ingen Ro,

før vi kom ned selv at see til Dem, og jeg endelig selv ikke heller." Og saa den lille søde Maja med al sin barnlige Uskyld og Hjertelighed, kom og takkede mig for den rare velsignede Moder, jeg havde givet hende! Og nu siden da denne lille troskyldige Engel kom i med at lade Munden løbe, og fortalte mig: at hun havde været saa bedrøvet for mig, og hendes gode Moder ogsaa, og hun græd saameget, og du kan aldrig troe, sagde hun, hvor hun holder af dig! og min jomfruelig blufærdige Sophie med den huldе elskelige Forvirring vilde tysse paa hende; og jeg i Rusen af min Salighed, greb den Haand, De vilde legge paa hendes Mund, og uden at vide selv, hvad jeg sagde eller gjorde, raabte: O Sophie! afbryd ikke mit Livs saligste Øieblik! er det sandt; o tro jeg troe det! og den blufærdige forvirrede. Ja! ligesom stial sig ud af de Læber, som endnu aldrig have fornægtet Sandhed! og nu min Sophies Fader — lad mig presse Alt, hvad jeg veed af Ædelt og Stort, i den simple Benævnelse — kom til, og vi sagde ham Alt, og han gav os sin Velsignelse; og hædrede mig med at sige: saadan en Svigerson havde han ønsket sig! og min Sophie sagtelig drog sin Haand ud af min, og gik hen i

det Vindue, og løftede sit skiønne blaae Øie op til Himlen, fuldt af — o! hvo er jeg, at jeg tør troe, tør vide det! — af den ømmeste gladeste Tak, og for mig. O! Sophie! hele mit øvrige Liv skal aftiene paa dette eene Øieblik, aftiene til Gud og til dig! o! saa lykkelig, som I da have giort mig, kan jeg aldrig fortiene at blive.

Dog — kiæreste Sophie — i Rusen af min Fryd og min Taknemmelighed maa jeg ikke glemme, at jeg har en glad Tidende. Her er kommet Brev fra vor Fredrik; vel kun et Par Linier, men som dog fuldkommen maa berolige os for enhver Rest af Frygt, vi endnu kunde have tilbage. En svensk Skipper, som for den stærke Storm, vi for nogle Nætter siden havde, var løbet ind i en norsk Udhavn, har der mødt den Nord Americaner, hvor Fredrik er paa, og da han havde hørt, han gik herned, havde han i Hast skrevet dette Par Linier med ham, at lade give paa Posten i Helsingøer; men da den svenske Consul vidste, jeg var her, sendte han mig det umiddelbar, og jeg sender det med, vis paa, at det vil glæde Eder alle, om det endog vil aflokke nogle ømme Taare over den gode ædle Fredrik, der havde fortient en Sophie, og i det Sted traf paa en Ulla.

Da min Doctor har forbudt mig at skrive meget, er jeg bange, hvor lidt det end er, jeg her har faaet sagt, at jeg allerede har overtraad hans Befaling, og det vilde jeg dog saa nødig, da, jeg vil ikke sige, mit Liv, men min Helbred aldrig har været mig saa kiær, som siden i Forgaars, og da Doctoren desuden har sagt, at det kommer an paa min Lydighed, naar jeg faaer min Sophie at see igien.

Altsaa! lev vel, saa vel, som du har bragt mig til at leve, og hels Fader og vor lille Elskovsgud, Maja, fra

Din og Deres
lykkelige Ludvig **f.

Fredrik **r til Ludvig **f.

den 2 Juli 1803.

Kiæreste Ludvig!

I det sikkre Haab, at mit sidste Brev og dets Overbringerinde i ingen Henseende har forfeilet dig, nytter jeg denne uventede Leilighed til at mælde dig, at jeg i Helsingør efter mit Ønske og Haab traf min gamle Ven Capitain James Clark fra Boston, hvem jeg overtalte til at tage mig over til sit Fædreland; der vil jeg etsteds i

Vestlandets Ørkner, langt fra Menneskers Aasyn, see at faae mig en Strimmel Jord, som jeg kan rødde og opdyrke, og bygge mig en Hytte, og stræbe at glemme, hvad jeg har liidt, og tabt, og glemmes af dem, som jeg ikke har Hierte at see under Øine. Dog nei Ludvig! nei! ikke glemmes af Maja og dig og Sophie og hendes Fader; nei! det kunde aldrig være mit Ønske, og det har jeg da nokſom viist ved at overgive Eder den kiæreste Admindelse, jeg vidste og eiede. Hels den kiære Pige, og hendes velsignede Pleiemoder — thi saadan tænker jeg mig alt den ædle Sophie — og Sophies værdige Fader tusende Gange fra mig.

Jeg glemte i mit sidste Brev at bede dig, hvis der skulde være en eller anden Fordring paa mig, som jeg i den Skynding eller Forvirring havde glemt at afgiøre, eller som muligen Mamsell Ahlmgreen havde efterladt mig uden mit Vidende, da at betale den for mig. Dog — egentlig behøves det ikke; thi du vilde saa ikke tillade, at din Ven forlod Europa som en Skielm.

Og nu levvel! tusende Gange levvel! det skal være mit daglige Ønske for det elskværdige Firekløver, hvorved min hele Siæl hænger; naar min Ven Capitain Clarke kommer igien til Kis-

benhavn, da skriv mig dog til; han vil besørge Brevet til mig, hvor og under hvad Navn — thi mit eget bliver det ikke — jeg saa kommer til at leve. O! at jeg da maatte høre, at I levede lykkelige! Dog — Veiret bedager sig, og vi forlade denne Udhavn, hvor vi vare løbne ind for Stormen! levvel! Ludvig! og elsk stedse din

Fredrik!

For dem, der ikke troe nogen Historie til Ende, før De har Heltinden for Brudeskamlen, eller Helten i Graven, og alle øvrige Personer vel forsørgede, tilføies her til Slutning; at Mamsell Ulla, paa sin Flugt var saa fatal, at træffe paa en Deserteur, der havde vidst at skaffe sig Pas som tilbagevendende Emigrant, og for stiaalne Penge reiste som en stor Herre med Extrapost; hun gav sig under hans Varetægt, og reiste, som hans Kone, med ham til Hamborg; men saasnart de vare ude af dansk Grund, satte han sig i Besiddelse af hendes Reisecasse, forlod hende, drog, saavidt man veed, til Berlin, som var hans Fødested, og overlod hende i Hamborg at søge sin Lykke, som hun bedst vidste, og kunde.

Maja bliver daglig kiærere for Ludvig og Sophie, og fortiener virkelig Navnet af Deres lille Elskovsskud, som Ludvig for Spøg gav hende. Sophie er nu gift med Ludvig, der er gaaet i Compagnie med hendes Fader, paa det at den ægte og ærværdige Kiøbmandsaand, og den derpaa hvilende Velsignelse, ikke skal vige fra Huset. Fra Fredrik er siden den Tid ingen Brev indløben, da hans Ven Capitainen ikke i Aar har faret paa Danmark.

Eulalia Meinau.

En Fortælling.

Tel juge ici ſeverement, qui peutetre en la vie a perdu dix infortunées.

Beaumarchais.

Eulalia Meinau.

En Fortælling.

Eulalia Meinaus Fader var Willhelm von Mannsdorf, en holsteensk Adelsmand, der i Peter den Tredies korte Regiering var, som mange af hans Landsmænd, draget til Petersborg at søge sin Lykke. Ogsaa havde han de heldigste Udsigter, da i det samme Nordens Semiramis berøvede hiin ulykkelige Fyrste Scepter og Friehed, og en tienstagtig hæmorhoidal Colik kort efter lagde ham i Graven. Ikke blot tilintetgiordes nu derved alle Mannsdorfs Forfremmelses Udsigter med eet; men hvad der endnu var ham et smerteligere Stød; han truedes med at miste sin elskede Brud, Eulalia Denizof, hvem hendes Stedfader, Feldtsimester Wilbois — en af Catharinas Haandlangere ved den skeete Omvæltning — endog truede med at sætte i Kloster, da hun ikke vilde forsage

sin Mannsdorf. Dog — maaskee faaer Fortæl-leren andensteds Leilighed, udførligere at fortælle hendes og Mannsdorfs Historie; her vil han nøies med at sige, at de ikke saae nogen anden Redning, end hastig og hemmelig Flugt; at en engelsk Skipper bragde dem lykkelig til Kiel, i hvis Naboelaug Mannsdorf havde sine Godser; men at denne, som her ikke troede sig sikker for Wilbois's Hævn, understøttet af Selvherskerindens keiserlig lange Haand, solgte disse, og drog dybere ind i Tydskland. Ikke langt fra Cassel kiøbte han sig en liden Selveiergaard, og fandt nu i sin elskede Hustrues Arme en Lykke, hvortil det aldrig havde staaet i Peters Magt, at give, eller i Catharinas, at rove ham Magen. Men desværre var denne Lykke for sand, for stor, og for reen til at blive bestandig. Flugtens Besværligheder, de foregaaende Dages Bekymringer havde undergravet hendes Sindsro og Helbred, og en lønlig indvortes alt for paalidelig Stemme sagde hende, hendes Dage vare talte. Dog stræbte hun at smigre sin Mand og sig selv med det Haab, at hendes Upasselighed og Tungsind vare Følger af hendes Frugtsommelighed; og lykkedes det hende skiøndt ikke, at daare sig selv med denne Indbildning, da greb Mannsdorf den med desstørre Begierlighed, og ventede med

fordoblet Utaalmodighed paa det lykkelig: Øieblik, der skulde betrygge, og fuldkomme hans Ægtestands Held, og skiænke ham en Faders Fryd.

Det kom; efter mange Lidelser bragde hans Hustru en Datter til Verden. Mannsdorf troede, at Faren var overstanden, skiøt at lykønske hende; ak! han tilte til deres sidste Farvel. Hun havde sin nyfødde Datter i sine Arme; med sine sidste Kræfter trykte hun den Spæde til sine Læber; hun vilde nu række denne til sin Mand; men hertil var hun for afmægtig; i det man da tog Barnet fra hende, for at skye det til Mannsdorf, slog hun for sidste Gang sit huldе himmelblaa Øie op paa ham, rakte ham Haanden, trykkede hans med krampagtig Styrke, vilde tale, men drog i det samme et dybt Suk, og slumrede hen, saa blid i sin Død, som hun havde stedse været i Live.

At skildre Mannsdorfs Følelser, da han saae sig sin Hustru berøvet i det Øieblik, han troede sig paa ny forvisset hendes Besiddelse, vil Fortælleren ikke forsøge; hvor skulde Kunsten kunde beskrive, hvad selve Naturen mangler Ord til at udtrykke? det er et af de Tilfælde, hvor denne ømme Moder griber til sin sidste Nødhielp, og berøver Menneskет Selvbevidsthed og Følelse, at det ikke skal forgaae under sine Lidelser. Da Mannsdorf

saae, at hans vilde Skriig, hans fortvivlede Raaben ikke drog hende tilbage; da han blev overtydet om Visheden af sit Tab, der var for stort til, han ikke i Begyndelsen skulde drage det i Tvivl, sank han hen i hin gyselige, men veldædige Dvale, og stirrede taareløs, maalløs, ubevægelig, og saa godt som sig selv ubevidst, hen paa det Sted, hvor hans elskede Hustrue havde draget sit sidste Suk. Man bragde ham hans spæde Datter; men Ægtemandens Fortvivlelse tillukte hans Barm for alle Faderglædens Følelser. Uden Deltagelse, og ligesom ufrivillig, faldt omsider hans Blik paa Barnet, og allerede var det i Begreb med at bortsynke ligesaa mechanisk igien, da det hændelsevis traf paa Barnets Øie, og ligesom stødte ved, at gienkiende Moderens. Denne Lighed vakte ham af sin Dvale, gienkaldte ham, at dette Barn var hendes Barn, hendes Billede, det Barn, som hendes sidste Afskeedsblik, hendes sidste stærke Haandtryk saa indstændigen havde anbefalet ham; hastig greb han den Spæde, trykte hende til sine Læber, og brast i en Strøm af Taare.

Nu lindredes hans Smerte; thi han kunde føle, og udgyde den. Hiin rædsomme Dødsdvale veeg; han følte sit Tab, følte, hvor øde, hvor frydløst uden hans elskede Hustru hans Liv vilde

blive; men han følte tillige, hvor vigtigt dette hans Liv var for hendes Barn; at den sidste, den helligste Pligt mod hende var efter muligste Evne at oprette hendes Datter sit uerstattelige Tab i en Moder, og saadan en Moder. Lessing har lagt sin Telheim den meget rigtige Anmærkning i Munden, at vor egen Ulykke gior os mismodige og kortsynede; men at derimod vore Elskedes Farer og Lidelser besiæle os med Mod, Aand, og Kraft; og paa denne Sandhed var Maunsdorf et uimodsigeligt Vidnesbyrd. Havde han eene havt sit eget Tab at bære, han var sikkerlig sunket derunder; men nu da han skulde lette sin Datter dets Tyngde, fik han efterhaanden mere og mere Kraft til at bære det selv. Naturligviis blev nu denne Datter ham alt; han kaldte hende Eulalia efter hendes Moder, og hans eeneste vedmodblandede Glæde var, alt som hun vorte til, at finde, og faae hende dette sit elskede Mynster ligere og ligere.

Heller ikke var hans Umage spildt; ikke blot tiltog den udvortes Liighed, jo mere den liden Eulalia vorte, og dannedes; men hun havde og tillige med alle de indvortes Fortrin, Naturen gemeenlig forbeholder de Børn, den modtager af den første Kiærligheds Haand, faaet sin Moders Aand

og Hierte i Arv. Tidlig viiste hendes Hoved sig aabent og lyst, hendes Hierte deeltagende og varmt; og Mannsdorf var ikke den Mand, der lod disse Egenskaber ligge golde. Hvorledes han uddannede, og dyrkede dem, vil jeg imidlertid ikke dvæle ved at fortælle, da man maaskee deri torde finde en Gientagelse af, hvad om Hanna von Ostheims Barndom er blevet fortalt; thi ogsaa Mannsdorf var Alt for sin Datter, hendes kiæreste Selskab, hendes bestandige Veileder, hendes ypperste Lærer; ogsaa hans Maade at underviise, bestod i at nytte de mødende Leiligheder, til at meddele sin Datter, hvad hun enten just da havde Trang eller Lyst til at viide, og paa denne Maade at underviise hendes Forstand og Hierte, da den sædvanlige Underviisning gierne er for Hukommelsen eene; ogsaa Eulalia kunde, som Necha, næsten ved alt, hvad hun vidste, tillige angive, hvor, og hvordan, og hvorfor hun havde lært det.

Men i een saare betydelig Ting afveeg Ostheims og Mannsdorfs Opdragelse aldeles fra hinanden; og desværre blev det den, der bestemte Eulalias hele tilkommende Skiæbne. Ostheim stræbte nemlig at udvikle sin Datters Begreber; hendes Følelser, troede han derimod, maatte paa ingen Maade fremskyndes, men Naturens Vink troli-

gen følges, som først satte Lidenskabernes Tid i de Aar, da Fornuften alt har faaet nogen Styrke og Fasthed. Meget let, holdt han for, kunde man ved at drive Følelserne, og fremelske dem i ubetimelig Tid, frembringe Sværmere, hos hvilke Lidenskaberne og Indbildningskraften i de spædere Aar fik et Herredom over Fornuften, hvilket de aldrig siden lod sig betage. Selv altsaa, naar Ostheim talte med sin Hanna om hendes afdøde Moder, fremstilte han denne bestandig som Mynster, aldrig som Savn. Tvertimod handlede Mannsdorf; hans Glæde var, som den gamle Rousseaus, at græde med sit Barn over sin tabte elskede Hustru; tidlig blev Eulalia alle hans Følelsers Fortrolige; tidlig lærte hun at kiende, og dele dem; ved dette, og ved tillige at anføre hende til at læse de Digtere, i hvis lidenskabelige, rørende Skildringer hans saarede Hierte fandt Næring og Lindring, nedlagde han hos hende den første Grundspire til det digteriske og sværmeriske, der siden giorde hende saa interessant, og saa ulykkelig.

Hertil kom endnu, at Mannsdorf, der ikke kunde afsee sin Datter, og der havde giort hende sit Selskab saa kiært, at hun heller ikke kunde være fra ham, meer end gierne saae igiennem Fingre

med den Modbydelighed, hun viiste for Alt, hvad hun ikke af, eller i det mindste hos ham kunde lære. Saa hurtig en Fremgang hun følgelig gjorde i boglige Kunster, Musik, og Tegning, hvor hun havde sin elskede Fader til Lærer, og hvor hun fremskyndtes ved Lysten at glæde, og takkes ham; saa megen Lyst hun viiste til at brodere, og dandse, fordi begge Dele kunde læres i hans Overværelse, og lønnes med hans Bifald, saa seent, saa fortrødent gik det med de huuslige Syssler; og Mannsdorf, der ikke som Ostheim, af Jagttagelse og Erfaring havde lært, hvor vigtigt, ja hvor uundværligt det til et Fruentimmers Lykksalighed er, at kiende, og elske disse, kededes ogsaa snart ved at daglig opoffre disse Undervisninger nogle Timer af det Selskab, der udgiorde hans Livs eneste Glæde; meget snart faldt de altsaa under forskiellige Paaskud bort af sig selv, og det er ikke saa gandske Overdrivelse, naar Bittermann siger om hende, at hun, da hun kom i Wintersees Huus, knap vidste, at Lærred giordes af Hør; thi hiin Barndoms Leede tog med Aarene idelig til; og først ved sin Ulykke lærte hun at paaskionne den huuslige Virksomheds Værd.

At en saadan Pige, med saadanne Anlæg, ved saadan Dannelse, meget tidlig holdt op at

være Barn, er meget let at begribe. I sit femtende Aar forbandt hun med alle sit Kiøns indtagende Talenter et dannet Hierte, og en dyrket Forstand; og et nyt fordobblet Værd fik disse elskværdige Fortrin ved hendes ukunstlede, og uskyldige Beskedenhed; thi denne, alle Yndigheders yndigste, besad hun i høieste Grad, uden selv at vide deraf, eller at have tænkt paa, hvad Beskedenhed var. Det var blot for den Glæde, hun derved giorde sin Fader, hun havde fremelsket ethvert af sine Talenter; at tækkes ham, var hendes eeneste Forfængelighed! og aldrig faldt det hende ind ved noget i Verden at ville glimre i Fremmedes Øine, hvis Bifald for hende havde ikke mindste Værdi.

Dersom overalt Mannsdorf paa en vis Maade spilte Elskeren hos sin Datter, dersom han i hende næsten blot saae den anden Eulalia; da havde hun og al en øm Elskerindes Opmærksomhed og Hengivenhed for ham. Faderlig Anseelse — end sige Myndighed — Datterlig Lydighed vare mellem dem aldeles ukiendte Ting. Mannsdorf ønskede blot, og Eulalias uafladeligste Bestræbelse, hendes kiæreste Idræt, var at giette, og forekomme hans Ønsker. Eulalia kunde, efter sin Alder, nu og da have et ubesindigt Indfald, men den fierneste Formodning, at det kunde være hendes Fa-

der ubehageligt, var hende nok til at forskyde det, uden at dette Offer kostede hende det mindste. Hun levede ligesaa aldeles for sin Fader, som han for hende, og drømte sig ingen anden Lykksalighed, end stedse at leve saaledes for, og hos ham.

Men saaledes tænkte ikke Mannsdorf; saa dyrebart endog hendes Selskab var ham, stod dog hele hans Hu, al hans Længsel til det Øieblik, da han kunde overgive hende i Kiærligheds Arme, og see, og vide hende saa lykkelig, som hendes Moder havde giort ham, og som Kiærlighed eene kan giøre. At Eulalia var for elskværdig til, ikke at finde Elskere, derom var han fuldkommen overtydet; og da han var fast besluttet, uden at indblande sig i hendes Valg, at lade hendes eget Hierte vælge, og da hans Datter — hvilket ikke altid er Tilfældet — virkelig havde et Hierte, kunde hun, efter hans Tanker, ikke andet end blive lykkelig. Men er en øm Fader virkelig i Stand til at forsage al Indflydelse og Medvirkning i et ham saa vigtigt Anliggende? Mannsdorf var det i det mindste ikke.

En skiøn og ædel ung Mand, Baron Meinau, valgte paa den Tid Cassel til Opholdssted. Han var omtrent tredive Aar, altsaa i den Alder, der foreener Manddommens modnere Fasthed med

Ungdommens fyrige Raskhed. Den franske Tieneste, hvor han havde tilbragt sine yngre Aar, havde givet ham en vis Finhed og Politur, der paa en meget interessant Maade skatterede det mere ligefrem Væsen, han nu lagde Vind paa. Da den ædle Fayette, der var Meinaus personlige Ven, gik til America, under Frihedsegens Skygge at vinde ærværdige Laurbær, vilde Meinau have fulgt ham; men den Hemmelighed og Hurtighed, hvormed Fayette maatte iværksætte sit Forehavende, for at undvige de Forhindringer, Frankerigs Ministerium vilde lægge det i Veien, tvang Meinau at udsætte sit. Midlertid tog han Afskeed af fransk Tieneste, og gik til Paris, i det Haab, ved Franklins Hielp at opnaae sit Ønske; men just, som alle Vanskeligheder syntes hævede, udbrød den bayerske Successions-Krig. Meinaus Fædreland kunde ikke lettelig undgaae at blive indviklet deri; overtydet om, at det havde første Fordring paa hans Arm, og hans Blod, opgav han alle sine Ønblingsanlæg, og ilede hiem.

Hvorledes han der strax blev ansat, som Oberstlieutenant, men ikke længe derefter, da Regimentet blev ledigt, maatte staae tilbage for en dunnhaget Dræng, der havde det uopveielige Fortrin, at være en Broder af hans Durchlauchtig-

heds da regierende Maitresse; hvorledes han om denne Dameindflydelse udlod sig med en Frimodighed, der bragde ham paa Fæstningen; hvorledes han, da han kom paa fri Fod, med sin Formue drog til det nærliggende Cassel, har Kotzebue ladet Meinau selv fortælle os, og kan altsaa forbigaaes her.

Midlertid havde America Frihed, og næsten hele Europa uafbrudt Fred; Meinau besluttede altsaa at borthænge Krigerens Sværd, og hellige de fredelskende Huusguder sine øvrige Dage. De Uretfærdigheder, han havde været Vidne til i Frankerig, og Offer for i sit Fædreland, havde desuden giort ham keed af at tiene Fyrster, og deres Herskere; han vilde nu leve for sin egen Lykkelighed, og for de mange og vigtige Pligter, man, endog uden at beklæde noget offentligt Embede, skylder det borgerlige og menneskelige Samfund. Øverst blandt disse, saavel i Henseende til dens Vigtighed, som til den rige Belønning, den medfører, satte han den Pligt, at blive Mand og Fader; og ikke manglede der mellem Cassels glimrende Skiønne paa Enker, og Frøkner, der med Glæde havde givet saa smuk og riig ung en Mand deres Haand; men havde Frankrigs sminkede Coqvetter allerede næsten giort den blidere,

mindre hæftige Horst til Fruentimmerfiende, hvormeget mere maatte de da ikke have denne Virkning paa Meinau, hvis Caracter desuden paa senere Dage havde taget en mistroisk, menneskefiendsk Vending? eller rettere, der for at holde sin naturlige alt for ofte misbrugte Godtroenhed skiult baade for sig selv og for andre, havde paataget sig Menneskehaddets Udseende, og vidste fortreflig at vedligeholde det, ved enhver Leilighed, hvor hans Troskyldighed ikke førtes i Fristelse.

Dette var f. Ex. aldeles Tilfældet med Cassels Damer; Meinaus Forstand og Hierte stod ligesaaliden Fare for at overraskes af paataget Hierte og Vid, som hans Øie for at blændes af eftergiort Ungdom og Skiønhed. Han kunde ligesaalidt her, som hans Ven Horst ved Nabohoffet, finde, hvad han attraaede, men næsten havde opgivet at søge.

Ved en Hændelse kom Mannsdorf til Cassel, og i Selskab med Meinau, og blev strax ved første Øiekast saaledes indtaget af dennes mandig skiønne Skabning, det frie og aabne Blik, og det ædle utvungne Væsen, at det Ønske strax opstreeg i hans Siæl, at han her maatte have fundet en Mand for sin Eulalia. Med dette Ønske nærmede han sig nu Meinau alt mere og mere; og jo

mere denne indlod sig med ham, jo mere opflammedes Ønsket. Mannsdorfs blide Godmodighed, hans lyse Forstand og ædle Hierte, der ligesom fik dobbelt Interesse ved at sees giennem det giennemsigtige Slør, hans Tungsind spredde derover, indtog ikke mindre Meinau; og da ved Afskeeden Mannsdorf bad ham ud paa sin Gaard, modtog han Indbuddet med megen Fornøielse, for at knytte nærmere Kiændskab med denne elskværdige Mand, og uden at lægge synderlig Mærke til, hvad Mannsdorf, der var fuldere af hiint Ønske, end han vidste selv, som en kiærlig, om end ikke som en partisk Fader føiede til om den Datter, Meinau skulde der lære at kiende.

Mannsdorf ilte nu hiem, og at han, der aldrig dulgte, eller forstilte sig for sin Datter, ogsaa med fuld Varme meddeelte hende sin Finding og sine Ønsker, var aldeles naturligt. Den Mulighed, at Meinau kunde blive den, der skulde gisre hans Eulalia lykkelig, var bleven ham saa kiær, at den i hans Øine var næsten den meest afgiorte Virkelighed; og at han talte om Meinau med en Inderlighed og en Begeistring, som om han alt saae Eulalia lykkelig med ham.

Faa Dage efter kom Meinau; det allerførste Øiekast overtydede ham om, at Mannsdorf ikke

havde sagt for meget om sin Datters udvortes Fortrin, og næsten bragdes han til at ønske, det med de indvortes maatte forholde sig ligesaa. Og da han nu saae Faderen give hende Leilighed til at udvikle eet af de meest fortryllende Talenter efter det andet; nu saae hende, ikke blot ikke trænge sig frem, eller lure paa Leiligheden, eller engang gribe den med Begierlighed; men uden mindste Bram eller Fordring at efterkomme sin Faders Vink, uden anden Hensigt, end blot den at behage, og fornøie denne, da kunde han ikke nægte sig den Fornøielse, ved en paafølgende Spadseretour at byde hende Armen, og indlede hende i adskillige Samtaler, hvoraf han end videre kunde bestemme sine Begreber om hendes Aand og Caracter; og nu fandt han ikke blot en Forstand, dannet ved den meest udsøgte Læsning, og der havde giort sig eget, hvad den havde læst; men giennem hvert Ord, hver endog ubetydelig Yttring, kort sagt, giennem hendes hele Adfærd fremlyste det veneste huldeste Hierte, som den hvide Grund giennem en speilklar Flod. Han maatte da i sit Hierte give Mannsdorf Ret, han maatte erkiende, at Eulalia foreenede flere Fuldkommenheder, end han engang havde vovet at drømme hos det Ideal, han havde dannet sig af sin tilkommende Brud; og han

begyndte alvorlig at eftertænke, om hun ikke skulde være den, med hvem han kunde blive lykkelig.

At Eulalia havde giort Indtryk paa Meinau, kunde ikke undgaae Mannsdorfs naturligviis meget spændte Opmærksomhed, saameget mere, da Meinau ikke allene mod Slutningen af Spadseregangen med eet blev adspredt og tankefuld; men endog, da han ved Afskeeden udbad sig Tilladelse at gientage sit Besøg, hæftede sit Øie paa Eulalia, hvorvel han vendte sin Tale til Mannsdorf, ja selv imedens han med kiændelig Styrke giengieldte det Haandtryk, hvormed Mannsdorf forsikkrede ham, han altid vilde være velkommen. Men af dette Indtryks Natur tog Mannsdorf uendelig Feil, da han deri fandt det henrevne Hiertes pludselig opblussende Lidenskab, isteden for den overlæggende Forstands grandskende Pønsning. Mannsdorf var Fader; han troede, hvad han ønskede; selv saae han sin Datter med Kiærligheds Øine, og naar troe vel disse, at nogen kan see anderledes, end de?

I Mannsdorfs Tanker stod da nu kun tilbage, at udforske Eulalias Sindelag; men ogsaa her kunde han ikke andet, end finde, hvad han ønskede. Vant til at see alting med sin Faders Øine, behøvede hun kun at høre den Varme,

hvormed han talte om Meinau, for at fælde Dommen fuldkommen til dennes Fordeel, inden hun endnu havde seet ham; og da hun nu saae ham, og fandt ham smuk, ung, rask, interessant; da han ydermere bestak hende ved en saa udmærket Opmærksomhed, hvad kunde hun da vel have andet at sige om ham, end Berømmelser, der stadfæstede Mannsdorf i den Indbildning, at her fandtes to, der aldeles vare skabte for hinanden? Og da nu Meinau faa Dage derefter kom igien, da han ved dette Besøg næsten aldeles og allene henvendte sig til Eulalia, og derhos var tankefuld og adspredt, hver Gang han talte med hende; da de siden hørte, at han om Aftenen trods det herligste Maanskin og den brede slagne Landevei, der førte til Cassel, næsten var reden en halv Miil feil, da blev Mannsdorfs faderlige Forhaabninger til den allermeest afgiorte Viished.

Ikke længe derefter opfyldtes de og; Meinau kom at begiere Eulalias Ja, og hun gav ham det med den Glæde, hvormed hun stedse opfyldte hvert Ønske af hendes Fader. Det er denne Aften, Eulalia, i sin smertelige Afskedsscene med sin Mand, saa inderlig bevæget gienkalder sig; ved hvis Erindring hendes og vore Taare saa tit have rundet. Virkelig var det og en skiøn Aften, og

de alle inderlig glade; men maaskee vilde den, der uden at kiende Personerne forud, blot af deres Følelser og Forhold skulde slutte sig til, hvo de vare, vel have behøvet at lægge Mærke til Meinaus og Mannsdorfs forskiellige Alder, for ikke at tage Feil af Fader og Brudgom.

Meinau saae, og erkiendte, hvad han fik i Eulalia; han modtog hende, som en huld Medvandrerinde, ved hvis Side Livets Bane skulde blive ham let, og dens Møie blid; en skiøn Udsigt over tilkommende rene og rolige Glæder aabnede sig for ham; han nød disse i Haabet, og denne hans Nydelse forsødedes endnu ved Mindet af hans forrige Dages censomme ustadige Omtumlinger; men hans Fryd var den viises Fryd, sindig og fuld af stille Værdighed.

Hos Mannsdorf saae man derimod hele Elskerens Ruus; hans høieste, hans eneste Ønske var opfyldt, hans Eulalia lykkelig. Selv hans elskede Hustrues Savn, selv det, at hun ikke var tilstæde at dele hans Glæde, forhøiede hans Sværmerie. Hvad der saa ofte i Sorgens Time havde været ham en trøstende Drøm, den Tanke, at hun var Vidne, hvor omhyggelig han stræbte at opfylde hendes sidste tause Begiering, var ham paa denne glade Høitid den fuldeste Vished. Ofte

slog han sit glædedrukne Øie fra Eulalia og Meinau op imod Himlen, som for at kalde hende til Vidne paa disses Lykke; ofte vendte han sig endog med Udraab til hende, som om han saae hende tilstæde. Saa omfavnede han igien sin Datter og Meinau; saa erindrede han pludselig noget, han til Dagens Høitid havde glemt at anordne, gik hastig bort at besørge det, og kom Øieblikket derpaa med uforrettet Sag tilbage.

Naturligviis smittede hans Glæde af paa Eulalia; men med alt det var hendes Glæde langt mere den kiærlige Datters, end den elskende Bruds; oftere hang hendes himmelblaae Øie paa hendes Fader, end paa hendes Brudgom. Meinau var for meget Menneskekiender, og for opmærksom Betragter, til ikke at blive dette vaer; men langt fra, det skulde fortryde ham, glædede han sig tvertimod ved at tænke, hvilken Hustru han maatte faae i den, der var saa kiærlig en Datter.

Ogsaa bebudede Alle dette Par den uudebliveligste Lykksalighed. Den skiønneste mandlige Raskhed var her parret med fineste qvindelig Ynde; begge vare rigelig udstyrede af Dyders, Musers, og Gratiers Haand; og — hvad ellers ikke er saa sædvanligt — Lykkens Gudinde havde forenet sine Gaver med disses; hvad manglede dem da for at

være, eller rettere for at blive lykkelige med hinanden? Kiærlighed! Men naar pleier vel denne Guddom at udeblive, især hvor saa mange gienſidige Fuldkommenheder indbyde ham? Sikkerlig havde han ogſaa med Tiden indfundet ſig her, og bragt ſin trofaſte Staldbroder, Lykſalighed med ſig, havde ikke først tilfældige Omſtændigheder ſpærret ham Adgangen, og ſiden en Bedrager, der gik under hans Navn, været frek og liſtig nok til at indbilde ham, Pladſen alt var betagen.

At Eulalias Opdragelſe, hendes hele Maade at leve paa, havde ſtemt hende til elſkværdigt Sværmeri, er allerede fortalt; hendes Hierte var ſkabt, og vant til at elſke, og elſkes; da hun og hendes Fader havde været hinanden alt, maatte den Mand, der ſkulde træde i hans Sted, ligeſom han, leve aldeles og allene for hende, paa det hun igien kunde leve aldeles og eene for ham. Meinau var en intereſſant, en elſkværdig Mand; men de vare hinanden alt for fremmede, deres Hierter havde for faa Berøringspuncter til, han kunde være hende alt, hvad hun ſavnede i ſin Fader.

I de første Uger, ſaalænge Hvedebrødsdagenes Tummel endnu vedvarede, ſaalænge Caſſels Forlyſtelſer for Eulalia endnu havde Nyhedens Tillokkelſe, følte hun dette mindre, især da hen-

des elskede Fader endnu næsten stedse var om hende. Men snart trættede denne Sværm, og ophørte da lidt efter lidt, og hver begyndte at sætte sig paa den Fod, hvorpaa han fremdeles agtede at leve. Mannsdorf kunde ikke overtale sig til at flytte bort fra det Landsted, hans elskede Hustrues Minde og Grav havde helliget ham. Meinau stod vel ikke længer i Tieneste, og var heller ikke sindet at træde i nogen, men han ansaae det ikke mindre for Pligt at uddyrke sine Evner og Kundskaber, skiøndt han ingen umiddelbar Leilighed saae til at gavne med dem. Især vedblev han at lægge Vind paa de mathematiske Videnskaber, hvilke han overalt elskede med en Lidenskab, der ikke er ualmindelig hos Mænd, som have erhvervet en vis Grad af Fortroelighed med dem. Hertil kom endnu, at Virksomhed var ham uundværlig; hans forrige Dages Fortrædeligheder havde efterladt sig Braadde, som han selv i sine nuværende heldigere Dage ikke gandske kunde blive qvit, og som gav ham temmelig eftertrykkelige Mindelser, hver Gang den mindste Keedsomhed laae tung paa hans Siæl. Skulde han altsaa nyde sine Hviletimer med Lyst, maatte disse giøres ham behagelige ved foregaaende vel tilendebragt Arbeid.

Havde nu Eulalia yndet, eller blot ikke bortskudt huuslige Syssler, vilde hun der have fundet en Tilflugt for sine enlige Timer; men den ulykkelige Ulyst, hun i sin Barndom havde fattet hertil, blev med Tiden alt meer og meer til en Modbydelighed, som hun alt for dyrt maatte betale. At forslaae Tiden ved Hielp af de Morskabs Talenter, hun besad, forsøgte hun vel idelig paa; men Tegning og Musik havde nu ikke meer samme Interesse, da der ingen var, der glædde sig med eller over hende, medens hun syslede dermed; Læsning blev altsaa hendes eeneste Moro; og til Ulykke er jo næsten al Fruentimmerlæsning eene indskrænket til Imaginations-Værker, som unægtelig er den allerskadeligste Næring for en overspændt Phantasi, der oven i Kiøbet ægges ved Virkeslyshed. For at giøre det Onde end værre, sendte Hændelsen hende de erotisk-sværmerske Skrifter, som — skiøndt ikke mere aldeles nye — dog vare hende ubekiendte, da Mannsdorf i seenere Aar kun havde saare lidet forøget sin Bogsamling. Naturligviis maatte denne Læsning, isteden for at afhielpe den Tomhed, hvorunder hun sukkede, meget mere opægge hendes Længsler og Savn, og opfylde hendes sværmerske Indbildningskraft med Kiærligheds og Lykksaligheds Idealer, som det ikke

stod til Meinau at realisere, om han end havde kiendt dem.

Allermindst var han naturligviis stemt til at sympathisere med disse Eulalias Følelser, naar han kom fra sine mathematiske Beregninger, der udgiorde hans idelige Syssel; overalt agtede, og elskede han sin Kone, kiendte hendes Fortrin, og erkiendte hendes Værd; men som Mand, ikke som sværmerisk Yngling. Hertil kom endnu en særdeles Egenhed hos ham. Opbragt over at have fundet saa mange Mennesker, der, med tomt og koldt Hierte, stedse havde Kiærlighed, Venskab, Erkiendtlighed, Høiagtelse, Hengivenhed, og Deeltagelse paa Læberne, ja, der under det venligste og blideste Udvortes skiulte det fiendtligste Sindelag, faldt han til den modsatte Yderlighed. Enhver, endog den allerubetydeligste Anke, han havde mod nogen, maatte ufortøvet for Dagen; men ængstlig for at sættes i Classe med hine, der idelig brammede med, hvad de ikke følte, skiulte han enhver blidere Følelse saa omhyggelig, som han kunde skammet sig ved den, og med saamegen Held, at man virkelig fristedes til at fradømme ham den aldeles. Enhver, endog den allermeest meente, Forbindtlighed forekom ham at være et Smigreri, en Fleurette, som han paa ingen Maade vilde mis-

tænkes for; og hvad havde han vel havt at underholde sin unge Kone om, undtagen hendes Fortrin, og hans Glæde derover? Deres Bekiendtskab havde været for kort, deres Bane i Livet alt for forskiellig til at forsyne dem med interessante Samtaleævner; selv deres Læsning — have vi seet — afhialp ikke denne Mangel.

Eulalia begyndte alt mere og mere at kede sig; Meinau saae det, og saae det med Smerte; men afhielpe det, kunde han ikke. Havde han ført Eulalia tilbage i den store Verdens Sværm, havde hun vel der ikke fundet, men formodentlig glemt, hvad hun savnede; men dette havde kun været at reise Vognen op paa den eene Side, for igien at kaste den om paa den anden; thi selv at tumles om i denne Hvirvel med hende, streed alt for meget mod Meinaus Tilbøielighed og Tænkemaade; og at overlade sin unge, smukke og bøielige Kone eene til Hvirvelen, vilde unægtelig været det allermeest affindige Indfald, han nogentid kunde have.

Midlertid greb han begierlig enhver Leilighed til at giøre sin Eulalia enhver Fornøielse, enhver Overraskelse, han kunde optænke; og da ved slige Leiligheder hans Glæde over den Fryd, hun nød dem med, saa at sige, forraadde de Følelser,

hvormed han ellers var saa tilbageholden, brødes den Taage, der hang over Eulalias Liv, nu og da ved blidere Lysglimt, som ikke blot oplivede det Øieblik, de oplyste; men endog havde en veldædig Virkning paa følgende Dage, da de i Meinau viste Eulalia den Elsker, hun savnte, og saa gierne i ham vilde finde.

Vel tabte disse Dagskiær sig efterhaanden igien; ikke desmindre afbrød de den Eensformighed, der vilde ellers have bragt Eulalias Kiedsomhed til det høieste; ogsaa nærmede sig nu en Tidspunkt, som, naar ikke ulykkelige Tilfælde havde hindret det, sikkerlig vilde reent have forjaget alle hine mørke Skyer, og som Meinau tillidsfuld regnede paa. Eulalia var frugtsommelig; og hvor om, hvor ædel en Moder hun vilde blive, derom var hendes Forhold, som Datter, usvigeligt Vidne. Ikke blot maatte nu disse Moderpligter, Modergleder, ja endog Moderssorger, have skaffet hende en interessant Syssel til at udfylde sine ledige Timers trykkende Tomhed; men i dette Barn, dets Fremvext, dets Udvikling, dets tidlig begyndende Opdragelse, maatte og Meinau og hun faae næsten uudtømmeligt, og stedse vorende Æmne til Samtale, Samtænken, og Samvirken, der hver Dag maatte give dem ny Interesse for hinanden,

ny Leilighed til at kiende og føle hinandens Værd. Men just til selvsamme Tidspunkt fremtraadde en ny Person paa Banen, og ved ham fik Tingene lidt efter lidt en gandske uventet Vending.

En ung Landsmand af Meinau, Baron Saint Didier var nylig kommen til Cassel, og henvendte sig strax til sin forrige Medborger, af hvem han blev meget forbindtlig imodtaget, da han foruden meget fordelagtige skriftlige Anbefalinger, han fra adskillige af Meinaus gamle Venner medbragde, og det endnu fordelagtigere Skudsmaal, Naturen i hans Ansigt, og hele Udvortes syntes at have givet ham, tillige ved en tilsyneladende Liighed af Tænkemaade og Skiæbne fik dobbelt Interesse for Meinau. Ogsaa Saint Didier var bleven et Offer for hiin almægtige Fyrstefrilles ødelæggende Indflydelse, da han havde paadraget sig hendes Unaade, ved offentlig med uforsagt og sikker Haand at rive Maasken af en despotisk Vizir, som hun erkiendtlig beskyttede, fordi han, som Maitre des Plaisirs secrets de S. A. S., havde banet hende Vei til hendes nuværende Ære og Lykke; det var blot ved en betimelig Flugt, St. Didier var undgaaet evigvarende Fængsel; og hvad der endnu i Meinaus Øine maatte forøge hans Værd; det var ikke egne Fornærmelser, han havde

paaanket; det var Folkets Sag, han var fremstaaet at tale; det var dets Udsuelse, Forurettelse, og Undertrykkelse, han havde vildet hævne, eller ende, og hvis Martyr han var blevet. Ogsaa fik Meinau ham daglig mere og mere kiær. Den mandige Kiækhed, han her havde viist, den ædle Romeraand, der, hver Gang Samtalen faldt paa saadanne Æmner, syntes at begeistre ham for Fædreland, Frihed, Borger- og Menneske-rettighed, forhøiedes dobbelt ved den Beskedenhed og Blidhed, der ellers var udbreedt over hele hans Væsen.

Man maa for alting ikke tage lige efter Bogstaven, hvad Eulalia siger til Grevinde Winterfee om ham: at han i hver Henseende var langt, langt under hendes Mand; thi ikke blot er det ikke at formode, at hun i et saadant Øieblik skulde være retfærdig mod den, der havde giort hende saa grændseløs ulykkelig; men ogsaa hører det med til hendes umaadelige Anger, at, ligesom hun forstørrer sin Brøde, saaledes forringer hun ogsaa sin Forførers Fortrin, at hun ikke i dem skal synes at søge, eller finde noget Skin af Undskyldning. Viist nok have St. Didier hverken Meinaus Hierte, Hoved, eller grundige Indsigter, ja vel ikke engang hans mandige Skiønhed; han var langt under denne i indvortes Værd;

men derimod var han ligesaa langt over ham i udvortes Takke, der gemeenligst findes hos dem, som have denne behov, for derved at dølge, eller opveie indvortes Mangler. Fød i Tydskland af franske Forældre syntes han at foreene hiin Nations agtværdige Egenskaber med dennes elskværdige. Meinau selv var, uagtet al sin Modbydelighed for de forbindtlige og forekommende Mennesker, saa aldeles indtaget af St. Didiers tilsyneladende Redelighed og Bestemthed, at hint fine Væsen ikke aflokkede ham mindste Mistro; men at han tvertimod skrev det, deels paa Ungdommens, deels paa den elskværdigste Godmodigheds Regning. I den bløde Skal var der, pleiede han at sige, en saa meget desfastere Kierne.

Men giorde St. Didier saa megen Lykke hos Meinau, da havde han endnu mindre Møie med at vinde den uendelig godmodigere Mannsdorf, med hvis blidere Sind hans bløde Væsen saa fuldkommen stemte. Overalt besad St. Didier en Fordeel, der er ene egen for dem, som med et varmt Hoved foreene et koldt Hierte; han havde en særdeles Færdighed i, aldeles at stemme sig efter den, han omgikkes med, og hvem der laae ham Magt paa at vinde; ikke blot vidste han at hensætte sig gandske i alle dennes Ideer, og hele Tankegang,

men og at begeistre sig for disse til en Grad af Enthusiasme, der ikke tilstædde mindste Tvivl, om de virkelig vare hans egne; ja, hvad endnu er mere, han daarede sig ikke sielden derved saaledes selv, at han virkelig troede, at tænke, og føle, hvad han ikkun tog op efter andre. Han var altsaa blid tungsindig Sværmer med Mannsdorf, ligesom han med Meinau var nidkiær Frihedsforfægter; og ligesom Meinau skrev paa Alderens Regning den vel meaen Bøielighed, han stundom fandt hos St. Didier; saaledes gav Mannsdorf hans udstandne Forurettelser og Forfølgelser Skyld for de halvmisantrope Sarcasmer, der undertiden undslap ham, og der dog egentlig kun vare en Smitte fra Meinau.

At St. Didier med denne Villighed, denne Lethed, til at være Alting for Alle, i en større Kreds neppe vilde have begaaet sig, i det mindste neppe undgaaet Meinaus Mistro, er høilig at formode; men her traf han til al Lykke hos alle dem, han havde at læmpe sig efter, kun i Grunden forskiellige Skatteringer af een Caracteer; og stod altsaa ikke saa megen Fare for at blive sig uliig ved at føie sig efter disse.

Med denne, ikke alt for agtværdige, men alt for tit høistanbefalende Bøielighed forenede

St. Didier i høi Grad alle udvortes Fordele, alle selskabelige Talenter, alle tækkelige Kundskaber og Færdigheder, tilligemed den endnu sieldnere Gave, til Tid og Sted at vide at giøre Brug af hvert sit Talent til almindelig Moro, uden nogensinde at paadrage sig den Mistanke, at han søgte at glimre dermed. Han forstod Musik, spilte, og sang med ualmindelig Færdighed, tegnede, ja endog skildrede til Huusbehov; talte de levende Sprog overmaade godt, giorde i Nødsfald gandske nette Smaavers, baade tydske og franske; var meget vel bevandret saavel i samtlige skiønne Konster, som Litteraturer; var selv i de grundige Videnskaber ingensteds fuldkommen fremmed; men kunde altid i fornødent Tilfælde indlade sig i Samtale herom, sikker paa, at han, hvis nogen skulde faae i Sinde, at vilde indlede ham dybere, end han var tient med, altid enten med et Par didhørende Anecdoter, hvorpaa han var særdeles rig, og som han var Mester i, saavel at fortælle, som anbringe, eller, naar alting slog feil, ved beskedenladende Taushed, skulde nok redde sig i Land. At han havde de saa kaldte ridderlige Øvelser, endog til en temmelig Fuldkommenhed, i sin Magt, behøver man vel, efter det, der alt er sagt om hans Cultur, neppe engang at tilføie.

I Begyndelsen var Eulalia den, der allermindst lagde Mærke til ham; for hende var han ikke andet, end et Menneske, hendes Fader og Mand bar særdeles Godhed for; og aldrig faldt det hende ind, hun i ham skulde nogentid kunde finde den Elsker, hun bestandig søgte i Meinau; heller ikke syntes han at yde hende mere Opmærksomhed, end et Menneske af hans Levemaade nødvendig maatte vise Fruen i det Huus, hvor han fandt en saa venskabelig Modtagelse. Da imidlertid Eulalias tiltagende Svangerskab alt mere og mere fængslede hende til hendes Hiem, og berøvede hende hine Adspredelser, der hidtil nu og da havde afbrudt den trykkende Eensformighed, hun sukkede under, bleve hendes Dage endnu tommere, og kedeligere, end sædvanlig. Denne Kedsomhed udartede snart til en Art Tungsind, hvori Mannsdorf, der erindrede sig sin Hustrues senere Dage, med Gysen saae Forbuddet for et nyt uforvindeligt Tab.

Naturligviis kunde han hverken betroe Eulalia eller Meinau denne sin Frygt; for nu ikke at martres dobbelt af den, ved at indslutte den i sin Barm, valgte han Saint Didier til sin Fortroelige, og fandt hos denne al den deeltagende Ømhed, han søgte, og trængte til; og blev derved

St. Didier ham saa uundværlig, at da han kort efter, for ikke at spilde, hvad han ansaae for sin Datters sidste Dage, forlod sin Gaard, og, indtil Barselfærdet var overstaaet, flyttede ind hos Meinau, bragde han sin nye Ven med, der hidtil havde opholdt sig ude hos ham paa Landet.

Her fik nu Saint Didier Leilighed at vinde Mannsdorf end mere, da han med saa megen Hæld og saa uafladelig Omhu vidste at giøre Brug af sine mange selskabelige og morsomme Talenter, at det næsten bestandig lykkedes ham at bortmane Eulalias Tungsind; heller ikke kunde naturligviis denne hans uafbrudte Omhyggelighed, hans uudtømmelige Sindrighed til at opfinde og afverle Adspredelser og Moerskaber for hende, andet, end tildrage ham Eulalias erkiendtlige Opmærksomhed; ved det han interesserede sig saa meget for hende, begyndte han at interessere hende mere og mere. Ogsaa tabte ved denne hans Omhu hendes Levemaade alt meer og meer af sin Kedsomhed. Hendes Pensel, hendes Claveer, hendes Sangbog fik ny Interesse for hende, da der nu igien var En, for og med hvem hun tegnede, spilte, og sang. Læsning selv blev hende behageligere, da hun nu havde En at meddele sine Ideer, og faae dem billigede — eller beundrede — af;

intet Under, at hun mere og mere leed et Menneske, ved hvem hun vandt saa særdeles meget.

Men det var for Saint Didier ikke nok at være liidt; hans Forfængelighed krævede, at han maatte være Yndling af enhver, han hæftede sig til — thi at hans Anlæg i Begyndelsen ikke gik videre, og at han den Tid ikke drømte om den diævelske Plan, hvortil Leilighed, Forfængelighed, og Selvbedrag siden forførte ham, troer Fortælleren til Menneskelighedens Ære at kunde antage. Nu indsaae han nok, at de Brutus- og Cato-Sententser, der havde bragt ham i Yndest hos Meinau, ikke var Veien til at vinde Eulalias Yndest; for at blive hende interessant, anvendte han da den anden halve Deel af sin Landflygtigheds Roman, som han hidtil havde holdt omhyggelig skiult, og som han endnu vedblev at dølge for Meinau og Mannsdorf, men nu lidt efter lidt lod Eulalia skimte. Det var nemlig Kiærlighed, ulykkelig Kiærlighed, hvis Offer Saint Didier var blevet, og der havde indviet ham til Helt og Martyr for Frihed og Fædreland; det var ved Amors Alter, han havde svoret Sultaner og Vizirer den evige Feide; Amors Fakkel havde tændt den hellige Ild, der blussede hos ham.

Det er allerede anmærket, at Saint Didier med et meget varmt Hoved forenede et koldt Hierte; og at dette satte ham i Stand til ikke blot at skuffe andre, men og at daare sig selv, tage sine Phantasier for Lidenskaber, og godvillig overlade sig til hines Veiledning, i det han indbildte sig at henrives af disses uimodstaaelige Magt. Saaledes havde han da i sit Fædreland indbildt sig, at være dødelig forelsket i en Pige, som til Lykke eller Ulykke var hin ovenomtalte despotiske Ministers erkiendte og erklærede Boelskab; og som just herved var bleven farlig for St. Didier, der ved den Ting, som skulde være ham interessant, nødvendig maatte finde Vanskeligheder, om ikke Umulighed, for sig.

Her vare nu slige Tillokkelser i umodstaaelig Mængde; en forført Pige at bringe paa Kiærlighedens stærke Arm tilbage til Dydens Vei; eller dog i det mindste et værgeløst Slagtoffer at udrive af en mægtig Voldsmands Klør; en almindelig frygtet, enevældig, og uforsonlig Despot at binde an med, og oven i Kiøbet den offentlige Stemme at trodse, der paa den uforbeelagtigste Maade havde stemplet hendes Rygte; fierde Delen af alt det havde været nok, for at giøre hende i Saint Didiers Øine til den tilbedeligste Pige paa Jorden;

og han havde neppe engang behøvet St. Preux's, og Edvard Bomstons Breve om Lauretta Pisana, for at begeistre sig til den Beslutning, hele Verden, ja hende selv, om muligt, til Trods, at ægte sin Donna.

Hun, som heller end gierne havde hedet Madame la Baronne de St. Didier, havde nu just ikke saa meget herimod; ja Hs. Excellence selv var ikke utilbøielig, at fremme dette Giftermaal, ved at ansætte St. Didier i et ikke ubetydeligt Levebrød; men det var langt fra at være dennes Mening, at hans Roman skulde tage saa hverdags en Ende; nei! hun skulde bryde, bryde strax og offentlig med Ministeren, og aldeles overlade Kiærlighed og St. Didier sin tilkommende Skiæbne. Hvorvel hun nu just ellers ingen synderlig Heltinde var i at regne, kunde hun dog paa sine Fingre tælle sig til, at hun med den fattige forgieldede Saint Didier ikke nær kunde leve i den glimrende Overflod, hvortil hun var bleven vant af en Mand, hvis Ødselheder et heelt Land sukkede under; hun paatog sig altsaa en ny Rolle, og indsatte sig pludselig til hans Excellences naturlige Datter, der følgelig, uden at rødme, af sin Faders Haand kunde modtage Velgierninger. Men dette var Saint Didier aldeles ikke tilpas; havde

hun virkelig været dette, vilde hun i hans Øine blevet en aldeles ubetydelig Pige; da især det fordelagtige, der var ved dette Parti, i Verdens Øine rigelig vilde have opveiet den Smule Mesalliance, det ellers kunde synes at være. Uden Betænkning erklærede han altsaa dette hele Slægtskab blandt Excellencens Ænker og Opspind, for ikke at slippe sit Rov; men isteden for, hvortil der dog ikke havde været saa liden Føie, at anse Damen for Excellencens Medskyldige, saae han kun i hende et uskyldigt og hielpeløst Offer, som det var hans Pligt at hævne, da hun ikke stod til at redde.

Med eet besluttede han sig da til at storme Olympen, at rive denne ny Jupiter Tordenkilen af Hænde; mundtlig og skriftlig, i udenlandske Journaler, i indenlandske Flyveblade, og i bidende Smaaepigrammer, som ikke fik mindre Publicitet, fordi de ikke kom i Tryk, men overantvordedes fra Mund til Mund, forkyndte han Viziren en offentlig Krig; angreb ham som Folkets Udsuer og Undertrykker; og — hvad der just ikke var vanskeligt — angreb ham med Føie. Forgieves lod hun nu den sidste Mine springe, der, hvis Saint Didier havde virkelig elsket, maatte have kuldkastet alle hans Anlæg, men der nu snarere

fremskyndede, end hindrede hans Fremgang. Hun gjorde ham nemlig med den allerhøieste Grad af sønderknusende Ydmygelse og Ruelse en aabenhiertig ladende Bekiendelse om den Fod, hun virkelig stod paa med Excellencen; men tilføiede derhos, hvorledes hun i sin uforstandige Barndom var bleven ham solgt; og da nu — blev hun ved — den almægtige Vellystling kiendte hendes ivrige Længsel, efter at bryde et Baand, som hun afskyede, vilde han naturligviis tilskrive hende hvert Skridt, Saint Didier tillod sig mod ham; og at han hverken vilde have Vanskelighed eller Samvittighed ved at gjøre dem begge ulykkelige, troede hun, Saint Didier kiendte ham nok, til ikke at drage i Tvivl.

Sikkerlig gjorde hun sig her det Haab, St. Didier, af Frygt for at drage hende med i sin Fordærvelse, skulde nu gaae sagtere frem; men tvertimod! maaskee i den lønlige, vel ikke gandske ugrundede Overtydning, at Excellencen, som han faldt besværlig, og som ikke gierne vilde gribe til de despotiske Midler, der den Tid efterhaanden syntes mindre og mindre gangbare, havde selv lagt hende sin Erklæring i Munden, stormede St. Didier mere end nogensinde løs imod ham.

Da hun nu saae, at dette Forsøg mislykkedes, og hendes Udsigt til at blive Baroneſſe, uden at opgive ſin nærværende Hæderspoſt, faldt noget mislig, beſluttede hun at gaae den ſikkrere Vei, og for reent at fralægge ſig al Mistanke om Forſtaaelſe med St. Didier, at ægte een af Excellencens Creature, ſom denne, der vidſte, hvor føielig en Ægtemand man i ham kunde vente, længe havde overhængt hende at tage. Ikke blot forknyttede denne Epiſode endnu Handlingen mere, og giorde den mere romantiſk, altſaa mere efter St. Didiers Sind; men den gav ham en ny Grund til offentlig at vedkiendes ſit Had mod Stormanden, og at indbilde den halve Verden, han gik frugtſommelig med det Forſæt, at efterligne Engellænderen Hackman, der ikke længe tilforn af Kiærlighed havde dræbt Lord Sandwichs Maitreſſe, og ladt ſit Liv paa Retterſtædet derfor.

Dette Forſæt lod han ſig imidlertid overtale til at opgive, at forvandle det perſonlige Fiendſkab, han mod ſin Donnas Forfører hidtil havde baaret, til det Borgerhad, han var ſit Fædrelands Undertrykker ſkyldig, og i Miniſteren kun at ſee Almeenvellets Fiende. Med fordobblet Eftertryk fortſatte han da ſin Borgerfeide imod ham; men ſnart holdt den op af en Aarſag, der har

giort Ende paa langt betydeligere og blodigere Krige; Saint Didier manglede nemlig ikke blot Penge, men og Credit, at fortsætte den med; og da han nu saae, han for sin Gields Skyld maatte snart forlade sit Fædreland, besluttede han at skaffe denne sin Undvigelse et ædlere Skin; han angreb altsaa Viziren i et nyt Flyveblad, der var saa bittert, saa træffende, og saa dristigt, at adskillige — og paastod man, deriblandt nogle af Ministrens Udsendinge — forenedes ikke blot at tilraade ham den Flugt, han desuden havde besluttet; men og at lette ham den, ved at sammenskyde de fornødne Reisepenge. Han forlod altsaa sit Fædreland, som en landflygtig Patriot, en Sandhedens Martyr; og da han under denne Titel hos Meinau og Mannsdorf fandt saa god en Modtagelse, havde han i lang Tid aldeles lagt sin ulykkelige Elskov paa Hylden, ja endog næsten gandske forglemt den, da han nu efterhaanden kom efter, den igien kunde gisre ham Nytte til at vinde Eulalias Yndest.

I Begyndelsen lod han hende, som sagt, kun nu og da, og ligesom uforsætlig, skimte noget deraf, i det der undslap ham ufrivillige Ytringer, der lode formode, at han maatte have havt en ulykkelig Hierteshistorie. Naar han f.

Ex., som ofte var Tilfældet, læste Eulalia for, og nu traf paa et Sted, der skildrede Kiærligheds Smerter, foredrog han altid dette med en Tone, der vidnede, han gienfandt sine egne Følelser her; i de Bøger, han laante hende, og som hun selv læste, fandt hun ligeledes ikke sielden saadanne Steder enten understregede, eller betegnede med et andet saadant betydende Mærke, der vel og, for desikkrere at falde i Øie, med kiendelig Umage var halv udstrøget, eller udkradset. Til ligesaadanne Vink gav og snart Foredraget snart Indtrykket af Musik ham hyppige Anledninger, og saa vel vidste han at nytte alt stigt, at hun inden føie Tid, uden at han havde fortalt Eulalia det mindste, kiendte ham, som en overmaade trofast og ulykkelig Elsker.

Nu gielder det i Almindelighed om de Fruentimmer, der kan elske, hvad Jünger saa riatig har iagttaget om virkelig elskende; hos dem er det ligesaa stor Anbefaling at være forelsket, som det hos andre er, eller burde være, at være en retskaffen Mand. Den behagelige, indsmigrende, talentfulde Saint Didier var Eulalia ligegyldig; den ulykkelig og trofast elskende Saint Didier blev hende interessant; saare qvindelig naturligt var det, at denne Deeltagelse ledsagedes af Attraa

til at kiende hans Kiærlighed og Ulykke tilfulde, for fuldkommen at kunde interessere sig for dem; og siden de nu i den Tid, da Eulalia deels for, deels under, deels efter sin Barselseng holdt sig inde, vare saa dagligen sammen, og det ofte adskillige Timer, og de altsaa paa faa Uger bleve noiere kiendte, end de ellers paa ligesaa mange Aar kunde blevet, da han higede efter at fortælle, og hun efter at høre, kom det snart saavidt, at han uden Ubeskedenhed kunde betroe hende, hvad han med Foie kunde kalde sit Hiertes hele Roman.

At Saint Didier, der saa let begeistrede sig for indbildte Emner, her havde Phantasiens hele Veltalenhed, som unægtelig udmaler sine Skildringer med langt mere brændende Farver, end Hjertet, og altsaa snarligen blænder det usvede, og ukyndige Øie, kan man lettelig tænke; med Ildtræk skildrede han hende Alt, hvad han havde tænkt, følt, foretaget, og lidt; og da hos saadanne Mennesker Indbildningskraften ligesaavel spiller Hukommelsens, som Følelsens Rolle, oplivede han ikke sielden sit Skilderi, med at afbilde saadanne Tanker, Følelser, Foretagender, og Lidelser, som han under Fortællingen fandt, det ved de Anledninger vilde klædt godt at have havt.

Heller ikke er det at undre, at disse Beskrivelser uendelig interesserede Eulalia; her fandt hun da eengang den Kiærlighed, hun hidtil kun havde truffet i fine Romaner; her havde hun Beviset i Hænderne, at den ikke var Digt eller Drøm. Ikke blot opnaaede da Saint Didier herved sit daværende Øiemed; thi hvor skulde hun kundet nægte slige Lidelser sin Deeltagelse, eller saadan Trofasthed sin Beundring? men han jævnede sig og, uden at tænke derpaa, en Vei for sine seenere Anlæg. Maaskee var Eulalia ved at see hans paafølgende stedse tiltagende Vedhængenhed, ellers faldet paa, hvad farligt dette kunde have for hende og ham; men det hun her havde faaet at vide om ham, giorde hende fuldkommen tryg; hun vidste jo, at, og hvem han elskede; og i Hierter, som Eulalias, der ere skabte for Kiærlighed, har Naturen dybt indgravet det leisevizziske Sandsagn, at den, der eengang elsker vel, elsker for stedse. At der gives saa faa, saa ubeskrivelig faa, der elske virkelig, og vel; og at Saint Didier hverken havde været, var, eller nogensinde kunde blive af disse, er mere, end man af Eulalias Ungdom og Uerfarenhed kunde fordre, hun skulde vide. Eulalia saae i Saint Didier kun en broderlig Ven, hvis Hengivenhed for hende aldrig kun-

de blive til Kiærlighed, og som hun ligesaa sikkert kunde betroe sig til, som han til hende. Var imidlertid denne Forbindelse i een Henseende St. Didier til Gavn, i det den giorde Eulalia tryg, da skulle vi tillige siden see, hvor vanskelig den var ham at hæve, da den blev hans senere Planer i Veien.

En tilfældig Omstændighed, som midlertid indtraf, bidrog især til at knytte Saint Didiers og Eulalias Venskab. Hun var, som sagt, kommet i Barselseng, og havde fød en Søn, der blev kaldet Wilhelm efter hendes Fader. Denne Søn vilde hun nu endelig selv give Die, hvad, før hendes Nedkomst, saavel Meinau som Mannsdorf, var fuldkommen enige med. Havde hun havt Lykke til dette Forehavende, vilde denne Søn bleven hende alt, hendes Moro, hendes Yndling, hendes elskede Elsker Men hendes Constitution nægtede hende denne Glæde; de faa Dage, hun prøvede derpaa, angrebe hende saa kiendelig, at hendes Læge fandt sig befoiet at advare Meinau, saa kiær han havde Moder og Barn, at skaffe Drengen en Amme. Eulalia blev utrøstelig over at nægtes denne Glæde; og hendes Sindsstemming formildedes ikke ved det, at Meinau, for at dølge, hvor tungt Forbuddet faldt ham, fandt sig

nød at give det i den strængeste Tone. Mannsdorf indsaae Forbuddets Nødvendighed, billigede det; men kunde ikke taale at see sin Datter sørge derover, og tog igien ud paa sin Gaard, for at undvige dette Syn. Saint Didier blev nu den eneste, hun havde tilbage; thi ogsaa Meinau, der bestandig frygtede at forraade sin Ømhed, undveeg Synet af hendes Taare, der angreb hans Hierte fra en Side, hvor det desuden var svagt; oven i Kiøbet tog han sin Tilflugt til St. Didier, som den eneste, der ved at hæfte hendes Opmærksomhed paa andre Gienstande, var i Stand til at adsprede hendes Tungsind; og drog sig ikke blot paa denne Maade selv alt længere bort fra Eulalia, men rykkede og denne fremmede ind mellem hende og sig.

Paa samme Tid var Meinau tillige blevet kiendt med en Mand, der ved sine sieldne mathematiske og mechaniske Indsigter var i høieste Grad interessant for ham, hvis Yndlingssyssel disse Videnskaber vare; og heller ikke varte det længe, førend disse tvende bleve eenige om, at Meinau saavel for at giøre sine Penge mere frugtbringende, som især for at komme ud af den uborgerlige Uvirksomhed, han ikke sielden med Skin af Føie bebreidede sig, skulde med en betydelig Deel af sin For-

mue understøtte sin nye Ven til at anlægge adskillige fordelagtige Værker, hvoraf de, naar de dreves med behørig Styrke, kunde inden kort Tid love dem rigeligt Udbytte. Her fik altsaa Meinau med eet mange og betydelige Syssler, der vare ham dobbelt velkomne, da de ikke blot reve ham ud af den Ørkesløshed, der var hans Plage, men tillige gave ham et ulasteligt Paaskud til at være meget borte fra Eulalia, hvem det saa inderlig smertede ham at see nages af en Tungsind, som han havde voldet, men som han hverken kunde, eller torde afhielpe, og som syntes at faae ny Næring ved hans Nærværelse.

I dette Tidsrum var det, Eulalia fik Saint Didiers hele Fortrolighed; det var hende virkelig en Lindring at kunde glemme sin egen Sorg, ved at høre, og dele hans Lidelser; og han, hvis gamle Kiærlighed fik ny Interesse for ham, ved den Andeel, Eulalia tog deri, forsømte heller intet, for at vedligeholde denne sin Lue, han paa ny havde oppustet; men hvorvel han var utrættelig i at bære Ved til Ilden ved alle de erotiske Skrifter, han kunde overkomme, maatte den dog af Mangel paa sin rette og naturlige Næring snart brænde ud. De forrige Dages Historie var udtømt; hans nærværende Forhold til hans forladte Don-

na alt for ensformigt, til at være rigt paa Følelser og Lidelser; og intet Haab, at nogen ny Begivenhed, eller nogen Forandring kunde indtræffe, hvorved Romanen kunde faae Interesse igien.

Efterhaanden begyndte følgelig hans Smerte og hans Fortvivlelse at slaae op i mindre høie Flammer; men langt fra at erkiende, det var hans Rolle, der begyndte at trætte ham, og hvis overspændte Stemning faldt ham tung at vedligeholde, daarede han nu sig og Eulalia med den Indbildning, at det var hendes deeltagende Venskab, der frembragde denne Forandring. Istedenfor at skildre hende sine Lidelser, begyndte han da at udtrykke hende sin levende Tak, fordi han i hende havde fundet det ømme Hierte, det var ham tilladt at udjamme dem for; hendes medynksomme Taare havde dæmpet den Ild, hvoraf hans Inderste fortæredes; hende, hende allene skyldte han, at han ikke sank under sin Smerte, ikke blev et Rov for de vilde fortvivlede Forsætter, hans Grædmelse saa ofte henrev ham til.

Denne forandrede Tone mishagede naturligviis ikke Eulalia; det er saa sødt at vide, og høre, man er sine Venners Velgiørerinde; men efterhaanden begyndte den at tabe sin Interesse for St.

Didier selv. Et Liv uden Lidenskaber, uden Lidelser, uden Forfølgelse, uden nogen Ting, hvormed han kunde giøre Opsigt, og tilgavns sysselsætte saavel andre, som sig selv, var for ham den allerutaaleligste Forfatning; var, at være levende død; han maatte følgelig see sig om en ny Roman, for igien at faae Liv i det hele; og hvad var da vel nærmere for Haanden, end at forelske sig i selve Eulalia?

Neppe var heller dette faldet ham ind, førend han og virkelig fandt det ubegribeligt, at man kunde leve saa længe fortrolig og daglig med saa elskværdigt et Fruentimmer, uden at elske hende; han randsagede sig altsaa alvorligen selv; og da man ved slige Undersøgelser gemeenligen finder alt, hvad man vil — opdagede han ogsaa, at han virkelig havde elsket hende fra deres Kiendskabs allerførste Dag. Den fremmede Frastand, hvori han den første Tid havde holdt sig, var ham nu den begyndende Elskovs Ærbødighed; deres mere vorende Fortrolighed tilskrev han sin tiltagende Lidenskab, der af Ærbødigheden ikke mere vilde lade sig kue; den Ild, hvormed han havde foredraget hende sin forrige Roman, var Elskov for hende. Hundrede Gange om Dagen gientog han sig Saint Albins Ord: Jeg har tilforn troet at

elske; jeg bedrog mig; nu, nu er det først, jeg elsker; og gientog sig disse saa tit, og saa længe, at han virkelig troede dem selv.

Dette var ham nu just ikke besværligt; men den fornemste Vanskelighed var, at faae Eulalia til at see, troe, og taale denne hans Kiærlighed. Ikke blot kiendte han hendes rene og strænge Grundsætninger, i Henseende til den Troskab, en Hustru skylder sin Mand; men han vidste end ydermere, at han havde sin ulykkelige Elskovs formente Bestandighed at takke for den største Deel af Eulalias Ydest; og skulde hun da vel nu tilgive ham Ubestandighed, om hun endog selv var den, den nye Hylding blev bragt?

Midlertid maatte dette Eventyr prøves; alle de gamle Kunster kom atter i Brug; Mærkerne i de Bøger, hun fik af fra ham, var hyppigere, end nogensinde, men tillige med kiendeligere Omhu borttagne; lidenskabelige Stæder forelæstes med umiskiendelig paatagen Ligegyldighed, som dobbelt hævede enkelte energiske Udbrud, der ligesom af Vanvare, og i ubevogtede Øieblik, med den udtryksfuldeste Tone slap ham af Munden. Istedenfor, som han ellers pleiede, at vælge de affectfuldeste Musiknummere, at spille og synge med hende, skiød han disse under adskillige Fore-

vendinger paa en i Øine faldende Maade til Side; og det var kun, naar han, som uden selv at vide deraf, fordybede sig i at phantasere paa hendes Claveer, at han uforvarende slap til at spille Tirader deraf med et Udtryk, en Kraft, der endnu fik mere Betydning, ved det han midt i Foredraget, pludselig, og ligesom forlegen og forvirret, afbrød sig; ikke sielden sank han midt under sin lidt efter lidt hendøende Phantasering hen i en ligesom følesløs Tungsind, hvoraf han ligeledes, saasnart han var vis paa, Eulalia lagde Mærke dertil, med Forvirring rev sig pludselig op.

Men uagtet hans mangfoldige Kunster saae Eulalia i alle disse Symptomer dog ikke det, han vilde, hun skulde see; tvertimod vidste hun mesterlig at bringe dem i Forbindelse med hans forrige Roman; thi ligesom ingen kan aftrætte Fruentimmer, at de have Falkesyn, naar de vil; saa besidde de og i høieste Grad den Gave, at være blinde, som Muldvarpe, for Alt, hvad de ikke ønske at see; ogsaa fik just til selvsamme Tid Eulalia ny Føie til at vedligeholde denne forsætlige Blindhed.

Neppe havde Meinaus ovenomtalte Ven faaet ham til at sætte omtrent sin halve Formue i de ovenmeldte Anlæg og Værker, førend denne Bedrager forsvandt; og hvad der endnu smertede

Meinau meer, end det udstandne Tab, det opdagedes nu, at han fra Begyndelsen af havde ført falske Bøger, og at det altsaa fra først af var lagt an paa Bedragerie. Her fik nu Meinau for god Anledning at blive Menneskehader, til han ikke skulde indbilde sig at være det; ikke blot giorde hans Forbittrelse over, at han al sin foregivne Mistro uagtet atter var bleven et Offer for sin Troskyldighed, ham bitter og uselskabelig i det hele, men og, hvad han aldrig før havde været, vranten og vanskelig mod Saint Didier og Eulalia selv. I den første Smerte over sit Tab fandt han det ydermere nødvendigt at foretage betydelige Indskrænkninger i deres hidtilførte Levemaade; og ikke blot afslog han Eulalia adskillige Ting, hun yttrede Lyst til, hvilket naturligviis dobbelt maatte krænke den, der fra sin første Barndom var vant, at see alle sine Ønsker forekomne; men han indbrog endog en ikke ubetydelig Deel af den Sum, han ved deres Giftermaal med sin naturlige Rundhed havde overdraget Eulalia til egen Raadighed.

Baade vilde det nu været en maaskee magelos Synderlighed, hvis saa smuk ung en Kone, som Eulalia, havde været saa aldeles fri for qvindelig Forfængelighed, at en saadan Indskrænkning endog i den Henseende kunde være hende ligegyl-

dig; men tillige voldte den hende et føleligere og agtværdigere Savn. Den elskværdige Godgiørenhed, der saa meget indtager os hos hende, som Madam Møller, var fra Barndoms Aar Eulalias kiæreste, næsten hendes første Tilbøielighed; at tilfredsstille denne, var Bestemmelsen for den største Deel af de nu inddragne Penge; havde den selv saa rundelig ædelmodige Meinau vidst dette, denne Fond vilde endog under langt mere indskrankede Kaar blevet ham hellig; men Eulalia, der ikke giorde vel for at glimre dermed, og som denne Veldædighed var alt for naturlig til, hun skulde troe, det var noget at tale om, var ingentid faldet paa, at sige ham noget om det; og allermindst kunde det falde hende ind, at aabenbare ham det nu, paa en Tid, da hans Mund med idelige Sarcasmer løi paa hans Hierte, og da hun havde saa megen Føie til at tage ham for den Menneskehader, han stræbte at synes.

Yderlig ilde tilmode saae Eulalia Maanedens Ende imøde, da de ikke faa, som hun pleiede at give bestemt Understøttelse, skulde indfinde sig at afhente deres sædvanlige Skiærv, og hun nu maatte sende dem bort med en Afvisning; men Maaneden udløb, og til hendes store Forundring indfandt der sig ingen. Hun ventede endnu

nogle Dage, om de ikke skulde komme; men da der endnu ingen lod sig see, sendte hun sin Kammerpige til et Par af de meest trængende, for at erfare Aarsagen hertil; og nu tænke man sig hendes Forundring, hendes Bevægelse, da hun hørte, at Saint Didier, der, medens hun laae i Barselseng, havde udbetalt disse Fattige for hende, og kiendte dem derfra, havde opsøgt dem samtlig, givet hver, hvad den pleiede at faae, og betydet dem, at de for Fremtiden ikke mere skulde giøre Eulalia Uleilighed, da han paa hendes Vegne skulde betale dem.

Denne vennehulde, næsten ædelmodige Finhed, saaledes at skaane hende for en ydmygende Ubehagelighed, og tillige at vilde fritage hende for at være ham forbunden, rørte Eulalia usigelig; da han en Times Tid efter kom ind til hende, og tog hendes Haand, for at byde hende god Morgen, trykte hun hans Haand med Styrke, og sagde: Saint Didier! jeg veed, hvad De har giort; jeg er forlegen med at takke Dem for Deres Venskab. "Jeg er takket!" svarte Saint Didier, i det han trykte hendes Haand til sine brændende Læber: "jeg har jo seet Dem glad." Den Taushed, som fulgte oven paa disse faa Ord, paa dette Haandtryk, og Haandkys, vidnede nok-

som, de ikke vare saa ubetydelige, som de maaskee vil forekomme mangen Læser at være.

Den Adgang, Saint Didier herved fik til hendes Fortrolighed, aabnedes ham just i det allerfarligste Øieblik, da hun, som aldrig før havde havt nogen Kummer, og altsaa endnu ikke lært at indslutte den i sin Barm, saa høilig trængte til En, hun frit kunde betroe sig, og da der ingen var, der kunde gisre Saint Didier Pladsen stridig, siden Mannsdorf, der ikke kiendte Meinau nok til at vide, at den Bitterhed, det Menneskehad, der strømmede over hans Læber, derfor ikke vældede ud af hans Hierte, alt mere og mere drog sig tilbage. Ogsaa vidste Saint Didier paa den snedigste Maade at betiene sig af denne Eulalias Fortrolighed, ikke blot til at udspeide, og forekomme alle hendes Ønsker — da den ene Tieneste, hun havde modtaget af ham, paa en vis Maade betog hende al Ret til at afvise andre — men og til, hver Gang Meinau i et Anfald af sin onde Lune havde saaret, eller bedrøvet hende, at undskylde og forsvare ham paa en Maade, som lod hende kiendelig føle en uendelig Forskiel mellem hendes Mand og Saint Didier, og hvorved den første alt mere og mere tabte Grund i hendes

Hierte, og den anden paa hans Bekostning gjorde bestandige Fremskridt.

Eulalia, som i Følge sin Alder, sin Forfatning, og Tænkemaade, umuelig kunde kiende Pengenes Værdi; og endnu mindre indsee, at det ikke egentlig var Pengenes Tab, der saa hsilig forbittrede Meinau, kunde paa ingen Maade undskylde, at dette Forliis gjorde ham saa ondlunet og vranten, medens St. Didier med saa beundringsværdig en Sindsblidhed bar haabløs ulykkelig Kiærligheds saa uendelig marterfuldere Lidelser; thi jo mere Interesse, Saint Didier fik, og viiste for hende, jo dybere indprægede hun sig Overtydningen om hans første Elskovs Uforanderlighed; og alt, hvad han gjorde, for at lede hende paa det nye Spor, hæftede hende kun endnu stadigere til det gamle.

Men dette var saare langt fra St. Didiers Regning; i det mindste maatte Eulalia kiende, om ikke dele hans Lidenskab; uden Tvivl vare den Tid endnu Forfængelighed, og Lyst til det romantiske hans eeneste Drivefiedre; uden videre Plan fremdragde han, ligesom visse nyere Digtere, den ene Scene efter den anden, og forknyttede derved, ligesom de, omsider Knuden saaledes, at han tilsidst, ligesom de, saae sig i den Nødvendighed at

overhugge, hvad han ikke var i Stand til at løse. At han allerede den Gang skulde have havt den afskyelige Catastrophe i Sigte; at han til at forføre Meinaus Kone, skulde have misbrugt Meinaus Velgierninger — thi alt det, hvormed han blændede Eulalia, skede af Meinaus Casse, der, den senere Indskrænkning, og den foregivne Mistro nagtet, endnu som tilforn stod Saint-Didier aaben — det er en Nederdrægtighed, som Fortælleren alt før har vedkiendt sig at have for gode Tanker om den menneskelige Natur, til at kunde antage. Endnu søgte han kun Syssel, Interesse for sig, ubekymret om, hvad Enden derpaa kunde blive. Da han stedse begyndte med at daare sig selv, og troe sig henreven af enthusiastisk umodstaaelig Lidenskab, naar han blot godvillig overlod sig til sin sværmende Phantasie, skrev han enhver Ting paa sin indbildte Lidenskabs Regning, og tillod sig paa denne Grund Alt, hvad de indtræffende Tilfælde fristede ham til. Havde han virkelig elsket, kunde han da vel have tænkt paa — jeg vil ikke engang sige, at forføre Eulalia — thi han behøvede ikke at elske, men blot at være retskaffen Mand, for at gyse tilbage ved den fierneste Tanke om at fornedre elskværdig Uskyldighed — men kunde han have tænkt paa at kundgiøre hende

sin Elskov? skulde det virkelig være Kiærlighed, forsætlig at bedrøve sin Elskede, ved at fremstille hende sine Lidelser, som en Ting, hun har voldt? — Den, der saaledes elsker, den, hvem den elskedes Sindsro og Lykke ikke er kiærere, end alt, den elsker virkelig ikke; men dette var just og, som mere end eengang er blevet erindret, Tilfældet med Saint Didier.

Han fremturede i, at vilde paa enhver mulig Maade aabne Eulalias Øine; og da han snart erfarede, at de værste blinde ere de, der ikke vil see, fandt han sig nødsaget, at give hende — som man siger — Troen i Hænderne. Til den Ende fik han paa ny meget travelt med et Forehavende, der i Begyndelsen af hans casselske Ophold havde ladt til at ligge ham meget paa Hierte, men som paa senere Tider syntes fuldkommen opgivet. Han havde nemlig fra først af søgt Meinaus Bekiendtskab, for af ham at faae en Anbefaling til la Fayette, og ved dennes Hielp at komme i Nordamericansk Tieneste; da han — hedde det i hans Sprog — vilde bringe Frihedens Alter det Hoved, han med Mose havde udrevet fra Despotismens Mordsværd. Da imidlertid Nordamericas Fred og Frihed var stadfæstet, og han selv i Cassel fik andet at tage vare, gav han efter for Mei-

naus og Mannsdorfs Raad, og syntes sindet at vilde see om Befordring i Landgrevens Tieneste. Men med eet kom nu de gamle Udvandrings Griller over ham igien; og al hans Digten og Tragten syntes at gaae ud paa at udsee sig en anden Bestemmelse. Eulalia, der ansaae ham, som sin eeneste Ven, mistede ham naturligviis nødig, men jo oftere og tydeligere hun gav ham dette tilkiende, jo mere syntes han at bestyrkes i sin Beslutning at reise; dog yttrede han den stedse med en Hæftighed, der forraadde, at denne Bortrivelse var Nødvendighedens Lov, ikke Hiertets Valg.

Ogsaa foregik der nu en fuldkommen Forandring med hele hans Væsen. Istedenfor han tilforn var eftergivende, forekommende, endog i sin tungsindigste Øieblik blid, blev han nu opfarende, vanskelig, bitter; istedenfor han hidtil havde læmpet sig efter Meinaus Luner, og skaant hans Skrøbeligheder, bød han ham nu ofte med Hæftighed Spidsen; dog aldrig, som man skulde formodet, naar Meinau i et Anstød af ond Lune paa en eller anden Maade bedrøvede, eller fornærmede Eulalia; men som oftest i de Samtaler, der fuldte umiddelbar oven paa slige Smaascener. Herved bevarede han nu sin Ynde hos Meinau, der ikke vel vilde have liidt, at nogen indblandede

sig i hans huuslige Forhold; men som derimod ikke havde det mindste imod, at man ved andre Leiligheder viste, hvad han hos sig og andre kaldte Selvstændighed; og Eulalia, hvis Forfængelighed saae skarpere, og som meget vel følte, at det var hendes Kamp, han kiæmpede, hendes Fornærmelser, han hævnede, fik ham endog kiærere derfor.

Efter saaledes at have forberedet Tingene, troede han nu, det var Tid at drage Dækket til Side. En Dag, da Meinau — ligegodt i hvilken ubetydelig Anledning — med nogle ubesindig henkastede Sarcasmer dybt havde saaret Eulalia, greb Saint Didier, efter Sædvane, Samtalen, ledte den hen paa Aviſen, som han just sad med i Haanden, og vidste inden faa Øieblikke at indvikle Meinau i en politisk Tvist, som fra begge Sider førtes med særdeles Hæftighed, indtil Meinau endelig efter sin Viis brød den af, ved at gaae ind i sine Værelser. Saint Didier gav sig nu igien til at læse videre i Aviſen, som han havde beholdt i Haanden; og da han lidt længere nede kom til en Efterretning, der bebudede en nærforestaaende Tyrkekrig, meddeelte han med vild Glæde Eulalia denne Nyhed, der aabnede ham saa skiøn en Leilighed til at komme bort. Det glæder mig ikke, sagde Eulalia med den indtagende Aabenhiertig-

hed, der saa umodsigelig vidnede om hendes Hiertes uplettede Reenhed: saa skal jeg miste min eeneste Ven. Eulalia! sagde St. Didier, kastede Avisen, og sprang op, som overrasket af et uventet Lynslag. Eulalia! gientog han pludselig med en stærkere Tone; traadde hen for hende, men vendte sig i samme Øieblik med Voldsomhed bort, som om han maatte med Magt rive sig fra noget, han var paa Veie at sige, eller gisre; gik nu nogle Gange med vilde Skridt omkring i Værelset, standsede omsider ved Claveret, og begyndte derpaa, ligesom uden at vide selv, hvad han giorde, med det stærkeste, smerteligste Udtryk at spille anden Deel af Afskeeds-Arien i Glucks Iphigenie, hvortil Ordene omtrent ere disse:

Glem ei, hvo troefast dig hengivet
Maaskee var bedre Skiæbne værd,
For dig allene elskte Livet,
Og til sin Død dig havde kiær.

Skal jeg synge den med Dem? spurgde Eulalia, for at adsprede ham, og uden i det Øieblik at tænke paa Ordene; o nei! nei! jeg faaer Tids nok Deres Farvel *), svarte Saint Didier, foer

*) Gluck har med megen Pathos udtrykt det adskillige Gange i Arien forekommende Ord: Adieu!

op, greb sin Hat, og styrtede med et forfærdeligt Suk ud af Døren.

Denne Bortgang, dette Suk, det Udkast, som de til Overflod ledsagedes, og fortolkedes af, satte Eulalia i yderste Uro; med al sin Selvbedrevelse kunde hun ikke mere holde sig fra at frygte, at Saint Didier elskede hende; midlertid stræbte hun endnu at beroelige sig ved at erindre hans gamle Lidenskab, og gienkalde sig Leisevitzes: **Mennesket fødes kun eengang, og elsker kun eengang**; men uagtet alt dette kunde hun ikke blive sin Urolighed qvit, førend hun greb til sin sidste sikkre Tilflugt, at lade sig bringe sin Wilhelm, og neddæmpe alle øvrige Følelser, ved at overlade sig aldeles til Moderglæden. Dette Middel slog lykkelig an, og hialp overmaade godt, indtil Aftenen kom, og hun maatte give Barnet fra sig; ogsaa fordobbledes nu hendes Uro, ved det St. Didier aldeles mod Sædvane savntes ved Bordet; og da Meinau, efter den Skik, vi endog siden i hans allermeest menneskefiendske Dage see ham at blive tro, stedse at angre hvert bittert Udbrud, der krænkede nogen, han havde kiær, ikke blot med megen Inderlighed spurgde om St. Didier, men endog ved usædvanlig forekommende Blidhed syntes at vilde godtgiøre sit forrige For-

hold mod hende, var dette hende paa en vis Maade til Uleilighed; det forekom hende næsten, som hun heller havde seet, Meinau var bleven ved at have Uret, da der nok ogsaa paa hendes Side var noget, der var ikke saa fuldkommen rigtigt.

Næste Morgen sendte St. Didier hende en Bog, tilligemed en forseglet Sæddel; dette var nu vel intet usædvanligt, da enhver Bog, hun fik fra ham, gemeenlig ledsagedes nu med en liden poetisk, nu en prosaisk Envoi, eller en anden saadan Morgenhelsen, som han i Almindelighed havde megen Held til, at give en vittig eller nydelig Vending, snart og med hans Dom om den tilsendte Bog; undertiden blot med en Anmodning om, at faae en anden tilbage; deres Correspondance havde, kort sagt, hidtil været meget uskyldig og ubetydelig; men ved at modtage denne Sæddel, var det, som hun advaredes af en lønlig Stemme, at vogte sig vel, hvad hun gjorde. Uden ret at gjøre sig nogen videre Betænkning herom, lagde hun da Sæddelen ulæst, og tog, for at adsprede sig, fat paa den medfølgende Bog. Det var Arnauds sværmeriske Skionne Comminges. En Tid lang glemte hun over Adeles, og d'Orsignys, og Comminges Lidelser, sine egne Bekymringer; indtil hun traf paa de tvende rørende Linier:

Qvitter des lieux si chers, c'est pour moi le ciel même,
Ou respire, ou demeure, ou mourra ce, que j'aime,

og nu paa dette Blad fandt en heutsrret Forgiæt mig ei, som, hun kunde gienkiende, hun for nogle Dage siden have givet St. Didier. Det faldt hende, endog uden den, ikke tungt at udfinde Anvendelsen af hine tvende Linier, hun kunde ikke læse længer, kastede Bogen, og greb den ulykkelige Sæddel; men atter holdt hiin varslende Stemme hende tilbage. Hun tog da Bogen igien, dog i Comminges selv dristede hun sig ikke til at læse videre; men begyndte paa de foranstaaende Memoires; og her traf hun nu paa den saa lidenskabfulde Fortælling om den ulykkelige, der saalænge gierde sin Broderkone til sin ulykkelige Kiærligheds Fortrolige, til han omsider fattede en endnu sørgeligere Lidenskab for hende. Denne Skildring sønderrev hendes Hierte, pludselig greb hun Sæddelen, og aabnede den, overtydet om, at hun dog intet værre kunde læse, end hvad hun desuden foreskilte sig. Sæddelen indeholdt følgende: Jeg beder Dem om Forladelse for i Gaar; det er, for ikke oftere at forstyrre Deres Ro med saadanne Scener, jeg nødsages at flye Dem. De

spurgde mig, om De skulde miske Deres eeneste Ven? Eulalia! kunde jeg vente at fortiene dette Navn, og beholde det evig, der maatte da komme over mig, hvad der vilde, jeg blev. Men — o, jeg har alt forraadet mig nok til, at De vil berøve mig det, og selv forvise mig fra Deres Anskigt for stedse. Det faaer da saa være; lev da vel, og ynk mig, eller forglem mig, hvis jeg maaskee ikke engang fortiener at ynkes; thi — skulde De kunde hade mig, fordi jeg . . . lev vel, Eulalia!

Deres St. Didier.

P. Sk. Jeg var i Gaar hos Deres Fader, den ædle herlige Mand! hvor han elsker Dem? Eulalia! fire fulde Timer talte vi om Dem, og endda var det ikke nok, endda havde han nær ikke ladet mig komme bort, da jeg ved Midnat vilde ride. Havde jeg . . . havde denne Mand . . . Jeg skal helse Dem fra ham; han kaldte mig sin Eulalias Ven. Lev vel, Eulalia! — vi talte ogsaa om Deres Mand. God Morgen, naadige Frue!

Denne Sædel bragde Eulalias Uro og Forlegenhed til det høieste; hin indvortes Stemme sagde hende, det var ilde giort, hun havde

læst denne Sædbel; men endnu værre, hvis hun vilde dølge det for sin Mand; men kunde hun vise ham den? Havde St. Didier forskyldt af hende, at hun skulde udsætte ham for saa hæftigt og menneskefiendsk et Menneskes Forbittrelse? og, hvor var da St. Didiers Brøde? han vilde jo reise! og hvad vilde desuden Meinaus Mistro sige til, at hun kaldte en anden sin eeneste Ven? — efter megen Uvished troede hun endelig at vælge en Middelvei, ved hverken at vise, eller besvare Sædbelen; og for destydeligere at tilkiendegive St. Didier, han intet Svar havde at vente, sendte hun sin Kammerpige til ham med en anden Bog, hun just havde udlæst, og lod sige: her var den Bog, han vilde have tilbage. Ugierne tilføier jeg, at hun som en Skat forvarede den fundne Sorgiæt mig ei.

St. Didier, som med glad Forundring indbildte sig, han i denne Bog skulde finde et Svar, kunde neppe oppebie Kammerpigens Bortgang, for at undersøge, og randsage den fra alle mulige Sider; men der var intet. Han begreb da, at intet Svar her var et meget eftertrykkeligt Svar; imidlertid lod han ikke Modet falde derved; men gik ved sædvanlig Tid hen til Eulalia. Hun modtog ham, som hun pleiede, skiøndt især

i Begyndelsen ikke uden Tvang; meldte ikke et Ord om Sæddelen; og for om muligt at undgaae al Samtale, spurgde hun, om han intet havde at læse. "Intet, svarte han: slet intet, ikke en Sang af Ossian engang." Eulalia følte denne Hentydning til Werthers sidste Forelæsning for Lotte, blev blodrød over sit hele Ansigt, men vilde lade, som hun intet havde hørt, eller forstaaet, og bad ham med stammende Røst, at spille hende et Par Arier, hun endnu ikke ret kunde komme afsted med.

St. Didier satte sig til Claveret; men opdagede snart saa mange Skrivfeil i Arien, at hun umuelig kunde spille den, førend disse blev rettede.

Uden at tænke paa videre, bad Eulalia ham gisre dette ved hendes Pult; men nu tænke man sig hendes Forundring, da hun, efter at han havde faaet Arien rettet, havde spilt den for hende, og var gaaet sin Vei, kom hen til Pulten, og her, neden paa en Tegning, hun arbeidede efter, fandt følgende skrevet: Jeg forstaaer Deres Taushed, ærer den, og skal adlyde. Havde jeg ikke været fød til Ulykke, jeg havde ikke selv ved min egen Ubesindighed røvet mig den eneste Trøst, der kunde lindret min Forvilisning, den Tanke, at jeg tog Deres Venskab, Medynk, og Agtelse med

mig. Men jeg føler det, jeg føler, De maa hade den, der uden at have Lov dertil, skionner paa Deres Værd, ligesom De maa elske den, De har overgivet Dem til. O! maatte han giøre Dem lykkelig! og maatte De glemme mig! thi hade mig, ikke sandt, hade mig kan De dog ikke? — Lev vel, Eulalia! og tænk paa, at den, De for faa Dage siden kaldte Deres eeneste Ven, nu har ingen Ven, uden Døden."

Denne Sædel kom Eulalia saa aldeles uventet i Hænde, at hun, inden hun ret selv tænkte paa, hvad hun giorde, alt havde læst den. Dens Tone rørte hende; hun sammenligned den med adskillige Yttringer, Saint Didier havde paa de seenere Tider nu og da ladet undslippe sig, og hun begyndte at frygte, han i Lønlom skulde gaae frugtsommelig med eet eller andet sørgeligt Forehavende. Ogsaa smertede det hende, at den ugrundede Frygt for hendes Vrede skulde især være det, der martrede ham; og i Følge af alt dette, troede hun at skylde baade ham og sig selv, at skrive ham saaledes til:

"Vist nok vilde jeg, Saint Didier!, jeg hver"ken havde seet Deres første eller sidste Sædel. "Jeg beklager Dem, og De føler selv, det er alt "det, der staaer i min Magt. I øvrigt har jeg

"intet enten at befale, eller bebreide Dem, da jeg "er overtydet om, at De aldrig vil glemme, hvad "De skylder Retskaffenhed og Venskab, eller gisre "nogen Ting, der enten kunde fornærme, eller be"drsve Deres Venner."

Saa uskyldigt end dette Brev var i sig selv, saa betydeligt blev det for Saint Didier, der herved fik deres Brevveksling paa en Maade i formelig Gang; han vedblev nu at skrive hende een Sæddel til efter den anden, de allerfleste i en endnu uskyldigere, og ærbødigere Tone, end de tvende ovenstaaende; men dog fandtes der noget i hver, der giorde den contrebande for Meinau. Snart havde han — med velberaad Hu — begaaet en hsist ubetydelig Ubesindighed, som han bad om Forladelse for; snart vilde han haandhæve sine gamle Rettigheder at udspeide, og forekomme hendes Ønsker, hvorved der altid faldt en Deel Betænkeligheder at overvinde, da Eulalia paa ingen Maade fra sin Elsker vilde modtage, hvad hun af Vennehaand ikke havde troet at kunde afvise; med eet Ord — idelig fandt han noget at skrive om, og stedse vidste han at indrette sine Breve saaledes, at de aflokkede hende et Svar.

Hvorhen dette tilsidst havde baaret, hvis ikke Tingene lidt efter lidt havde taget en ganske uven-

tet Vending, er ikke let at bestemme; men nu begyndte Eulalia, der atter var frugtsommelig, at skrante endnu mere end første Gang, deels maaskee i Følge af hendes kiælne Constitution, deels vel og af de Bekymringer, hendes Forhold til Meinau og Saint Didier giorde hende. Meinau, som ikke havde den fierneste Mistanke om Saint Didiers Roman, men som deels følte, hvor meget han i hende kunde tabe; deels og maaskee havde en lønlig Mindelse af, at hans bittre Lune nu og da havde forgiftet hendes Dage; begyndte lidt efter lidt at nærme sig hende; og sikkerlig havde hun med Glæde giengieldet hvert Skridt, han giorde hende imøde, havde hun ikke fra sin Side havt den indvortes Følelse, at der i hendes Brevvexling med Saint Didier var noget urigtigt, som hun ikke kunde aabenbare sin Mand, og ikke burde fortie ham. Saa uskyldig end hendes Hensigt havde været med at indlade sig i denne Brevvexling, saalidet hun endog havde at bebreide sig det allermindste af, hvad hun havde skrevet, følte hun dog, det selv i en mindre mistænkelig Mands Øine vilde være en utilgivelig Brøde, at have havt saadan en Brevvexling, og dulgt den; det begangne Feiltrin nødde hende altsaa, at fremture paa samme Vei, og tie fremde-

les; og aldrig, aldrig finder nogen hiertelig og fuldkommen Forening Sted mellem Mennesker, hvoraf den eene maae holde noget dulgt for den anden.

Men da nu Eulalia efter megen udstanden Fare og Smerte bragde Meinau en Datter, denne Mally, der fra første Øieblik af blev hans Yndling; da hun var Vidne til hans Vaande, medens hun leed, hans Glæde, da hun var frelst; da hun saae ham overvælde det spæde Barn med de Kiærtegn, han saa gierne vilde overøst Moderen med, men ikke torde, siden han deels i hendes Tilbageholdenhed fandt en billig Fortrydelse over hans senere Dages opfarende Væsen, og det deels var imod hans Natur, at overlade sig til Følelser, der paa nogen Maade kunde mistænkes, som Smiger; og især da Mally nogen Tid efter var syg et Par Dage; da lærte Eulalia først at kiende sin Meinau, da fandt hun i den stumme Fader en langt anden Mand, end hun var hidtil bleven vaer; da angrede hun syvdobbelt sin Correspondance med Saint Didier; hundrede Gange var hun paa Veie at aabenbare den, og give Himlen, hun havde giort det! men hun torde ikke; hver Dag, hun udsatte det, forøgedes i hendes Øine Brøden i at tie, og følgelig Umuligheden

af at bekiende; ogsaa frygtede hun for at stifte Fiendskab mellem hendes Mand og den i hendes Øine aldeles skyldfrie Saint Didier; hun troede det derfor nok, aldeles at afbryde Brevvexlingen, og denne Beslutning satte hun uryggelig i Værk.

Saint Didier, som denne kiendelige Forandring krænkede, som begyndte at see Tabet af sin Ynbest imøde, og slet ikke hovede saa flau en Ende paa en saa vakker Roman, faldt, uden Tvivl for at give Sagen en mere glimrende Vending, paa det sataniske Anlæg, han snart med en saa ulykkalig Snedighed udførte. Saalænge havde han fremkunstlet Lidenskab for Eulalia, at han omsider hos sig havde oppustet den eeneste Elskov, et Hierte, som hans, var i Stand til, en Brynde, som ogsaa vilde tilfredsstilles, og som Saint Didier efter sin Viis antog for umodstaaelig Lidenskab, hvis Voldsomhed undskyldte alt.

Hertil kom nu og, at, da han lidt efter lidt fandt sig hos Eulalia at fortrænges af Meinau, han for at skaffe sin Misnøie Luft, alt meer og meer holdt sig til Mannsdorf, der, som vi have seet, havde draget sig misfornøiet tilbage fra sin Svigersøn. Efterhaanden, som Meinau og Eulalia nærmedes mere og mere, begyndte de og at nærme sig deres Fader igien, men fandt

ham særdeles indtaget mod Meinau. Dette kunde denne ikke tilregne nogen anden, end Saint Didier, der var Mannsdorfs allereneste Omgang; og da det nu stred aldeles mod Meinaus Natur, at lægge allermindste Dølgsmaal paa, hvad han mod nogen kunde have paa Hierte, udlod han sig saa tydelig med sine Mistanker for Saint Didier, at denne, som vidste, at Skinnet af den kildneste Ærekiærhed var det eneste, der kunde være i Stand til at blænde Meinau, en Aften efter en saadan Samtale, fandt sig beføiet at sende ham en Sædel i den høie Stil, og udbede sig en Forklaring over disse Udladelser.

Næste Morgen tidlig — thi han havde med Flid sendt Meinau Sædlen saa silde, at han kunde være sikker paa, ikke samme Aften at faae Svar — fik han følgende Linier: "Havde jeg vidst meer, kiender De mig formodentlig nok til at vide, De ikke skulde havt nødig at spørge. Jeg rider nu til Mannsdorf; naar jeg kommer tilbage, tales vi ved. Meinau." Dette Svar bestemte Saint Didier til en pludselig Storm, hvortil allerede i de sidste Tider alle Anlæg og Tilberedelser vare giorte. Han var nemlig meget omhyggelig gaaet paa Luur efter at opdage, hvor Eulalia vel kunde havde giemt hans Breve; fuldelig overtydet

om, at et Fruentimmer ikke lettelig brænder, hvad der er saa lidenskabelig skrevet til hende. Medens Eulalia var i Barselseng, fik han giort denne Opdagelse; og neppe havde han faaet Meinaus Sæddel, førend han listede sig did, og havde det ulykkelige Held, ubemærket at bemestre sig hele hendes Brevforraad.

Vis nu paa sin Seier, sneeg han sig tilbage paa sit Værelse, føiede de øvrige fornødne Anstalter, og oppebiede nu det Øieblik, da det blev, som man siger, Dag hos Eulalia, for at styrte aandeløs og forvirret ind til hende. Hun, som forrige Aften havde bekymret forføiet sig bort under Begyndelsen af hans Trætte med Meinau, da hun mærkede, hun ikke var i Stand til at afvende den, og da den krænkede hende for meget, at være Vidne til, spaaede sig naturligviis intet Godt af denne Indtrædelse; nu meddeelte han hende et Udtog efter Omstændighederne af den øvrige Samtale, viiste hende derpaa Meinaus Sæddel, og lod snedigen indflyde et Par Ord, hvorved Eulalia selv maatte falde paa den Mistanke, at Saint Didiers Breve maatte være faldne hendes Mand i Hænde. Uden at sige Saint Didier Aarsagen til sin Angest, saa fuldkommen følte hun det urigtige i at have bevaret hine Breve — føi

hun nu hen, hvor de havde ligget — og see! de vare borte! —

Ude af sig selv sank hun paa en Stol, og havde neppe Kræfter at sige den tililende Saint Didier denne Opdagelse, og at gjøre sig de bitreste Bebreidelser for alt det, hun nu udsatte ham for af den hæftige Meinau. Med mesterlig spilt Høimodighed vidste han at tilskrive sig hele Brøden, men tillige ved de afsindige og vilde Forehavender, han i en koldsindig Tone erklærede sig reedebon til, at gjøre hende Faren saa rædsom, at hun, der hvert Øieblik ventede at see sin Mand og sin Fader, som Dommere, komme tilbage, uden at hun var i Stand til at retfærdiggjøre sig, end sige Saint Didier, mod de Beviiser, de havde i Hænde, næsten uden selv at vide, hvad hun gjorde, samtykkede i at tage Flugten med denne, der med ædelmodig Opoffrelse af sin egen Sikkerhed blot drev paa at faae hende unddraget den første Storm, derpaa vilde selv vende tilbage, at bevidne, og beviise dem hendes fuldkomne Uskyldighed.

Men paa een Anstødssteen var hans hele Anlæg unægtelig strandet, havde han ikke i Tide forudseet, og forekommet det. Hun vilde nemlig med al Magt tage først Afsked med sine Børn,

Men han, som vidste, at naar hun fik dem at see, vilde ingen Foreſtilling, ingen Fare, ingen Frygt være i Stand til at rive hende fra dem, havde meget forſigtigen faaet dem i Forveien ud; og ved nu at foreholde hende, at Meinau, der var redet meget tidlig til Mannsdorf, hvert Øieblik kunde ventes tilbage, og at der altſaa ikke var Tid at oppebie Børnenes Hiemkomſt, fik han hende da, ſkiønt ikke uden Beſværlighed, bort. Havde imidlertid ikke Eulalias Sind deels været for overvældet af ſin Kummer, deels for uerfaren og ubeſmittet til at være mistroiſk, maatte unægtelig de omhyggelige Anſtalter, der allevegne underveis vare ſøiede til deres haſtige Befordring, have givet hende Mistanke; men hun mærkede det ikke.

Nu havde Saint Didier revet hende ud fra Mand og Børn; men derfor var han imidlertid ikke fit ſkiendige Maal et Haarsbred nærmere; ogſaa kiendte han hende for vel til, i mindſte Maade at lade ſine afſkyelige Hensigter mærke; tvertimod viſte han hele Reiſen igiennem den utaalmodigſte Haſt efter at naae det Sted, hvor han kunde efterlade hende i Sikkerhed, medens han ſelv ilte hen at rive Meinau og Mannsdorf udaf en ulykſalig Vildfarelſe, hvortil han ſelv var den ulykſalige Aarſag; dette ſyntes hans eeneſte Tan-

ke, hans ivrige Længsel, at give hende sin Mand og sine Børn igien; og for at naae dette, vilde, skulde, og burde han gisre Alt, endog, om det behøvedes, besegle sin og hendes Uskyldighed med sit Blod. Denne romantiske Ridderskabs Aand, der herskede i alt, hvad han sagde, og giorde, beroligede Eulalia noget; men gav tillige Saint Didier hos hende et Værd, han maaskee aldrig havde havt; saa meget hun end paa senere Tider havde begyndt at lade Meinau vederfares Ret, tiltroede hun ham dog ikke saadan en Kierlighed.

Da de havde saaledes reist til ud paa næste Dags Eftermiddag, kom de til en liden By, hvor de skulde skifte, og hvor En af Eulalias Bekiændte boede i et Huus lige over for Posten; Eulalia yttrede sin Frygt for at blive kiændt; og Saint Didier, i det han lod, som han vilde berolige hende, vidste at gisre hende denne Fare saa uundgaaelig, at hun, da Tieneren, som var afrettet, lod falde et Ord om en Fodsti, der gik bag om Byen, og der, en Fierdingvei omtrent derfra, stødte til Landeveien igien, overhængte Saint Didier at gaae den med hende. Efter adskillige Indvendinger samtykkede han, og de gav dem paa denne Fodsti. Men efterhaanden førte

denne dem ind i en Skov, hvor de atter traf paa saa mange Smutveie, og Stier, at Saint Didier, skiøndt han just der kiændte hver Plet, med yderste Føie kunde anstille sig, som om han var aldeles forvildet. Eulalia giorde sig al Umage for at holde ham ved godt Mod, forsikkrede ham bestandig, at de nok kom paa den rette Vei igien, og gik med yderste Godmodighed og Ufortrødenhed, indtil de omsider ved Solens Nedgang naaede en liden meget ensom liggende Kro.

Her lod Saint Didier, som han pludselig kiændte sig igien, yttrede den ængstligste Forlegenhed over, at de nu vare over en god Miil fra Landeveien, bød Vertinden i Eulalias Nærværelse Alt, hvad hun vilde have, for en Vogn til ham og hans Kone; men hun, som allerede i Forveien vidste sin Rolle, kom en halv Time efter med den Beskeed, at det ikke for nogen Pris var mueligt at skaffe dem nogen. Hvad var nu at giøre? om end ikke Eulalia havde været for træt til at gaae længer den Aften, var det dog nu for mørkt til at finde giennem den vildsomme Skov; de maatte altsaa nødvendig oppebie Morgenen der. Eulalia, som endnu bestandig blev ved sin godmodige Ufortrødenhed, for at sætte Mod i den

nedslagne Saint Didier, spurgde nu Vertinden, om de kunde faae Natteleie, hvorpaa denne efter Ordre gav til Svar, at der var ingen Seng i Huset, uden hendes egen, men den vilde hun overlade Fruen og hendes Mand; men neppe skimtede Saint Didier den urolige Bevægelse, der herved ufrivillig overfaldt Eulalia, før han paa fransk i den meest smertelig sværmerske Tone spurgde, om han fortiente hendes Mistro? og mere behøvedes der ikke til at berolige dette argløse Hierte. "Jeg gaaer ikke til Sengs, for at være vis paa ikke at forsove mig i Morgen! sagde han til Vertinden: det er nok, naar kun min Kone faaer Hvile.

De fik nu nogen Aftensmad ind; det var sidste Aften, de skulde tilbringe sammen; næste Dag naaede de det Sted, hvor Saint Didier vilde forlade Eulalia, for maaskee aldrig at see hende mere, og til hendes Retfærdiggiørelse at ile Fornærmelser og Farer, maaskee selv Døden imøde; han vidste til Fuldkommenhed at spille den ulykkelige, med Kiærligheds Heltemod sig opofrende sværmerske Elsker; den lange underlige Vandring i den halvvilde Skov paa en skiøn Sommeraften bidrog til at hæve Eulalias romantiske

Stemning. Der hørde en Laclos's Haand til at kunde, og hans Letsind til at vilde udmale den følgende Scene, og paa begge Dele fraſiger Fortælleren ſig villig al Fordring; heller ikke vilde det være let at erfare dens Details; nok at hans forføriſke Veltalenhed, og forſtilte Lidenſkab, maaſkee og tildeels Eulalias legemlige Udmattelſe, vel og de Kiærtegn, Ægtemands Navnet i Vertindens Nærværelſe udſatte hende for, gav hende ſig ſelv næſten ubevidſt i hans Arme.

Saavidt lykkedes hans afſkyelige Plan; men gandſke havde han bedraget ſig, da han troede, hun nu uden al Vanſkelighed vilde tilhøre ham. Neppe ſaaſnart kom hun til ſig ſelv igien, førend hun med Afſky ſtødte ham fra ſig, og med Trudſel, hvad Skiæbne hun end ſkulde drage over dem begge, at angive Alt, nødde ham, uden at følge hende, at lade hende tage, hvad Vei hun vilde. Hendes ſenere Skiæbne, indtil hun i Vinterſees Huus uventet fandt Meinau igien, forbigaaes her; man ſkal ikke prøve paa det, man nødvendig maae gisre ſlettere.

Da Meinau om Aftenen kom hiem, og medbragde Mannsdorff, var Eulalia og Saint Didier borte, uden at nogen vidſte, hvorhen. Men

nu fandt de ved Foden af hendes Pult et Brev, som Saint Didier i det, de gik bort, med Flid havde kastet, og hvori han havde meddeelt Eulalia en formelig Plan til deres Flugt, samt beskrevet en Reiseroute, der naturligviis var aldeles modsat den, de virkelig tog. Dette Brev, som Saint Didier blot havde skrevet til dette Brug for derved at bringe Meinau paa Vildspor, havde en endnu betydeligere Virkning; det betog ham al Lyst til at søge en Kone, der kunde fordoble sin Ømhed for ham paa en Tid, hun havde en saa skiændig Undvigelse i Sinde; tillige var det Naadestødet for Mannsdorf, der hentoges af en Rørelse, som faa Dage efter blev hans Død. Meinau lukkede denne ædle Mands Øine, og bragte Støvet til den Hvile, han selv sukkede efter. Ogsaa hans følgende Skiæbner indtil Mødet hos Vintersees forbigaaer Fortælleren paa samme Grund, som Eulalias.

Saint Didier, som saae sig pludselig ærkesløs, fattede den Beslutning at gaae til Frankrig med en Diligence, som han just fandt paa det Sted, hvor hans Tiener efter Befaling oppebiede ham. I Diligencen traf han en reisende Spiller med hans Maitresse; for ikke at være lediig, gior-

de han Cour til hende; og da hun et Sted, hvor Diligencen opholdt sig, syntes villig at bønhøre ham, tog Spilleren Sagen alvorlig, nødde St. Didier at slaaes, og gav ham et Stik gjennem Brystet, som ikke blot ved slet Behandling, men endnu mere ved de rædsomme Sindsnag, der ædrede det, inden kort Tid blev dødeligt, og hvoraf han ikke mange Dage derefter under rædsomme Sinds og Legems Smerter opgav sin Aand.

Eulalia Meinau.

Andet Stykke.

Let women all take warning at her fate
Never resolve, or think, they can be safe;

Southerns Isabella or the fatal marriage.

Eulalia Meinau,
andet Stykke.

Forerindring
til andet Stykke.

Hvorfor — siger Forf. af Brevene til Emilia Galotti — hvorfor tage vore Romandigtere ikke undertiden Ideerne til deres Værker fra Skuespildigterne, og søge i dem at udvikle, og til deres første Udspring forfølge mesterlige Caracterer, dem den dramatiske Digter kun i enkelte Situationer kunde bearbeide?" Maaskee kunde den fortællende Digter svare, at han ved en saadan Udmaling af dramatiske Caracterer — f. Ex. af Marinellis, der egentlig gav Brevskriveren Anledning til dette Forslag — indlod sig i en betænkelig og ufordelagtig Væddestrid med Skuespildigteren, da denne ikke blot havde forud borttaget alt Nyhedens Salt og paa eengang forestilt dem i sin fulde Interesse, medens Fortælleren kun kan følge dem Skridt for Skridt, men tillige var i Besiddelse af den uskatteerlige Fordeel at have arbeidet paa fri Haand, medens hans Efterfølger næsten med slaviske Ængstlighed maatte kæmpe sig efter hans Ideer uden maaskee engang at kiende dem tilfulde.

Og ikke desmindre — vil man maaskee indvende

— over nærværende Fortæller sig til et Foretagende, hvis Farlige og Ufordeelagtige han saa fuldkommen indseer? Var Hr. von Kotzebue en Shakspear eller en Lessing, sikkerlig vilde Fortælleren aldrig formastet sig til dette Foretagende. Men i hin Skuespilmagers Charactertegning, og især i Anlægget af Eulalias Caracter — thi mere end anlagt kan den fra hans Haand neppe siges at være — findes ustridigen saameget ubestemt, at man med Føie kan ansee det, som et fuldkommen uopløst Problem, hvorledes en Kone af den Tænkemaade, med den Opdragelse, under de Omstændigheder, kan have handlet saaledes, som hun af Kotzebue fremstilles. Fortælleren tilstaaer imidlertid, at han ved at løse denne Opgave har fundet for mange Vanskeligheder til at torde smiggre sig lykkeligen at have overvundet dem alle, og at selv den betydeligste Deel af Opgaven, Eulalias egen Caracter vilde blevet ham en aldeles uopløselig Gaade, havde han ikke været saa lykkelig at erholde tvende mesterlige Commentairer derover, ved overmaade ofte at see den fremstilt af de tvende ypperste Menneskildrerinder, han paa hele sin dramaturgiske Vandring har mødt; Hamborgs Madam Schröder, og vor Madam Rosing. Den Eulalia, disse tvende Mesterinder lærte ham at kiende, var det, han vilde prøve, i det mindste i en svag Haandtegning at bevare fra den Forgiængelighed, der desværre er selve Skuespillerkunstens allerypperste Værkers unndgaaelige Lod.

Hermed var imidlertid endnu kun Halvdelen løst af den Gaade, Kotzebue havde efterladt ubesvaret.

Hørte man Menneskekiænderen og Menneskevennen opkaste det Spørgsmaal, hvorledes det var muligt, at en Kone, som Eulalia, og en saadan Kone, som ydermere var Moder, kunde giøre saadant et Feiltrin? da vare og paa den anden Side de strængere Moralister ikke sældne, der fandt Stykkets Oplosning, Meinaus Tilgivelse og Gienforening med Eulalia, ikke blot usandsynlig, men endog umoralsk. Der gaves de, der, for at redde et den Tid saa almindelig vundet Skuespil — vilde bortsophisticere Gienforeningen, og sagde, Meinaus sidste Ord vare vel: jeg tilgiver dig! men derfor sagde han ingenlunde: jeg tager dig igien til min Hustru! Man behøver imidlertid kun en eneste Gang at have bivaanet dette Stykkes Forestilling, at have bevaret en svag Erindring af den sidste Scenes Indtryk, for ikke at nære mindste Tvivl om, at Meinau, som henrevet af den inderligste Kiærlighed synker om hendes Hals, i det han siger: jeg tilgiver dig! i samme Øieblik gienknytter alle de sønderrevne Baand; ja man kan vel med Føie tillægge, at det i høieste Grad vilde være den henrevne Tilskuer imod, hvis han herom endnu skulde eller kunde nære mindste Tvivl. Men — sagde man den Tid — er i saa Fald Oplosningen ikke i det mindste umoralsk? — bør en Mand af Ære kunde tilgive en Forbrydelse af dette Slags, en Forbrydelse, som end ydermere har giort saa megen Opsigt? bør en Kone ledes til at troe, at en saadan Forbrydelse kan tilgives? Herom var det, man den Tid tvistedes frem og tilbage; og hvorom — som gemeenligen er Tilfældet

— ikke just de meest ubesmittede vare de villigste til at fælde de strængeste Domme. Ogsaa syntes flere at føle, at Handlingen, som den sluttes i Skuespillet, endnu ikke var fuldbragt, at der noget maatte komme efter, for at oplyse os om, hvorledes saadant et Par Mennesker efter saadan en Skilsmisse, og saadan en Gienforening, kunde leve med hinanden paa ny.

Keiser Joseph den anden — høilovlig Ihukommelse — sagde efter at have seet Iffands Verbrechen aus Ehrsucht: saa godt var den unge Ruhberg ikke sluppet fra sit Casseangreb hos mig! disse Ord kom Digteren for Øre, og han skrev sin Fortsættelse, Bewußseyn, for at vise, at en Forbrydelse, om den endog undgaaer den positive Straf, derfor aldrig bliver ustraffet, men fører sin indvortes og naturlige Straf med sig. Noget lignende synes Hr. von Kotzebue at have følt eller erfaret, og skrev derfor ligeledes en Fortsættelse af sit Stykke, kaldet den ædle Løgn. Her viser han os Meinau og Eulalia paa en liden Ø i Constanzer Søen, hvor de begge ganske leve for deres liden Familie og for Landbruget. Frants, Meinaus Tiener, er blevet hos ham; Eulalia har for at overraske sin Mand paa hans Fødselsdag, hemmelig indbudet Horst over til dem. Hun har lært sin Wilhelm og sin Mally nogle Vers, de skulle lykønske deres Fader med, og giort flere saadanne Smaatilberedelser til en Familiefest. Midlertid har Eulalia en Pige, Røschen, som hemmelig er besvangret af Jægeren, Conrad. Gierne vilde de ægte hverandre, men frygte, at Herskabet, naar det fik det begaae-

de Feiltrin at vide, skulde forskyde dem begge. De beslutte derfor at nytte denne almindelige Glædesdag til at bekiende deres Brøde, og søge Tilgivelse. Just altsaa, som Meinau har modtaget sine Børns Lykønskning, og omfavnet sin Ven; som han er i en hiertelig Centrums Samtale med denne om Eulalias vedvarende Anger, og Selvbebreidelser, der ikke sielden forstyrre hans Lykke, som ellers vilde være saa ublandet; som han meddeler Horst sit inderlige Ønske, at hans Kone dog engang reent maatte glemme det forbigangne, træder Roschen ind, og afbryder — saa godt hun kan — sin Bekiendelse. Fuld af sine egne Ideer falder han paa at vilde nytte denne Begivenhed til Fordeel for disse. Han lover da Pigen Forladelse, men paa Vilkaar, at hun skal forebringe hans Kone en usand Fortælling; vel bekiende hende sin Forseelse, men istæden for Conrad angive sin Herre som sin Medskyldige (og dette er da den ædle Løgn, hvoraf Stykket har Navn). Pigen nødes at giøre, hvad hendes Herre befaler; men Eulalias Smerte over denne Overraskelse bringer hende reent ud af sin Fatning, hun stammer og forvirres i sin Usandhed. Conrad, som er tilstæde, forøger Forvirringen ved at modsige hendes Fortælling. Endelig maa hun bekiende, at Meinau har befalet hende at sige denne Usandhed, og kun paa dette Vilkaar lovet hende Tilgivelse. Eulalia erkiender nu heri Meinaus Hensigt: at giøre hende det lettere at tilgive sig selv, naar hun ligeledes troer, at have noget at tilgive ham. Hun beundrer denne Meinaus Ædelmodighed; i det sam-

me kommer han selv tilligemed Horst og der følger en rørende Scene mellem dem alle.

Endog uden at tage Hensyn paa, hvor udelicat og hvor uoverlagt dette Middel var, der i det allerhøieste — naar Eulalia i øvrigt blev i Troen — kunde bringe hende til at foragte sin Mand ligesaavel som sig selv, er det nok at erindre, at især, som Udfaldet er, det bringer os aldrig det ringeste videre; at det langt fra at forsone Eulalia med sig selv, snarere maatte bringe hende til, endnu dybere at føle det fornedrende i en Tilstand, der nødde hendes Mand at fornedre sig saa dybt, at udgive sig for Uskyldigheds Forfører, at han kunde synes hendes lige.

En anden Forfatter, Skuespilleren Ziegler, har derimod rigtig nok vidst at bringe den hele Sag til fuldkommen Endelighed, men paa en Maade, som neppe vil findes fyldestgjørende. Rigtig nok har han indseet, at Eulalia og Meinau, al Tilgivelse, alle de bedste Forsætter nagtet, ikke maatte kunne leve lykkelige med hinanden; men han har ikke vidst at holde Maade med deres Ulykke. Otte Aar have de levet sammen; men endnu bløde Eulalias Vunder; ja endog stærkere end tilforn, da hun har den daglige Forvisning, at hun har forgiftet sin Meinaus Dage, myrdet hans Fryd. Hendes Datter Amalia, hendes Pige Sophie, Meinau selv oprive hvert Øieblik uforvarende hendes Saar. Ovenikiøbet har Vilhelm, der er en trodsig Dreng, havt et Klammeri med en af sine Jævnaarige, der har ladt ham høre hans Moders Feiltrin. Derover beslutter Meinau at sende sin Søn et

andet Sted, dög uden at sige sin Kone den sande Aarsag. Horst kommer; hans Søster og Svoger ere døde; dette har giort ham menneskefiendsk. Meinau aabner ham sit Hierte, og tilstaaer ham, han seer Eulalias Brøde fra en endnu sortere Side end nogensinde. Horst raader ham at rive sig fra hende, og paatager sig at forberede Eulalia derpaa. Midlertid skal de samme Aften paa Bal hos Commandanten i den By, hvor de opholde dem. Horst, som ogsaa er indbuden did, taler i Forveien med Eulalia, mælder hende Meinaus Forehavende og Aarsagen dertil, og afnøder hende hendes Samtykke. De gaae nu til Commandantens, hvor de mellem Giæsterne finde en fremmed General, i hvem de gienkiænde Eulalias Forfører, der for at undgaae Meinaus Hævn har udgivet sig for død, er gaaet i fremmed Krigstieneste, har svunget sig i Veiret, og er blevet en fortreflig Mand. Eulalia, som er den første, der kiænder ham, daaner ved hans Syn. Meinau kommer til, erkiænder ham ogsaa, kalder ham sin Æres Mørder, og bringer Eulalia bort. Han og Generalen skal nu ud for Haanden med hinanden; Meinau gaaer til Valpladsen med Horst. Eulalia faaer det at vide af et Brev, Meinau efterlader sig, og iler efter. Generalen er den første, der indfinder sig, med Forsæt at lade sig fyde af Meinau; Meinau og Horst komme til; Tvekampen gaaer for sig; Meinau fælder og tilgiver sin Modstander; i det samme kommer Eulalia til med sin Datter, seer Generalens Liig, kiænder det, og styrter afmægtig ned ved dets Side. Mid-

lertid iler Meinau bort; Eulalia kommer til sig selv, finder Generalens ladte Pistol, vil skyde sig med den; men da man brydes med hende for at hindre det, gaaer den af i Luften. Herved gaaer hun i sig selv, og beslutter at leve for sin Datter.

For endnu at forsøge det skrækkelige og modbydelige i dette Stykke, har Forf. indflikket en forrykt Musikus Richter, hvis Kone er løbet bort med hans Modeskriver, og som bidrager til at giøre Meinau hans Skiændsel endnu følelligere. Denne Episode har vel en af vore bedste Theaterdigtere i en dansk Bearbeidelse af dette Stykke udeladt, ikke desmindre torde det Indtryk, det maatte giøre paa os, bestandig være saare langt fra at stemme med de Følelser, vi fra det kotzebuiske Stykke medbringe for Meinau og Eulalia, ligesom og Kotzebue ustridig har Ret, saavel i at bebreide Hr. Z. at have bragt Personer til Live, som han med velberaad Hu havde taget af Dage, som især ikke at have følt, at Ensomhed var det eneste passende Sted for disse Menneskker.

Hvorvidt nu nærværende Fortæller har været heldigere, maa han overlade Læserne at afgiøre, kun maa han slutte med det Ønske, at denne Fortælling maa læses med stadigt Hensyn til de Begreber om Ægtestandens og om den qvindelige Æres Helligbed, som man i de Dage, da denne Fortælling tænktes, endnu ikke var vant til at træde under Fødder, og som han giør sig en Pligt og Ære af uforandret at vedkiænde sig.

Eulalia Meinau

fortsat og sluttet.

Denn auch du nimmst dein Gewissen mit in Klöster und Wüsteneien.

Eulalia Menschenh. und Reue 1 Aufz. 8 Auftritt.

Meinausøen i Costnitzersøen Sept. 1788.

Meinau til Horst.

Her er vi da, Ven! og jeg har i Gaar formelig taget Besiddelse af mit Rige. Vel kan jeg kalde det mit Rige; da paa den hele Ø ingen er uden jeg og mine Huusfolk. En synderlig Omstændighed er det ustridig, at der skulde gives en saadan Ø, der bar mit Navn, og der saa ganske var, som skabt for mig; og at jeg skulde just under nærværende Omstændigheder opdage den, og blive Eier deraf. Folk her i Egnen skal sige — fortæller Frants mig, at jeg har kiøbt for dyrt; o men hvis de vidste, at jeg for de samme Penge har kiøbt Sindsfred, og huusligt Held, og de i sy-

rigt vidste at sætte Priis paa disse tvende Himlens Velsignelser, maatte de være af en langt anden Mening. Ja Horst! her eller ingensteds boe Sindsfred og huuslig Lykke for mig. Denne Øe er et sandt Paradiis, der endda har det forud for hint asiatiske, at det for at blive, hvad det er, og kan være, ikke tilstæder Ørkesløshed, der rigtig nok ligesaa lidt er skabt for mig, som jeg for den, men fordrer uafladeligt og afvexlende Arbeid. Ogsaa have vi, min Frants og jeg foresat os at blive et Par skrækkelige Landoeconomer, da vi ved et Par Schweizer-Tyendes Hielp agte at drive og bestyre den hele Avling og Huusholdning. Bumre vil vi saatens mangen Gang i Førstningen, især da vi have foresat os, at tage den trykte Viisdom til Ledsagere; men desbedre; desmere faae vi at omgiøre, og desmere have vi at bestille; og her er nok, nok af alle mülige landlige Sysler, fra Jægerens og Forstmandens af, indtil Blomstergartnerens, hvilken sidste imidlertid min Eulalia paa det bestemteste har fordret for sig og sine Børn. Ja Horst! kom, kom snart ud til os; vi regne paa dig! allerede bærer et Værelse formelig dit Navn, og staaer ved en eenstemmig Beslutning paa Eulalias Forslag udtrykkelig ubesat, indtil du engang besøger os. Det er kun —

jeg vil sige dig det reent ud — et Qvist- eller Tagkammer; du vil heller ikke kunde give Assemblee eller tage mod Cour derpaa, i det mindste ikke uden for vor lille Familie; men jo mindre Værelset er, jo videre er Udsigten. Fra dit forreste Vindue seer du ud over vor Hauge, giennem en Udhugning i den sekelgamle Skov tversover ligetil Cosinitz; fra det eene af Sidevinduerne overskuer du min hele frugtbare Viingaard, og under det andet udbrede sig de rige smilende Marke og Enge, ligetil Søen, og tvertover den, seer du Qvæget at græsse paa de schweizerske Klinter. Kort sagt, Horst! dersom det ikke frister dig til at komme, saa — maa jeg fristes til at troe, du har en Slags Ulyst til at gienfinde din tilbedede Mad. Müller, som Eulalia Meinau. Sandt at sige, kunde jeg ikke meget fortænke dig deri Uden Spøg Horst! aldrig har jeg kiændt min Eulalia saa elskværdig, saa indtagende, som i denne huuslige Virksomhed, jeg nu disse to Dage igiennem har seet hende i. Hvorledes hun med et sikkert Blik overseer alt, hvorledes enhver Deel af Huset strax hos hende faaer sin passeligste Bestemmelse, saa at man skulde troe, den var just indrettet til at anvendes paa denne Maade, og for en Familie, netop som vores; hvorledes hun i Alt seer paa min, eller

sine Børns, eller det Heles Tarv og Fornøielse, og aldrig selv kommer videre i mindste Betragtning; hvorledes hun veed at give endog det Almindeligste Ynde, det Ubetydeligste Interesse, det Ringeste Værdighed.... kort sagt, min Ven! Eulalia som Huusmoder er det Elskværdigste paa Jorden, vilde jeg sige, hvis jeg ikke netop i samme Øieblik saae hende, som Moder. O Horst! naar jeg saaledes seer hende mellem de to deilige Børn! — jeg tør sige det; thi du veed selv, hvor de ere deres Moders udtrykte Billede begge! — o! da føler jeg først tilfulde, hvad jeg skylder dig, og din ædle Søster; og hvad jeg skylder Lykken, som paa saa synderlig en Maade gav mig hende tilbage. Men — har jeg hende ogsaa virkelig igien? ganske igien! er hun min, som hun var det, før hiin elendige sønderrev det helligste Baand! Horst! — jeg vilde ønske, du var her! og dog! — dog kunde jeg vel ligesaalidt sige, som skrive, det, der her uafladelig svæver paa Spidsen af min Pen, uden at trøste sig til at komme paa Papiret.

Levvel, Horst! Frants minder mig at slutte, saafremt han ellers skal faae Brevet til rette Tid afleveret paa Posthuset i Cosnitz. Endnu engang lev saa vel, som Din

Meinau.

Eulalia Meinau til Grevinde Wintersee

Meinausøen i Costnitzer Sven Sept. 1788.

Ædle Grevinde!

Høist utaknemmelig maatte Deres Eulalia være, hvis hun ikke greb den allerførste Leilighed, der gaves, til at takke sin velmenende, velgiørende Beskytterinde for al den ufortiente Godhed og Lykke, der frembyder sig for hende her i hendes ny Hiem. I Overgaars Aften kom vi til Costnitz, og jeg kan ikke nægte, at strax ved første Hickast den lille Ø, der var udseet til mine kommende Dages Fristed, behagede mig usigelig; og med alt det fandt jeg den dog i Gaar, da jeg kom over paa den, endnu langt skiønnere, end jeg havde forestilt mig den. Virkelig, dyrebare Velgiørerinde! alt hvad den sværmerske J. J. Rousseau lod sin St. Preux drømme i Wolmars Indelukke; et schweizersk Tinian, en Juan Fernandez faa Bøsseskud fra en velbeboet Stad; en eenlig Ø i en Søe, der ligger omgivet af to af Europas navnkundigste Lande; alt det findes her. Ustridig er her et mageløst Tilflugtssted for den, der er i den Nødvendighed at skye Menneskene; skulde jeg nogensteds finde Ro, maatte det være her, hvor Gravens Fred hersker om mig og mine? men!

hvorfor skal en Meinau her begrave sig med mig? hvorfor skal disse Talenter, disse Kundskaber, denne Virksomhed, der for Verden og Menneskeheden kunde være saa gavnlig, indskrænke sig her til at gisre nye Fordelinger af en Snes Muldvarpeskud? hvorfor skal han flye Menneskene, og den Skueplads, hvorpaa han var skabt til at glimre og gavne; han, som ikke har giort noget Skridt, han behøvede at angre; han, som ikke har nsdig at undvige noget Menneskes Aasyn! Det er hans Tilbøielighed, vil De sige! det var allerede hans Valg, inden han drog hid med mig? — O men hvo giorde det til hans Valg? hvis Brøde er dette Menneskehad, der bemestrede sig det menneskekierligste blandt Hierter! O Grevinde! Grevinde! han har tilgivet mig, den ædle, den høimodige, den fortreflige Mand; men aldrig, aldrig skal jeg nogensinde tilgive mig selv; aldrig skal jeg troe den værdig til at være Meinaus Kone, hvem han har noget, har saameget at tilgive.

Dog — jeg veed det! ædle Grevinde! det var ikke saaledes, De ventede, ikke saaledes, De ønskede Brev fra mig! De vil vel endog ikke uden Føie finde mig utaknemmelig, uskionsom, at jeg vover at klage, jeg som ikke burde føle andet end den meest levende Taknemmelighed over al den

uventede uforskyldte Godhed, jeg har fundet; o! hvis blot ikke denne selvsamme Godhed mindede, nødvendig maatte minde mig om — hvad jeg aldrig kan, aldrig bør glemme; min Uværdighed; skal jeg tilstaae Dem det, der er Øieblikke, naar den ædle Meinau overvælder mig med den meest udsøgte, udtænkte Godhed, naar hans to uskyldige, elskværdige Børn udsle deres Kiærtegn paa den uværdige Moder, der har forladt dem; naar de i deres Troskyldighed takke, velsigne hende, fordi hun er kommet tilbage; naar de ret i deres Hiertes Ærlighed fortælle hende, hvormeget hellere de ere hos hende, hvormeget bedre de have det der, end hos den fremmede Kone, til hvem de vare givne i Kost; ja! ja! sig, hvad De vil! fordøm mig, last mig, om De vil; men i slige Øieblikke ønsker jeg mig tilbage til Deres Winterset, midt imellem de fremmede Mennesker, som inden Deres Komme omgave mig der.

Meinau skriver til Deres ædle Broder, og vil udentvivl give ham en omstændeligere Beretning om, hvorledes vi her egentlig have det; han synes her at være overmaade tilfreds, og har Hovedet fuldt af Planer til alle de Indretninger, og Forbedringer, han med sin Frants her vil foretage. Saa glad jeg er over at see ham saa virk-

som og saa vel tilfreds, behøver jeg ikke at sige, hvad jeg føler ved at høre og erfare, hvorledes jeg er Middelpunktet i alle hans Planer; hvorledes Alt gaaer ud paa, at jeg skal faae det bequemt, behageligt, og efter mit Ønske. De Smaa ere her saa glade, saa glade, som Børn, der hidtil have været indspærrede i en trang Stue, i et usel Kiøbstædhuus, og nu første Gang i Verden faae en stor Gaard fuld af Smaacreature, en Have vrimlende med modne og tildeels udsøgte Frugter, en fri Mark, og en heel Skov, at tumle i, og nu troe at see den hele vide Verden aaben for dem med eet. Det var et underligt Syn, at see den første Dag, med hvilken Graadighed de ligesom kastede dem over Alting, vilde nyde Alting paa eengang, vilde paa eengang være i Skoven og i Haugen, paa Gaarden, og ved Søen; hvorledes hver Huus- eller Mark-gierning, der foretoges, var dem et nyt og tillokkende Skuespil; hvilken Strid der hvert Øieblik var i deres Inderste, om de skulde være ved Husets Inddeling og Indretning hos Moder, eller gaae i Skoven med Fader, besøge Koerne, der malkedes paa Strandbakken, eller fore Smaakreaturene i Hønsehuus og Dueslag. I Dag begynde allerede nogle Yndlingstilbøieligheder at arbeide sig frem for ved de

andre; og synderlig nok er det Mally, der vil gaae i Marken med Fader, og Vilhelm, der vil blive hiemme og hielpe Moder.

Hvorledes lever Deres deilige Vilhelm! godt, haaber jeg. Den lykkelige! han vil engang kunde være ligesaa stolt af sin Moder, som af sin Fader, han vil....

Solen gaaer ned ligefor mine Vinduer, bag de store Linde, der alt ved første Hickast gienkaldte mig hine paa Wintersee! o! Grevinde! den nedgaaende Soel vedbliver at være det rette Skuespil for mig; Gud velsigne den, som erindrede mig, derved aldrig at glemme den kommende Morgen.

Ja! Gud velsigne Dem, min uskatteerlige Velgiørerinde! Dem, og alle Deres, Deres Vilhelm, og Deres ædle Broder, og Deres retskafne Mand, og lønne Dem for alt det Gode, De har giort, og tiltænkt

Deres

evig taknemmelige arme

Eulalia.

Henriette de Vinterfee à Madame de Meinau.

Winterf. Oct. 178*.

For Himlens Skyld — kiæreste Veninde! — hvilket Brev har De skrevet mig til! saa mørkt, saa tungsindigt, saa fuldt af Selvqval, og Selvbebreidelser, som De var det ulykkeligste Menneske af Verden. De, som efter Deres eget og efter Deres Mands Vidnesbyrd lever i et sandt Paradiis med en kiærlig Mand og to elskværdige Børn ved deres Side, midt i en huuslig Kreds, der venter al sin Lykke, al sin Glæde fra Dem; der venter den, siger jeg; nei! der finder, som har al sin Lykke i Dem! De skulde engang seet Begyndelsen af Deres Mands Brev til min Broder; det er, som han var blevet et ganske andet Menneske; og hvor glade, hvor lykkelige han beskrev Deres Børn! gode, gode Veninde! naar De dog ikke er lykkelig! hvo er, hvo kan da være det? hvad forlanger De da for nogensinde at blive det?

Dog — jeg forstaaer Dem, og De vil heller ikke misforstaae mig. Jeg indseer fuldkommen vel, at det er ikke Deres Stilling, De er misfornøiet med, at det er — for strax at nævne Tingen med sit rette Navn — med Dem selv. Men — kiæreste

bedste Veninde! ved al den Fortrolighed, De i hin høitidelige, vigtige Time skiænkede mig; ved al den Glæde, Deres Veninde har lovet sig af denne Times uventede heldige Følger! ja Eulalia — Deres Henriette vover, endnu at sige mere — ved den ærbødige og andagtsfulde Taknemmelighed De skylder den Algodhed, der ad saa forunderlige Veie førte Dem tilbage til det Sted, der var Dem anviist at virke og gavne paa, og hvorfra De ved et saa synderligt Sammenstød af Omstændigheder var bortrevet! ved alt dette, og ved saameget Andet, som Deres skiønne Hierte bedre og kraftigere kan sige Dem, end min Pen er istand til, ved Deres Mands, ved Deres Børns Vel besværger jeg Dem, lad ikke denne nedslaaende Sørgmodighed faae Overhaand over Dem; vær, hvad De er fød og kaldet til at være, en glad og en lykkelig Kone og Moder! Anssee alt det, der er hændet, som en skrækkelig Drøm, hvoraf De er opvaagnet, finder Dem ved Deres Mands Side, og Alt, hvad der i Drømme ængstede Dem, forsvundet som Nattens Skygger.

Saavidt var jeg kommet, da jeg blev afbrudt ved den sædvanlige Toilette-Kedsommelighed. O det usle Liv, som vi Mennesker af saakaldet Stand og Verden have fordømt os selv til at leve! Der maa jeg lade en flau Mamsell Lotte stiæle halve og

hele Timer bort af mit Liv, for at sætte mig istand til at kede mig — efter min Stand — Resten af Dagen, mellem Mennesker, der ere mig Intet, og hvem jeg er Intet, uden en Grevedatter og en Grevefrue; maa for at sysselsætte disse Skabninger paa den eneste Maade, der for dem har Interesse, tilbringe mange lange Timer med dem ved et kedsommeligt Spisebord, og de øvrige ved endnu kedsommeligere Kortspil; maa see Solen i al sin fortryllende Skiønhed gaae ned ligefor mine Vinduer, og tør neppe kaste et Øie derhen, af Frygt for, min høibaarne Medspillerinde skal overskielde mig, fordi jeg attenderer ikke paa Spillet; maa som en Tantalus boe midt i et Paradiis uden at faae Lov til at nyde noget deraf; og tør endda neppe aabne min Mund til at klage derover, uden at blive udleet. Jeg kom af Vanvare, eller af den sædvanlige Mangel paa Conversation med inconversable Mennesker forleden til at tale til en af vore Nabodamer, som endda spiller en Slags Rolle, skiønt mere grundet paa hendes Prætensioner end hendes Fortieneſter, om de skiønne Egne, og især de deilige Promenader omkring hendes Slot. "Det siger man!" gav hun ganske ligegyldig til Svar! "hvorledes?" spurgte jeg ganske forundret: "De har boet der fra Deres tidligste Ung-

dom? og De veed det ikke!". "Ak nei! svarte hun allerede halv ennuieret tildøde over at opholdes saalænge ved saa kedsommelig en Materie: min Gud! naar skulde man da promenere! deels har man ingen Stunder! og deels om Dagen er det for heedt, og om Aftenen er det for koldt og for vaadt; og overalt maa jeg tilstaae, jeg ikke begriber, hvad Fornøielse Folk kan finde i, at see paa Træer, og Buske." Jeg blev — som De let kan forestille Dem — forskrækket herover, saa forskrækket, at jeg glemte at synge, hvorvel vi stod paa otte, og jeg havde to Figurer paa Haanden, hvorudover De andre, som stod paa ni, fik Trikket, gik ud, vandt Rubberen, og min Medtaberinde havde Conversationsæmne for den øvrige Aften i at lade mig det høre.

Og alt det, vilde jeg endda finde mig i; men naar jeg saa seer paa min Vilhelm, hvem hans Moder just i de Aar skulde være saameget, og hvem jeg, uden at være en Eulalia, sikkerlig dog kunde være Noget; men som jeg nu næsten maa overlade til Fremmede, for ligeledes selv at kede mig mellem Fremmede! o kiære Veninde! hvor inderlig ønskede jeg da tit ikke, at der i Costnitzersøen var endnu en saadan lille Schweizerøe ved Siden af deres Meinau, hvor Deres Henriette kun-

de danne sig et Hiem, og faae Lov til efter Hiertens Lyst og i Fred at være Huusmoder, Kone, og Moder.

Saadan en De, mener De vel, jeg kunde danne mig af mit Wintersee. Men see, De veed, min Mand skal have Selskab, naar han har sin Podagra, eller naar han i fugtigt Vær ikke tør gaae ud af Huset af Frygt for at forkiøle sig; havde vi nu vort Wintersee i Costnitzersøen ved Siden af Deres Meinau, var vel sagtens De og Deres Mand saa gode i saa Fald at tage over, og giøre hans Parti, og saa behøvede vi ikke at see os om videre; men nu — seer De — gaaer det os som ham hos Göthe, der siger: "Bekiændtskaber har jeg giort mange af, Selskab har jeg endnu ikke fundet;" vi maa prøve det eene Bekiændtskab efter det andet for at see, om vi dog slet intet Selskab skulde finde blandt det altsammen. Min Broder maa vi ikke regne paa; han bier ikke engang hans Permission til Ende, og han drømmer — jeg veed ikke, om hvad for store Ting, der skal skee i Frankrig, og hvorved hans Nærværelse i høieste Grad er fornøden.

Jeg løber igiennem, hvad jeg her har skrevet, og jeg seer med Forskrækkelse, at det første hænger

saalidt sammen med det sidste, som et Fruentimmers Griller fra Morgen til Aften; midlertid kiære Eulalia, haaber jeg dog, De i begge Dele vil gienkiende

Deres

Henriette.

Horst til Meinau.

Wintersee Oct. 1788.

Jeg maa skrive dig i Hast, min Ven! da jeg har faaet Befaling fra min Chef, at indfinde mig ved Regimentet uden at oppebie Enden af min Permission, eller mit Semestre. Den Giæring, der har yttret sig i Bretagne, i Dauphiné, og fremfor Alt i Paris, skal nu ogsaa — siger man — begynde at lade sig spore i Strasborg, og vor Prinds frygter ikke mindre Ubesindigheden af endeel af vore yngre Vaabenbrødre, end Pøbelens Letsind og Ildesind, som tildeels næres og oppustes ved den gamle Patriciatsaand, som, du nok mindes, Strasborgs Magistrat fra deres gamle Rigsstads Forfatning har beholdt tilbage. O hvor vilde jeg ønske, min Ven! at jeg havde dig ved min Side; eller maaskee snarere, at jeg var ved

din. O Meinau! jeg kan ikke sige dig, hvor dit Brev, din Skildring af dit Levnet og din Lykke har interesseret dig; og hvor forundret jeg blev, da jeg med alt det saae, at der dog maa være Noget i Veien. Dog — en saa voldsom og pludselig Revolution kan vel ikke gaae af uden smaa Efterrystninger, der med Tiden alt mere og mere vil sætte sig. Ja Meinau! du behøver kun at ville være lykkelig, og da er du det, da maa du være det! Hvad kunde heller nu fattes i din Lykke! den elskværdigste Kone, vakkre velsignede Børn, Helsen, et Paradiis at beboe, Uafhængighed ikke blot af Livets og Samfundets tungere Lænker, men endog af hine, tilsyneladende lette, Baand, der stundum skiære desmere, fordi de trykke mindre. Sandelig! Meinau! er der noget Menneske, jeg kan misunde, eller rettere unde sin Lykke, da er det dig; du har Aand til at forstaae, og Hjerte til at føle den. Jeg venter Brev fra dig igien i Strasborg.

Din

Horst.

Wilhelm Winterſee til Wilhelm Meinau, indlagt i Grevindens Brev.

Jeg lovede dig, kiære Wilhelm, at jeg ſkulde ſkrive dig til; og nu ſagde Moder til mig i Gaar, at nu ſkrev hun, og ſaa kunde jeg faae Brev med.

Hvordan lever du derude paa din Ø? der ſkal være ſaa rart, ſiger Moder, og du ſkal der have Duer, og Fugle, og Creaturer, og en ſtor, ſtor Hauge, og alt hvad dit Hierte kan ønſke ſig. Og jeg var tilfreds, at jeg ogſaa kunde faae mig ſaadan en Ø; og for du kan troe, at her er dog ikke i alle Maader ſaa rart, ſom du bilder dig ind. Og ſee der var f. Ex. de Fugle, der havde bygget nede i Buſken i vor Hauge, og ſom jeg viſte dig, og vi havde ſaamegen Fornøielſe af; og der ſkulde da Hr. Bittermanns toſſede Peter rende nede, og ſkyde, og kyſe mig de Gamle, ſaa de blev borte, og lod de ſtakkels ſmaa-bitte Unger ſulte ihiel; og alt, hvad jeg prøvede paa at vilde give dem, og føde dem med, det vilde de ikke have; og ſee nu paa Jeres Ø, der er ingen anden, end I ſelv, og der er ingen Peter, ſom kan gaae, og kyſe Fuglene fra deres Reder og fra deres ſmaa Unger, ſaa de ſulter ihiel; ihvorvel da Mama

siger, at det var for det Gode, og for at skræmme Spurverne bort, som gjør Fortred, og spiste mine Kirsebær i Sommer af mit lille Træ. Men det er jo dog nu for silde, og hvad skal saa den Skyden til! og saa er det vist ogsaa saa rart ovre paa Jeres Øe, for der kan I have godt af Fader og af Moder hele Dagen igiennem, og der kommer ingen saadanne stive kedsommelige Fremmede, som kan sidde hele halve Dage paa et Sted, og spille Kort; og naar saa de er her, saa har Wilhelm tit i mange mange Timer hverken Godt af Fader eller Moder, for saa har de knap Stunder at see til ham engang; og saa — somme Tider saa har de nogle Børn med, og dem skal da Wilhelm lege med; og det er da ret dumt; for veed du hvad? Wilhelm! de Børn, de er ogsaa gamle Mennesker, især Pigebørnene, og de er saa stadselige, og saa stive! og de tør hverken rende i Gaarden eller i Haugen for ikke at blive soelbrændte, og brune, og varme, og kolde, og hvad veed jeg af alt det; og saa skal Wilhelm blive oppe med dem i den store Sal, og lege saadanne nogle dumme fornuftige fornemme Lege, hvor det skal gaae saa stille og saa stadselig til — og du kan troe det er ret dumt og ikke nær saa fornøieligt, som da du og Malle og jeg legede nede ved den gamle

Hr. Bittermanns Bro. Og da maa det være meget bedre, Wilhelm! ude paa din Ø! og nu maa du ret snart skrive mig til, og grumme grumme meget om Den, og hvordan du har det derude, og — ja! det er sandt, det maa jeg dog fortælle dig; og du kan troe, Moder loe ret af Wilhelm den Dag, da din Moders Brev kom, og jeg hørte, at du var derpaa den Ø; og saa bildte jeg mig ind, at det var ligesom i Robinson, og spurgte, om du da ogsaa havde lidt Skibbrud, og om der ogsaa kom Vilde der paa Den; og saa loe Moder og Onkel saameget af mig; og sagde, jeg var ret en Tosse! og det kunde jeg jo dog ikke vide. Og nu siger Moder, at jeg ikke har Stunder at skrive mere, for at Brevet kan komme bort; og jeg synes, der var endnu saameget, jeg skulde have fortalt dig; og — men nu har jeg ingen Stunder. Og hels Malle mange mange Gange fra mig! og jeg vilde ogsaa gierne have skrevet hende til; men det er saa slemt med det, hun ikke kan læse endnu; og hels hende fra mig, og sig, at hun maa skynde sig at lære at læse og skrive; og saa skal jeg skrive hende lange lange Breve til; og I har Godt, baade hun og du! og for der kommer ikke saadan hver Øieblik nogen, og enten beder Moder ud, eller forstyrrer hende, naar hun

vilde læse eller skrive med Jer. Og jeg skal helse dig saameget fra Onkel, og fra den gamle Fidel, og den gamle Mand kommer nu hver Dag op i vor Kjøkken, og faaer sin Middagsmad, undtagen naar det er ondt Veir, saa bliver den bragt ned til ham i Hytten; og han har spurgt saa tit til de to smaa rare Børn, han havde inde hos sig. Og er det ikke nu dumt? nu i Morgen skal Moder ud igien i stort Selskab den hele Dag paa Slottet her næst ved, og Faer og Onkel med; og nu reiser Onkel snart hiem til Strasborg, hvor, du veed, han er fra, og det er mange, mange Mile herfra; men det skal dog ikke være saa langt, som til Jeres Øe; — og — ja nu skal jeg holde op, Moder! Farvel da, Wilhelm! og hels Malle, og din Moder

fra din

Wilhelm Wintersee.

Og siden Moder skriver endnu, saa kan jeg dog nok fortælle dig, at til Aare, saa har Moder lovt Wilhelm en lille Hest, og saa skal jeg lære at ride, og saa kunde jeg kanskee engang ride hen til dig paa din Øe, naar der bare ikke var saa langt, og jeg kunde finde Vei! og — ja nu holder Moder op for Alvor; altsaa Farvel.

Eulalia Meinau til Grevinde Wintersee.

Meinausøen i Costnitzersøen Oct. 1788.

Ædle Grevinde!

Saa ugierne jeg alt igien vilde plage Dem med mine Klynkerier, som, jeg let kunde forestille mig, maatte vel endnu noget mere end mishage den, der meente mig det saa godt, og har lavet det saa godt for mig, er dog min Wilhelm saa glad over det Brev, han har faaet fra Deres, og som naturligviis er det første Brev, han har faaet i sine Dage, at han hverken lader mig have Rist eller Ro, førend han faaer det besvaret; og da det nu naturligviis ikke gaaer an, at lade slige Personers Smaacorrespondance gaae — som man siger — i sine egne Klæder med Posten, og da Meinau ikke har Stunder at skrive med, siden han og Frants ere i fuld Arbeid med alle de oeconomiske Indretninger, de skal have istand i dette Efteraar, saa er det da mig, der maa til det. Og desuden at lade Deres Brev ubesvaret, et Brev saa kierligt, saa godt, det er dog maaskee i sig selv nok saa galt, som ikke at besvare det efter Ønske.

Jeg har nu læst det igien, det kiære Brev, De har skrevet mig til! ædle, himmelske Grevin-

del og jeg kan ikke udtrykke Dem, hvor det har rørt, hvor det har glædet, og hvor det med alt det har nedslaaet mig. Nei! nei! det er min Lod, end ikke at bryde den skiønneste Rose, uden smerteligen at saares af dens Torne. Saaledes naar den ædle Meinau, ømmere, kierligere, end jeg nogensinde har kiændt ham, forguder mig med tyve Aars Ynglingens Sværmeri; naar han med den første Kiærligheds afgudiske Opmærksomhed vogter paa hvert Ord, hver mindste Handling, hvert endog det ubetydeligste Træk af mig, for deri at finde noget at tilbede; naar Opfyldelsen af de allersimpleste, naturligste, nødvendigste Moder og Husmoderpligter, sætte ham — den faste saa lidet beundrende Mand — i Henrykkelse! o! jeg føler, jeg føler det alt for vel! var jeg ikke sunken saa dybt, han vilde ikke saa ivrigen stræbe at hæve mig.

Saaledes ogsaa De, dyrebare beundringsværdige Grevinde! o! jo mere De stræber at nedlade Dem til den stakkels Eulalia, jo inderligere føler jeg, hvilket svælgende Dyb der er befæstet mellem os! De staaer der i Deres himmelske Reenhed, i Dydens herlige Høihed! og jeg.... Nei! Grevinde! nei! forgiæves rækker De den faldne Deres ædelmodige Haand, aldrig kan De drage hende op, hvor De staaer, aldrig kan De hæve

hende til Deres Side; til Ærens Tempel — det veed De — gaaer Veien kun igiennem Dydens Helligdom, og ingen, som eengang forlod denne Vei, maa smigre sig, at den aabnes for ham, mere. De spørger, hvad jeg forlanger, for nogensinde at blive lykkelig! o som om det ikke var det sørgelige, at jeg end intet Ønske har, som intet Haab! og end mindre nogen Fordring. Ingen Aar kan gjøre det skeete uskeet! ingen Aar kan tilbagegive mig, hvad jeg har tabt, min egen Agtelse, min gode Samvittighed, min Sindsfred! at min Mand, at De har tilgivet, har for at bruge det rette Ord, benaadet mig! hvad forandrer det i Tingene

Le crime fait la honte, & non pas l'echafaud.

Straffen, den velfortiente Straf kan De eftergive mig; men Forbrydelsen, Forbrydelsen bliver; den kan aldrig udslettes, det Slags Saar kan ingensinde læges.

Men De forholder mig mine Pligter, hvad jeg skylder den Gud, hvis underfulde Styrelse har bragt mig tilbage til det Sted, jeg saa letsindig forlod, hvad jeg skylder mine Børn, og deres Fader! Nu ja ædle Grevinde! saa vist som disse Pligter ere mig hellige, saavist som jeg i deres Opfyldelse finder den eneste Lise, der er for mit

Hierte, saaviss skal det være min alvorlige Bestræbelse, at ikke min Anger, min altfor grundede Sørgmodighed skal være mig til Hinder deri. Kan end den ædle Meinau aldrig mere finde en Ægtefælle i mig, erkiænder jeg end min fuldkomne Uværdighed til, nogensinde at ansee ham som min, skal dog mit hele øvrige Liv være helliget til at være hans. Blandt de mangfoldige Ting, hvorfor jeg velsigner Deres fredelige Winterfee, er det en af de største, at jeg der lærte, dannedes, at være, hvad Meinau finder saamegen Glæde i at see mig, Huusmoder. Aldrig — det tør jeg sige — følger den meest forgabte og forfængelige Elskers Øie med større Velbehag, nær havde jeg sagt, med større Triumph, sin glimrende Donna, naar hun i den jublende Balsal fravinder sine Medbeilerinder Dandsens Priis, end Meinaus Øie vogter paa mig i hver af de smaa qvindelige Sysler, hvortil min herværende Stilling giver mig saamegen og lykkelig Anledning. O Held den, der veed at finde sin Beskiæftigelse i disse! Held mig, hvis jeg betimelig havde lært mellem huuslige Sysler at undflye Kiedsomhed, og Forfængelighed, og daarlige selskabte Lidenskaber! O hvor har ikke vor menneskekyndige Digter Ret, naar han siger, at Virksomhed er Erstatning for Ulykkelige!

Og nu mine Børn! ja alt hvad en kiærlig omhyggelig Gouvernante kunde være dem, stræber jeg, saavidt mine Evner tilstæde, at være; men ak! det deres Moder egenlig skyldte dem, det første, ypperste, væsenligste Børn har at fordre af hende, hendes opmuntrende og lærerige Exempel, kan jeg desværre ikke give mine. Lærerigt kunde vist nok mit Exempel blive, ak! thi det beviser kun alt for vel, at Blod ikke er den eneste Plet, som ikke alle Arabiens Vellugter kunne aftvætte; vist nok kan det sørgeligen advare min Amalia, at eet Trin kan være nok til et Feiltrin, et uerstatteligt Feiltrin; men det er ikke disse Lærdomme, disse Advarsler, et Barn skal have af sin Moder.

O! De kan aldrig forestille Dem, kiære Grevinde! hvor det martrer, hvor det nedslaaer mig, naar, som i Gaar, de uskyldige Børn, o! som see deres Moder med deres Faders Øie, som ikke vide, ikke have noget Begreb om, hvad Brøde der hviler paa hende, i deres Trohiertighed, i deres Glæde over at have hende igien, spørge: men Moder! hvor kom det, at du og Fader saa længe var fra os begge to? hvor var I da henne? — og nu den ædle Meinau, der følte min Forfatning ved dette Spørgsmaal, tog mig Svaret af

Munden ved at sige, at Moder, vidste de jo, havde været hos Grevinden paa Wintersee, og han havde været bortreist; og da Malle nu vilde fortsætte Samtalen ved at spørge, hvorfor den Kone, de havde været hos, aldrig vilde fortælle dem noget om Fader og Moder; og Wilhelm vilde vide, hvorfor de ikke kunde ligesaagodt dengang været paa Wintersee med, hvorledes da Meinau med saadan Omhyggelighed bemestrede sig Samtalen, og vendte Børnenes Opmærksomhed hen paa noget Andet, og det dog tillige paa saadan en Maade, at jeg ikke skulde mærke, det skeede for min Skyld! o! kiære Grevinde! just det, at han, at De, at jeg selv føler, hvor høit, og hvorfor jeg trænger til denne Skaansomhed, det er det, der dybt, dybt piner mig. O! der gives Saar, der ikke engang taale Lægehaandens mildeste venligste Berøreise, og deriblandt ere de, som den onde Samvittighed har hugget, og ædret, de værste.

Dog jeg seer det; det er just blevet et Brev, saadant, som jeg var bange for at skrive til Dem! men hvad skal jeg skrive? hvad skal jeg skrive om? uden det, som min hele Siæl er fuld af; Meinaus og Deres Ædelmod, og min dybe Følelse af, hvorlidet jeg er det værdig. O jeg maa bryde af,

ellers falder jeg paa ny i den Tone, jeg vilde undgaae.

De ønsker Dem en Schweitserøe ved Siden af vort lille Asyl! o nei! nei! kiære Grevinde! saa gierne jeg end vilde have Dem ved min Side, saa trøstende, saa styrkende det end vilde være for mig, at kunde qvæge mig ved Synet af Menneskeadel og Menneskelykke i hele sin Skiønhed! at kunde daglig foreholde min Datter et Mønster, som hun skulde vælge, om hun end aldrig var istand til at naae det. Nei! kiære Grevinde! Ensomhed er ikke for Mennesker som Dem; Deres Pligt er at leve i Verden; at give Exemplet paa, at man midt i dens Sværm og Vrimmel kan bevare sin Siæls Adel, og sit Hiertes Reenhed i høieste Grad; vise, at de Dyder, som man saa gierne, jeg veed ikke om af Ringeagt eller Skaansel for de saa kaldte Fornemme, blot vil giøre til Hytternes Lod, ogsaa kunne være Høisalenes Pryd. Alt nok — mere end nok, at jeg har unddraget Verden eet sieldent, et ypperligt Menneske i den høimodige Meinau, lad mig end ikke tillige berøve den Dem!

Dog — seer jeg da ikke, at De ogsaa her blot knæler ned ved Siden af det syge Barn, at det skal troe sig Deres Lige. Nei! nei! adle

Grevinde! Deres gode Villie er forgiæves, det kiænder for vel Afstanden mellem sig og Dem.

I det jeg nu vender mit Papiir for at begynde paa den fierde Side, forfærdes jeg seer over alt det hypochondriske Klynkeri, jeg her har hiemsøgt Dem med! o! men for hvem — for hvem kan og tør jeg klage, uden for Gud, og for Dem! For Meinau og mine Børn er det jo min Pligt at skiule mine Taarer og tie, om jeg kan; o! men De! De har eengang, tilstaaet mig ved Deres Barm en Plet, hvor jeg kunde græde! og Gud! Gud velsigne Dem derfor.

Evig Deres taknemmelige

Eulalia Meinau.

Indlagt.

Wilhelm Meinau til Wilhelm Wintersee.

Mange Tak Wilhelm, for dit rare Brev; og du er dog en prægtig Dreng, at du saa snart skrev mig til; og du kan troe, her lever vi prægtig, for her har vi altid saa mange Ting at tage vare; og nu har Wilhelm faaet en lille Hauge af Moder, og den gaaer han, og graver i, hver Dag, at den skal ligge Vinteren over, og være istand, til Foraaret kommer, at han kan saae og

plante i den; og det skulde du ogsaa bede din gode Moder om ved Wintersee, og du fik det gierne; og saa kunde dog ikke Hr. Bittermann, og Slotsgartneren skiænde, som, du kan huske, de giorde, bare vi tog en Blomst, eller, som da stakkels Malle vilde hielpe at luge, og rev det dumme Ukrud op, hvad det var, som skulde være saa rart, fordi det var kommet fra Afrika. Og saa har jeg faaet saadanne rare Duer, og de er saa tamme, at de æde af Haanden paa mig; men her er saadanne nogle slemme slemme Høge, der er efter dem, saasnart de bare lade sig see en Smule i Luften; men nu har Frants lovet, han skal skyde mig dem, og Fader har lovet mig et Høgebuur, som jeg skal sætte op, og fange alle Høgene i, og saa skal mine stakkels Duer nok faae Fred. Og Malle lader dig heise, og takke, og sige, at hun har ikke Stunder at lære at skrive endnu; for hun er snart hele Dagen i Marken med Fader, og hielper ham, og bærer hans store Pibe, og hans Tobakspung, og tager ud med ham at fiske; og jeg vil heller være hiemme hos Moder, for der falder altid saa mangeslags for, som jeg gierne gider været over; og men det siger ikke, siger Malle, for du kan gierne skrive hende til for det, for saa kan jeg læse det for hende.

Og Fader, kan du troe, er ret saa fornøiet herude, og han og Frants, de har maalt hele vor Jord op, og de vil inddele den paa en anden Maade, siger de, og drive den ganske anderles, siger de; og jeg forstaaer det ikke; men saa skal her blive saa rart, hører jeg, De siger, til et Andet Aar; og saa skal her vore Korn, som skal være dobbelt saa høit, som maaskee jeg eller du.

Og saa er her ogsaa en Skov, og der er Dyr i, siger De, og Ræve; og jeg saae en Ræv forleden Dag, og han løb lige tæt for ved mig, da jeg gik ud med Moder, for at møde Fader, da han kom fra Marken med Frants, og med Malle. Og Fader var saa træt, men saa kunde Malle ikke gaae længer, og Frants han havde Redskaberne at bære, og saa tog Fader hende paa sin Ryg, og kom med hende, ligesom en Bissekræmmer, og du kan troe, det saae snorrig ud; og du kan aldrig troe, hvor Fader holder af Malle; og mig rigtig nok ogsaa, hvorvel han siger, at Malle ligner Moder saa meget; og Malle løber ude med ham hele Dagen; og men jeg vil heller være her hiemme hos Moder; og for her kan du troe, er ogsaa meget at bestille; og gamle Hr. Bittermann, kan du troe, han vilde ret fornøie sig her, hvordan Moder har faaet Alting saa peent, og saa

rart, og man skulde aldrig troe, det var det samme Huus, som da vi først kom herover, hører jeg, Fader siger. Og Moder er aldrig gladere, end naar hun har dygtig at tage Hænderne i, oppe og nede, fra det ene og til det andet; og saa gaaer Tiden saa rart, siger hun; og for det er underligt, Wilhelm! naar Moder saadan ikke ret har travelt, saa er hun ordentlig ikke ret tilmode; og jeg veed, at jeg er kommet ind til hende, og hun har siddet og grædt; og havt en stor, stor Bog for sig, som hun sad, og læste i; og da jeg spurgte hende, hvad det var for en Bog, og sagde hun skulde kaste den slemme Bog bort, som hun kom til at græde over; saa sagde hun mig, at det var Bibelen, og det var saadan en rar Bog; og naar jeg blev stor, og artig, og fik Forstand, saa skulde jeg ogsaa komme til at læse i den; men før ikke; og det var noget, jeg maatte længes efter, sagde hun; og det synes jeg dog ikke, det kan være noget at længes efter; for naar Moder, som er saa god og saa rar, kommer til at græde over den, saa kan jeg dog ikke begribe, hvad rart der kan være ved.

Nu kom Moder, og vilde læse mit Brev, inden hun lagde det inden i sit; og saa vilde hun først have slettet alt det ud, her stod oven over, og

saa skulde jeg da have skrevet Brevet om, og saa var det da ikke kommet bort i Dag; men saa bad jeg da saameget, at det fik da Lov at blive staaende; men saa sagde Moder, at jeg skulde sætte til, at du ikke skulde bryde dig noget om hvad jeg havde skrevet deroppe om Bibelen, for det vidste du da nok, at jeg var et lille Barn, der ingen Forstand havde. Og du holder jo dog af mig alligevel, ikke sandt, Wilhelm! og jeg skal helse dig saa meget fra Malle, og du skal kun skrive hende til, bad hun mig bede dig om nok engang. Og hels saameget din Moder, og din Fader og dem alle sammen fra os.

Din

Wilhelm.

Her følger en temmelig Rift i Brevvexlingen henved af ti til tolv Maaneder. Horsts og Meinaus Breve i denne Mellemtid synes, efter enkelte senere Vink at slutte, især at have sysselsat sig med Giæringen i Frankerig, og altsaa i Følge Horsts Stilling, og Meinaus forhenværende Forbindelser, at have indeholdt Ting, som formodenlig gjorde det nødvendigt at brænde dem strax. Grevinde Wintersee synes at være blevet hindret først ved hendes Mands lange Upasselighed, og

dernæst ved en temmelig lang Sundhedsreise, de den følgende Vaar og Sommer foretoge. Der findes vel adskillige enkelte Smaasædler fra hende i Begyndelsen af Reisen, men som man kiendelig seer paa, at hun ikke ansaae det raadeligt, paa en Tid, da Brevene saa let kunde forkomme eller forvanskes, at lade dem indeholde noget, der kunde være betænkeligt at lade falde i fremmede Hænder. De indeholde altsaa for det meste kun korte Efterretninger om Grevens Helbred og om de forskiællige Steder, de opholdt dem. Ogsaa holde mod Slutningen af hendes Reise selv disse Smaasædler aldeles op, som man af det følgende seer, i Følge et Forehavende, Grevinden gik med, at overraske sin Veninde i hendes Eensomhed, da hun altsaa, paa det Eulalia ikke skulde formode det af den Vei, deres Reise tog, var i den Nødvendighed at høre op med at skrive; hvilket hun imidlertid, paa det hendes Veninde ikke skulde foruroliges derved, i een af sine foregaaende Smaasædler forberedede ved at foregive, at adskillige Omstændigheder havde bestemt dem til gjøre Slutningen af deres Reise saa ilsomt, at hun frygtede, hun neppe vilde faae Leilighed at skrive førend fra Winterseе.

Det første denne Samling vedkommende Brev, vi da have at meddele, er fra Meinaussen, hvorfra Grevinden melder sin Broder, der for sit udmærkede Forhold under Pobeloplobet i Strasborg var forflyttet til Paris, som Oberstlieutenant ved Prindsen af Lambeses Regiment, Omstændighederne ved deres Overraskelse og Modtagelse.

Meinaussen Juli 1789.

Grevinde Wintersee til Oberstl. von Horst.

Her er vi da, kiære Carl! og vor Plan gik efter Ønske; Eulalia og din Ven formodede os sikkert ikke paa hundrede Mile nær, før vi vare i deres Arme. Man skulde troe, det var en halv Umulighed at overrumple disse Mennesker paa deres Felsenborg, hvorfra de vidt og bredt kunne overse Alt, hvad der omgiver dem; saaledes forekom det i det mindste mig fra Costnitz af, da jeg satte mig i Baaden, og saae, jeg havde en god Mil at seile saagodt som lige under deres Vinduer; men intet er lettere end at liste sig ovenbukkende paa dem; thi de ere saa sysselsatte med dem selv og deres egne Sysler og Anliggender, at jeg ikke troer, det falder nogen af dem ind, nogensinde at kaste et Blik ud i den øvrige Verden, med hvilken

De overalt, os to, min Mand og min Wilhelm undtagne, kun have saare lidet at skaffe. O! det lykkelige Liv, saaledes, i Ordets egenligste Forstand, at leve for sig selv. Dog jeg veed, hvad du med Göthes Ord vil svare mig: "Vi føle saa tit, at vi fattes saa mangehaande, og just, hvad vi fattes, synes en anden at eie, hvem vi da give tillige alt, hvad vi have, og endnu en vis idealsk Velbehagelighed til; og saaledes er den Lykkelige fuldkommelig færdig, hvem vi selv have skabt." Og desværre du har fuldkommen Ret; thi ogsaa disse eenlige, ædle, fortræffige, kiærlige Mennesker, ere midt i Eensomheds, huuslig Virksomheds, og inderlig Kiærligheds Skiød ikke lykkelige; fordi ogsaa de fattes denne Velbehagelighed; ak! og som desværre er Alt.

Jeg har allerede sagt dig, at vi kom saa uventede, som en Luftmaschine kunde have bragt os herhen. Eulalia var sysselsat i sin Melkestue, da min Mand, jeg, og Wilhelm traadde ind til hende. Hun blev saa glad over at see os, at hun endog glemte at giøre Undskyldninger over det Sted, vi havde overrasket hende paa; og i Grunden behovede hun heller ingen at giøre; thi jeg forsikkrer dig, at mangen høibaaren Naade har med fuld Pomp og Bram modtaget mig i Galla-

sale og Stadscabinetter, der i det væsenlige ikke var nær saa peene, nette, og virkelig elegante, som Eulalias Melkestue. Hun faldt om min Hals, hun omfavnede min Mand, hun trykkede min Wilhelm til sit Bryst, hun fløi fra den ene til den anden med en Drukkenskab af Glæde, at.... Godt for dig Carl! at du ikke var der tilstæde! alle dit Hiertes gamle Saar vilde udentvivl være brudte op paa ny! jeg har i det mindste aldrig seet Noget, aldrig — hvad der omtrent er det samme, aldrig seet Eulalia, deiligere, end i disse Øieblikke, forklaret af Glæden. Selv paa min Mand giorde hendes Modtagelse, og hendes Glæde, og hendes hele Adfærd saadant et Indtryk, at han ganske vel tilfreds blev staaende inde hos hende, og glemte over hende, hvor inderlig han hele vor Seilads igiennem havde trøstet sig over det umagelige Sæde i Baaden ved Tanken om Meinaus velstoppede Sofa; saa at den første af os, der kom sig af sin Ruus, var min Wilhelm, der savnede sin Malle, som var ude i Marken hos Høstfolkene med sin Fader, og der altsaa opfordrede Eulalias Wilhelm, som var inde at hielpe sin Moder at lægge Papiir over sine Melkebøtter, at bringe ham hen til hende. Ja du kan vide, Glæden var saa stærk hos os, at Eulalia af den lod

sig henrive til at modtage og giengielde det søsterlige du, som jeg saa ofte forgiæves har prøvet paa at faae indført imellem os, var det endog kun for at undgaae den kedsommelige Grevindetitel, der er mig dobbelt modbydelig af Eulalia, hvis Selvfornedrelse egenlig holdt saa fast derved for at befæste det svælgende Dyb, hun har skabt sig imellem os, endnu sienspnligere, ved idelig at lade mig føle, at jeg ikke dristede mig at besvare det ved at give hende den Baroneſſe Titel, som hun vilde giort saa bittre Indsigelser imod.

Længe varede imidlertid desværre ikke denne ublandede Glæde; thi da Eulalia nu havde bragt min Mand til Hvile i en blød Sopha, med en Flaske engelsk Øl, en Pibe Tobak, og den deilige Udsigt over Søen, for sig, ret, som hun fra gamle Dage vidste, at han elskede det, bragde hun mig ind i et lidet Værelse, at lægge Reiseklæderne af, og giøre mit Toilette til Meinaus Komme; thi du kan da lettelig forestille dig, at vi baade har ladet Mamsell Lotte, og den øvrige høigrevelige Bagage blive ovre i Costnitz, som noget der paa denne lykkelige Ø ikke havde hiemme. Der stod en liden Jernseng, som til een Person, og ved Siden deraf en liden Kurv med Sengeklæder i, som til et Barn. Hun bad mig om Forladelse,

at hun havde bragt mig ind i sit Sengekammer. "Dit Sengekammer!" sagde jeg, og mit Die faldt, formodenlig med mere Betydning, end jeg vidste selv, hen paa den smalle Seng; thi faldt hun ind med en Mine og en Tone, som om alle hendes Hjertesaar med eet smerteligen begyndte at bløde: "O hvor ofte skal jeg sige, at jeg ikke er, ikke kan være Meinaus Kone mere." Jeg giorde mig Umage, at tage Anledning af den liden Kurv, der stod ved Siden af Sengen til Malle, til at vende Samtalen hen paa behagelige og adspredende Gienstande; men forgiæves; hiin gode Stemning var spildt, og Alt viiste sig nu for hende fra den Synspunkt, hvorpaa hun ved det ene uoverlagte Ord var henflyttet. Jeg tilstaaer dig, Carl! skiondt jeg vel ellers har tiltroet mig noget af mit Kiøns Talent til at omgaaes syge Hjerter med Varsomhed og Skaansomhed, er ofte Kunsten færdig at staae stille hos Eulalia, hvem Forventning og Erindring, Fortid, Nutid, og Fremtid ere lige smertelige.

Jeg har skildret dig Eulalias Glæde ved vort Komme; jeg bør tilføie, at Meinau var om muligt endnu gladere end hun, kun maaskee paa en anden Maade. Hendes Glæde var mere den overstrømmende Følelses, hans, jeg vil ikke sige, For-

standens, men Forventningens. Jeg kunde tydelig see, han ansaae vort Komme for en uformodet Lykke, hvoraf han lovede sig de heldigste Følger. Ogsaa har jeg ved mere end een Leilighed mærket, at han ønskede, endog søgte en fortrolig Samtale med mig; men det er, som Eulalia mærkede, og frygtede det; i det mindste har hun hidtil meget behændig giort ethvert af hans Forsøg til Intet. O kiære Carl! jeg frygter, jeg frygter høiligen, vi lod os bedrage af vore sangvinske Ønsker og Forhaabninger, da vi drømte at giøre disse Menneskers Lykke ved deres Gienforening; bedre, bedre havde det maaskee været for dem, de vare blevne adskilte, hver i sin Eensomhed; der havde de udentvivl Tid efter anden om ikke ganske faaet deres Hiertesaar lægede, i det mindste havt dem i Fred, og derved været frie for deres Qvide, istedenfor de nu dagligen faae dem opreevne paa ny. O! at det dog her i Verden altid skal være saa meget lettere at giøre Ondt end at giøre Godt.

Hvorlænge vi opholde os her, kan jeg naturligviis under disse Omstændigheder ikke bestemme; saae jeg mindste Mulighed til at udrette noget Gavn, er det naturligt, at jeg, saameget det i øvrigt vilde bringe vor Reiseplan i Ulave, for-

længede vort Ophold derefter, saameget mere, som min Mand her befinder sig særdeles vel og fornøiet, og — jeg troer af bare Glæde over al den venskabelige og delicate Omhyggelighed, Eulalia og Meinau ligesom kappes om at viise ham — aldeles ikke synes at mærke det mindste til, at Alting her ikke er, som det skulde være. Men desværre! det er saa langt fra, at jeg smiggrer mig med her at kunde udrette Noget, at jeg meget snarere troer, at enhver fremmed Indblanding kun vil bidrage til at fornye, om ikke forøge begge disse Selvplageres Vaande; thi Meinau, det seer jeg sienſynlig, begynder paa sin Maade ikke at plage sig mindre end hun.

Hvo der er sæleglad her, er min Wilhelm! han ønskede gierne, vi blev her bestandig, saa usigelig staaer det ham an her hos hans to smaa Legekammerater. Du kan heller ikke forestille dig, hvad det er to velsignede elskværdige Glutter, og hvor sienſynlig man paa den korte Tid sporer den moderlige Dannelse hos dem; Wilhelm især, som er bestandig om hende, har — uden at have tabt det mindste af sin barnlige Troskyldighed og Munterhed, i saa mange Ting — man kan gierne tilføie, uden at han selv veed deraf — saa rigtige og saa modne Begreber, at jeg mere end engang

har skammet mig over min Vildlay, der sagtens er en hiertens god Dreng, men i hvis Hoved der er en saa forunderlig Blanding af, hvad han kan have hørt af dig og mig og sin Fader, og saa af gamle Hr. Bittermanns, og Mamsell Lottes, og undertiden af Monsieur Peters Ideer, alt imellem blandede med, hvad han nu og da kan have seet og hørt af de høiornemme og høiadelige Herskaber, og deres uopdragne Junkere og Frøkener, vi ikke saa sielden have den Uheld at hiemsøges af, at jeg fornemmelig trøster mig ved, at Indtrykkene i hans Hoved endnu ere ligesaa lette til at forsvinde, som indpræges. Mere end engang har det i disse to Dage løbet om i mit Hoved, saa nødig jeg end selv vilde undvære min Dreng, at formaae Eulalia til at beholde ham nogen Tid hos sig; som Moder, kunde jeg sikkerlig aldrig bedre sørge for ham; men som Eulalias Veninde har jeg Føie til at frygte, at det var kun at skaffe hende een mere, der uforsætlig og uvitterlig kom til at give hende et smerteligt Stød efter det andet. Selv det barnagtige Kiæresteri, der er imellem Malle og ham, og der saameget morer min Mand, har et Par Gange givet Anledning til, at Samtalen uforvarende har taget en Vending, hvis Virkning paa Eulalia jeg først

blev vaer ved et meget betydende Hiekast, Meinau stial sig til at lade falde paa mig; og som jeg maaskee ikke gjorde bedre ved den ubehændige og alt for kiændelige Maade, hvorpaa jeg ilede at dreie Talen uden al Anledning hen paa noget Andet.

Virkelig, min Broder! saa kiært, som end Opholdet her fra mange Sider maae være mig, saa ængsteligt er det tillige; thi i Grunden gaae i det mindste vi tre her den hele Dag, som paa Gløder, ved Siden af hinanden; og det værste er, at, om vi end nok saa omhyggeligen selv toge os vare, ere vi dog ikke istand til at forebygge, at jo enten Børnene eller min trohiertige Mand idelig bringer os i Forlegenhed.

Og nu! hvorledes gaaer det dig, kiære Carl! paa din nye Post? saa smiggrende end din Forflytning og Forfremmelse i sig selv under de Omstændigheder maa være, kan jeg dog ikke nægte, at jeg er urolig derover for dig. Var du aldeles din egen Herre, Mester over dine egne Handlinger, vilde jeg endog uden at behøve dit strasborgske Forhold til Borgen derfor, tryggelig lide paa, at din Sindighed og dit kolde Mod, midt imellem den pariſiſke Almues Nationalfordomme og dine

Vaabenbrødes overmodige Nationalstolthed vilde være din Skytsengel. Men.....

Dog — jeg vil haabe det bedste, og erkiende med dig, at det er just i saadanne Øieblikke den redelige og brave Mand mindst bør trække sig tilbage. Min Mand helser dig, og ønsker dig til Lykke. Saameget jeg end længes efter Brev fra dig, er det dog nok bedst, at du ikke skriver uden til Wintersee, at Brevet ikke skal forkomme. Jeg formoder derimod at skrive dig endnu engang herfra

Din

Henriette.

Meinausøen Juli 1789.

Grevinde Wintersee til Oberstlieutnant Horst.

For faa Timer siden er mit forrige Brev gaaet bort, og allerede sidder jeg her med Pennen i Haanden igien. Hvad jeg formodede, er rigtigt; Meinau som begge disse Dage idelig har søgt Leilighed at faae mig i Tale, og idelig er bleven hindret deri ved Eulalia, der var saa paapassende, som det kunde været af Jalousie, lod mig i Aftes, som jeg var gaaet op paa mit Værelse, min Sypose, som jeg havde ladet hænge nede i Vinduet, bringe ved Malle, under Paa-

skud, at han var bange, Børnene skulde faae Fingre paa den, og tumle med den. Jeg formodede strax, at dette Paaskud var kun en Forevending, da Meinaus Børn ikke ere af dem, der skulle have Fingre paa Alting, og ved mit første Hiekast i Syposen bestyrkedes min Formodning; der laae nemlig følgende Brev fra din Ven:

Ædle Veninde!

De fortryder jo ikke paa, at jeg kalder Eulalias Veninde med dette Navn, især i et Hieblik, da jeg vover et Skridt, som intet uden den fuldkomneste Tillid foreenet med den høieste Trang til Deres Venskab kunde retfærdiggiøre. Fra det første Hieblik af, da jeg saa glædeligen overraskedes ved Deres uventede Komme, saae jeg i Dem min og Eulalias gode Engel, der kom at fuldkomme sit Værk, kom fyldest at forene dem, som De selv har samlet. Jeg har hver af disse Dage ventet og søgt Leilighed mundtlig at kunde sige Dem Alt, hvad der laae mig paa Hiertet; men Eulalia, som har udentvivl mærket mig det af, eller, som i det mindste formoder det, har hidtil med saa kiændelig Omhyggelighed tilintetgiort enhver Mulighed, der frembød sig dertil, at jeg ikke tør haabe, det vil lykkes mig. Det er desuden saa egen en Sag

med Samtaler om vigtige Anliggender, især naar disse skulle skee i Hast og i Smug; sielden faaer man da sagt det halve af, hvad man vilde og skulde sige; og selv det, man faaer sagt, siger man i den Skynding gemeenlig saa halvt, og saa skiævt, og saa ufuldstændig, at det tit var bedre, man ingen Ting sagde. Det synes derfor ved slige Leiligheder bedre, man griber Pennen, som man mere er Herre og Mester over; og dog — nu da jeg har giort dette Skridt, nu da jeg har besluttet og begyndt at skrive Dem til, staaer jeg hvert Øieblik færdig at kaste Pennen igien; er det mig — hvad De maaskee af denne lange Indledning, der ellers ikke er i min Maneer, allerede vil see — saa vanskeligt at komme til min Materie, at faae frem, hvad jeg egenlig har at sige, at jeg er aldeles vis paa, det aldrig blev skrevet, giældte det blot min, og ikke tillige vor Eulalias Lykke.

At Deres Eulalia ikke er lykkelig, ædle Grevinde! det veed De sikkerlig; De! hendes eneste Fortrolige, De, i hvem hun ærer en Beskytterinde, en Velgiørerinde, en Søster i hendes forladte Dage; jeg veed jo, at hun adskillige Gange har skrevet Dem til, og dette store, aabne, ømme Hierte har aldrig i Verden vidst at forstille eller at dølge sig; ogsaa har Deres lyse Øie sikkerlig i

disse Dage midt i hendes Glæde over Deres Komme, over Deres Nærværelse, mere end eengang sagt Dem, at en hemmelig Orm nager denne deilige Rose. Ja! kan De ikke helbrede hende, er alt Haab tabt, at hun nogensinde kan forvinde det Saar, hun fortæres af. Til Dem staaer mit hele, mit sidste Haab. Det er forgiæves, jeg vilde tænke paa at tale til hende, jeg gior kun Ondt værre, og forværrer min egen Forfatning, uden at bedre hendes. Dog — bliver jeg saaledes ved, at lade Pennen løbe uden om det, jeg egentlig ikke har Hierte til at skrive, er det i sig selv intet bedre end en mundtlig Samtale, og De bliver til Slutning ligesaa klog, som inden jeg begyndte. Altsaa til Sagen! — det var, som da De bedst veed, aldeles imod Eulalias Forsæt og Overtydning, blot ved et blødt Øiebliks, ved Fader- og Moder-hiertets gienfindige Overraskelse, at vor Gienforening skede; aldrig skal jeg glemme, hvad Deres brave Broder, min Ven Horst, i hendes Navn udtrykkelig og bestemt erklærede mig, da han forlangte den Samtale, der samlede os igien, at hun aldrig vilde modtage min Forladelse; end ikke, om jeg kunde være svag nok til at give hende den; hun har holdt Ord; hun har ikke modtaget den, ligesaalidt, som hun har til-

givet sig selv. Hun lever i mit Huus, hun forestaaer det, hun opdrager og opføder mine Børn; hun bærer den ømmeste og utrætteligste Omsorg for Alt, hvad mig angaaer; men min Kone er hun ikke; vil hun ikke være, vil hun aldrig blive! neppe, at hun engang vil bære mit Navn; i det mindste har jeg endnu aldrig seet hende modtage det, uden at sienspynlig et Stød gik igiennem hendes Hierte; ligesom hun ved enhver Leilighed ligesaa omhyggelig undgaaer at give sig det selv, som nogensinde at kalde mig sin Mand, eller Wilhelm og Malle, sine Børn. Det er, vil De sige, det endnu alt for friske Saar, som smerter, og som først ved Tiden vil kunde læges! Saa drømte jeg ogsaa, kiære Grevinde! dertil stod ogsaa i de første Maaneder mit Haab; men nei! Tiden, langt fra at være denne velgiørende Læge, er en martrende Bøddel, der daglig opriver disse Saar, der har en barbarisk Glæde af at see dem ædres. Dag fra Dag befæstes mere og mere det svælgende Dyb, der adskiller os; jeg handle, som jeg vil, bidrager dog stedse mit Forhold til at giøre Fraſtanden mellem os større og føleligere. Det allerringeste Kiærtegn af mig, saarer hende sienspynlig, et ømt Ord bedrøver hende; og dersom jeg atter mismodig herover drager mig mørk

tilbage i mig selv, har jeg igien den Smerte at see, hvorledes denne min Misnøie nedslaaer hende; kort sagt, min Nærværelse er hende til Marter, hvordan jeg end er, og næsten har hun tilstaaet mig selv, at hun var lykkeligere i sin ubekiændte Eensomhed paa Wintersee, inden hun havde gienfundet mig.

Ædle Veninde! maaskee var egentlig det, jeg skulde bede Dem om, blot at skaffe mig denne sørgelige Vished, om det er virkelig saa, om det er mig, der forgifter Eulalias Dage; o! thi hvis saa er, da veed jeg min Pligt, og skal efterkomme den. Jeg er ingen sværmende Yngling, Grevinde! Vertheriader og Saint Preuxiader ere ikke for min Alder; men fra mit fordums selvvalgte Fædreland, fra min Vens Horsts Side, fra Seinens Bredder har Pligtens lydelige Stemme allerede kaldet mig længe; og jeg behøver kun at være overtydet om, at det er Selvbedrag, naar jeg troer, at nøiere nærmere Pligter fængsle mig her, kun være overtydet om, at jeg skader istæden for at gavne, og min Beslutning skal snart være taget. Anderledes, anderledes maa det i alle Tilfælde blive; thi ved Gud! ædle Veninde! ved Gud og min Ære! længere kan jeg ikke udholde det, at see Eulalia saaledes hentvine og henmartres ved

min Side, og ved hvert Skridt, hvert Forsøg jeg gjør til at lindre hendes Forfatning, stedse at see den forværres. Altsaa! hvis der er Noget, Noget i Verden, jeg kan gjøre til, at lindre Eulalias ulykkelige Forfatning, til at give hende Sindsro og Glæde tilbage, til at forsone hende med Verden, med sig selv, med mig, o! da sig det, og vær overtydet, at der er intet, intet, det være, hvad det vil, som jeg jo med Glæde vil gjøre, intet Offer, som jeg jo gierne vil bringe; kun — kiære Grevinde! kun at det bliver anderledes, kun at denne pinlige Tilstand ophører, kun at jeg ikke længer maa see eet af de ædelste, bedste, største Hierter i Verden forgaae, fortæres ved min Side, og ved min Brøde. Brøde? — Nu ja! Ordet er undfaldet min Pen, det staaer der nu engang; og jeg vil ikke tage det tilbage! hvad jeg indtil dette Øieblik har vogtet mig for at sige mig selv, er jeg truffet til at bekiænde Dem! og lad saa være! men sig mig, sig mig, kiære, ædle Grevinde! hvis Eulalia troer at have noget at bebreide sig selv, hvis er da Skylden? hendes, som endnu næsten et Barn, i det mindste med Barndommens hele Uskyld og Troskyld, blev overgivet til en Mand, som hun ikke elskede, som ikke forstod, maaskee ikke engang var istand til, at gjøre

sig elsket af hende, og som nu ukiændt med Kiærlighed lod sig daare af en snedig Forfører, der med Mesterkunst vidste at hykle den Lidenskab for hende, som hun følte sig skabt til at vække og giengiælde, men som endnu var hende fremmed! eller var den ikke snarere Mandens, der med en Selvtillid, som ellers dog ikke pleiede at være ham egen, lod sig sætte i Besiddelse af en Haand, som ikke Kiærlighed, ikke Hiertets Valg, men en godtroende Faders Partiskhed overgav ham, og der paa Grund heraf ubekymret fordrede, at denne huldе elskelige Skabning skulde leve for ham, istæden for, det var hans Pligt at leve for hende, at vinde hende, at forsone hende med sit egenraadige Forhold. O Grevinde! jo mere jeg nu lever med Eulalia, jo nøiere jeg lærer at kiende, jo høiere jeg lærer at agte og elske hende, jo mere bliver jeg overtydet, at, hvad der kunde synes dadleværdigt i hendes Forhold, meget mere er at tilskrive mig end hende.

Midlertid — det skeete lader sig ikke omgiøre, det forbigangne ikke tilbagekalde; alt, hvad der nu for Øieblikket er giørligt, er om muligt at raade Bod paa det nærværende og tilkommende; og skal det — ædle Grevinde! — skal det kunde skee, er der ingen uden Dem, der lader sig no-

get haabe af i denne Henseende. Eulalia elsker Dem, ærer Dem, tilbeder Dem, kunde jeg næsten sige; ja! ustridig er De et høiere velgiørende Væsen i hendes Øine; den Tillid, hun har til Dem, er over al Beskrivelse, over al Forestilling. De seer, at hun omhyggeligen forebygger al Samtale mellem os; men neppe vil hun saaledes undvige en fortrolig og aabenhiertig Samtale med Dem. Nyt hendes Tillid til Dem, alle de Adkomster, Deres ædle Forhold mod hende, Deres varme Venskab, og Deres umodstaaelige huldе Blidhed giver Dem over hende; udfrit hende, udlok af hende, hvad der skal, hvad der kan skee, at hun kan blive gladere, at vort Samliv kan blive os begge en Himmel, istæden for det nu er en uudtømmeligt Væld af Selvqval. At jeg fra min Side giver Dem frie Hænder, at De kan indgaae Alt, love Alt, tilbyde Alt, sikker paa, at jeg ikke fragaaer Deres Ord, behøver jeg vel neppe at sige! Kun, ædle fortreflige Veninde! kun at Alt dette faaer en god Ende; thi Ende skal, og maa det have; som det er, kan og skal det ikke blive.

Behøver jeg at slutte med Forsikkringen om den meest ubegrændsede Høiagtelse, og Tillid, og

den meest levende Taknemmelighed mod Eulalias bedste Veninde! Uden dette vilde De vel neppe faaet saadant et Brev

fra Deres ærbødigste

Meinau.

Du seer lettelig selv, at dette Brev ikke kunde andet end sætte mig i yderste Forlegenhed. Mere udsøgte af Skiæbnen til at pine sig selv og hinanden, og det med de allerredeligste og kiærligste Hensigter, kunde et Par Mennesker ikke være. Længe har jeg staaet i Beraad, hvad jeg skulde gjøre, endelig bestemte jeg mig at skrive Meinau til. Men da dette Brev, som du let selv kan fatte, var ligesaa vanskeligt at skrive, som enhver Beslutning under nærværende Omstændigheder at tage, saae jeg mig imod min Sædvane nødsaget at skrive Concept først, og den vil jeg altsaa hoslægge her, men skal dog bede dig om den tilbage, naar du skriver mig til igien, siden jeg ikke er istand til at forudsee, hvad Vending den Sag videre kan tage, og det altsaa er nødvendigt, at jeg bestandig beholder hele det foregaaende for Die. Saaledes omtrent — for at et Fruentimmer ikke kan

følge sit Concept saa ganske nøiagtig, veed du sagtens — lød da mit Svar.

Værdige Mand!

Jeg vilde begynde med at takke Dem for det Venskab, og den Tillid, De bærer mig med, og forsikkre Dem, at det fra en Mand som Dem er mig det hæderfuldeste, der endnu er mødt mig i mine Dage, hvis der i disse Omstændigheder enten var Tid eller Trang til saadanne Forsikkringer og Taksigelser. Usigelig gierne vilde jeg stræbe at fortiene og giengiælde deres Tillid, hvis det stod i min Magt; men desværre frygter jeg, at min gode Villie er det eneste, jeg har at takke Dem med. Ja ædle Mand! jeg har desværre selv formodet og frygtet, at De og min Veninde ikke vare saa lykkelige sammen, som de kunde og burde. Meget af det, De skriver mig, er desværre min egen Overtydning; kun naar De tillægger Dem Skylden, naar De troer Eulalia ulykkelig, fordi hun er bunden til en Mand, som hun ikke kan elske, gior De baade hende og Dem Uret i høieste Grad. Tvertimod er det umuligt, at en Kone kan elske, ære, tilbede nogen Mand inderligere, end Eulalia Dem; men just derfor bebreider hun sig Deres Ulykke ligesaa bitterlig, som De bebreider Dem hendes; just derfor græmmer hun sig saa smerte-

lig, at hun mod en saadan en Mand ikke har været den Kone, hun burde. De har fuldkommen Ret i, at hun ligesaa lidet har modtaget Deres Tilgivelse, som tilgivet sig selv; tvertimod jo ædlere, jo ypperligere, De staaer for hendes Øine, jo mere hun ved dette nøie inderlige Samliv dagligen lærer at kiende til Deres Værd, jo høimodigere De viser Dem imod hende, jo utilgiveligere bliver efter hendes Maade at see Tingene paa, i hendes Øine, hendes Forhold imod Dem; og det eneste, der endnu kunde drive hendes Selvplage og Elendighed høiere, ja til det høieste, var, hvis hun til samme Tid saae Dem lide, og som hun naturligviis maatte forklare det, lide for hendes Skyld.

Det første altsaa og vigtigste, jeg til Tak for Deres venskabelige Fortrolighed har at giøre, er at besværge Dem, for alting at bekiæmpe de aldeles ugrundede Bebreidelser, De giør Dem selv, at være overtydet, at det snarere for Eulalias Skyld var at ønske, at De var mindre elskelig, mindre herlig i hendes Øine, og endelig ikke at bringe Deres og Eulalias Lidelser til det Høieste ved at martre Dem selv uden Føie. Det er, hvad jeg for Øieblikket med Vished og Overbeviisning kan sige. Hvad min Veninde angaaer, da synes hun

hidtil næsten ligesaa ombyggelig at have undveget en fortrolig Samtale med mig, som at have forebygget en saadan Samtale mellem os. De vil ogsaa lettelig indsee, at jeg vel maae vogte mig for at synes paa nogen Maade at søge en saadan Samtale, og at det høieste jeg kan gjøre, er at være opmærksom paa at gribe den, naar den frembyder sig selv, dersom jeg ellers ikke vil gjøre det Onde værre, thi desværre er vor Eulalia af de Syge, hvem ikke blot enhver Forskrift, men endog ethvert Spørgsmaal, af en Læge eller en Ven gjør slettere, da de bestyrke hende i hendes sørgelige Overtydning om det farlige og ulægelige i hendes Tilstand. At jeg midlertid intet i denne Henseende vil forsømme, og at jeg vil gjøre, hvad jeg kan, med muligste Varsomhed, tør jeg, efter den Tillid, De bærer mig med, vove at haabe, De tiltroer mig; og vær vis paa, at intet skulde være mig glædeligere, end om jeg kunde være saa heldig tilfulde at befæste de tvende fortreflige Menneskers Lykke, hvis Gienforening var mellem mit Livs høitideligst gladeste Øieblik.

Midlertid vover jeg at gientage min Bøn, at De vil herefter lade Dem selv vederfares Ret, og ophøre, uden Føie at martre Dem selv; en Bøn, som jeg tør saameget mere haabe opfyldt,

da det er endnu mere for Eulalias Skyld end for Deres egen jeg finder mig foranlediget dertil.

Og nu endnu eengang Tak for Deres ærefulde Fortrolighed og Venskab.

H. W.

Dette Brev maa jeg nu i Morgen see til at faae i Meinaus Hænder; imidlertid har jeg igien maattet skrive til dig, paa det det ikke skulde falde min Mand eller nogen paa, at jeg i Aften sad saalænge ved Pulten, og deraf maaskee skulde fattes nogen Mistanke om min Smugcorrespondance med Meinau. Til al Lykke faldt i Gaar ved Bordet Samtalen paa de franske Anliggender, og Dig, som rigtig nok her paa Den er en temmelig stadig Hovedmaterie at tale om for Alle. Hvad Meinau udlod sig med om din Stilling mellem din hæftige og neppe elskede Befalingsmand og den opæggede parisiske Almue, faldt mig saaledes paa, at jeg ikke kunde tilbageholde den Yttring at vilde skrive dig til; og dog, Carl! dog naar jeg nu endelig kommer til dette Æmne, synker Pennen mig af Haanden, og jeg veed næsten ikke, hvad jeg skal skrive; at bede dig tænke paa din Søster og dine fraværende Venner, naar Ære og

Pligt tale til dig, veed jeg, er forgiæves, og kan vel ikke engang selv ønske det anderledes; og dog paa den anden Side, kiære Carl! uophørlig og uafladelig at svæve i Angest for en saa langt fraværende Ven og Broder, især naar man hver Dag hører foruroligende Rygter fra det Sted, han er paa, og om de Mennesker, han er iblandt, og dog saa sielden hører noget bestemt fra ham, det er en saare martrende Tilstand. Vi vare glade, da du kom bort fra Strasborg, og sandt at sige, efter det, der siden er foregaaet, havde vi vel Aarsag dertil; men det var dog i det mindste nærmere, og Efterretningerne hurtigere og sikkrere derfra. O kiære Carl! naar jeg saaledes tit sidder, og seer paa den hulde, skiønne Eulalia, gienkalder mig det stærke Indtryk, hun ved første Møde giorde paa dig, dine daværende Ønsker, dine og mine Forhaabninger, o! da kan jeg tit ikke tilbageholde et misnøiet Suk over, at det skulde træffe, være saaledes. Havde nu, tænker jeg da tit ved mig selv, denne Engel kunde rakt din brave Broder sin Haand, hun havde draget ham ud af den vilde farlige Krigstieneste, holdt ham til det stille Huusliv og de huuslige Glæder, de havde kiøbt dem et skiønt Gods i vort Naboelag, vi kunde have levet med hinanden og hos hinanden i bro-

derlig Enighed og Glæde, og vi havde alle været saa lykkelige! O men naar jeg saa saaledes sidder, og drømmer, falder igien mit Øie hen paa din Ven, der sidder ved Vinduet, og spiller Schak med min Mand (Kort har Eulalia for vor Skyld ladet hente ovre i Costnitz, men hidtil ere de dog endnu ikke komne i Brug, da jeg tilstaaer, jeg anseer det for en formelig Profanation af denne landlige Helligdom) og jeg griber mig selv i min Drøm, og spørger: er det da saa vist? vare vi da ikke ligesaa sikkre paa, vi Daarer! at dette Par, som efter saa smertelig en Skilsmisse saa uventet igien fortes tilsammen, maatte og skulde blive det? og ere de det da? —

Min Mand, som min lange Natteridden og Brevskriven er til Ulejlighed, foresporger sig, om jeg ikke snart er færdig med mine Statsplaner og Statshemmeligheder? jeg maa altsaa slutte

Din

Henriete.

Meinausøen Julii 1789.

Meinau til Oberstlieutnant Horst!

Horst! din Søster er en Engel. Det Vidnesbyrd skal jeg til mit Livs sidste Øieblik give

hende. Var vi at hielpe, at forsone med os selv og med Lykken, hun giorde det. Jeg kan ikke sige dig, med hvilken forunderlig Finhed og Hændighed hun veed at omgaaes min selvplagende og vaandefulde Eulalia, hvorledes hun veed, saaledes at klynge sig til hende, at hun hæver hende med sig, at Eulalia i det mindste for korte Tidsrum, for Minuter og halve Qvarter nu og da er Alt, hvad hun var i sine herligste, meest glimrende Dage, og er det endnu, forhøiet ved hendes om ikke forøgede, dog i Modgang og Sorger saa ubeskrivelig modnede indvortes Værd. Ja Horst! ja! var det muligt, at din Søster kunde blive hos os, leve med os, under en saadan Sygevogtning og Sygepleie maatte endog den ulægeligste kunne helbredes; men hun forlader os formodenlig snart, og hvo er da i Stand til at fortsætte eller fuldbringe den Cuur, der kræver saadan en Mesterhaand? jeg, desværre, mindst af alle, jeg, der med al min gode Villie, idelig fordærver, hvor jeg vil gavne, og egenlig aldrig giør mere Fortred, end hvor jeg just agter at giøre allermeest Gavn, og derfor giør en saadan Medhielperske dobbelt nødvendig, der kan oprette, hvad jeg forsaae.

Vi har i Morges havt en Scene, som evig vil blive mig uforglemmelig. Du veed, siden din

Søster alt i de faa Dage to Gange har skrevet dig til, at hun og din Svoger havde den velsignede Idee at overraske os her i vor Ensomhed; fra det første Øieblik, jeg fik at vide, de var her, var det for mig, som om Eulalias Skytsaand synlig var kommet hid, for at fuldbringe, hvad den i Forening med dig paa Wintersee begyndte, og hvad siden — rigtig nok især ved min Ubehielpelighed og Ilfindighed — desværre bestandig er gaaet tilbage istæden for frem. Ogsaa kunde Begyndelsen umulig love mere end den gjorde. Af Eulalias glædestraalende Pande syntes enhver anden Tanke bortvistet end den, at hun saa uventet igien havde sin Veninde. Længe varte det imidlertid ikke, før de gamle Skyer indfandt sig igien, mig saa meget mere uventede, som jeg just blev dem vaer, i det, hun kom ud af din Søsters Værelse, hvor hun, endnu i fuld Jubel over at kunde indvie sit eget Kammer dertil, havde bragt hende ind. Nu! den rene skyklare Himmel, jeg i den første Begyndelse saae, har jeg rigtig nok siden den Tid ikke sinet; imidlertid er det dog for meste kun lette flygtige Drivskyer, som din Søster med næsten umærkeligt Aandepust næsten i samme Øieblik veed ligesom tilfældig at henveire, uden at det endog for det meste lader, som hun engang

blev dem vaer. Og juſt denne Fiinhed, denne Forſigtighed er det, jeg ſaa inderlig ønskede, jeg kunde lære hende af; thi desværre, er det Tilfældet med Eulalia, ſom din Søſter meget rigtig ogſaa har anmærket mig, at man forværrer hendes Tilſtand ved at lade hende mærke, man tager ſig den nær; da hun i ſaa Fald nager ſig ſelv dobbelt af Græmmelſe over at ſee andre lide for hendes Skyld.

Men jeg vilde fortælle dig et Exempel paa, hvor meſterlig, hvor himmelſk din ædle Søſter veed at omgaaes denne fromme Lidende; du veed, hvor lidenſkabelig din Søſters Wilhelm hænger ved vore Smaa, hvor broderlig han elſker min Wilhelm, hvorledes han hæfter ſig til Malle med en Lidenſkabelighed, der er langt over hans Aar; du kan altſaa lettelig ſlutte, hvor aldeles de har draget ham ind med i alle de ſmaa landlige Sysler og Moerſkaber, hvorved Eulalia her ſaa klogelig har vidſt at giøre dem dette Ophold behageligt og gavnligt. Iſær ere Huusdyrene, og ſærdeles Fiederkreaturerne blevet hans Yndlingsmoro, ligeſom deres; en Tilbøielighed, ſom vel for den Alvorlighed og Lidenſkabelighed, hvorved de drive den, i adſkillige gamle Menneſkers Øine torde have ſit latterlige og barnagtige, men hvorom jeg dog er

aldeles villig at istemme med din Søster, at man ved at være Barn med Dyr bedst forbereder og danner sig til, i sin Tid at være Menneske med Mennesker; og som vi altsaa ikke blot see igiennem Fingre med, men endog paa en Maade fremelske og pleie. Naturligviis tage altsaa Børnene aldrig i Betænkning med al den Betydenhed, det i deres Øine har, at underrette os enhver Begivenhed, der i deres fiedrede eller fiirbenede Republik finder Sted, og — bør jeg tillige tilføie — at Eulalia ved slige Leiligheder har et mageløst Held til at bibringe eller berigtige dem Ideer, som for os andre ikke sielden først have været Frugten af lang Menneskeomgang og dyrekiøbt Erfaring.

I Gaar kunde jeg strax see paa Børnene, at der var forefaldet noget, som var dem af usædvanlig Vigtighed, og det, hvad endnu var mere usædvanligt, som de vare temmelige uenige om. Midlertid giorde jeg mig ingen videre Betænkning, saa meget mere, som jeg kunde være temmelig vis paa, at Sagen ufortøvet vilde blive fuldstændig foredraget.

Moder — sagde da ogsaa efter, at de noget havde smaasnakket temmelig levende indbyrdes, min Wilhelm — den Blaaskade, som du nok husker, Hogen var saa tit efter i Fior, og, som

kunde saa vart flyve, men som vi dog troede, han havde faaet Bugt med til sidst, er kommet i disse Dage igien af sig selv.

Altsaa — sagde Eulalia — var de Taare, du den Gang faldte over den, spildte, som du seer.

Ja! sagde Malle, men nu har imidlertid Wilhelm parret Hunnen med en anden Han.

Ja! svarte ganske selvstændig min Wilhelm, der ved at gaae sin Moder meget tilhaande i hendes Huussysler, søger en Ære i at være en forstandig og huuslig Dreng — skulde jeg have den prægtige Hun til Unytte, især da jeg havde den umage Han til den.

Ja! faldt din Søsters Wilhelm ham ind i Ordet, og nu gaar den stakkels gamle Han der oppe, og sørger, og vil hverken æde eller drikke, og hver Gang den kommer hen imod Reden, saa farer den ny Han ud, og hugger den.

Og hvad Godt — tog Malle fyrigen Ordet til sin Vens Understøttelse — hvad Godt har nu det stakkels tro Dyr af, at det er kommet den lange Vei tilbage! og i det hun sagde det, trillede Taarene ned af de store lyseblaa Øine; saa mægtige ere alt Begrebene om Troskab og Kiærlighed over Hiertet fra de tidligste Aar.

Disse Repliker vare imidlertid saaledes faldne ind Slag i Slag ovenpaa hinanden, at vel neppe nogen af os havde faaet Stunder at lægge Mærke til, hvad Indtryk de gjorde paa Eulalia; og endnu mindre til at forebygge det, om vi endog havde lagt Mærke dertil, for i det samme din Søster, som sad ved min Side, umærkelig gav mig et Stød, og da nu mine Øine faldt hen paa Eulalia, saae jeg hele hendes Blod med eet faret op i hendes Ansigt. Allerede var jeg paa Veien at vilde revet Samtalen fra dem ved at indkaste, jeg veed ikke, hvad for et himmelfaldet Spørgsmaal om dig, eller de franske Anliggender, eller kort sagt, noget som var tusinde Mile derfra, da din Søster uden engang at see hen til den Side, hvor Eulalia sad, eller giøre mindste Mine til, hun var blevet hendes Forvirring vaer, paa den allernaturligste Maade greb Samtalens Traad ved at spørge Malle, om hun holdt saameget af sine Duer, og derfra ledte hende med saa fiin en Kunst, at det lod, som det var Glutten, der styrede Samtalen, ind i en Skildring af sit hele Liv, alle sine Sysler og Glæder, og — som en naturlig Følge deraf — til saa hiertelige og levende Lovtaler over sin Moder, som da naturligviis din Søster fra sin Side gjorde sig Umage for, alt mere og mere

at fremlokke, og hvori, det ikke varte længe, før Wilhelm, der overhoved søger en Ære i Moders særdeles Dannelse og Deeltagelse, ikke blot kappedes med hende, men giorde hende Rangen stridig; og Alt dette vidste din Søster at lade komme saa ganske som af sig selv, uden at give mindste Tegn til, hun engang mindedes, at Eulalia var i Stuen, indtil hun med eet fløi op af sin Stoel, faldt Eulalia om Halsen, og med den henrivende Inderlighed, der er hende saa egen, sagde: o Eulalia! lær mig at være Moder, som du er det; og uden at give Eulalia Tid efter sin evige Selvmiskiændelse at bortsophisticere Børnenes troskyldige og umistænkelige Vidnesbyrd, blev hun nu ved: eller siden du ikke kan det, saa opfyld da en anden Bøn i det mindste: vær ogsaa et Aars Tid eller to Moder for min Wilhelm, indtil han bliver som dine Børn! vil du! o vil du!"

Dette saa haandgribelige aldeles umodsigelige Beviis paa din Søsters Høiagtelse og Kiærlighed, at hun saaledes vilde overgive sin inderlig elskede eenbaarne Søn i Eulalias Hænder, kunde denne med al sin øvrige Mistydnings og Mistænksomheds Lyst ikke fordreie; med fuldt overstrømmende Hierte sank hun i din ædle Søsters Arme, og var ikke istand til andet end eengang efter den anden

at udstamme hendes Navn overvældet af sine Taarer; Taarer, hvortil, jeg er overtydet om, det er længe, længe siden Eulalia fældede Magen. Der blev en almindelig Glædesforvirring, de tre Glutter, der nu slap den med Vemod forudseere nærforestaaende Skilsmisse, sloi op af deres Stole, og kyssede begge Mødrene, paa Hænder, og paa Klæder, og omfavnede dem, og hinanden, og velsignede dem, og foer fra den ene til den anden, og sprang, og loe, og larmede, saa vi ikke kunde have hørt Ordlyd, om ogsaa Nogen af os ellers havde kunnet komme til Orde. Jeg, som tilfulde begreb alt det fine, ædle og store i dette din Søsters Forhold for at indskyde Eulalia Tillid og Agtelse for hende selv, ved at give hende det allerhøieste og utvetydigste Kiendetegn paa sin, jeg var færdig at synke for hendes Fødder; og kunde heller ikke, da vi stod fra Bordet siden, holde mig fra at hviske til hende, i det jeg til Velbekomme kyssede hendes Haand: "Grevinde! De er en Engel!" "en meget egennyttig Engel! som De seer!" gav hun mig smilende til Svar, og vedbliver saaledes at behandle hele Sagen, som om det var hende, der skede en betydelig Tieneste dermed.

Midlertid, foruden det, at hun i det Øieblik saa mesterlig øvendte et Uvæir, der udentvivl

var blevet saare alvorligt, har hun derved skaffet sig en Leilighed, ligesom at bemestre sig Eulalia, og under Paaskud af, hvad de alt have at aftale angaaende hendes Wilhelms Forblivende hos os, at lede hende ind i de fortrolige Samtaler, som den anden hidtil saa omhyggelig syntes at vilde undgaae. Ogsaa er det, ligesom der var foregaaet en ny Forandring med Eulalia, som der var kommet nyt Mod, nyt Liv, ny Kraft i hende. Maatte det kun vare, maatte kun Eulalia kunde bringes fra at være Uretfærdig mod sig selv, og martre os andre med sig! Ja! var din Søster her bestandig, kunde hun bestandig, som vor gode Engel, styre vore Samtaler, bortvende alt Ondt, da maaskee! — men naar hun nu om nogen Tid reiser, bliver saa Alt ikke atter det Gamle?

Din ædle godmodige Svoger kan jeg i øvrigt ikke nokſom beundre; jeg kunde see paa hans Øine i det Øieblik, din Søster gjorde Eulalia det Forslag, at lade deres Wilhelm blive hos os, at det var ham noget aldeles Nyt, ligesom jeg vel og torde love for, at det indtil selve Øieblikket sikkerlig neppe var besluttet hos din Søster; imidlertid er han saa vant til at styres, og styres vel af sin Kone, at han langt fra at have mindste Indsigelse derimod, af yderste Magt understøttede

denne Begiæring, uden at han midlertid saae den fra nogen af de samme Synspunkter, som hun, men egenlig blot for det, han saae Børnene saa glade sammen, og syntes, det var Synd, de igien saa snart skulde fra hinanden.

Vi længes i øvrigt særdeles efter Brev fra dig. Den høistbetænkelige Fod Alting staaer paa hos Eder, de underlige og modsigende Rygter i Aviserne — thi, siden din Svoger er kommet, har vi ladet Aviser hente saa godt som daglig fra Cosinitz — nogle Rygter, Frants bragte med, sidst da han havde været derovre, og som han paastod, skulde være komne fra nogle Reisende, der havde forladt Frankrig over Hals og Hoved, din Chefs nøie og bekiændte Forbindelse med det Parti, der nu er saa høit i den almene Ugunst, selv dine egne Yttringer i dit sidste Brev, lade mig befrygte, at der lettelig kunde forestaae et Udbrud, hvor det vil være lige vanskeligt at holde sig til det Rette og det Kloge, da Tingen formodentlig vil styres af dem, der ikke tænke paa nogen af Delene, men blot have deres egne Lidenskaber og Bihensigter for Øie. Som sagt — vi længes alle usigelig efter Brev, dog ingen mere, end din

Meinau.

Horst til Meinau.

Versailles den 14 Julii 1789.

Jeg skriver dig i Hast disse Linier for at bede dig og min Søster, som uden Tvivl endnu er hos eder, indtil videre ikke at skrive mig til, da Gud veed, om og hvor Eders Breve nogensinde mere vil træffe mig. Vi ere, som du seer, ikke mere i Paris, hvorlænge vi blive her, og hvor vi komme hen herfra, veed ingen. Tout est perdu, meme l'honneur! Af Aviserne vil sagtens du erfare mere. O Meinau! hvo der dog, som saa mange af vore Vaabenbrødre, havde fundet sin Død paa de svømmende Batterier for Gibraltar. Lev vel! hels Eulalia og min Søster! Gud velsigne Eder og alle Eders, og glem aldrig

Eders evig hengivne

Carl von Horst.

Ovenstaaende Sædel, som indløb netop i de Dage, hvis Historie de foregaaende Breve indeholde, giorde naturligviis Afbrud i Brevvexlingen, i Følge hvilket vi savne Slutningen af disses Begivenheder, Underretning om Grevindens mange og fortrolige Samtaler med Eulalia, Skildringen af alle de fine og ømme Vendinger, hun an-

vendte for at lede sin Veninde til, at betragte sig selv med mildere og billigere Øine. At hun ikke har giort det ganske uden Held, og at især hendes Fremfærd var meget velgiørende for Meinau, vise de følgende Breve, skrevne strax efter hendes Hiemreise til Wintersee. At imidlertid alle Curer for et saa gammelt, saa dybt, og saa indædret Saar, som Eulalias, ikke kunde være uden Palliativer; at alt, hvad der lod sig udrette dermed, var, at det holdt op at smerte — i det mindste saa skrækkelig — saalænge det baade inden og uden fra havde Fred, vil desværre Fortsættelsen af disse Breve tilstrækkelig vise.

Men ikke nok dermed; men medens den ædle og huldе Grevinde ved sin Nærværelse byggede op paa den ene Side, gav hun fra den anden uvitterlig og tilfældig Anledning til, at hendes hele Bygning blev omstyrtet. Hun havde, som vi af et af hendes foregaaende havde seet, efterladt sig Mamsell Lotte og sit øvrige Følge, hvormed hun ikke vilde beboerde, eller som hun selv udtrykte sig, vanhellige sin Venindes Huus, paa den anden Side af Søen i Costnitz. Den velædle Mamsell Lotte, som desuden havde et gammelt Nag til Eulalia, kunde naturligviis endnu mindre fordrage alt det Væsen, Grevinden giorde af denne hendes

fordums Medtienerinde. Da hun nu altsaa laae, og keedede sig ovre i Costnitz, havde hun intet andet at forslaae Tiden med, end at meddele Vertinden i den fornemste Giæstgivergaard, hvor Greven ved sin Ankomst var aftraad, og havde efterladt sit Følge, Alt, hvad hun til Eulalias Vanrygte kunde sammensætte af det, hun ved Mødet mellem hende og Meinau paa Wintersee havde kundet erfare, slutte, giætte, og opdigte. Her fandt hun — som i saadan en liden Kiøbsted, hvor desuden denne hemmelighedsfulde og besynderlige Fremmedes eensomme Levemaade og hele Forhold længe havde opvakt almindelig Nysgiærrighed, og naturligviis dobbelt, efterat man saae ham saa fortrolig besøgt af saa fornemt et Herskab — et meget opmærksomt og lærvilligt Auditorium, ikke blot i selve Vertinden, der endnu ovenikiøbet ansaae Meinau for et Slags Brødtyv, da han saaledes husede et høigreveligt Herskab, der ellers havde opholdt sig hos hende, men og i det hele øvrige costnitziske Sladdersocietet, som Vertinden ikke undlod at forsamle omkring sig, for at holde den velædle Mamsell Lotte med Selskab; og blev det da altsaa i dette hæderlige Samfund afgiort og vedtaget, at Meinau var en fornem Herre, hvis Kone var løbet fra ham, og som derover var ble-

vet ikke ret rigtig i Hovedet; man havde derfor maatte see at forlige dem igien, og han havde da ogsaa taget hende til Naade; men da han ikke desmindre bestandig var skinsyg over hende, som man da heller ikke kunde nægte, han vel kunde have Aarsag til, saa havde han dog kiøbt sig den Ø, og var taget ud med sin Frue, for det hun ingen Leilighed skulde faae til at søge fremmede Guder, da der aldrig fik nogen Lov til at komme paa Øen, uden nu just Grevens; og da de heller aldrig selv kom over til Costnitz eller omgikkes nogen af Familierne derovre, men blev ovre i deres Eremitbolig, og levede med deres Unger, Folk, og Fæmon. Ikke mindre begribeligt er det, at denne Mamsell Lottes Travestering af Eulalias og Meinaus Historie, ved at gaae fra Mund til Mund i den costnitziske beau Monde, og faae en lille Tilsætning hvert Sted, tilsidst blev saa complet en boccacisk Novelle, som nogen kunde ønske, især efter at Greven og Grevinden var kommet tilbage, og havde ladt deres Wilhelm blive derovre paa Øen; thi deraf sluttede man da fornuftelig, at Meinau, foruden det han var bleven forraadt af sin Kone, ogsaa var blevet forarmet ved hende, og nu maatte gribe til at tage Børn i Kost for at erhverve sit Brød; en Omstændighed, der i Costnitz

saameget mere giorde Opsigt, da den bragde Geistligheden i Bevægelse, siden Meinau og hans Kone, som Protestanter, ingen Fristelse fandt til at seile en Miil over Søen til Byen for at gaae i catholsk Kirke, og altsaa naturligviis ikke blev anseete for bedre, end Naturalister og Atheister, som de Geistlige den Gang, da de daglig havde Exemplet for Øinene, hvorledes disse Mennesker i Frankrig holdt Huus med Kirkens Rigdomme og Herligheder, havde et ondt Øie til allevegne. Dog det er Tid, vi vende tilbage til Brevvexlingen igien.

Henriette Winterste til Eulalia Meinau.

Wintersee Aug. 1789.

Vi ere da her igien! kiæreste Eulalia! og ved hvert Skridt, vi giøre, ved hver Ting, vi foretage, nær havde jeg sagt, ved hvert Ord, vi sige, eller hver Tanke, vi faae, savne vi dit Meinau. Min Mand flytter sig med sin Contoirkop og sin store Pibe, fra Vindue til Vindue paa hele Wintersee, og kan ingensteds naturligviis finde dit Dagligstuevindue med den deilige Udsigt over Søen til Costnitzes maleriske Bredder; jeg kommer, og gaaer, og hvor jeg kommer, og hvor jeg gaaer,

saa er du dog ingensteds, og jeg synes, der er saa mange hundrede tusende vigtige Ting, jeg havde at sige dig, og som jeg i de stakkels fiorten Dage ikke fik sagt. Saa sætter jeg mig til mit Pianoforte, og vil spille og synge Grillerne bort; men saa fortæller min ugalante Hr. Gemal mig, at det klinger dog ikke nær saaledes, som naar du og din Mand stemmede i med i Tudsmørket paa den lille Sal paa Meinau; om det saa er sit Parti Schak, saa kan han ikke mere faae det tilpas; thi Præsten her spiller et kedsommeligt Pionspil, hvor han er ti Minuter om hvert Træk, og fem Timer om at forspille et Spil, og din ydmyge Tienerinde er en Husar, der hverken har Anlæg eller Plan i sit Spil, men flyver og farer fra den ene Side af Brettet til den anden, og slaaer, og bytter, og giør sin kiære Hr. Gemal mat, inden tit enten han eller hun veed et Ord af, der er noget paa Færde; kort sagt, kiære Eulalia! her er hierteligt kedsommeligt, og for det jeg endnu skal have desmindre at forslaae Tiden med, savner jeg ikke blot min Wilhelm at skiænde paa engang imellem, men endog Mamsell Lotte at ærgre mig over. Hun havde i vor Fraværelse moret sig saa godt i Costnitz, at jeg samme Dag, jeg kom derover fra dig, fandt, vi vare bedst tiente med paa begge

Sider, at hun fik sin Løn udbetalt, og Noget til Reisepenge, og forresten sørgede for sig selv; og var jeg nu virkelig tilfreds, at Anstændighed tillod mig at være et saadant kjedsommeligt Meuble foruden for Fremtiden; men siden det neppe vil forundes mig, vil jeg i det mindste være saa dristig at være min egen Kammerjomfru, indtil vi tage til Residentsen, og imidlertid see mig for, om der ikke paa min Mands Gods skulde være en eller anden ung skikkelig Pige af fattige Forældre, som jeg indtil videre kunde lade have Navn og Løn, uden derfor at gjøre mig en Oberhofmesterinde af hende, som, du nok erindrer, Mamsell Lotte havde stor Lyst til at være. I øvrigt have vi siden vor Hiemkomst levet meget eensomt; thi naar jeg har spurgt min Mand, der, som du veed, mindre taaler at keede sig end jeg, om han ikke havde Lyst at tage nogensteds hen, svarer han mig: jo! til Meinaus. Og da det, som du desværre veed, er

weit weit von hier, still, kühl, und klein

saa blive vi da naturligviis hiemme.

En anden Aarsag, troer jeg, rigtig nok, hvorfor min Mand ikke skiotter om at komme synderlig ud, er Tingenes Vending i Frankrig. Vi have endnu ikke havt Brev fra min Broder, vi have imidlertid Grund til at haabe, at han er forsaa-

vidt kommet lykkelig til Regimentets nye Station, hvorhen det er blevet forlagt; men det har uden-tvivl været en baade besværlig og en ubehagelig Marsch midt igiennem en opbragt og overmodig Almue, der ikke ansaae dem stort bedre end flygtende Fiender; og for ham, der ved Regiments-commandeurens Prindsen af Lambeses Flugt, har maattet paatage sig den interimiske Commando over Regimentet, have Farlighederne og Ubehageligheederne naturligviis været fordobblede. Midlertid, som sagt, siden vi lykkeligviis intet høre om ham, skiøndt vi heller ikke have hørt fra ham — da det ustridig i dette Øieblik er en mislig Sag at skrive ud af Landet, især for Personer, der allerede ere mistænkte — vover jeg at troe, at han er sluppet lykkelig igiennem. Naturligviis gaaer denne Sag min Mand, ikke blot for min Broders Skyld, hvem han saa inderlig holder af, men tillige som gammel Militair selv, forfærdelig om i Hovedet, og da nu, som du veed, den ulykkelige Aand er kommet over Folk, at, hvor man kommer, veed de ikke at tale om Andet end om den franske Revolution, og at enhver, som taler om den, om det saa er din og min Mand, skal tale om den med Lidenskab, saa har jeg en Formodning om, at det er en Aarsag med, hvorfor min

Mand ingensteds gider kommet, saameget mere, som det skal være Moden i vort Nabolag at være lidenskabelig for Revolutionen, paa tre, fire erkestiftsdygtige Familier nær, som fra Begyndelsen af have giort sig latterlige ved at udskrige det for himmelraabende, at gemene borgerlige vilde bilde dem ind at sidde ved Siden af Adel, ret som de var lige gode. Disse — kan du nu let begribe — min Mand ikke skiøttede om at giøre eet med, de andre er han for magelig til at skiændes med, og med alt det for ivrig til at høre paa rolig. Vi leve altsaa omtrent paa vort Winterſee, som I paa Eders Tinian, blot paa det nær, at vi ikke ere Meinau og hans Kone, og ikke saa vel vide at spinde vore Beskiæftigelsers Traad ud af os selv.

Og nu skulde jeg da endelig til det, jeg burde have begyndt med, at takke for de velsignede fiorten Dage, vi tilbragte i dit lille Paradiis. Men kan man takke bedre, end naar man idelig savner det og længes efter det, naar man — som Digteren siger:

Zum Wiedersehn auf Möglichkeiten sinnet,
Und immer kürzre Fristen sezt.

Virkelig gode Eulalia! snart kunde du faae Føie til at troe, at jeg egenlig har snakket dig min Wilhelm paa, for deraf at tage Anledning

til at hiemsøge dig dessnarere igien, saa travelt have allerede baade min Mand og jeg havt med at lægge Planer til, at giøre snart en Valfart til din Ø igien. Dog — vær ikke bange! mellem Plan og Udførsel er, som du veed, tit og ofte et svælgende Dyb befæstet, især naar man er afhængig af saa mange Betingelser og Betænkeligheder, som hos os Tilfældet er. Desværre have vi neppe saasnart den Glæde at samles paa Meinau igien.

Hvorledes lever du ellers, kiæreste Veninde! og din ædle Mand! og dine velsignede Gluttер, og min Vildlap. Dog vel! vil jeg haabe. Husk paa vore sidste Samtaler, Eulalia! husk paa, at jeg erklærede dig ansvarlig, ikke blot for dit eget Velbefindende og Held, men for alle de andres. Et Huus — sagde altid min gamle Onkel — hvor Konen er uglad og sørgmodig, er en Concert, hvori første Violin er forstemt; de øvrige Instrumenter maa saa blive spilt saa mesterlig, som de vil, saa kommer der dog aldrig nogen reen Harmoni udaf i Verden; og er ovenikiøbet denne Kone, en Eulalia, hvis Parti saa aldeles dominerer alle de øvriges, vil naturligviis Disharmonien blive saa meget desfølelligere. Vil du, at din Meinau skal være lykkelig, vil du, at dine Børn skulle vore op til gode og lykkelige Mennesker; o da begynd

for Alting med at være lykkelig selv; giv især ikke vore Børn det Exempel, at man midt i Udøvelsen af de reneste Dyder, af de Pligter, du vil gjøre dem kiære, kan lide og sørge. Ja gode Eulalia! jeg har ikke glemt, hvad du i een af hine Samtaler sagde: at du havde opgivet al Adkomst til Livets Glæder, og havde nu intet andet at leve for end dets Pligter; men glem du heller ikke, at din første — siger du, vanskeligste, tilsier jeg: følgelig saameget vigtigere og helligere — Pligt er, at være selv lykkelig og glad, at alt omkring dig kan være det med dig og ved dig.

Dog see! er jeg ikke der faldet i Prækehiørnet igien! og det til dig, mod hvem jeg dog maa erkiende mig selv saa stor en Fusker deri. Nu vel! jeg vil see at vogte mig for denne Skrøbelighed, især, mit smukke Skriftebarn! især hvis du omhyggeligen vil vogte dig for at føre mig i Fristelse dertil; thi tro ikke, at du er mig ude af Øinene, fordi der er — jeg veed ikke, hvor mange tydske Mile imellem os. Jeg har, kan du være vis paa et Par gode og tilforladelige Øine ved din Side i min Wilhelm, der holder for meget af sin nye Mama — egenlig sin høitelskede Fru Svigermama i Haabet — til ikke at lægge Mærke til hver Sky, der drager hen over hendes Ansigt, saame-

get mere, som jeg har sat ham Frygt i Hovedet for, at hvis du blev misfornøiet, maatte det være over ham, da han selv saae, at Dine ikke gav dig nogen Anledning dertil. Vil du altsaa ikke gisre den arme Skielm Livet surt uden Brøde, maa du see til at være altid saa glad, saa glad, som du — velsignede — var, da du hang om din Henriettes Hals, og kyssede hende, og takkede hende, for det hun havde prakket dig sin Søn paa, at du skulde danne ham efter dit Billede, og faae ham ligesaa vakker og elskværdig, som dine Børn ere.

Ved denne Leilighed maa jeg dog sige dig, at min Mand ikke sielden er i urolige Tanker over denne vor Paatrængenhed. Det er dog — synes han — saadan en underlig Frihed, saaledes at bebyrde andre Folk uden Omstændigheder med sit Barn. Men jeg kiender min Eulalia bedre; jeg veed, at, naar hun troer, det for hendes Venners Søn er bedre at opdrages i hendes huelige Fred, end i et greveligt Hotels Sværm og Vrimmel, fortryder hun ikke paa den Uleilighed, hun kan have deraf, naar hun for sine Venner kan stifte noget Godt derved.

Dog det er Tid, at jeg slutter dette lange Brev, da jeg desuden skal skrive et Par Ord til

min Wilhelm, at han ikke skal troe, jeg reent har slaaet Haanden af ham. Hels din ædle Mand og dine velsignede Glutter tusende Gange, og vær selv inderligen helset

fra din

Henriette.

Indlagt

Henriette Wintersee til sin Wilhelm.

Vi ere nu, min gode Dreng! paa vort Wintersee igien, hvor vi have fundet Alt ved det Gamle paa det nær, at du ikke var der. Men da vi vidste, at du i enhver Henseende havde det bedre, hvor du er, saa toge vi, som du saae, ikke i Betænkning, at savne dig, naar du kunde vinde derved. Jeg haaber at kunde forlade mig paa, at du, som du forsikkrede, da vi sagde dig Farvel, er en god Dreng, og vogter dig nøie for, at du ikke gior Fader Meinau og Moder Eulalia nogen Sorg til Tak for al den Uleilighed, De har med dig, og al den Godhed, De har for dig. Lev nu vel, min Dreng! og naar du kan skrive mig til, at De, og især Moder Eulalia, ere ret glade, og jeg altsaa kan være vis paa, at du ret

give Dem Fornøielse, skal jeg ogsaa see, om jeg ikke kan finde paa noget, der ret skal fornøie dig. Hvad det vil blive, faaer du ikke at vide, baade for det du skal længes desmere derefter, og for det, det skal fornøie dig dobbelt, naar det er noget, du ikke venter. Din Fader hilser dig kiærligst, vi bede dig begge helse din lille Malle og den forstandige Wilhelm inderlig fra os.

Din Moder
Henriette.

Eulalia Meinau til Henriette Wintersee.

Meinau Aug. 1805.

Skiøndt jeg ikke har Leilighed saa udførlig, jeg ønskede, og som jeg ønskede, at besvare dit kiære vennehulde Brev, maa jeg dog skrive nogle faa Linier for at sende dig indlagte Brev fra din Broder. Her er kommet en gammel Bekiændt og Vaabenbroder af ham, en Hr. de Bernay, forhenværende Adjudant hos Baron Bezenval, og som kun ved en synderlig Lykke undgik at blive hæftet tillige med ham paa hans Flugt til Schweitz; han havde nogle Linier fra din Broder til min Mand, og tillige indlagte Brev til dig, som din Broder udentvivl formodede hos os end-

nu. Den arme ædle Horst! man kan see, at disse Begivenheder have gaaet ham skrækkelig nær. De har ogsaa giort et saare ufordeelagtigt Indtryk paa Meinau, og især siden de Bernays Komme. Han kan saa lidet tilgive denne, fordi han i Farens og Nødens Tid har forladt sin Konge og sin Fane, at han er færdig til at giøre sig selv en Brøde af, at han for saa mange Aar siden gik ud af fransk Tieneste, ligesom han dengang kunde have forudseet, hvad der skeer nu. Ogsaa er jeg fuldkommen overbeviist om, at, var ikke hans Kiærlighed for hans Børn, og hans høimodige Godhed for mig, han ligetvertimod Strømmen, iilte ufortsvet til Frankrig, at tage Tieneste igien, om det saa kun var for at dele Farer og Ubehageligheder ved sin Horsts Side.

Uagtet vi lidt silde have bestemt os til at skrive med denne Post, da det først var i Morges de Bernay, — som Meinau med Alt det, han har imod ham, ikke kan affee, jeg troer for at faae desmere Næring for sin Forbittrelse og Nidkiærhed, — tilfældigviis erindrede sig, at han havde et Brev endnu at afgive her, og da vi saae, det var til dig, naturligviis strax besluttede, at du maatte have det ufortsvet, har jeg ikke vilde ladt din Wilhelm forsømme at skrive dig til, om

om Halsen, og trykte mig til sig, og hendes Taare løb lige saa hede ned af Kinderne paa mig, og saa sagde hun i saadan en forunderlig Tone: "din ædle Moders Aand være over dig!" og jeg blev lige saa forunderlig ved det; og saa vilde Fader faldet hende om Halsen, men saa rakte hun ham mig i det samme, og i det han saa tog mig, og kyssede mig, saa var hun ude af Stuen, og inde paa sit Værelse, og vi saae hende ikke hele Dagen siden, førend om Aftenen; og nye Fader, han var heller slet ikke i god Stand, og han tog sin Flint, og gik ud med, og skiød Rovfugle; og det var første Gang — sagde Wilhelm — at han havde skudt nogen Ting i al den Tid, han havde været her; og han skiød en stor stor Ørn, der kom saa stolt flyvende lige over Hovedet paa os, og da den faldt ned imellem Træerne, saa knagede og bragede det i Grenene, saa stor var den. Men saa om Aftenen saa var alting godt igien, og saa snakkede de saameget om dig og om Fader, og om Onkel, og saa drak de alle trees Skaal, og vi Børn fik Lov at drikke den med. Og siden har nye Moder været i ganske god Stand, uden for et Par Dage siden, saa kom her en fremmed Officeer, og han havde Brev fra Onkel, og havde saa meget at fortælle, om saadanne nogle slemme Mennesker, som

Onkel skal være imellem; og naar han saa er her, saa er nye Fader saa vred, og saa er nye Moder bedrøvet; og jeg veed ikke; men vi Børn kan heller ikke lide ham, uagtet vi høre alle Folk sige det skal være saadan en smuk Mand, og han har saadan en deilig Mundering, langt langt smukkere end Onkels, og med saameget Guld paa; og, men vi har lagt Mærke til, at, naar han taler til Moder her, eller bare seer til hende, saa bliver hun altid saa underlig tilmode ved det; og det lader heller ikke, som Fader ret kan lide ham, i det mindste trættes de næsten alle Tider om Paris, og om Onkel, og jeg veed ikke Alt, men med alt det, saa kommer han her dog næsten hver Dag; og saa er her ikke nær saa rart, som da vi vare allene.

Og men det er nok bedst, at jeg skynder mig at slutte, for jeg seer, Frants staaer nede i Gaarden, og er færdig at gaae til Baaden; og Mälle og store Wilhelm venter ogsaa paa mig; og jeg skal helse baade Fader og Dig saameget fra dem begge to og fra

Din

Wilhelm.

Andet Indlæg

Carl von Horst til Henriette Winterfee.

Da min gamle Vaabenbroder, Hr. von Bernay, Adiudant hos Baron Bezenwall, tillige med sin General reiser til Coſnitz, og jeg altsaa ved denne Leilighed kan haabe at faae et Brev sikkert i dine Hænder, hvilket er mere Sikkerhed, end man med Posten i disse store og herlige Dage tør vente sig, griber jeg denne Leilighed til at lade dig vide, at jeg til min store Forundring — og nær havde jeg sagt — Fortrydelse, lever endnu; at jeg jeg har med Sabelen i Haanden maattet see paa, at tre af mine Kammerater bleve dræbte ved min Side, uden at jeg enten torde forsvare mig mod en lige Skiæbne, eller hævne dem; at vort Regiment har maattet rømme Paris af Frygt for en sammenløbet Almue uden Vaaben, uden Anførsel, uden Mod, og uden Sammenhold; at vi ligeledes maatte forlade Versailles, fordi de Mennesker, der havde udsat os for alle disse Fornærmelser og Forhaanelser, hellere vilde bruge os til at betrygge deres egen Flugt, end lade os blive paa vor Post, at forsvare Kongens Person og Trone, som de have ladet være i Oprørernes Hænder; at vi, hvor vi paa vor Retirade kom frem,

have seet os hujede ad, spøttede ad, kastede med Dynd og Gadeskarn, og det undertiden af Pøbelopløb, som en god Underofficeer med en Hesselkiep vilde være nok til at jage fra hinanden, hvis vi ikke havde den allerbestemteste Befaling at taale Alt, hvad os blev budet; o Henriette! mere end eengang har jeg erindret mig den gamle Officeer, der, da han havde modtaget en Fornærmelse, han hverken kunde hævne eller taale, vendte den Pistol med sig selv, som han ikke havde maattet bruge til sit Forsvar. Af Lidenskab har jeg valgt Krigsstanden, fordi den altid forekom mig at være Ærens Stand, men her i dette Øieblik, givet af et qvindagtigt og elendigt Hof til Priis for en fræk Pøbels Mishandlinger, er det Vanærens. Endnu kan jeg ikke lade dig vide, hvor du kan skrive mig til, thi endnu troer jeg ikke, man er blevet enig med sig selv om det Sted, hvor det vil blive os tilladt i Fred at skiule vor Skam; men om jeg og kunde mælde, hvor du skulde skrive, vil det endnu være et stort Spørgsmaal, naar du kan gjøre det, da et Brev fra Tydskland, maaskee ovenikiøbet forseglet med et Vaaben, og skrevet til Oberstlieutnanten ved Regimentet, Royal Allemand, udentvivl snarere vilde komme Comitté des Recherches i Versailles, end sin rette Eier

tilhænde; i det mindste vist blive læst af de Herr. Mirabeau, Boidel & Comp. førend af mig.

Du kan ikke forestille dig, gode Henriette, hvilket forunderlige Indtryk midt under disse vederstyggelige Optrin dine Beskrivelser af Eders Levnet paa Meinaus lykkelige Ø har giort paa mig. Ofte har jeg midt under de værste Fornærmelser og Farer qvæget mig ved at drømme mig hos Eder, ved at vide Eder, alle Eder, som ere mig kiærere, end jeg selv, i Sikkerhed for alt det, der truer, og rammer mig. Inderlig har det glædet mig, at vor brave Meinau ikke har iværksat den Plan, der mere end eengang er gaaet om i hans Hoved, at mælde sig her til Tieneste igien. For alt, hvad dig kiært er, Henriette! see at hindre ham deri, at holde ham ved hans Eulalia. O! det er en synderlig, en sørgelig Ting i Verden, at, da der dog er saa faa Mennesker, som Omstændighederne tillade at være lykkelige, selv af disse Faa de fleste endda skal have indvortes Hindringer, der udelukker dem fra den Lykke, der syntes at frembyde sig for dem. Ja gode Henriette! bliv ved at giøre Alt, hvad dig er muligt for at forene disse tvende herlige Mennesker med hinanden, for at udfylde den Afgrund, deres

egen overspændte Phantasie har skabt imellem dem; de kan være lykkelige! lad dem blive det!

Herr von Bernay haster, og vil bort. Jeg maa altsaa slutte; hels din retskafne Mand, og din Wilhelm! Henriette! lad ham blive i Verden, hvad han vil, kun ikke Krigsmand, at han ikke skal prøve den dobbelte Forbandelse at misbruges af Uslinge, og mishandles af Rasende. Meinau skriver jeg selv til. Sandelig! sandelig! dersom han over de Scener, jeg oplever, ikke taber Lysten til at vende tilbage i fransk Krigstieneste, kiænder jeg ingen ulægeligere Daare end ham. Lev vel min Henriette! og tænk undertiden med Deeltagelse paa din arme Broder

Carl von Horst.

Henriette Wintersee til Eulalia Meinau.

Wintersee September 1805.

Vi ere med eet — kiæreste Eulalia! fra den eensomste Stilhed kastede ind i den meest larmende Hvirvel. Det udenlandske Frankrig — som du sagtens har hørt, de gierne lade sig kalde — har, som du sikkerlig veed, fæstet sit Sæde ikke langt fra os; og da min Mand i vor lille Stat er en af de anseeligste Personer, er han da blevet sat i

Fornødenhed, ligesom de øvrige af hans lige, at gisre les honneurs du pays, saa meget mere, som adskillige af dem ufortsvet indtroducerede sig hos os, paa Grund af, at jeg havde en Broder i den Tieneste, de var løbet fra. Fra den Tid af ere vi næsten ingen Dag fri for indbudne og ubudne Giæster, der gisre os den Ære at lade dem tractere hos os, trække paa Skuldrene ad Alting, eller vel endog rose det med en Forundrig, som er endnu uhøfligere end deres Dadel, og kort sagt ere ulidelig grove mod den allerumaadeligste Levemaade af Verden. Læg nu hertil deres væmmelige og ærgerlige Pralerier, hvorledes de, der løb deres Vei, inden de ret vidste, hvad Fare, der var paa Færde, nu true med at komme tilbage til trods for den hele opbragte og væbnede Nation, og jage det Pak fra hinanden med deres Ridepidske; jeg maa ogsaa tilstaae, at det forargede mig forleden saameget, at jeg ikke kunde vogte mig for at spørge en af disse Pralere, om de da ikke havde Ridepidskene med paa Versailles, siden de var flygtede saa hurtig derfra. Ogsaa har jeg Føie til at troe, at vort Bord og Kielder og øvrige Bevertning — saa tydsk det endog er — har giort større Lykke hos disse Herrer, end min ringe Person, hvorvel jeg i Begyndelsen

ikke var uden Haab, da jeg med mine egne Øren hørte følgende Lovtale over mig, fra to af de Herrer, der i alle Henseender førte det store Ord. Mais Vicomte! sagde den ene: Notre hotesse est pourtant assez jolie!" "Oui! svarte den Anden, i det han lod sine Øine med fornem Kiænderhast løbe over mig: pour une Allemande!" Elle a meme assez d'esprit!" blev min Lovtaler ved! oui! svarte den anden strængere Censor: mais toujours pour une allemande! Og at du ikke skal troe, det var ene min qvindelige Forfængelighed, der var saa lydhør, maa jeg dog tilføie, at Altessen, som just stod og converserede mig, hørte det ligesaa godt, som jeg, saa han endog afbrød Samtalen med mig, for at vende sig til dem, og sige: Ah Messieurs! il faut que vous soyez bien patriotes! hvormed han naturligviis troede at sige mig en lige saa fiin Complement, som dem en Jrettesættelse.

Det eneste, der gior mig deres Omgang nogenlunde taalelig, er det Gode, de alle eenstemmig, fra Prindserne af, indtil de ringeste Officerer, vide at sige mig om min Broder, baade fra Kiækhedens og Klogskabens Side. Alle ere de eenige om, at, ifald han havde havt den øverste Commando over Regimentet Royal Allemand, var det

hverken kommet saavidt, eller gaaet saa galt; ligesom de ogsaa alle ere enige i, at indrømme ham, at det er hans bestemte og sindige Forhold, de have at takke, at ikke blot de, men og Regimentet, der dækkede dem, kom med Liv og Helsen igiennem den opbragte Almue. Uden nogensinde engang at true, end sige at forgribe sig paa nogen, vidste han, i al den Tid Regimentet stod under hans Commando, bestandig at lade det holde sig i Respect; vidste til rette Tid at see og ikke see; med Forbittrelse, og Fortvivlelse i Hiertet, at bevare en rolig og modig Mine, ligelangt fra at yttre mindste Mistro til Almuen, eller Mistillid til Sine. Kort sagt! jeg kan ikke sige dig, hvor enige de alle ere i, at rose ham, saa at endog een uden Betænkning udlod sig forleden Dag, at det eneste fornuftige, Hoffet havde giort, siden Urolighederne begyndte, var, at de havde ladt ham beholde Interimscommandoen over Regimentet i de urolige Tider; hvilket en Anden endnu forstærkede ved at tilføie: at det var saa fornuftig giort, at det nødvendig maatte være skeet af Vanvare; thi det er det mærkeligste, at det er ikke muligt, at man mellem de saakaldte Enragés kan tale haanligere og bittrere om Kongen, og Alt,

hvad der er om ham — Dronningen i al Fald undtaget — end disse ivrige Lojalister gjøre.

Hvad der forresten endnu gjør mig disse Mennesker mere fatale, er den selvfornedrende Maade, hvorpaa Omegnens Damer, unge og gamle, saa at sige, trænge dem deres — ikke sielden temmelig plumpe — Hyldning imøde, og ligesom beile til den. Jeg forsikrer dig, Eulalia! jeg har mere end eengang været saa skamfuld paa deres Vegne, at jeg har ikke vidst, hvor jeg vilde hen, og jeg undrer mig slet ikke over, at disse Herrer have fattet det Begreb om vort Kiøn, som de temmelig lydelig vedkiende dem.

Min Mand, som, jeg havde haabet, dog skulde havt noget Moerskab af dem, og i det mindste faaet sit Aftenparti, er allerede hiertelig keed af dem, saameget mere, som de i ingen Maade ere Spillere efter hans Sind; da høit Lykkespil er det eneste, der har Interesse for dem, og da man vil endog vide, at der er de iblandt dem, der paa adskillige Maader vide at rette Lykken.

Min Kammerpige — vor Birkedommers lille vakkre Datter, som du nok husker — kommer at erindre mig om at klæde mig, da jeg i Dag igien skal i Sværmen. Jeg slutter altsaa, og beder dig

helse din Mand, dine Børn, og Wilhelm, som jeg i Dag ikke faaer Stunder at skrive til,

fra Din

Henriette.

E. Skr. Det er sandt, du er jo ogsaa plaget af Emigranter. Hvad er det for en Mr. de Bernay, I ere hiemsøgte af? Her rose de ham meget, men efter Wilhelms Brev skulde jeg snart troe, han ikke saa synderlig havde den Lykke at staae dig an. Stakkels Eulalia! kan du i din Retraite ikke engang undgaae denne Landeplage, hvad vil da vi andre klage, som ligge paa Landeveiene! Levvel!

Eulalia til Henriette!

Meinaussen Nov. 1789.

Nei, Henriette, jeg kan ikke, jeg kan ikke være utaknemmelig mod din overbærende Godhed! mod din inderlige Kiærlighed for mig; jeg kan ikke lade dit deeltagende Spørgsmaal være ubesvaret, skiøndt jeg tilfulde føler, med hvormeget af den ædelmodige skaansomme Finhed, der er dig saa egen, du har — ligesom tilfældig — henkastet det i din Efterskrift, at jeg ikke skulde mærke, at

du selv kiændte Vigtigheden deraf. Jeg har kiæmpet, kiæmpet længe; o der er Ting, som det er usigelig martrende at sige, endog til dig; jeg har endog — jeg vil tilstaae dig det reent ud — jeg har endog havt isinde, at skrive dig til uden at besvare dette Spørgsmaal, og lade, som jeg havde overseet det; men hvergang jeg i denne Hensigt har vildet tage Pennen, har mit Hierte oprørt sig mod denne uskiønsomme Uredelighed, jeg har kastet den med Harme, og det har varet Uger, inden jeg har havt Hierte til atter at tænke paa at besvare dit Brev og dit Spørgsmaal. Og see! nu endelig, da jeg ikke længer kan overtale mig til at lade dit Brev ubesvaret; nu, da jeg saa fast har besluttet, at lade din Deeltagelse vederfares sin Ret, nu da jeg er bestemt til at udøse mit Hiertes dybeste, smerteligste Følelser for dig, see Henriette! da maa jeg tilstaae mig selv, at al denne lange Indledning, al denne Undskyldning vel i Grunden kun er en Udflugt, for saa seent som muligt, at komme til, hvad jeg saa hiertelig ømmer mig ved. Nu saa vil jeg da bryde overtvert, og svare dig om denne Du Bernay. O! hvor kiært er det mig, at det nu staaer der, dette forhadte Navn, og at jeg ikke længer kan undvige, ikke længer træde tilbage.

Jeg veed ikke, gode Henriette! hvad din Wilhelm kan have skrevet dig om dette Menneske; jeg har sendt dig Barnets Brev, som jeg fik det, uden at kaste et Øie deri, da jeg ansaae det for aldeles utilgiveligt i mindste Maade at vilde trænge sig ind mellem Moder og Søn; men naar allerede han kan skiønne, at dette Menneske er mig til Besvær, at dette Besøg martrer mig, o! hvor tydelig, hvor umiskiændelig, maa jeg da ikke røbe mig; hvad maa da ikke Meinau opdage, og tænke og føle! o kiære Grevinde! aldrig har jeg saa inderlig og smertelig ønsket mig tilbage i min Eensomhed paa Deres Wintersee; aldrig har jeg saa bitterlig angret, at jeg behandlede mit Hierte, som et sygt Barn, at jeg for endnu eengang i Livet at nyde Gienskinnet af en Lykke, som jeg havde forskudt og forbrudt, tiltryglede mig den ulykkelige Samtale, o! som paa ny bandt den alt for ædelmodige Meinau til sit Livs Marter og Skiændsel! Ja! det er jeg, Grevinde! det er jeg. Forgiæves vil hans sværmeriske Ædelmodighed, forgiæves vil Deres himmelske Medlidenhed tilhylle mig min Tilstand; forgiæves har De vidst saaledes at neddysse mig, at jeg beruset ved Deres tryllende Godhed endog har forglemt mig selv nok til at modtage, til at giengielde det søsterlige

du af Deres Læber og Haand! at jeg endog i dette Brev har formastet mig til, at bruge det; o nei! nei! jeg er vaagnet, skrækkeligen vaagnet af denne søde Drøm! jeg Henriettes Søster, det reneste, huldeste, ædleste qvindelige Væsens Søster! o nei! nei! da jeg faldt, sønderrevet alle Baand mellem mig og Dem, der staaer i Deres hulde himmelske Reenhed; mellem Himmelens Engle og hine ulykkelige Faldne er intet Broderskab mere. Nei! naadige Grevinde! nei! aldrig mere skal jeg begaae denne Formastelse; o! nu føler jeg igien alt for vel, hvo og hvad jeg er! føler det svælgende uudfyldelige Dyb, der er befæstet imellem os, og seer ikke mere, som De fordum vilde trøste mig med, Fristeren, Anklageren i min Indbildning; nei! han staaer personlig ved min Side, jeg seer ham Ansigt til Ansigt, jeg taler med ham, eller i det mindste hører ham tale; og alle de, der omgive os, see, og høre ham tale, saavelsom jeg.

Dog — hvad seer jeg; er ikke selv disse Anklager, disse Bekiændelser Udflugter for at vinde Tid? fy Eulalia! anstaaer Stolthed dig! drag Sløret fra din alt for ædelmodige Velgiørerindes Øine; lær hende, med hvad Øine Verden betragter dig, og betragter dig med rette; vaer hende ad, at hun ikke længer skal tage det Billede, hun

efter sin egen skiønne Lignelse har skabt, for at være dig. Ud — ud med Sproget.

Jeg veed ikke mere, hvad jeg i mit forrige Brev kan have skrevet om en Officeer i fransk Tieneste ved Navn du Bernay, som kom her til Meinau med et Brev fra Deres Broder, under hvis Bedækning han den 14de Julii var flygtet fra Versailles. Muligt er det, at jeg aldeles ikke har nævnet ham; thi fra hans første Indtrædelse af har en vis lønlig Modbydelighed ligesom advaret mig for ham. Ikke som om han jo udentvivl var, hvad man kalder en meget smuk Mand; i det ringeste bebuder hans hele Væsen og Adfærd saa umiskiændelig denne Fordring, at jeg i det mindste aldrig vilde kunde overtale mig til, at hæfte mine Øine saa meget paa ham, som der behøvedes til at undersøge, om den ogsaa var grundet; ikke heller, som om han ikke ogsaa var, hvad man kalder en meget galant Mand; men hans Galanterie er af det Slags, der maa opbringe ethvert Fruentimmer, som er saa lykkeligt, at kunde føle sit og sit Kiøns Værd, og der maa lade den, der er, som jeg, saa ulykkelig ikke at kunde dette, dybt, uendelig dybt, føle sin Fornedrelse. Han har et Blikkast, o! naar det falder paa mig, er det, som jeg stod for Dommens Engel, og den hele Række

af mine Overtrædelser stod med Lueskrift paa min Pande. Mere end eengang, naar dette frække, fauniske Die saarede mig, vilde den Tanke høve sig hos mig: hvormed har du givet dette Menneske Anledning til at behandle dig saaledes? vilde mit Die opløfte sig mod ham, med al den Stolthed, en saadan Frækhed fortiener; men ak! ogsaa det Blik, der kuer den frække Vellystling, er Gienskinnet af en skiøn reen Siæl, en Siæl, der er sig ingen Brøde bevidst, o! hvor skulde jeg mere finde det? veed jeg ikke selv, hvad jeg er? Der har da altsaa intet andet været at giøre for mig, end at undvige det, at gaae af Veien for ham, en Ting, der var mig saameget mere vanskelig, som Meinau, der har tient i Regiment med ham, og der i den skrækkelige Nat, da de svømmende Batterier ødelagdes for Gibraltar, har lært at kiende ham som en Mand af Mod og — hvad man altfor eensidig kalder — Ære, har megen Godhed for ham, og desuden finder en særdeles Interesse i at høre hans Fortællinger om de seneste Tildragelser i Frankrig. Jeg afbrydes....

Efter Midnat.

O! den bedrog mig ikke, den ængstlige Ahnelse, der i det ovenstaaende førte min Haand,

der bestemte mig til at fraſige mig dette søsterlige Du, o! som for faa Uger siden skiænkede mig mit Livs frydfuldeste Øieblik; den bedrog mig ikke, den frygtelige Ahnelse, der forudsagde mig, at dette Menneske, denne Du Bernay vilde lade mig føle, dybt og skrækkelig føle, hvad De og den ædle Meinau saa høimodigen kappedes om at bringe mig til at glemme, hvad jeg var.

Jeg kan ikke selv forklare mig, hvad det var i Du Bernays Væsen i Gaar, der endnu mere end sædvanlig ængstede mig; nok han var mig skrækkeligere, modbydeligere, end nogensinde. Ved Thebordet blev han, da det var mod Skumringen, nogen Lysning vaer paa Søen, eller paa den anden Side af Søen, der særdeles syntes at sysselsætte hans Opmærksomhed, og vi gik da op paa den Sal, hvor Kikkerten staaer, for at overbevise ham og os om, at det kun var af de paa denne Aarstid ikke ualmindelige Fiskerblus. Tilfældig — thi med hans følgende Forehavende synes dette dog ikke at have hængt sammen, men snarere at have været en Følge af alle de Mordbrands og Grusomheds Historier, han i Anledning af hine Skimt efter sine sidste Breve fra Frankrig havde fortalt — kom han, medens han stod ved Kikkerten, til at nynne paa deres Partisang;

O Richard! min Monark! al Verden dig forlader! Meinau, hvis hele Hu paa senere Tid er henvendt til Frankrig, og som ved hvert Brev han faaer fra Deres Broder, ved hver Afbildning, denne hans ædle Ven giver ham, af Alt, hvad han der maa lide og taale, inderligere brænder efter at være ved hans Side, hørte ikke saasnart de første Toner deraf, før det var, som den fandt sin Gienklang i hans Siæl, han istemte den med en Høitidelighed, en Styrke, en Ild, som om han i dette Øieblik havde staaet for den forladte Konges Ansigt, og aflagt ham herved sin Eed, umiddelbar derfra at gaae hen i Døden til hans Frelse. Aldrig har jeg i mine Dage hørt Noget, der saaledes har trængt til mit Inderste; selv Du Bernay taug, som om han ikke følte sig værdig at synge den med; og Børnene, der ellers saa gierne høre Meinau synge, klyngede dem tæt op omkring mig, og omslyngede sig med mine Arme, som om de ængstlige søgte en Tilflugt. Da Sangen var tilende, herskede der en almindelig Taushed; Du Bernay stod som forstenet i sit Vindue, Meinau gik med store Skridt op og ned af Gulvet, Børnene trykte dem stedse tættere og tættere ind til mig; jeg havde ikke Styrke til at rive mig fra dem, at gaae efter min Sædvane ned, og ordne

Aftens Bordet; det var, som jeg frygtede, jeg ikke mere skulde faae Meinau at see, hvis jeg lod ham komme mig af Syne.

Endelig kom Frants at kalde os til Bords, og da Børnene ikke vilde slippe mig, undgik jeg at modtage Hr. Du Bernays Arm, som han kom at tilbyde mig, og som maaskee var det, han havde faaet os op paa Salen for. Ved Bordet vedvarede den forrige Stemning; hvad der arbeidede i Meinaus Siæl, saae jeg alt for tydelig af de betænksomme — næsten kunde jeg sige — medynksfulde Hiekast, han ofte hæftede paa sine Børn og paa mig. Ja naadige Grevinde! mere end engang, naar Du Bernays lidenskabelige Fortællinger om alle de Formastelser og Fornærmelser, Kongen, og hans troe Mænd i nærværende Øieblik ere udsatte for, sætte Meinau i lys Lue, naar han allerivrigst hænger ved hans Læbe, har jeg saaledes seet hans Øine rive sig bort, og hæfte sig paa Mally, paa Wilhelm, og paa mig — som om han søgte en Modvægt mod det, der overvældede hans Siæl.

Endnu talte — de faa intetsigende Ord, som selve Maaltidet medfører — Ingen; selv den ellers saa uudtømmelige Du Bernay var usædvanlig stille og taus; indtil Meinau med eet fyldte

sit Glas, tog det, reiste sig, og sagde: Horst! o! at De havde seet ham i dette Øieblik! aldrig har jeg seet noget mandig skiønnere, ædlere, høitideligere i mine Dage! thi ikke var det den huldе og høimodige Grevinde Wintersees værdige Broder, ikke eengang Meinaus i mere end tyve Aar prøvede og trofaste Ven, nei! det var den Kriger, der i Farens og Nødens Time ikke havde forladt eller forsaget sin Konge, den Kriger, der af selve Forhaanelse og Vanære vidste at vinde sig Ære, hvis Sundhed Meinau udbragde. Jeg kan ikke beskrive det; o men alt dette, men den inderlige Længsel efter at være ved denne ædle Kriegers Side, vise sig værdig til Navnet af hans Fostbroder, alt dette laae saa umiskiændelig, saa stort, og saa reent, deri, at vi andre, som electriserede ved hans Ild, ikke kunde undlade at reise os og gientage Skaalen.

Det blev mig nu saa tydeligt, hvormeget det Forehavende at følge denne Pligtens og Ærens Stemme, der saa lydelig talte i hans Siæl, at den endog fandt sin Gienlyd i vore, stedse tog til i Styrke og Varme; og jeg tilstaaer det, jo stadigere jeg hæftede mine Tanker derpaa, jo mindre fandt jeg derimod at indvende. — Dog nei! nei! lad mig ikke forvexle, hvad jeg nu, i dette skræk-

kelige Øieblik erkiender og føler, med det, mit Hierte dengang endnu daarede sig med. Nei! saa stærk, saa stærk ved Ulykke var jeg dengang endnu ikke. Min Siæl og mit Øie hæftede sig ved hans Børn; dem, sagde jeg til mig selv, dem kan, vil, maa han ikke forlade, ak! og jeg stræbte at glemme, at han da ogsaa maatte blive hos sit Vanheld, sin Skiændsel, hos mig!

Dog — det varte ikke længe, før jeg vaktes, græsseligen vaktes af denne Dvale. Ved Slutningen af Maaltidet havde Du Bernay ved at tale meget og til megen Berømmelse om Deres ædle Broder, ikke blot fra de sidste Scener, men og i Henseende til hans hele Forhold mod sine Underhavende fra den øverste til den nederste, hvorom han vidste mange interessante Anecdoter, og til disses Hengivenhed for ham, hvorpaa han i hine critiske Øieblik havde seet saa mangfoldige Prøver, vidst at give den hele Stemning uden Tvivl den eneste blidere Vending, den var istand til at modtage. Jeg veed ikke, om jeg maaskee har hørt paa ham med mere end sædvanlig Opmærksomhed; thi saameget vover jeg dog endnu at tiltroe mig, at der i mit øvrige Fremfærd intet har været, der kunde give ham mindste Foie dertil; eller staaer maaskee paa den Faldnes Pande

Lastens uudslettelige Cainsmærke, men kun synligt for dem, der selv bærer det samme; nok, at da vi stod fra Bordet, kom han hen til mig, som for at bede mig God Nat, da jeg vilde gaae op med Børnene; men i det samme dristede han sig at stikke mig et Brev i Haanden. Overrasket gav jeg et Skrig, og foer med Afsky tilbage; han, som til Lykke ikke havde sluppet Brevet af Haanden, og som sikkerlig ikke er uvant til slige Foretagender, skiulte det uden at lade sig forbløffe inden i sin Haand, og derpaa i sin Barm, og det lod, som Meinau ikke blev det vaer. O! ædle Grevinde! men har jeg Føie til at stole derpaa? og hvis han nu spørger mig? skal jeg da sige Usandhed, vitterlig Usandhed for ham? og kan jeg det? og bør jeg det? — og derhuden! hvad bebuder mig ikke denne ublu Dristighed! naar jeg tier, naar hans Forhold i vort Huus bliver uforandret, maa jeg da ikke formode, at han vil endnu dristigere fortsætte Forsøg, som, han vil troe, mere ved Tilfælde eller Vanvare, end ved Forsæt at være mislykkede. O ædle Grevinde! o! at jeg eet Øieblik, kun eet Øieblik kunde see Dem; ikke for at søge Raad, Tilflugt, Hielp hos Dem; men kun at Deres veldædige godhedsfulde Øiekast kunde sige mig: nei! Eulalia! det har du dog

ikke fortient; du er faldet, og fra et saadant Fald reiser man sig ikke mere; men saa dybt er du dog ikke sunket, at en Du Bernay er berettiget til. ... O ynk mig, ynk mig, jeg er det elendigste af alle skabte Væsner, elendig som den lastefulde, der allerede her paa Jorden møder sin Straf. Sneſe Gange har jeg været fristet til, at kaste disse Linier paa Ilden, ikke at vanhellige Deres Øine dermed; men ak! De er jo den sidste paa Jorden, jeg tør klage min Nød; aldrig! aldrig vil jeg mere kunde oplyſte mit Øie paa Meinau.

Efterskrift næste Morgen.

O Gud! hvad er dette? jeg bryder dette Brev, som jeg i Nat havde sluttet og forseglet, at det kunde ligge færdigt til Frants, som i Dag tidlig skulde til Costnitz, for at melde Dem, at Meinau i Dagbrækningen er seilet bort med Du Bernay, som havde altid sin egen Baad og sine Folk herovre med at bringe sig tilbage. Han havde, fortæller Frants mig, hele Natten været beskieftiget paa sit Kammer, og som Du Bernay i Følge en Befaling, han alt havde givet i Gaar Aftes, vilde i Morges gaae ned til Baaden, kom Meinau til ham, og udbad sig meget forbindtlig en

Plads deri, som den anden ligesaa venskabelig bevilgede ham; derpaa skyede Meinau Frants et lidet Brev til Horst, som han viiste mig, at bringe i Dag paa Posten, bad ham helse mig og de Smaa, og gik Arm i Arm med Du Bernay til Baaden; der gaaer et Sagn, at Baaden efter at være lagt her fra Land, ikke gik ad Costnitz, men holdt meget mere østlig, hen ad den schweitserske Grændse; forunderligt synes det ogsaa, at han skulde give Frants et Brev til Costnitz, naar han selv tog did. Frants har udladt sig med, at det kom ham for, som han under sin Reisekappe havde Uniform, i det mindste Sabel paa; forresten havde han intet med, uden en høist ubetydelig Vadsæk, som han holdt under Armen. O Gud! hvad er dog dette? og at han ikke skriftlig eller mundtlig har efterladt os et Ord uden denne Helsen! Jeg har været paa hans Kammer! muligt, tænkte jeg, der kunde ligge en Sæddel fra ham; men Intet, intet! end ikke det allermindste Tegn til en forehavende lang Fraværelse; selv hans Pult staaer aaben, med nedslaaet Klap, Alting staaer og ligger der, som i et Værelse, hvis Beboer hvert Øieblik maa ventes igien! ak! og dog siger mit Hierte mig, han kommer aldrig tilbage! O saa var det Spaadom, det Ord, hvormed

jeg sluttede i Nat mit Brev, saa vil jeg da aldrig mere kunde opløfte mine Øine paa ham, den ædelste, den høimodigste, den første blandt Dødelige! han er gaaet, og hvorhen, og hvorfor! hvorfor? — og hvad vil jeg svare hans arme Børn, naar de nu vaagne og spørge om Fader! Frants haster! jeg maa slutte, o! jeg haster selv, thi maaskee Frants kunde bringe mig nogen Efterretning fra Meinau. Tilfældigviis har Du Bernay i Gaar Aftes i Salsvinduet ladet ligge en dollonsk Tubus, hvorpaa han satte megen Priis; jeg har medgivet Frants den at aflevere den til Du Bernays, om maaskee.... Beed, beed for mig Grevinde! det er et skrækkeligt Øieblik.

Meinau til Horst.

Jeg kommer, Horst! jeg kommer. Alle dine Foreſtillinger, alle dine Formaninger ere forgiæves. Eulalia er ikke, bliver aldrig lykkelig med og hos mig; og saalidet jeg nogensinde kan haabe at være det uden og borte fra hende, kan jeg dog endnu mindre taale at see hende lide eller fornærmes. Horst! jeg har meget, overmaade meget at sige dig, som ikke endnu er modent til at komme i dette Brev. Skulde jeg blive hindret

i at give dig videre Efterretning, saa kun disse to Ord, der vil være dig nok: Aldrig har jeg elsket Eulalia inderligere, end i det Øieblik, jeg river mig fra hende for stedse; ligesom aldrig vore Børn have været mig kjærere, end i det Øieblik, jeg forlader dem for bestandig, for des sikkrere at forvisse dem at beholde deres Moders kjærlige og dannende Haand. Naar du faaer dette Brev, er, haaber jeg, Eulalia og de allerede hos din ædle Søster; til dig, til hende, og hendes retskafne Mand overantvorder Meinau disse sine dyrebareste Helligdomme, som Menneskene ikke vil tillade ham at beholde i egen Varetægt.

Inden mange Dage efter, du har modtaget dette Brev, seer du mig hos dig, dersom ellers ikke uovervindelige Hindringer skulde forbyde mig det. I et Øieblik, da man har saa travelt med at lægge den hvide Cocarde, synes det mig Tid for en Mand af Ære at optage den paa ny. At du foreholder mig de Ubehageligheder, Forfølgelser, og Farer, der i dette Øieblik, mere end nogensinde, hos Eder hænge over Krigerens Stand; virkelig — Horst! — kjændte jeg dig ikke bedre, vidste jeg ikke, hvor fuldt og fast det var dit Alvor, at jeg ikke maatte forlade Eulalia, jeg vilde troe, du agtede at friste og lokke mig. Var

det da for at sove paa Roser, vi gik som Frivillige til Gibraltars Beleiring? eller var det i hiin blodige Odelæggelsens Nat mellem Elliots gloende Kugler og vore brændende Vrag og vore Vaabenbrodres sønderknuste Lig, Lysten til den franske Krigstieneste forgik mig? Dog! dette kunde jo see ud, som jeg enten vilde retfærdiggiøre, eller vel endog rose mig for dig, og som ingen af Delene er min Hensigt; ogsaa tilstaaer jeg villig, at jeg, ved Siden af min inderlige Indignation over den feige og skammelige Maade, hvorpaa i nærværende Øieblik saa mange forsage deres Konge og deres Eed, er mig rigtig nok endnu en anden Bevæggrund bevidst i den Attraa, under udvortes Farer og Kampe at dsve Kampen i mit Inderste, i den Længsel, snart og med Ære at komme der — du mindes det Horst — der, hvor ingen Fordomme herske; der hvor Eulalia evig og uforstyrret kan være min.

Altsaa Horst! jeg kommer — eller skulde jeg ikke komme, skal du dog snart høre fra mig. Lev da vel, og elsk stedse

Din

Meinau.

Eulalia til Grevinde Wintersee.

den 17 Nov. 1789.

Frants er kommet tilbage, og har ingen Efterretning medbragt. De Bernays Folk vidste intet om deres Herre, men troede, at han endnu var ovre hos os. Baaden var heller ikke kommet tilbage. Man har altsaa udentvivl dog havt Ret, at de ere gaarde ad den schweitzerske Grændse. Jeg er i en skrækkelig Forfatning; hvad dette end bebuder, kan det ikke være andet end Ondt. Jeg har taget Pennen for — jeg havde nær sagt — at undflye mig selv; thi jeg veed hverken, hvor jeg vil være, eller hvad jeg vil gjøre. Intet Menneske har jeg, for hvem jeg kan klage min græsselige Qval, end ikke veed jeg, om jeg vover at sende Dem dette Brev, o! men dog vil jeg søge nogen Lettelse i at skrive det, at udgyde mit Hierte deri, om jeg end ikke veed, om jeg vil have Mod at sende det bort. Jeg har prøvet at ville beskiæftige mig med Børnene; men kan jeg taale at see dem for mine Øine, som jeg nu anden Gang har skilt ved deres Fader, og — maaskee for stedse? kan jeg udholde deres kiærlige uskyldige Trohiertighed, hvormed de istæden for utaalmodigen at spørge efter den Fader, de saa inderlig længes ef-

ter, med barnlig Tillid ere visse paa, at han snart maa komme igien, siden han ikke har sagt Moder, han tog bort. O Grevinde! Grevinde! i det Øieblik, da jeg paa Wintersee jamrende laae for Deres Fødder, bekiændte min Brøde, og alle mit Hiertes Saar med eet brød op og blødte paa ny, da forfærdedes De for min Tilstand, De bortvendte deres Øie, for ikke at see, hvor skrækkelig jeg bødte; o! hvis De saae mig i dette Øieblik! alt, hvad jeg tilforn har lidt, var Intet, var Vellyst mod denne Marter; nu da det er ikke blot Meinaus Savn, da det er hans Liv, jeg skiælver for! da jeg maa vente, at til alt det skrækkelige, der hviler paa mig, ogsaa Blod, maaskee Meinaus Blod er kommet, da hvert Øieblik viser min Indbildning ham i en ny skrækkelig Skikkelse; snart faldende i en Tvekamp for sin vanærede uværdige Kone, og forbandende hende med sit sidste Dødsuk; snart, som Overvinder staaende over sin forbums Vens og Vaabenbroders blodige Liig, og lysende hans Blod over mit ene strafværdige Hoved. O! thi der kan ikke være Spørgsmaal, det var til Tvekamp de gik, da Du Bernay ogsaa er borte, og som man seer, saa uforsætlig, uforberedet borte! borte! o hvilket Ord! hvilken grædselig vtid Betydning omfatter det ikke! tit fristes

jeg af min Fortvivlelse til at ønske, hvo der ogsaa var borte! men nei! nei! at blive her, at lide her for mine Overtrædelser, det er min Dom, min Straf, o! — maaskee saa skrækkelig den er, endda min Benaadning! der kommer Nogen! en fremmed Bondekarl! gode Gud! hvad skal jeg erfare! — — — Glæde, kiære Grevinde! Glæde! Meinau lever, Meinau har skrevet mig til; jeg iler at sende Dem hans Brev, begge hans Breve; jeg kan — jeg kan i dette Øieblik ikke skrive Dem mere; de stridigste Følelser sønderrive mit Bryst; o de stakkels Børn, der skulle savne deres Fader! jeg sender strax Frants over til Cosnitz, at faae dette Brev bort ufortøvet, det koste, hvad det vil; om faa Dage er jeg hos Dem! De vil selv see, jeg har sendt min dyrebareste Skat, Meinaus Breve forud. Jeg iler at pakke Alt ind, og giøre os reisefærdige! o! gode, himmelske Grevinde! saa er det dog Dem, der skal unde mig det Sted, hvor jeg skal græde, og det Sted, hvor jeg skal døe; o! gid snart! snart! det var det bedste, der kunde ønskes

Deres arme

Eulalia.

Indlagt!

Kiæreste Kone!

Alt længe maa du og vore Børn have mærket, at mit Hu stod igien til det Land, hvis Tieneste jeg har helliget min Ungdom, den Konge, jeg har svoret en Troskab, han i Omstændigheder som nærværende har mere end nogensinde Krav paa. Det har været mig tungt at rive mig fra Eder, men Pligtens og Ærens Stemme kaldte, og jeg maatte. Ogsaa vidste jeg jo, hvor vel vore Børn vare, naar De vare hos dig, ømme, ædle, fortreflige Kone og Moder! at jeg under disse Omstændigheder ikke kunde tage Eder med, og at det er høist uvist, om I nogensinde kan komme bag efter, eller naar jeg kan komme tilbage til Eder, vil Du letteligen selv indsee. Da det midlertid ikke vilde være Eder tienligt at være især i en Tidspunkt som denne uden Forsvar og Værge, ønsker jeg, at I alle jo før jo heller reise til vore ædle Venner paa Wintersee; jeg har skrevet dem til for at forberede Eders Komme; og I vide selv, hvor velkomne I endog uden det vilde være.

Jeg reiser til Horst, hvor jeg venter at finde Brev fra dig, min Eulalia og maaskee et Par

Ord fra vore Smaa. Jeg behøver ikke at bede dig eller dem, at vi flittig maa høre fra hinanden, ligesaalidt som jeg behøver at forsikkre, at I flittigen skulle høre fra mig; vi ville være borte fra hinanden uden at skilles. Formodenlig gaaer jeg meget snart til Paris, da jeg har tilskrevet min gamle Velynder og Ven La Fayette, for at tilmælde ham mit Foretagende, og anmode ham om at faae mig ansat. Frants ledsager Eder til Wintersee, og reiser derpaa tilbage til mit Meinau, der at regiere som Vicekonge, indtil jeg seer, om jeg skal afhænde dette min lidet Elysium eller ikke. Tak imidlertid! min dyrebare Eulalia! tak mine velsignede Smaa, og ogsaa du, din Moders udtrykte Billede, Henriettes eiegode Wilhelm, for hvert glad, hvert lykkeligt Øieblik, I i dette Paradiis skiænkede mig. Skulle vi end maaskee ingensinde samles der mere, o! saa vil dog dets Erindring, som Eders, til mit Livs sidste Time blive mig hellig og dyrebar. Og nu Farvel! dyrebare, evig elskede Kone! Farvel mine kiære, kiære velsignede Børn! forgiæves har jeg vildet undflye det Smertelige af et mundtligt Farvel, forgiæves har jeg sneget mig hemmelig bort fra Eder, for at spare Eder og mig for dette Øieblik; o! at slutte dette Brev, at lægge denne

Pen, det er for mig, som jeg rev mig af Eders Arme. Dog saaledes kan jeg jo snart og tit være hos Eder igien; og aldrig vil, aldrig kan enten mine Tanker eller mit Hierte være fra Eder! Lever alle, alle vel! og elsker indtil Døden, som han elsker Eder

Eders

Meinau.

Andet Indlæg

indlagt i det forrige.

Min Eulalia!

min inderlig elskede Kone!

I det jeg vil sende hosliggende Linier bort, siger mit Hierte mig, at et Brev saaledes skrevet til, eller i det mindste for flere, ikke vilde fuldestgiøre dig; at din Uretfærdighed mod dig selv vilde aldrig tilegne dig din Deel deraf; og der er dog saameget, saa usigelig meget, som mit Hierte, endog frem for vore Børn, sagde, og i dette Skilsmissens Øieblik maatte have sagt dig, for ikke at qvæles deraf. Ja Eulalia! det er med blødende, med sønderrevet Hierte jeg river mig fra dig; aldrig har jeg elsket dig høiere, aldrig har jeg følt

hele dit Væsen, hele din Elskelighed inderligere, dybere, end i det Øieblik, da jeg forlader dig — maaskee for evig! for evig! — hvilket Ord! nei Eulalia! nei! disse faa marterfulde Øieblikke, vi paa denne usle Jord kunne have tilbage, ere ingen Evighed; den kommer først da, naar vi samles, der hvor ingen Fordomme ere, og hvor Intet kan skille os. Ja Eulalia! jeg veed det; det er din Mening om mig, at jeg Intet troer efter dette, fordi jeg mere end eengang har udladt mig med, at vore Pligter, vor hele øvrige Bestemmelse og vort Forhold maatte blive det samme, enten vi havde noget hisset at vente, eller ikke; men nei! Eulalia! vore og især dine Lidelser have længe lært mig at troe som du; aldrig har jeg med dybere Overtydning erkiændt Ufeilbarheden af en anden og bedre Verden, end — jeg vil ikke sige — efter at jeg har erkiændt Unndgiængeligheden af, at frasige mig dig, mit Livs høieste og eneste Lykke i denne; men efter at jeg har erkiændt, at Lidelser, tunge uforskyldte Lidelser her vare ikke blot dine Dyders stadige Lod, men og deres Frugt og Løn; o! Synet af de Dage, du især i de sidste tre Maaneder har levet, vilde ene være nok til at gjøre mig det til den ubedrageligste Vished: der gives en anden

bedre Verden, hvor Dyder har Løn, og uforskyldte Lidelser Erstatning.

Ja Eulalia! jeg kunde ikke udholde længere at see dig lide, og — skal jeg sige den reent ud, den skrækkelige Overbeviisning, der denne sidste Tid igiennem har martret mig! — lide for min Skyld; var ikke dette, sagde ikke Alt mig, at det var bedre for dig, at vi vare adskilte, at, dersom der endnu skal være Roligheb at finde for dig, maa det være langt fra mig, mellem dine Børn, og hos det ømme, skaansomme, fine Qvindevenskabs høieste Ideal, hos din Henriette, sandelig Eulalia! saa inderlig og ivrig min Siæl end brænder efter at holde Frankrigs forladte Konge i hans Nød den Troskabs Eed, jeg i hans Herligheds Dage svoer ham; din og vore Børns Stemme havde været istand til at døve selv dette Pligtens og Ærens Kald i min Siæl; men jeg føler det, jeg føler det; een af Os maa bort, og det skal være mig. Længe, længe har jeg gaaet med dette Forehavende, længe har min Svaghed, har en umandig Kiælenskab, der ikke kunde vænne sig til Tanken om Eders Savn, giort mig vaklende og ubestemt, indtil endelig — Eulalia! mellem os bør og maa ingen Tilbageholdenhed, intet Dølgsmaal have Sted, var det saa endog kun,

fordi dit syge Hierte af alt, hvad der ikke siges dig, veed at skabe sig noget langt smerteligere, marterfuldere, end noget, der kunde nogensinde blevet dig sagt — indtil endelig Menneskene, og deres Fordomme, og deres Lumpenheder nødde mig at bryde overtvert. Forgiæves flygtede jeg med min saa uventet gienfundne Riigdom paa den eensomme Ø; selv der kunde de ikke unde os Fred.

Ja Eulalia! jeg er vis paa, at det ikke er noget Nyt, jeg siger dig, at denne Du Bernays skamløse Forhold imod dig, var det, der omsider giorde det endelige Udslag. Jeg kunde ikke see Eulalia ustraffet fornærmes. Vær midlertid ubekymret, min Eulalia! Alting er til Ende, og vel til Ende; saa følelig end din Fornærmer er revset, er han dog uden al Fare, og angrer, og afbeder sit Forhold mod dig; vi ere forsonede, og, naar vi, som jeg haaber, snart, gienfamles i Paris, kunne vi mødes, som Venner. Midlertid har den Forklaring, jeg i denne Anledning har havt med ham, tilfulde overtydet mig om Nødvendigheden af, at Vi adskiltes, og forlode begge det Fristed, Bagvaskelse og Miskiændelse ikke længer vil unde os.

Drag da hen i Fred, evig elskede Kone! drag hen til dit kiære fredsomme Wintersee, for

der i Venskabs Favn, i barnlig Kiærligheds Arme, mellem de Sysler, der ere din gavnelystne Siæl saa kiære, at nyde den Rolighed, hvoraf du ikke skulde uddraget dig for paa ny at knytte din Skiæbne til hans, der ligesaa uafladelig, som uforsætlig har forgiftet dine Dage; vær atter, hvad jeg fordum der fandt dig at være, Elendigheds Trøsterinde, Armods Lindrerinde, Enfoldigheds Raadgiverinde, Barndommens ømme Veninde; Virksomhed og Veldædighed forskiønne dine Dage, og Bevidstheden om en vel fuldbragt Dag forsøde din Hvile! see dine Børn vore op om dig stemplede med Deres Moders lyse Aand, og skiønne Hierte, som de ere betegnede med hendes huldе Skionhed; mine Ønsker, mine Velsignelser, mit hele Hierte skal daglig omsvæve dig der! ja Eulalia! ikke var det uden Hensigt, at jeg i hosfølgende Brev skrev dig Göthes deilige Ord af hans Stella: vi vil forlades, uden at være adskilte; alt, hvad Cecilia der siger til sin Fernando, alt det siger nu din Meinau til dig. Din Fortrolige vil jeg være; du skal udgyde Glæde og Kummer i min Barm; dine Breve skulle være mit eeneste Liv, og mine skal komme til dig, som et kiært Besøg! ja min Eulalia! ofte ville vi skrive til Hinanden, idelig, uafladelig, stedse tænke

paa hinanden, elske hinanden; o thi jeg veed det, veed det, den Fraſtand uagtet, hvori du ſelv forviſte dig fra mig, veed, hvor inderlig, hvor ubeſkrivelig du elſkede, elſker, og indtil dit ſidſte Øieblik vil elſke mig, ligeſaa inderlig, ligeſaa ubeſkrivelig, ſom jeg til ſidſte Aandedrag elſker, vil, og maa, og ſkal elſke min Eulalia! og nu lev vel! dyrebare, evig elſkede Kone! ikke vil vi opgive Haabet, endnu eengang at gienſamles i denne Verden; men ſkulle det end ikke ſkee, nu ſaa ſees vi igien i en bedre; der herſker ingen Fordomme; der er du evig, evig min, ſom jeg er

evig din

Meinau.

Meinau til Horſt.

Sidſt ſkrev jeg dig første Gang i mit Liv til i Gaader; jeg var nød dertil; jeg ſkynder mig derfor i Dag, inden jeg endnu ſeer dig, at ſende dig Forklaringen....

At jeg længe har gaaet med det Forſæt at gisre Ende paa det qvalfulde Liv, den ædle Eulalia levede — næſten kunde jeg ſige, for mine Fødder — veed du! men for ſvag til at rive mig fra hende, bearede jeg mig ſtedſe med Haabet, at det kunde

og skulde blive bedre, og hver Dag saae jeg mere og mere, hvor det blev værre. Hendes Selvforagt, hendes Sønderknuselse, hendes Selvhad tog daglig til; det svælgende Dyb hun havde befæstet imellem os, udvidede sig daglig, og hvert Skridt, jeg giorde for at nærme mig hende, tiente ikke til andet, end til at udhule Dybet endnu mere. Især var mig dette føleligt fra den Tid af, Du Bernay kom hertil. Du veed, at han, saa brav vi ellers fandt ham mellem Mænd at være, i Henseende til Fruentimmer have antaget det fordærvede Hofs Tone og Tænkemaade, til hvilket han som Baron Besenvals Yndling havde hørt. Det var mig altsaa heller ikke paafaldende i Begyndelsen, at see ham mod Eulalia have samme fine, men derhos frie, og fortrolige Tone, vi altid have seet ham endog ved allerførste Samtale at tillade sig, med hvilket Fruentimmer han saa talte; og da jeg kiændte Eulalia saavel, havde det heller aldrig i mindste Maade faldet mig ind, at lægge videre Mærke dertil, havde jeg ikke seet, dette hans Adfærd ved ethvert af hans Besøg alt mere og mere fortrædige hende, seet hende undvige ham saa meget muligt, og altid i hans Nærværelse være endnu mere uglad og nedbøiet end nogensinde. Saalidet, som det kunde falde mig ind at

være i mindste Maade skinsyg over Eulalia, vil du dog finde det høist naturligt, at jeg nøie vogtede paa Du Bernay, saameget mere, som det var aldeles umuligt for mig, uden at saare Eulalia paa det dybeste, at giøre noget mindste Forsøg paa at faae Oplysning af hende; ligesaalidet kunde jeg, uden at være vis paa at krænke hende, som deri vilde fundet en forskyldt Mistro til sig, giøre Ende paa Du Bernays Besøg, skiøndt jeg ikke vil dølge, at mit Forhold imod ham, og min Maade at yttre mig paa i Ting, hvor vi vare uenige, i Særdeleshed, om hans og Consorters Adfærd i de franske Anliggender, kiændelig maatte lade ham føle, at han ikke var mig saa velkommen, som han i Begyndelsen havde været; ligesom det ogsaa er ikke umuligt, at den Bitterhed, hvormed jeg giorde ham og de øvrige deres Undvigelse fra deres Konge i saa critisk et Øieblik til Brøde, ikke lidet har bidraget til at stadfæste min Overtydning, at det var Pligt for mig at vende tilbage under den hvide Cocarde. Midlertid lod denne kiændelige Forandring i min Stemning aldeles ikke til at anfægte ham, hvilket saameget mere bestyrkede mig i min Overtydning, at det var ikke uden Hensigt, han opholdt sig saalænge paa et Sted,

hvor han i Begyndelsen kun havde talt om, at vilde blive nogle faa Dage. I Overgaars Aftes faldt — jeg veed selv ikke hvorfor — hans hele Væsen og Adfærd mig fra Begyndelsen paa; og saa Eulalia var i en overordenlig Stemning, min Længsel efter at være hos dig, og ude af alle de piinlige Forhold greb mig lidenskabeligere end nogensinde; kort sagt, det var en ubeskrivelig Aften, indtil vi endelig ved Bordet kom til at tale om det eneste, der igien kunde bringe os til at harmonere, om dig. Nu tegnede Alt igien til at stille sig af, da Du Bernay, efter Bordet, i det han tog Eulalias Haand, som for at bede hende Velbekomme, prøvede at stikke et Brev til hende; hun skjød det fra sig med et smerteligt Overraskelses og Afskyes Skrig, og han skjulte det hurtig i sin Barm. Jeg havde fulgt Du Bernay med Øinene, og seet Alt, men jeg lod mig ikke mærke med Noget; om Eulalia troede Freden, skal jeg ikke sige, men yderlig ilde tilmode gik hun op paa sit Værelse, og at Du Bernay formodede Uraad, lader sig slutte deraf, at han, saasnart han kom op paa sit Værelse, lod give Befaling, at Folkene paa hans Baad skulde ved Dagbrækningen holde dem færdige at sætte ham over. Saasnart jeg

blev underrettet herom, var min Plan fattet. Jeg giorde mig reisefærdig, skrev dig det Par Linier til, hvori du selv seer, jeg ikke kunde forklare mig tydeligere, og oppebiede i mit Vindue hans Bortgang. Da jeg saae ham nede i Gaarden, gik jeg efter ham, og udbad mig meget forbindtlig en Plads i hans Baad, da jeg havde faaet Indfald, at tage over til det faste Land; vagtet han nu strax sporede Uraad, lod han sig dog ikke mærke med det ringeste, men gik Arm i Arm ned med mig til Baaden. Da vi havde lagt fra Land, sagde jeg ham kortelig paa fransk, at jeg egentlig giorde denne Tour, fordi jeg ønskede en Samtale med ham; han svarte mig uden at komme ud af sin Fatning: det havde han formodet; og vi bleve enige om, istaden for at gaae til Costnitz, heller at oplægge den schweitserske Kyst, som bequemmere for vort Forehavende. I øvrigt vedblev vi paa Baaden at snakke fredelig om ligegyldige Ting, paa det at Baadfolkene ingen Mistanke skulde fatte. Da vi var komne i Land, tog vi begge, ligesom efter Aftale, Veien ad en temmelig tæt Lund, der laae noget fra Strandbredden; og her sagde jeg ham da, at det, jeg vilde ham, var at æske Forklaring for det, der

i Gaar Aftes var forefaldet med det Brev. "Herom — sagde han — kan vel mellem os ingen anden Forklaring finde Sted, end denne;" og trak i det samme. "Som De vil!" sagde jeg, "kun maa jeg, da Udfaldet af denne Forklaring er usikkert, i Forvejen sige Dem, at det paa ingen Maade er, for det jeg af Dem eller noget Menneske frygtede det Allermindste hos min Kone, paa ingen Maade for nogen min Fornærmelse, men fordi De har fornærmet hende med saa uværdigt et Forhold, jeg kræver Dem til Regnskab." Han smilte, og giorde et flygtigt Buk. Jeg trak; Fægtningen begyndte. Den var fra begge Sider hidsigere, end man mellem to Mennesker af vore Aar, og saa vante til at see Blod, skulde ventet. Det varte imidlertid ikke længe, før jeg traf til at give ham saa alvorligt et Hug i den høire Haand, at den ikke mere kunde føre hans Sabel; men som et Lyn greb han den med venstre, og vilde begynde paa ny. "Det er nok, Du Bernay!" sagde jeg: "Deres Maade at tage denne Sag paa tillod mig ikke at undslaae mig for at afgiøre den ved Blod; men vort Liv kunne vi bedre anvende." "Som De vil!" sagde han; "det er Dem, der fordrer Fyldestgiørelse, og det er altsaa og Dem, det

tilkommer at erklære Dem fyldestgiort; min Pligt er at være til Deres Tieneste; og det er jeg." Imidlertid løb Blodet ham stærkt, og han blegnede kiendelig; jeg kastede min Sabel, sprang til, og greb ham i mine Arme, i det han var i Begreb med at segne. Jeg var saa lykkelig nogenlunde at faae Blodet standset, forbandt det det bedste, jeg kunde, med vore Lommetørklæder, og sendte derpaa hans Tiener, som var blevet i Baaden hos Baadsfolkene til en lille nærliggende By efter Vogn. Lykkeligviis traf vi der i Byen paa en ikke blot meget duelig men og meget retskaffen Saarlæge, som var villig at modtage Du Bernay i sit Huus, indtil han er helbredet, hvilket, han midlertid forsikrer, ikke skal staae længe paa; det er imidlertid mellem mig og Du Bernay ikke blot kommet til fuldkommen Forsoning, men og til en Forklaring, hvoraf jeg rigtig nok mere til min Forbittrelse end Forundring erfoer, at Eulalias og mine fordums Tildragelser, udpyntede og udspredte ved din Søsters afskedigede Kammerpige, er vor lille Nabobyes Chronique scandaleuse, og at det var den, der havde forledt ham til at anse og behandle hende som en ligesaa sikker, som magelig Erobring. Dette bestemte min sidste Be-

slutning; jeg skrev strax din ædle Søster til, og meldte hende Eulalias og vore Børns Komme; og nu — Herre! — nu da jeg veed dem sikkre i Venskabs og Ædelsinds Arme, er der intet mere, der kan hindre mig fra at ile til dig, at leve, at dø med dig, den eneste, alle Skiæbnens Omvexlinger, alle Menneskenes Fordomme og Ondskaber, stedse have været nødsagede at lade mig beholde. Lev da vel saa længe, og vent snart

Din

Meinau.

Naturligviis ophører her den Brevvexling, hvoraf vi ere i Besiddelse, og det er kun af enkelte og adspredte — tildeels fra de offentlige Blade hentede — Efterretninger vi kunne give en kort Oplysning om det paafølgende. Meinau blev ved Lafayettes Venskab snart optaget blandt Nationalgardens Stab; men da deres politiske Troesbekiændelse — hvis Barometer i slige Perioder gemeenlig staaer nogle Grader høiere eller lavere, end det egentlig i rolige Tider vilde befindes — betydeligen divergerede, saa enige de maaskee endog, om de nogensinde havde vildet og

kundet forklare dem tilfulde for hinanden, i Hiertet torde have været, lynknedes snarligen deres Venskab, og løsnedes deres øvrige Forbindelse. Da Fayette nedlagde sin Commando over Nationalgarden for at gaae til Armeen, ønskede han desuagtet at tage Meinau med sig, men denne foredrog at gaae ind som Officeer i Kongens constitutionelle Garde, som da blev oprettet. Den havde imidlertid, som man veed, ikke lang Varighed, Modpartiet fik den ophævet under Foregivende af Contrarevolutionisme, og dens Anfører Hertugen af Brissac blev sendt som Statsforbryder til Orleans, hvorfra han i Bloddagene efter 10de August blev ført til Versailles at myrdes. De fleste af hans Vaabenbrødre udvandrede; men Meinau blev i Paris, at hellige sig indtil sidste Øieblik til den ulykkelige Konges Tieneste. Horst var allerede ved Kongens Flugt til Varennes, hvor Bouille, uden dog at give ham nogen egenlig Deel i Hemmeligheden, havde brugt ham og hans Regiment, hvortil han havde særdeles Tillid, i megen Fare for at blive et Offer for Modpartiets Forbittrelse; da han imidlertid var en af de faa Officerer af dette Regiments Stab, der ikke udvandrede ved Efterretninger om Misheldet

af den forsøgte Flugt, undgik han endnu, men da den anden store Emigration i Regimentet indtraf, fandt han det høi Tid at tage sin Afskeed, og kom til Paris til sin Ven. Begge vare de enige om, at Kongen ikke mere var at redde, men ligesaa bestemte vare de, i det mindste at døe til hans Forsvar. Begge vare de da og i Thuillerierne den skrækkelige Nat mellem niende og tiende August; og da Ludvig efter Roderers Indskydelse lod sig overtale til at forlade sin Kongebolig, og begive sig hen i Nationalforsamlingen, og de fleste af de Frivillige, som havde indfundet sig til hans Forsvar, ikke fandt Kald til at vove deres Liv for den tomme Rede, kunde vore tvende Venner dog ikke overtale dem til at rømme deres Post, eller at forlade Du Bernay, som i Spidsen for sit Compagnie af Schweitsergarden der havde Vagt. Stridens Udfald er bekiændt. De tvende Venner vare blandt dens Offere, og fandt efter en heltemodig Modstand deres Død for Indgangen af det Slot, de havde svoret at forsvare. Du Bernay, mindre heldig, blev haardelig qvæstet, faldt i Fiendernes Hænder, og leed først i de gruelige Septemberblodbad sin Død.

Eulalia begav sig strax efter at have faaet

og bortsendt Meinaus Brev, til sin ædle Veninde, der anvendte alt, hvad høimodig Fiinhed formaaer, til at formilde hendes stedse voxende Tungsind, og forsøde hendes Dage. Efter Tidenden om Meinaus Fald, som man forgiæves søgte at dølge hende, blev Livet Eulalia dobbelt byrdefuldt; kun hendes Børn bandt hende til det endnu. En ny Værdi fik det imidlertid for hende to Aar derpaa, da de franske ved deres Indbrud i Tydskland saa haardelig hiemsøgte de Egne, der havde skiænket Emigranterne Tilflugt, og da Tidens Nødselsaand giorde sig en Fortieneste af, ikke at efterlade de arme Hiemsøgte andet, end Øine at græde med. I denne ulykkelige Tidspunkt, der ikke blot kostede Wintersees næsten hele deres Formue, men hvor hverken Svaghed, Aar, eller Kiøn betryggede for Mishandling, deelte Eulalia trolig og stadig alle Farer og Møisomheder, hendes Veninde havde at giennemgaae for at frelse sin som oftest sengeliggende Mand, og deres Børn; med en Uforsagthed, som maaskee kun er den egen, der ikke selv troer at have det mindste at tabe, med en Utrætteligbed, som, man maatte kiende hendes store Siæl, for at tiltroe hendes spæde Legeme, og med en vedvarende Ufortrødenhed, som

maaskee er den store Siæls ypperste Kiændemærke, stod hun sin Henriette søsterlig bi, indtil de efter megen Omvandring omsider fandt et sikkert og fredeligt Fristed; men hiin Overspænding havde udtømt hendes Kræfter; og ikke længe efter, at Wintersees for Levningerne af deres Formue i det saxiske havde kiøbt dem en Bopæl, kaldtes Eulalia blidelig til den Hvile, hun saa længe havde ønsket og fortient; til den Verden, hvor ingen Fordomme ere, og hvor hun omsider skulde forenes med sin Meinau for evig.

Minneholdt

eller

den uægte Kiærlighed.

En Fortælling i et Brev med Svar.

Minnehold

eller

den ægte Kiærlighed.

Das verdient den Namen Liebe nicht.
Goecking, Lieder zweyer Liebenden.

Dav. Wahrmund til Baron Rud. v. Hoheneck.

Sp**p Præstegaard.

De er altsaa fast, urokkelig i Deres Beslutning; De ægter Deres Degnedatter, afsiger for stedse Deres henlagte Baronskab, modtager den ledige Førstertieneste, som Deres Forstindsigter, og den Yndest og Agt, De staaer i hos Vedkommende, give Dem Adkomst til, flytter ud i den lille straatakte Førsterbolig ved Stranden, forsager Deres Fædreland, og alle Deres forfængelige Udsigter, og bliver hos os. Hoheneck! saae jeg kun paa

min egen Tarv, jeg vilde glæde mig, glæde mig inderlig derover. De saae, med hvilken Fryd jeg modtog Dem, da De for fem Maaneder siden overraskede mig i min Eensomhed, og jeg i den mig anmældte tydske Forstcandidat Rudolph med Forundring gienkiændte den ædle Yngling, min hengangne Schülers fordums Discipel, der fra sine tidlige Aar af havde været mig saa kiær, der var blevet det endnu mere ved de Breve, hvormed han i mig vedblev at hædre sin afdøde Lærers Minde; jeg siger Dem formodenlig heller intet Nyt ved at tilføie, at De ved vort daglige Samliv i disse fem Maaneder er hver Dag blevet mig kiærere; at det, efter at jeg nu engang igien har faaet Smag paa at have en Ven, vilde være mig dobbelt tungt paa ny at blive, hvad det er ikke godt for Mennesket at være, eene; at det altsaa for mig vilde være en Lykfalighed, langt over min dristigste Forhaabning, saa nær ved min eenlige Præstebolig, neppe midtveis engang paa min Ynglingspromenade langs Havets skovklædte Bred, at have et Vennepar, som Dem og min huldе eiegode Bertha. O jeg tør neppe engang vedblive at udmale mig denne Forestilling; den vilde mod min Hensigt bestikke mig til Fordeel for, hvad der er min Pligt at fraraade; eller i det mindste gisre

mig det Offer, jeg maa bringe Overbeviisning og Pligt, usigelig smerteligt.

Om jeg altsaa vil fraraade det! ja min Ven! og det paa det allerbestemteste. Blandt alle mit Kalds høitidelige Forretninger der ingen, ingen, jeg som oftest med større Bæven gaaer til end til Brudevielse; sjælden traadde jeg i dette Ærende for Alteret, end sjældnere stod jeg for nogen Brudeskammel, at jo de skrækkelig sande Ord, vor Island har lagt sin Drave i Munden: du hielper at høitideligholde en Ulykkes Dag! faldt mig med græsselig Styrke paa Sjælen; og tænk Dem nu, Rudolph! tænk Dem, om jeg med denne Følelse skulde træde frem for Bertha og Dem, og lyse en Velsignelse over Dem, o! som for hver, der ikke gior sig den værdig, bliver den frygteligste af alle Forbandelser; og jeg ikke med freidigt Mod torde sige mig selv: "jo jo! De vil fortiene den, denne Velsignelse! De vil, De skal, De maa blive lykkelige!" Rudolph!

Du kiender mig, Rudolph! veed, at jeg har været Republikaner inden Republikken, som jeg er vedbleven at være det efter den; veed, at de herlige Ord:

Naturen os dannede lige,
Og Adel er ikkun en Lyd,
Allene bør Mennesket vige
For høiere Viisdom og Dyd,

have staaet indskrevne i mit Hierte, inden Digteren og Moden bragde dem paa alles Læber, og at de ville blive indskrevne deri, saa længe dette Hierte er istand til at modtage eller bevare noget Indtryk; Du veed, at jeg ikke bøier Knæ hverken for Byrd eller Rang; mig kan det altsaa ikke forarge, at en høibaaren Herr Rigsbaron ægter en ærlig og agtbar Degnedatter; ligesom jeg vel ogsaa, hvis jeg var i Dit Sted, endog uden at faae en Bertha i Tilgift, vilde være gladere ved at erhverve selv som Fyrster ved Dueligbed og gavnlig Vindskibelighed mit Brød, end at være ved Fødsel og Familieconnexioner fyrstelig ***rsk Oberhofsnimrod, en Skræk og en Landeplage for den omboende Landmand; hvad desværre i saa mangt et Land, der ikke fra den Side er saa lykkeligt som Danmark at regieres af Fyrster, der agte Bondens Sveed, og ere bange for at drage hans Graad og Blod over dem, Hofjagten er. End mindre kan jeg have imod, at Du vil følge Dit Hiertes Valg fremfor Vedtægters, og Fordommes, og Forfængeligheds, og indbildte Fordeles

Bud, at Du foredrager den huldе, fromme, klo-
ge, elskelige Bertha, hendes saakaldte ringe Fød-
sel og hendes Mangel paa Formue uagtet, for
en høibaaren, stiftsdygtig, riig, forfængelig, og
uopdraget Comtesse eller Baronesse af det hellige
romerske Rige. Jeg føler saa fuldelig som no-
gen, at det, Du opoffrer, er Tant, er Intet,
er mindre end Intet; ogsaa er jeg overtydet om, at
Du i dette Øieblik opoffrer det, som et Intet mod
Berthas sande og ægte Værd; at det overalt egen-
lig kun er, fordi Du synes Dig ikke kunne brin-
ge hende Opoffrelser nok, at Du lægger Vægt paa
den, Du hende uafvidende giør hende heri. Men
Rudolph! hvad der i dette Øieblik smiggrer Dig,
kunde maaskee angre Dig i Tiden; det smiggrer,
har jeg læst — jeg veed ikke hvor — Lidenskaben,
og dens uafladelige Ledsager Forfængeligheden, at
have kiøbt dyre, men naar først Besiddelsen har
tilligemed Nyheden tabt en betydelig Deel af sin
Interesse, er man saare tilbøielig til at ærgre sig
over, man har forkiøbt sig.

Den eneste Beroligelse, Rudolph! jeg i saa
Henseende har, og den eneste, som afholder mig
fra at selv gaae hen, og sige Din Bertha: vogt
dig, gode Pige! den du antager for en ung rei-
sende Forstkyndig, der søger Forfremmelse her, er

en af Tydsklands ælbste Baroner af en saare høi-anseelig Familie, med glimrende Udsigter ved sine Forbindelser i sit Fædreland, men som opoffrer det Alt, for at dele Skiæbne med dig!" er den Overbevisning, jeg efter Dine egne Ytringer, og alt, hvad jeg i hele vor fem Maaneders fortrolige Omgang, har været istand til at erfare og opdage om Dig, har, at Du er en ubesmittet, uforderret Yngling, der, som en af eders Digtere saa skiønt og træffende udtrykker sig:

Der nie in schnöder Wollust Schoos
Die Fülle der Gesundheit gos;

for hvem altsaa Qvinden er det, hun ved sin Skabelse er indsat til at være, Mandinde, Mandens første Medhielp, hans Glæders Forskiønnerinde, hans Sorgers Delerinde, hans Raad, hans Ven, hans Alt, som een af vore Sange udtrykker sig; for Dig kan da Kiærlighed være, hvad den skal og maa være, for at være Menneskets værdig, en Siæls Følelse, en enthusiastisk begeistrende Lidenskab, og ikke en usel dyrisk Brynde. Rudolph! var ikke dette, troede jeg ikke at være sikker paa, at Du ikke mellem usle Faldne, der vanære deres Kiøn, havde lært at miskiende og misvurdere Kiønnets Værd, ikke havde lært at vanhellige Kiærligheds Navn, ved at misbruge det

til, hvad det ærbare Sprog ikke engang har Benævnelse for, jeg vilde endnu med større Rædsel betragte, endnu hæftigere modsætte mig det Skridt, Du er paa Veie at gisre; det er kun, saa er min faste og urokkelige Overtydning, paa Vestas Alter, den evige Ild brænder. Men endda, Rudolph! endda; Opoffrelser føles først i den fulde Storhed, efter at man har giort dem, og faaet dem giengieldede; og jo høiere man da anseer sin Opoffrelse, jo mere fristet er man til at gisre høie, vel endog overspændte Fordringer paa Erstatning derfor. Rudolph! Rudolph! overvei vel, hvad Løfte Du agter at aflægge, i det Øieblik, Du giver mig Dit Ord, at leve med Bertha, i Medgang og Modgang, i hvad Lykke, Gud den allermægtigste eder vil tilskikke, som en Ægtemand bør at leve med sin Ægtehustru! Du veed det selv, hvad Kaar Du gaaer ind til; veed, at Bertha eier Intet, at de gode gamle Skovriderfolk, der have taget hende til sig, og opdraget hende som deres eget Barn, have intet andet at give hende med, end deres Velsignelse; ogsaa Du, Rudolph! har, som Du selv veed, intet videre, end den sidste Rest af Din ikke store Fædrenearv, som Du havde optaget for at gisre den Reise igiennem de nordlige Lande, som nu Kiærlighed

synes at vilde afbryde her. Jeg har aldrig erkyndiget mig, eller bekymret mig, hvormeget det kunde være; men at det ikke var meget betydeligt, maa jeg formode deraf, at Du, for at kunde komme ud dermed, fandt Dig beføiet at aflægge Dit Navn, og paatage Dig et Incognito, som Du ikke har aflagt for nogen uden for mig. Tienesten, Du agter at tiltræde, er liden, især for en Mand af stræng Retskaffenhed og Ære; Rudolph! jeg veed vel, at frivillig Nøisomhed er Dig ikke fremmed; men er Du og vis paa at kunde bære trange, og — om Vanhæld skulde indtræffe — tunge Kaar, af Nødvendighed, og bære dem, uden at lade dem falde dobbelt tunge paa den, Du har dem med og for, uden at føle, uden at lade hende føle, hvor meget anderledes Du kunde havt det, havde hun ikke været? Rudolph! Rudolph! om jeg engang skulde opleve at see Dig og Bertha ulykkelige med og ved hinanden, og jeg da maatte sige mig selv: uden dig havde disse to Mennesker aldrig kiændt hinanden; uden dig vare de maaskee begge lykkelige! Rudolph! ved vor brave hengangne Schülers Minde, ved al den Kiærlighed, jeg har baaret for Dig fra Din tidlige Barndom, ved vore senere Dages inderlige Venskab, ved hver helligt høitideligt Øieblik, vi have henlevet

sammen, besværger jeg da! os ikke denne Draabe Helvededder i mit Malurtbægger; Du veed, Du veed, det er beeskt nok desuden!

Tro ikke, Rudolph! at det igien er af mine tungsindige Griller; og hvad er da min Tungsind? Unge Menneske! jeg er fød til Glæden, maaskee trods Dig; jeg har elsket den, kiendt den, og nydt den; min Tungsind er en sørgelig Erfaring, er Verdenskundskab, er

Al den Jammer, jeg saae, og havde min mægtige Deel af.

Sneese, Sneese Gange har jeg været Vidne, hvorledes de Forbindelser, som syntes knyttede af en Lidenskab, der var stærk nok til at flytte Bierge, som syntes beseglede med de overdenkligste gienſidige Opoffrelser, ikke sielden bleve de allerulykſaligſte, bleve en Kiæde af Usamdrægtighed, Utilfredshed, Mistanke, Mishandling, ofte endog af de skiændigſte gienſidige Utroskaber. Kun om et eeneſte af disse, og som endda langt fra ikke var det sørgeligſte, jeg har oplevet, vil jeg fortælle Dig. Naar Du har læst det til Ende, o! da læg Haanden paa Dit Bryst, og randsag Dig selv, om Du, uden at Dit Hiertes tiltagende Banken modsiger Dig, er istand til at sige: Nei! saadan er jeg ikke, saadan skal jeg ingentid blive.

Ubentvivl erindrer Du endnu, Rudolph! hvor lidenskabelig jeg hang ved den dramatiske Kunst, da jeg paa min første Reise til Tydskland lærte at kiende Dig; egenlig er den første Anledning til vort Kiendskab, da den var det første Baand mellem Din daværende Hovmester, den ædle Schüler, og mig. Neppe kan Du have glemt, hvorledes vi To hele Timer kunde hensætte os, sværme over denne Kunst, kun med den Forskiæl, at Digtekunsten, hvortil han havde det ualmindelige Genie, fornemmelig interesserede ham, medens Skuespillerkunsten, som mit Fædrelands daværende Mønstre havde lært mig at elske, især havde Interesse for mig; og at han, der havde mere Verdenskundskab, og Verdenstone, ikke sjælden drev Spøg med mine overspændte idealske Fordringer. Derimod veed jeg ikke, om Du husker, at jeg efter at have forladt Leipzig, hvor næsten ene han giorde mig Opholdet taaleligt, foretog mig en Reise igiennem det sydlige Tydskland, egenlig for at see de herlige Kunstnere, som den Tid endnu med saa rund en Hagnd vare omspredte paa de derværende Theatre. Paa denne min Kunstreise kom jeg da ogsaa til **, en østerrigsk Provincialstad; det var min Hensigt, næste Morgen at forlade den, da det Reisetheater, som spilte

der, ikke synderlig kunde friste mig til at opsætte min Reise ad München, hvor mere berømte Navne, og langt større Kunstinteresse lokkede mig. Midlertid opholdt jeg mig til samtlige mine Correspondenters store Forundring over tre Uger her; de vare af de behageligste i hele mit Liv, og jeg veed ikke endnu, om jeg uagtet alle de Efterveer, der siden have forgiftet deres Erindring, kunde være fristet til at ønske dem bort.

Samme Dag, som jeg, var der kommet en ny Skuespiller med hans Kone til Byen; de vare stanede af i samme Giestgivergaard, og vi lærte at kiende hinanden ved table d'hote om Aftenen. Manden var en artig Mand, med mange Talenter og Kundskaber, og især med uendelig meget af den Politur, som ene nøie og fortrolig Omgang med den fine og store Verden kan give, og som derfor endog hos ellers udmærkede Kunstnere af dette Slags er saa ualmindelig. Konen var en — endog i det sydlige Tydskland — ualmindelig smuk, meget ung Kone, med en kongelig Figur, et sandt Venus Urania Ansigt, og et Par Øine og et Physiognomie, som nokſom sagde, at det hverken var af Mangel paa Aand, eller Ideer, at hun besked en og bly ikke just tog synderlig Andeel i Samtalen. Desmere levende blev den snart imel-

lem ham og mig; og inden vi endnu den Aften adskiltes, havde vi fattet saamegen Interesse for hinanden, at han med Varme havde bedet mig, og jeg med Lyst samtykket, at udsætte min Reise nogle Dage, for at bivaane hans og hans Kones første Indtrædelse paa Kunstens Bane. I Forventning af denne deres Debut tilbragte vi da de næste Dage med at besøge og besee de ulignelige deilige Donauegne deromkring Wien, hvis Skiønhedet imidlertid ved vore idelige og enthusiastiske Samtaler om Kunsten, i hvilke hun efterhaanden, som vi bedre bleve kiendte, mere og mere tog Deel, ikke sielden som en Visag bleve oversøete; ogsaa ledede snart denne vor gienſidige Interesse os til fortrolig Aabenhiertighed, saa jeg erfoer deres Kiærligheds hele Roman. Han var en Greve af et af Tydsklands allerældste Grevehuse, hvis Forfædre allerede længe før Nævererstiden havde giort dem frygtede i hele det sydlige Tydsklund; mere end eet Sted har man baade før og siden vist mig Ruiner af deres Røverslotte, fortalt mig ynkelige Historier om, hvorledes flere af dem i Husiter- og Bonde-Krigen havde maattet grummelig bøde for deres Umenneskelighed mod deres Underhavende; en af hans høie Forfædre paa mødrene Side havde havt den Ære at være af de

Herrer, der til Løsen for 30 Aars Krigen fra det vragske Slotsvindue bleve kastede paa Møddingen; et Par andre havde i Ungarn maattet række Hals for Feighed, eller forrædersk Forstaaelse med Tyrkerne; kort sagt han var af saa gammel og ægte tydsk Adel, saa høibyrdig, som nogen i hele det sydlige Tydskland; og skiøndt han selv ingen Formue eiede, og havde mistet baade Fader og Moder, ansaaes han dog, i Følge hans høie Families store Connexioner, og mægtige Indflydelser — hans egne virkelig ualmindelige Kundskaber og Talenter kom naturligviis ikke i Betragtning — for at være prædestineret til at spille en betydelig Rolle i et geistligt Nabofyrstendom, hvor især hans Stedmoder hos hans høiværdige Durchlauchtighed var i særdeles Naade. Alt dette uagtet havde han været uædel nok til at forelske sig i sin Stedmoders Kammerpige, et Fruentimmer af meget god borgerlig Herkomst og Opdragelse, men som hendes Kaar havde nød til at tiene; og endskiøndt denne Lidenskab vel ikke i Begyndelsen var af det værdigste Slags, havde den dog ved den Modstand, den fandt i hendes urokkelige Ærbarhed og Dyd, snart forædlet sig til saa enthusiastisk en Kiærlighed, at han hverken vilde eller kunde leve uden at eie hende, og at han, da hans høie

Paarørende endnu være ubetænksomme nok til ydermere at opflamme den ved Trudsler og Forfølgelser, gav hende Valget mellem at see ham døe for sine Øine, eller blive hans Kone, med ham forlade Fædreland og Forfølgere, og under Kiærligheds Beskiærmelse søge deres Fremtids Lykke i deres egne Talenter og Flid. Overmandet af saa voldsom en Kiærlighed havde hun givet efter, og da han just hændelseviis erfoer, at Directeuren ved dette østerrigske Provincialtheater uventet havde mistet trende af sine betydeligste Personer, fattede han, som ofte havde spilt paa sit Fødesteds adelige Societetstheater, den Beslutning under et paataget Navn at skrive didhen om Engagement for sig og sin Kone; han blev af den ildeforlegne Entrepreneur med Glæde antaget; hvorpaa de Haand i Haand tilfods forlod deres gamle Hiem; og da de med ængstelig Samvittighed havde været nøieregnende i intet at medtage, der ikke var deres ustridige personlige Eiendom, og de af denne, for ikke aldeles at være uden Reisepenge, havde skilt dem ved Alt, hvad de nogenlunde kunde undvære, vare de med en maadelig Bylt paa Nakken vandrede paa deres Fod indtil næste Station førend deres tilkommende Opholdssted, hvor de — for ikke ved deres uanseelige Indtog at opvække ufor-

beslægtige Formodninger imod sig — havde taget Extrapost, og var saaledes med blæsende Postillion kommet uden for Directeurens, der boede næstved Giæstgivergaarden, og staaet af hos ham, medens de ved Postillionen lod dem bestille Værelse paa Giæstgivergaarden indtil deres Bagage med en Fragtvogn kom efter, og de kunde ordentlig tage Logis der i Byen.

Naturligviis kunde det romantiske i Alt dette, selv i deres paatagne Navn Minnehold, denne Pamela-Dyd hos hende, denne kraftfulde Selvstændighed hos ham, disse store Offre bragte Kiærlighed og Kunsten, hos mig, som den Gang med Ungdommens hele Fyrighed sværmede for begge Dele, ikke andet end giøre det allermeest levende og allerdybeste Indtryk. Her fandt jeg da endelig eengang Kiærlighed, som jeg stedse havde tænkt eller drømt mig den, den Lidenskab, som flytter Bierge; her fandt jeg da endelig Ægtefolk efter min Aand og mit Hierte. Hver Dag fik jeg dem kiærede, hver Dag var jeg lettere at overtale til, at blive hele deres Debut til Ende, istedenfor mit første Forehavende kun var, at see dem første Gang træde frem; ogsaa fra deres Side blev Interessen for at beholde mig der, daglig mere og mere levende, saameget mere, som hun

til sin Debut havde valgt sig Minna, Emilie Galotti, Eugenie, han Telheim, Hartley, Marinelli, lutter Roller, for hvilke jeg fra mit Fædrelands Theater havde medbragt Idealer, som jeg ingensteds siden, saameget jeg den Tid end saae, har været istand til at finde opnaaede, end sige overgaaede, og hvorom jeg altsaa for Mennesker med hans dannede Aand, og især med hendes aabne og store Hierte kunde give mangt et Vink, mangt et Peeg, der ikke var dem unyttigt eller uinteressant. Lægger man nu til, at jeg i en By, hvor den intellectuelle Næring syntes at staae i modsat Forhold til det overdaadige animaliske Velevnet, var deres eneste Kunstven, den eneste, der kunde eller vilde tale med dem om det, der i det Øieblik havde saa uendelig Interesse for dem, da Kiærlighed ligesom omstraalede den med sin Nimbus, deres Kunst, er det saameget mere naturligt, at de ligesaa nødig vilde miste mig, som jeg vilde forlade dem.

Deres Debut begyndte faa Dage derpaa. Det hører ikke herhid, saa behageligt det end vilde være mig i Gienkaldelsen endnu engang at giennemnyde nogle af mine sødest hendrømte Dage, vidtløftig at meddele Dig, hvad jeg derom finder optegnet i mine gamle Papirer. Nok at

vi alle tre havde ret god Aarsag at være tilfreds dermed. Hun understøttet af et aabent, reent og stort Hierte, som ydermere opflammedes af den seirende og lønnede Kiærligheds første Begeistring til des inderligere, des lidenskabeligere at føle alt stort og godt, med en hurtig og lys Aand, der i Forfølgelsers og Gienvordigheders Skole var bleven vant til at vogte paa Mennesker, deres Tænkemaade og Forhold, og tillige udstyret med alle de udvortes Gaver, der allevegne ere sikkre paa, at finde ni og halvfemsindstyve Skiønnere og Beundrere, hvor Aand, Hierte, og Kunst knap træffe een eeneste, som veed at sætte Priis derpaa — et Forhold, som man i en nedersterrigsk Stad sikkerlig endnu mere maaskee end nogensteds ellers kunde giøre den fasteste Regning paa — hun, for hvem desuden de meest lidenskabelige Situationer i hendes Roller ofte kun vare Remiscentser af, hvad hun selv alt for nylig havde følt, frygtet, erfaret, og overstaaet, til ikke at hensættes deri med den meest henrivende Sandhed, hun kunde, især da hun var noget Nyt, og noget saa usædvanlig skiønt Nyt, ikke andet end behage høieste Grad. Ikke gandske forholdt det sig saaledes med ham; hans ypperste Fortrin, en i høieste Grad correct og smagfuld Diction, fin Ver-

denstone, og den dermed forbundne Modbydelighed for alt plumpt og uskisnt vare vel i sig selv snarere Disrecommendationer hos et Publicum, hvis Vane og Lyst var at see Lidenskaber revne i Pialter af bredskuldrede Lømler med og uden Parykker; hans beskedne og vise Behandling af Lys og Skygge var ikke kraftfuld nok til at virke paa et saadant Pundtlæders Nervesystem; midlertid havde der deels — formodentlig fra Directeuren, der, sit mange Aars Directeurskab og første Acteurskab uagtet, dog ved første Samtale meget hurtig kom efter, at han i Grunden i Begreber om dramatisk Kunst var en Stinke mod den nye Begynder, og hvem der overalt laae Lag paa at skaffe sine nye Vare Credit — udbredet sig saa fordeelagtig en Fordom om denne Nykomne, at der var ingen, der dristede sig i Spidsen for den Mening, at han ikke var, som han burde; deels havde og Damerne lagt Mærke til ham, som en Mand af Pli og Ton, og Levemaade, hvad vel ved disse Reisetheatre ikke ofte er Tilfældet; og endelig — hvad der især var Hovedsagen — var han den smukke Debutantindes Mand, og bestraaledes altsaa ved Gienskinnet af hendes Nimbus.

Vel undgik denne Omstændighed ikke hans Opmærksomhed, ikke blot at hans Kone giorde

uendelig mere Lykke end han, men og, at en betydelig Deel af den Lykke, han giorde, egentlig hørte med paa hendes Regning; men endnu var det i Kierligheds Hvedebrødsdage, endnu var Alt, hvad der kom fra hende, ham ulige kiærere, end om han havde det af sig selv. Langt fra altsaa at harme eller støde sig over sin Tilsidesættelse, nød han med Elskovsforfængelighedens fulde Triumph hendes Forgudelse, og mere end een Aften tilbragde vi saaledes, efter at hun var gaaet til Hvile, hele Timer ved et Glas Ofener Viin med at glæde os over, at denne for mangen ikke mindre talentfuld Begynderinde med Torne bestrøede Bane, strax ved hendes første Indtrædelse bar hende Roser; glæde os over, hvad hun, med alle disse udvortes og indvortes Fortrin og Fordele, ved en saadan Opmuntring, der naturligviis endnu mere opflammede hendes Lyst, og følgelig hendes Talent, kunde og maatte blive. Midlertid vare vi dog begge to meget let enige om, at dette Theater ingenlunde maatte være deres blivende Sted; ikke blot fordi de, hvorvel i en anden Stat, endnu vare alt for nær deres Fædrenehiem til, at være aldeles sikkre for en adelstolt og forbittret Families lange Arme; men og fordi hendes Talenter hverken der kunde vente den Uddan-

nelse eller Paaskionnelse, de havde saa retfærdig Adkomst til; ikke at tale om, at adskillige af de høie Mæcenater, der i Begyndelsen havde været allermeest ødsle paa deres Røgelse, efterhaanden som de mærkede, at den med alt det ikke vilde berøre den smukke Skuespillerinde saameget, at hun skulde synke i deres Arme, kiændelig begyndte, inden engang Debuten var forbi, at afknappe derpaa. Det blev derfor aftalt, at jeg, som den Tid deels ved de fleste af Tydskłands anseelige Skuepladse allerede havde temmelig nøie Forbindelse, deels just var i Begreb med at besøge de øvrige, skulde gisre mig Umage for, at søge dem et Engagement, helst i det nordlige Tydskland, hvor de helst suskede dem hen, ikke blot fordi det eneste, man paa dem, og især paa hende, i Østerrig havde at sige, var, at hun snakkede luthersk-tydsk (ikke havde den slemme wienske Dialect,) deels og fordi de der vare længere fra deres Fiender og Fiender.

Da altsaa deres Debutdage var forbi, og de med eet sank tilbage i den Uvirksomhed og Ubetydenhed, som ikke sielden, endog efter den allerhaabefuldeste og meest glimrende Debut, er de sceniske Begynderes Lod, rev jeg mig fra dem, vel mindre ugierne, fordi jeg paa en Maade forekom

mig at reise i disse mine Venners Ærende; men dog uagtet det bogstavelig var sandt, hvad hun af Eders Göcking skrev i min Stambog:

Denn ach es ist so süß, wenn man zulezt
In Thränen, Brust an Brust, zerrinnet,
Zum Wiedersehn auf Möglichkeiten sinnet,
Und immer kürzre Fristen sezt,

uagtet vi forsødede os Afskeden ved tusende Gjensamlings og Gjenforenings Planer, med en smertelig Følelse, som sagde mig, at om vi end mødtes igien, samledes vi dog aldrig saaledes mere. Maaskee forestiller Du Dig, Rudolph! efter det, jeg her siger om Skilsmissens Smerteligbed, at ogsaa jeg, ligesaavel som hine østerrigske Mæcenater, var forelsket i den smukke Debutantinde; men nei! saa smuk, saa interessant, saa ædel hun var, det Ideal i mit Hoved og Hierte, jeg hiemme fra havde medbragt, opnaaede hun ikke; og var han mig den Gang i hver Henseende langt kiærere og interessantere, end hun.

Midlertid reiste jeg, og i det mindste med Hensyn til mine østerrigske Venner syntes mine Bestræbelser ikke gandske at have været uden Held. I det mindste fik jeg strax efter min Hiemkomst Brev fra dem begge, hvori de venskabeligen tilregnede mig, at de fra flere Skueplads, med

hvilke jeg var i Forbindelse, havde havt fordeelagtige Tilbud, hvoriblandt de imidlertid af forskiællige Aarsager havde foredraget det, som blev dem giort fra Berlin, da de i dette saakaldte Tydskklands Athen troede paa den dem begge endnu saa dyrebare Kunstes Bane at kunne giøre de hurtigste og sikkreste Fremskridt. Ogsaa noget efter deres Ankomst til Berlin skrev de mig til i fuld Glæde over den mere end forbindtlige Modtagelse, de der i Særdeleshed hos Kunstens ypperste Lærer og Skiønner, den udødelige J. J. Engel, havde fundet.

I hele denne vor Adskillelse vedbleve vi at fortsætte vor fortrolige Forbindelse ved Breve, og hvorvel den glade Tone efterhaanden, især i hendes Deel af Brevet, tabte sig, ja endog undertiden i enkelte Yttringer, der ligesom syntes at være hende undslupne, gav en mismodig Tungsindighed Plads, giorde jeg mig dog ikke videre Tanker derom, end at muligen Theaterforholdene paa et Sted, hvor desværre saa mange andre — tildeels overmaade lumpne — Forhold havde notorisk Indflydelse derpaa, ikke vare hende aldeles behagelige. Vel lagde jeg ogsaa Mærke til, at mine øvrige berlinske Venner i deres Breve, i det de ofte nævnte hende med Høiagtelse, og ikke sielden hen-

des Kiæmpeskridt i Kunsten med fortient Beundring, dog ligesom forsætligen forbigik ham; da jeg imidlertid af samtlige Theaterblade, som jeg den Tid med Begiærlighed læste, og studerede, ideelig saae, at hans dramatiske Bane i Berlin ikke var synderlig mere glimrende, end den paa hans første Theater havde været, at hans Kunstkreds næsten indskrænkede sig, ligesom den udødelige Shakspears, til Aanden i Hamlet, da, som han selv meget pudseerlig udtrykte sig, Directeuren nok vidste, han vilde helst igiennem med Hovedet, vilde jeg heller forklare mig denne Taushed deraf, end tænke mig noget ufordeelagtigt om Mennesker, hvem endnu bestandig den reeneste Kiærligheds Nimbus omstraalede for mig.

Dette varte saaledes, indtil, du erindrer, jeg fik anden Gang Leilighed at reise til Tydskland, som Ledsager af de to unge Grever, med hvem du studerede i Leipzig, og ved hvem vort Kiendskab fornyedes. Ikke længe havde vi — mindes du — været i Leipzig, før vi nyttede den første academiske Ferie til at giøre en Reise til Berlin; mig længtes, vil jeg tilstaae, efter mine gamle Yndlinger, saameget mere, som et og andet Ord, jeg paa min Giennemreise i Hamborg havde hørt, gav mig en lønlig Anelse om, at Alt ikke var, som

det skulde være. Jeg kom, jeg blev modtagen med usigelig Glæde af begge, som en gammel kiær Ven; begge syntes intet inderligere Ønske at have, end at gjøre mig mit berlinske Ophold saa behageligt, at jeg, om muligt, skulde fristes at rive mig løs, og vælge Berlin til min stadige Bopæl — en Drøm vi forhen mere end een Gang skriftlig havde leget med; men selv her opdagede jeg, at der med ham var foregaaet en betydelig Forandring. Medens hun søgte at trylle os vore fordums Aftner tilbage, medens — efter de første Kiænderes Vidnesbyrd — hendes Genie, og hendes Kunst syntes at straale med fordobblet Liv, for at lade sig see for sin første Kunstven i sin fulde Glands, medens hun, der ellers med det sande Genies Stolthed var saa ophøiet over al Fremtrængen og Rolletrygleri, første — og man har forsikkret mig, sidste — Gang i sine Dage var i Bevægelse for at faae de Stykker frem, hvori hun havde betydelige Roller, at hun kunde komme til at raadføre sig med mig om dem, meddele mig sine Tvivl, sine Ideer, sine Grunde; var han ordentlig grætten og gnaven, hver Gang nogen af dem skulde spille, og følgelig jeg — som i det berlinske Theaters daværende Tilstand ellers ikke synderlig fristedes dertil — besøgte Skuespillet, da

efter hans Formening, den Frihed, jeg nød, medens mine unge Grever vare hos den danske Legation, der da bestod af en Samling af Mænd, i hvis Hænder de i enhver Henseender vare langt fordeelagtigere og behageligere end i mine, meget bedre kunde nyttes til at nyde Berlins mangehaande tilladelige og utilladelige Forlystelser, med hvilke han til sin store Forundring, skiønt det ikke var første Gang, jeg var i Berlin, fandt mig aldeles ubekiændt; overalt fandt jeg ham, hvad han før sin Roman med Sophie havde været, og blot i dens Paroxysmus aflagt, en fuldkommen Mand af Verden, der, om end ikke, i det mindste ikke til mig, spottede, dog i det mindste spøgte, med Qvindedyd, Ærbarhed, Sæders Reenhed, og Alt, hvad i vort første Bekiændtskabs Dage havde været ham en Helligdom; den overmaade liden Harmonie, denne Tone — thi jeg var endnu for godtroende til at antage den for Tænkemaade — fandt og kunde finde hos mig, giorde os begge, uden at vi maaskee havde Hierte til at tilstaae os det selv, ligegyldigere for hinandens Selskab, og, da vi endnu vare for gode Venner til at vilde uleilige hinanden, bragde os hver sine Veie, i det jeg saa at sige anvendte min hele Tid paa deels at forberede mig til at kunne tilfulde nyde Alt det

mesterlige i hendes Fremstillinger, deels efter at jeg havde seet dem, at giøre mig det nøieste Regnskab for, ikke blot, hvad, men endog hvorved og hvorfor det, havde været saa fortrefligt; og da jeg alt fra forrige Tider vidste, at gamle Maximilian havde en stor Lyst til at sætte paa sine Comedieplacater, auf wiederholtes, eller dringendes eller hohes Begehren, især naar han kunde lægge til: mehrerer Fremden, og da det desuden var den Aarstid, da det saa godt som kunde være ligemeget, hvad man spilte, tog jeg heller ikke i Betænkning, snart i mit eget, snart i mine Grevers, snart i andre mine dawærende Venners Navn at skaffe mig den ene af hendes Mesterroller at see efter den anden, saa at jeg paa denne Maade virkelig fik giennemløbet deres hele Cyclus, saavidt de i det mindste paa Døbbelins Theater være i virkelig Gang.

Ogsaa tilstaaer jeg det villig, ikke lettelig har min Theaterorm — som man den Gang kaldte det — nogensinde i lige Tid faaet overflødigere eller kosteligere Næring; men skiøndt hendes Genius — som flere af de competenteste Dommere forsikrede mig — ved hendes ældste Kunstvens Nærværelse syntes at have faaet nye Vinger, og henrev mig ofte med sig med en Kraft, som jeg in-

gensteds uden for mit Fædreland havde kiændt Mage til; lagde jeg dog Mærke til, at hendes Talent og Kunst havde siden vort første Kiændskab taget en gandske forskiellig Tendents; da var alting stemplet med den første lykkelige og lønnede Kiærligheds blide og ømme Præg, da vare Scener, hvori Hiertet mildelig udgiød sig, hendes Triumph; nu derimod var den hæftige, dybt indvendig brændende, og endelig vulkanisk rædsomt udbrydende Lidenskab, den høieste Styrke, som midlertid aldrig overskreed den ædle Qvindeligheds Grændser, det, hvori større Kiændere end jeg beundrede hende, som mageløs. Aldrig glemmer jeg saaledes hendes Ladi Machbeth, der gaaer i Søvne, hvor endog blot den Maade, hvorpaa hun holdt Lyset, tilkiændegav, at hendes Sandser nød den Søvn, som den onde Samvittighed rsvede hendes Stæl; aldrig hendes Orsina, især hvor hun paatvang Odoardo den mordiske Dolk; aldrig Elisabeth, der underskrev den skotske Marias Dødsdom. Nei! saa stort et Fortrin i poetisk og dramatisk Skiønhed end Schillers Maria Stuart kan have for hiint elendige Stykke, som ene hun gav Værdi — kom end min fordums Lyst og min fordums Stilling tilbage — aldrig kunde jeg være fristet

at see den; saadan en Elisabeth fik jeg dog ikke mere at see.

Efter den Fortrolighed og Frimodighed, hun tillod, eller rettere affordrede mig om alle hendes Fremstillinger, var det naturligt, at jeg ikke kunde andet end yttre min Forundring over, at see en Gaussin være blevet en Dumenil, at see Ørnen høve sig med Tordengudens Lynstraale, hvor jeg ventede at høre Nattergalen klage og qvæde. Hun syntes mod Sædvane noget forlegen ved denne Anmærkning, skiød Skylden snart paa, at hun i den Mellemtid var blevet ældre, snart at de Roller, hun næsten bestandig spilte, og som deels hendes fyldigere Figur, der havde tabt noget af sin første Ungdom, deels de øvrige derværende Forhold indskrænkede hende til, havde smittet af, ikke blot paa hendes Talent, men endog paa hendes egen Lune og Caracter. Jeg lod det saaledes gaae hen, da jeg som Ven og som Kunstelsker var for glad, til at være saa grandseende efter at opdage noget, der kunde forstyrre min Glæde. Da hun imidlertid ikke lagde noget Dølgsmaal paa, at, uagtet al den Priis, det maatte havde for hende, at have en Engel, Ramler, Brømel, o. s. d. l. til idelige Tilskuere og Beundrere — endog saaledes, at det var blevet et Mundheld, at hun ikke

behøvede at sættes paa Placaten, thi naar man saae dem paa Comedie, kunde man vide, hun spilte — hun inderlig ønskede at forlade Berlin, forestilte jeg mig, at det, der egentlig saameget forstemte hende, var Jalousie, som hun vist nok kun havde alt for megen Foie til, saameget mere, som Venner og Fiender, selv de, som ikke engang troede at sige noget godt om hende dermed, eenstemmig indrømmede, at han aldrig havde mindste Anledning at være skinsyg over hende; i hendes Lede til Berlin saae jeg altsaa kun et Ønske efter at faae ham ud fra de derværende Forbindelser og Forførelser, meget tilgiveligt for et Fruentimmer, hvis uplettede Sædelighed ikke tillod hende at tænke, at disse for den, der søger dem, allevegne ere at finde.

Uagtet jeg nu heri kun formodede den mindste Deel af hele den sørgelige Sandhed, jeg siden fik at vide, var dog denne mig nok til alvorligen at foresætte mig, ved første givne Leilighed med Venskabs hele Nidkiærhed og Frimodighed at foreholde ham dette hans Forhold; men denne Leilighed kom aldrig; at vilde bringe en Mand af Verden ind i en alvorlig Samtale, er, som et af vore gamle Ordsprog siger:

ret som at gribe en Aal ved Hale;

Minnehold var saadan en Mester i, at springe af, saasnart Samtalen i nogen Maade tegnede til at vilde gaae ham paa Klingen, snart ved et Bonmot, hvorpaa han var særdeles riig, snart ved at give mig Ret, naar jeg mindst ventede det, og inden jeg vidste et Ord af det, gjøre Spøg af det Hele; snart, hvad jeg vel nu bagefter maa tilstaae, var Hovedmidlet, hvorved han bestak mig, ved at vise en saa gobmodig Glæde over at have mig igien, sidde igien med mig ved et Glas Viin, at jeg ikke sjælden oversaae, at de østerrigske Glas i det mindste for ham her næsten blev til ligesaa mange Flasker; kort sagt, efter et Par forgiæves Forsøg, der nær vare faldne ud for mig, som da Boileau vilde omvende la Chapelle, besluttede jeg mig omsider til, heller uforstyrret at nyde den korte Tid, jeg havde at være hos disse mine Venner, og i al Fald skriftlig at iværksætte, hvad baade Pennen friere og kraftigere er istand til, og hvor man desuden er sikkrere for, ikke ved den andens Mellemtaler at blive bragt af sin Vei!

Alt for snart henløb i øvrigt disse Kunsten og Venskab helligede Dage, Ferien var til Ende og vi maatte tilbage igien til vort umorsomme Leipzig; ogsaa vil Du udentvivl selv erindre, hvormeget vi i Begyndelsen efter vor Hiemkomst

kedede os der, indtil Du, over hvem vor gamle Schülers Aand saa synligen hvilede, ved Din muntre og vennehulde daglige Omgang igien forsødede os Opholdet der.

Nu kan jeg midlertid gierne tilstaae Dig det: ikke blot Savnet af Berlins interessante Vennekreds, og Berlins Næring for min Kunstbegierlighed og Kunstgranskning, ogsaa de Efterretninger, jeg fra en trofast og redelig Ven, den eneste, jeg af min fordums berlinske Vennekreds endnu er saa lykkelig at have tilbage, i denne Tid hyppigen fik, bidrog særdeles til denne Mistemning hos mig. Jeg forlod, som jeg ovenfor skrev, Berlin med det Forsæt alvorligen at forebolde min forvildede Yndling hans Uordener, hans Uskikkelighed mod den fortrefligste, ædelste, trofasteste Kone; men see! nu, da jeg vilde tage Pennen i Haanden, hvad vidste jeg egentlig da? aldrig var der over hendes Læber kommet et Ord, der lignede Klage eller Anke; selv, hvad hun ikke kunde dække, hans idelige Omsværmen, hans Ligegyldighed for sit Huus og sit Kald, søgte hun at undskylde. Tilfældigviis havde jeg i Noget fra min ovenomtalte Ven fundet et Sted, hvor han havde omtalt hende, som en Person, man undte større Lykke, end man tiltroede hende; jeg tog An-

ledning deraf til at forlange en Forklaring, og hvad erfoer jeg nu? ikke blot, at hiin formeente uforanderlige Elsker dybt havde henkastet sig i hele Sølen af Berlins saakaldte Galanterier; ikke blot at han dermed paa det ubodeligste ødelagde deres huuslige Tilstand, i det han ikke nøiedes med at bortødsle blandt Svirebrødre og slette Fruentimmer undertiden i een Aften deres eller rettere hans Kones — thi hans Løn var som hans Arbeid, saare liden — Lønning for hele Maaneder, at sende hende sine grove og gemene Manere paa Halsen; men at han endnu ovenikiøbet, just naar han havde meest Grund til at see Klager og Bebreidelser af hende imøde, forekom disse ved at forekaste hende, at han havde at klage, ikke hun, at han havde opoffret Stand, Udsigter, og Fædreland for hendes Skyld, medens selv hendes nuværende Stilling for en Tienestepige dog altid var et Skridt op ad. Ja! efterhaanden som deres Kaar bleve dagligen slettere, hans Utilfredshed med sig selv, og altsaa med Alt, hvad der omgav ham, dagligen større, glemte han sig endog adskillige Gange nok til personligen at mishandle hende, saa at han, skrev en Ven mig, ligesaavel som den berømte Maras Mand kunde staaet Fare for at blive sat som Tambour ved et Garnisonsregiment,

havde den store Fredrik bekymret sig saa meget om det tydske Theater, som sin Opera; eller maaskee havde hun havt saa stor kongelige Gage at opoffre for en Mands Frikisbelse, som Sangerinden. Naturligviis, at ligesom dette Onde ikke blot blev værre og værre, men endog giorde meer og meer Opsigt, Efterretningerne ogsaa alt hyppigere middelbar og umiddelbar hiemsøgte mig; ja der var endog de gode og troskyldige Mennesker, der vilde have lagt Mærke til, at jeg var det eneste Menneske, han syntes at bekymre sig noget om, maaskee fordi jeg var den eneste, for hvem han troede at staae i et bedre Lys, og at han i lang Tid ikke havde lagt saamegen Tvang paa sig selv, som medens jeg var i Berlin; disse overhængte mig uophørlig, at jeg dog skulde igien reise did, og prøve det Yderste for om muligt at redde en ligesaa uskyldig, som ulykkelig Kone.

Jeg veed ikke, om Du erindrer, at jeg ogsaa den Vinter meget talte om, at giøre en Reise til Berlin igien, da i det samme min yngste Greve, som Du nok husker, blev saa farlig syg efter den uhældige Kanefart. Uagtet, Rudolph! jeg aldrig skal glemme Dig den vennehulde Trofasthed, hvormed Du den Gang lettede mine sure Dage om denne elskværdige Yngling, havde det

dog været aldeles uforsvarligt, om jeg havde under saadan en Crisis overladt en Yngling, der af den ømmeste Fader- og Moder-Kiærlighed med saa megen Tillid var mig saa særdeles betroet, i nogen anden Dødeligs Hænder. Jeg udsatte altsaa min Reise — at udrette noget ved Breve i en saa fortvivlet Forfatning var ikke at tænke paa, det vilde blot været ved mislykkede foreløbige Forsøg at forspilde alt Haab ved Hovedforsøget at udrette noget — indtil jeg med Rolighed kunde forlade den Syge. Men just som jeg begyndte at see Mueligheden hertil imøde, overraskedes jeg pludselig ved den Efterretning, at han ved det brutale Adfærd, han paa senere Tider, efterhaanden som han følte sig selv mere foragtet, havde tilvant sig, saaledes havde opbragt den heller just ikke sagtmodige Directeur, at denne paa staaende Fod havde givet ham Afskeed, hvorpaa han igien paa staaende Fod havde nødt sin Kone til ligeledes at takke af, og over Hals og Hoved var reist bort med hende, man vidste ikke, hvorhen.

Jeg behøver ikke at sige Dig, hvorledes den Efterretning, som jeg ikke blot fik fra flere af vore Venner paa eengang, men endog naturligviis betynget med mange vederstyggelige Anecdoter om dette Menneskes Forhold saavel mod sin ædle Ko-

ne, som i Almindelighed, harmede, og grømmede mig; ogsaa varede det længe, saare længe, inden jeg, saa udstrakt end den Tid min dramatiske Correspondence var, fik at vide, hvor de vare blevne af; indtil endelig man skrev mig fra München, at han i Riget havde sat sig i Spidsen for et Reisetheater, hvor denne store herlige Kunstnerinde maatte omvandre fra Fielebod til Fielebod, og træde frem mellem Mennesker, af hvilken den bedste ikke var værd at løse hendes Skotvinde; hvor hun — hvad der endnu maatte være hende tungere — idelig maatte leve mellem Ripsraps, der allevegne fra strømmede sammen om en Entrepreneur, der vist nok gagerede slet, og betalte endnu slettere, men der var desmere redebon om Natten at bortsvire og bortsværme med sine Yndlinge, hvad Aftenen indbragde, uden engang at sørge for at bevare saameget, at den følgende Forestillings Fornødenheder kunde tilveiebringes. Ogsaa maatte et saadant Uvæsen naturlig ødelægge sig selv; ikke blot kunde de paa denne Maade hverken gjøre Regning paa noget blivende Sted, heller ikke torde de komme igien, hvor de engang havde været, ja blev vel endog adskillige Steder, hvor Rygtet om deres vilde Levnet var gaaet forved dem, nægtede Tilladelse at spille; men ogsaa

er det naturligt, at der ved en saaledes organiseret Skueplads aldeles ingen Orden i nogen Henseende kunde finde Sted, men at enhver giorde, hvad den vilde, og som den vilde, og paa allermindste Tiltale pukkede med Entrepreneuren om sin tilbagestaaende Gage, om han endog i samme Øieblik havde fortæret tre Gange saameget paa dennes Regning; ligesom og ved saadanne Optrin, der alt bleve hyppigere og hyppigere, den arme Kone idelig maatte høre de allerscandaleuseste Ting kun med al formegen Fvie forekastes hendes Mand; hvorhos hun og efter saadanne Scener var det bestandige Offer, hvorpaa han udgiød sin Harme og sin Forbittrelse, og i de bitreste Udtryk lod høre, hun ene og allene var Skyld i Alt, hvad han baade giorde og leed. Med magelos Taalmodighed bar denne fortreflige Kone alt dette, var den eneste, der ved sine Talenter bødede paa det Heles Uselhed, ligesom hun og var den, der ved den personlige Agtelse og Deeltagelse, et Forhold, som hendes maatte afnøde enhver, afvendte eller i det mindste formildede mangt et Uvæir, han ved sin Letsind eller Iilsind drog over sig. Men endelig gik det hele tilgrunde, efter et Prækkeligt Klammeri mellem Entrepreneuren og hans ubetalte Truppe, hvoraf det endelige Resultat blev,

at hun maatte skille sig ved det sidste af, hvad hun fra sin berlinske Theatertid havde tilbage, for at tilfredsstille nogle af de vildeste Skraalere, hvorimod en af hans saakaldte Actricer uden Omstændigheder ved sin Afreise tilsendte hende et Barn, som, hun paastod, var hans.

Lykkeligviis havde paa samme Tid Østerrigs for alt Stort og Skiønt enthusiastiske Joseph hørt tale om hendes sieldne Talenter og Kunst, og i en Samtale med en af det saakaldte Ausschus yttret, at man skulde see, at drage hende til Wien. Saa himmelsendt et saadant Tilbud end i et saadant Øieblik maatte være dem, var han dog rasende nok til at paastaae, hun paa ingen Maade maatte modtage det, med mindre de tillige vilde antage ham, og dertil havde bemældte Ausschus, der overalt ikke med sin gode Villie indkaldte hende, som vilde gaae deres egne saa meget i Veien, naturligviis ingen Øren; ogsaa var man nær ved at formaae Joseph, der overalt ikke leed, at man foreskrev ham Betingelser, til at lade hende reent fare, da en formaaende Kunstven bragde Sagens sande Omstændigheder for den sandhedelskende Monarks Øren, hvorpaa han, der overalt var for at løse Knuder paa Alexanders Viis, befalede, at man skulde skabe Manden et ubetydeligt

Theaterembede med Femtedelen af den hende ellers bestemte Gage, og saaledes ansætte dem begge.

Vel skal hans Stolthed herved have fundet sig fornærmet, og han vilde tvinge hende til et nyt Afslag; men første Gang i Verden skal hun her have havt den Kraft, standhaftig at sige ham Nei! og især, paastaaer man, var det de Moderpligter, hun havde paataget sig mod hans Frillebarn, der gav hende denne Kraft. Følende med al sin Stolthed, hvorlidet han var uden hende, saae han sig da nødsaget til at opgive sin vilde Plan at drage paa nye Eventyr til Ungarn med en ny Truppe, og maatte reise med hende til Wien, hvor man ansatte ham i en ubetydelig, meest titulair Post, ved Theaterarchivet, hvorfra han imidlertid for sine Sarcasmer og Uartigheder mod Herrerne af Ausschus, som han rigtig for det meste fra mere end een Side kunde overse, inden kort Tid blev entlediget, men uden dog at miste, hvad han — egenlig af sin Kones Gage — var tillagt derfor. Ogsaa i Wien vilde han vedblive at mishandle og tyranniſere hende; men Joseph, der intet ansaae for at være under sin Værdighed, ligesom intet over sin Magt, naar han erkiændte det for gavnligt og ret, lod ham kalde, og talte saa alvorligen med ham om at feie Gaderne, og

sidde i Rasphuus, at han fandt det raadeligst at tage sig vare. Derimod forfaldt han om ikke til værre, saa dog til gemenere Sviir, end nogensinde, og forgiftede ved den idelige Sorg og Skam, han giorde hende, hendes følgende Dage ikke mindre end de foregaaende.

Aldrig kunde hun imidlertid overtale sig til at skilles fra ham, saa alvorligen det endog fra Joseph selv blev hende foreslaaet, ja endog næsten foreskrevet; paastaaer han, sagde hun, at have forladt alting for min Skyld, skal jeg i det mindste aldrig forlade ham; og saa tungt det vilde falde mig, at drage fra Wien, og fratage mig den ædelmodigste Keisers Beskyttelse, vilde jeg dog i alle Tilfælde før opoffre det, end bryde, hvad jeg for Alterets Fod af et redeligt Hierte har lovet. Ogsaa ærede Joseph hendes Standhaftighed, og, hvad ellers ikke altid var hans Maade, lod hende have sin Villie.

Som Kunstnerinde var hun, saa vanskeligt det endog i Wien, som paa flere Hoftheatre, var for den, der ikke havde lovlige, og lod haant om, at skaffe sig ulovlige Beskyttere, høiagtet og anseet, som Menneske almindelig beundret og beklaget. Nogle Gange har hun ved giennemreisende Landsmænd ladet mig helse; men, skiøndt jeg et

Par Gange, efter hun havde faaet et fast Ophold, skrev hende til, svarte hun mig aldrig; kun engang lod hun mig ved Schüler, som den Tid var i Wien, sende en Helsen, at hun ikke dristede sig at begynde paa et Brev til mig, da hun vilde faae saameget at skrive. Siden, da min senere Bane bragde mig saa langt fra alt sceniſk, har jeg tabt hende af Sigte, skiøndt aldrig af Minde, til jeg for faa Dage siden overraskedes ved at læse i en Journal, at hun alt over Aar og Dag er død.

Du seer — kiære Rudolph! — hvilken frygtelig Virkning i en Tidspunkt, da alle hine Erindringer saa smerteligen ere blevne oprevne i min Siæl, den Foreſtilling maatte gisre: om nu — paa mine ældre, og som Du veed, sandelig ikke glade Dage — jeg atter skulde opleve et saadant Giftermaal i min nøieſte Kreds, skulde see Bertha, min ældſte hengangne Vens Datter, og der altid har været mig kiær, som hun var min egen, Offer for en indbildt Flyvelyst, en sværmende Yngling tog for Kiærlighed, lokket ved dette Gyglelys ud i en ulykſalig Ægteſtands redningsløſe Afgrund; skulde see Dig, det sidſte Menneske, ved hvem min Siæl venskabeligen hænger, den sidſte dyrebare Levning af min fordums Rigdom, skuffe, forspilde, forbryde, forstyrre alle mine

Forhaabninger. Rudolph! ved en aldrende og svagelig Mands sidste Dages Rolighed, ved det Nag, der i Dine ældre Dage vilde hævne hans, og ved det, der er os begge mere end vi selv, mere end Alt, ved Berthas kommende Dages Lykke eller Ulykke, besværger jeg Dig: randsag Dit Hjerte tilfulde, saa at Du frimodig og redelig kan besvare mig det alvorlige Spørgsmaal: om Du har raadført Dig med Gud i Himmelen og med Dit eget Hjerte, ikke blot: om Bertha er den, der kan gjøre Dig lykkelig, men ogsaa om Du er den, der kan, vil, og skal gjøre hende lykkelig! Rudolph! jeg kiænder intet skrækkeligere end et ulykkeligt Ægteskab; selv min ugifte eenlige venneløse Tilstand er et Himmerig derimod; og Rudolph! aldrig kan et Ægteskab snarere og skrækkeligere blive ulykkaligt, end just ved de saakaldte Lidenskabs Giftermaal, som store Opoffrelser have foregaaet eller ledsaget. Jo mere disse have bebudet, spaaet, lovet, jo smerteligere er det, hvis disse Løfter, disse Forhaabninger, disse Forpligtelser blive uopfyldte. Rudolph! engang endnu! randsag Dig ærlig og nøie! tænk, at Du staaer for Guds Ansigt, naar Du aflægger hiint hellige høitidelige Løfte i mine Hænder! og at Du engang for Guds Ansigt igien skal besvare

mig det Spørgsmaal: ikke blot, hvorledes Du har meent, men og hvorledes Du har holdt det? Rudolph! hvis Du var istand til, i det Du kaster Øiet paa disse Linier, med et Haansmiil at sige: der har vi Præsten! — — — men nei! nei! jeg kiænder Dig.

Uden at vide af det, er jeg, bliver jeg vaer, kommet i med at tiltale Dig med det faderlige Du, som jeg ellers siden Dine tidlige Barndomsdage havde aflagt. Nu vel! det er et vennehuldt, faderligt Hierte, der gav Dig det, og det vil være Dig kiært! Rudolph! min Søn Rudolph! send ikke Din faderlige Vens graanende Hoved med Kummer i Graven.

Svar.

Vær rolig, min Fader, som Din Søn er det! see, jeg har læst, og atter læst Dit Brev, og jeg tager Pennen for at besvare det; og mit Hierte banker ikke stærkere, har intet Øieblik banket stærkere under Læsningen, thi det er sig intet Ondt bevidst. Jeg har elsket, og elsker Bertha med Ynglingens Ild; men jeg begiærer og ægter hende med Mandens Sindighed og Fasthed. Hvad det Tant angaaer, jeg opoffrer, da kan det her in-

gen Indflydelse have; thi for mig — opvoxet ved Dine og den ædle Schülers Fødder — havde det aldrig Værdi, og min Bertha veed intet, og skal aldrig vide noget deraf, skal aldrig i mig kiende andet, end Førsteren Rudolph! jeg vilde vinde min Bertha, ikke indtage hendes Hierte ved Overraskelse, derfor har jeg aldrig været fristet til at bramme for hende med et Offer, som desuden var bragt eller i det mindste besluttet, inden jeg vidste det mindste af hende.

Ogsaa for vore Kaar kan Du være rolig; ikke blot har jeg af min liden Arv endnu saameget tilbage, at vi kan begynde vor liden Huusholdning uden al Gield, men jeg har endda Noget tilovers, hvormed jeg efter den brave gamle Skovriders Raad kan kiøbe de nærliggende nybrudte Jorde, og saaledes forbedre vore Kaar. Ja! faderlige Ven! jeg gientager Dig det, jeg elsker Bertha, som Yngling, men jeg ægter, jeg skal forsørge hende, som Mand.

Vil Du endnu et Beviis, at vi kunne være rolige? Saa inderlig jeg end elsker Bertha, saa søsterlig hun hos vor gamle Skovrider end alle disse Maaneder omgikkes mig, saa umiskiendelig hendes fordeelagtige Mening om mig fremskinner af det aabne, ukunstlede, rene og skiønne Hierte,

har jeg dog endnu ikke med eet Ord yttret hende min Kiærlighed, ikke begiært hendes Ja eller hendes Haand, ikke engang giort det mindste for at forvisse mig den, saalænge min Stilling her ikke var afgiort. Nu er den det, og nu er det Dig, min Barndoms og Ungdoms Ven, Dig, min anden Fader, jeg anmoder om at være min Forlover og Talsmand. Ja min Fader! kom Du ned i Dag og begiær Bertha til mig af hende selv, og af hendes veldædige Pleieforældre, og Alt, hvad Du i mit Navn lover, og tilsiger hende og dem, skal jeg engang for den alseende og retfærdige Guds Ansigt staae Dig til Ansvar for.

Din

Rudolph.

Georg Liebners Breve

indeholdende

Melneks Endeligt.

Georg Liebners Breve

indeholdende

Melneks Endeligt.

Hic finis miseri fatorum; hic exitus illum
Sorte tulit.

Virg. Æneid. libr. 2. vers 554.

April 180*.

Jeg takker Dem ret hiertelig, mangeaarige Ven! for Meddelelsen af vor Vens Melneks Prøveaar. Vel maatte De kalde det hans Prøveaar, thi haarde og mange vare de Prøvelser, han deri maatte giennemgaae; og troligen og klærligen har De deri bevaret hans Minde; mere end eengang var det mig under Læsningen, som han stod for mig, som jeg hørte ham tale, saae ham handle. Ja! det var denne utrættelige Iver for det rette,

denne aldrig kiølnede Varme for det Sande, denne uforanderlige Kiærlighed for det Gode, som giorde ham saa inderlig elsket af Os, der kiendte ham; og som man forsætlig maatte miskiende for at nægte ham sin Høiagtelse, endog der, hvor man ikke kunde tilstaae ham sit Bifald; maaskee for at kunde hade, hvem man ikke vilde elske; det var denne Trofasthed, hvormed han elskede sit Land, som sin Pige, og sin Ven, som sin Ære; og der betegnede hvert af hans Skridt fra hans Barndom til hans Grav; det var dette synderlige Hierte, der med barnlig Troskyld, og Ungdoms Fyrighed, forenede Manddoms Kraft, og ak! meget, meget for tidlig, den ofte skuffede Alderdoms Leede af Dage; dog hvi vil jeg prøve ved disse faa og svage Linier at udkaste et Skyggerids af den herlige! hans livagtige Billede have vi i hans Handlinger, hans ædle Liv, og ak! hans sørgelige uværdige Død. Dog — hvad siger jeg! sørgelig var hans Død kun for os hans Venner, der saa inderlig elskede ham, og der ikke kunde aflade fra den Tanke, at saamegen Dyd, saa ægte Menneskeværd endnu her maatte finde sin Løn; ham selv havde den længe været ønskelig og ønsket; og kan man skiøndt desværre ikke med Joie sige om ham, at han gik herfra som den mætte Giæst,

da er det der unægteligen, at han var den Trætte af Dage; alt længe var denne Verden, og Tingenes Gang deri ham stedse mere og mere væmmelig; og især paa de seeneste Aar hengik ikke letteelig nogen Dag, der jo bragte denne Væmmelse ny og stærkere Næring, ved at lade ham være Vidne til Ting, der skar dybt, dybt i hans redelige patriotiske Hiertes blødende Saar. Uværdig var den endnu mindre, uden fordi den var ligesaa uforskyldt som ubetimelig; i øvrigt døde han, som han havde levet

For Fædreland, Ære, og Ven,

vel ikke ganske saaledes, som han ikke ret længe tilforn havde haabet, eller dog ønsket, en Kleistes skiønne Død paa Ærens og Seierens Bane, med Værge i Haand til Fædrelands Værn; værgeløs blev han myrdet, uhævnet, og unyttig, hvis man ellers kan tænke sig at saa ædel en Mands ynkelige Drab kunde være til Unytte i en Verden, hvor end ikke en Spurv falder til Jorden uden vor himmelske Fader. O min Ven! det Øieblik, jeg modtog Sørgebudskabet om, hvorledes vor Ven var kommet af Dage, er det, da jeg i sin fuldeste Trøstelighed har følt alt det Guddommelige, der ligger i ovenstaaende Ord, og i den derpaa følgende Forsikkring, at vi ere bedre end mange

Spurve. Saa ofte hans Død falder mig paa mit Hierte, gienkalder jeg mig disse, hæver mit Øie og min Tanke til Himlen, knæler, tilbeder, og tier.

Dog det er ikke paa denne Maade, jeg opfylder Deres Begiering, at meddele Dem Underretning om vor bortrevne Vens senere mærkværdige Dage, og saaledes fuldbringe det Billede, De har begyndt. Jeg vil ikke begynde med Complimenter, altid upassende mellem Venner, og dobbelt ved en Anledning som denne; ikke anmode Dem bede Publicum om Overbærelse for den Uligshed af Stiil og Foredrag, som endog blot vor forskiellige Aandsdannelse og Levnetsbane vil giøre uundgaaelig; mellem de Blomster, hvormed De har prydet vor Vens Gravhøi, vil jeg hensætte mit ukunstlede Sørgekors; de Taare, som ere rundne eller rinde derpaa, vil udgiøre begge fornemste Værd og eneste Prydelse.

Ikke uden Føie sluttede De Fortællingen om vor Vens Prøveaar med den mærkværdige Samtale mellem ham og Bomhusets ærværdige Olding, om hans Stilling, Udsigter, og Forhold. Ustridig var denne af særdeles Vægt til at giøre Udslaget for den Beslutning, han kort derpaa iværksatte, at forlade den Bane, der blev ham alt mere be-

sværlig og modbydelig; sikkerlig vilde ogsaa vor afdøde Ven selv, hvis han skulde da have opgivet de Grunde, der havde bestemt ham just nu at gisre, hvad han saalænge havde ønsket at kunne, tilskrevet denne Samtale en Hovedandeel deri. Om der imidlertid ikke, ham maaskee selv i det mindste dengang temmelig uvitterlig, paa Bunden af Veieskaalen havde nedlistet sig en Lønvægt, der egenlig bidrog det betydeligste til at nedtynge den, er et andet Spørgsmaal, som han nok først nogle Maaneder efter blev i Stand til nogenlunde sandfærdig og oprigtig at besvare sig selv.

Luises Tab, og endnu mere hendes Død, havde i vor Vens Hierte efterladt en Tomhed, som Kiærlighed til Fædrelandet, eller rettere, Had mod dets utroe Huusfogeder forgiæves prøvede at udfylde; og maaskee just denne Tomhed i et Hierte, der saa ganske var skabt til at elske, mere end Noget andet bidrog til den Bitterhed, der alt mere og mere udbredte sig over hans Siæl; saameget mere, som det laae i hans Siæls Natur, ikke blot at tænke sig denne Tomhed, som aldeles ubodelig; men endog saa at sige at indvie sig den, og gisre sig den til en ubrødelig Pligt mod Luises Minde. Mennesket fødes kun eengang, og elsker kun eengang, var det Axiom, hvormed han afviiste

sine Venner, naar de vilde opmuntre ham til at haabe, og opfordre ham til at søge Fremtids huuslige Glæder. At han i øvrigt, hans Kampdage igiennem, aldeles ikke kunde være fristet at søge, hvad der efter hans faste Overbeviisning maatte lukke ham den Bane, han troede det sin Pligt ikke at forlade, er meget naturligt; ligesom og det adelige glimrende **nn*v*r vel ikke lettelig var det Sted, hvor han enten kunde have Lyst til at søge, eller Haab om at finde, den, der skulde opfylde ham det Ideal, Luise havde efterladt sig i hans Bryst; men just om denne Finding torde det maaskee som oftest giælde, at man finder snareſt, naar man ikke søger; i det mindste var det Tilfældet med vor Ven; uventet og uforvarende maatte Kiærlighed komme, den maatte overraske hans Siæl, for at fæste saaledes Fod der, at den kunde blive i uforstyrret Besiddelse deraf. Saa giorde den ogsaa.

Hvorvel Landeveien ikke mere gik forbi Astolphs Bomhuus, var det dog meget almindeligt, at især Retourkudske deels af gammel Vane, deels og for at vinde de Vei- og Bom-penge, de af deres Reisende havde ladet dem betale for Hiemreisen, kiørte derad, saameget mere, som den nye Vei endnu ikke tilfulde var færdig. En mørk

skudfuld Høstaften, ikke længe før Astolph havde den betydende Samtale med Melnek, blev der et ynkeligt Anskrig paa den aflagte Landevei; en beskiænket Retourkudsk, der i Mørke kom jagende, var saaledes kiørt paa en Steen, at ikke allene hans Vogn var veltet, og gaaet aldeles i Stykker, men at et ungt Fruentimmer, han kiørte for, var kommet under Vognen, og ynkelig forslaaet. Ved Kudskens Skraal, da han efter slige Menneskers Maade bar sig ad, som han var kommet selv til stor Ulykke, at man af Medynk skulde glemme hans slette Forhold, kom Folkene ud af et Huus, Melnek yderst paa Bomhuusjorden havde ladet bygge til een af deres Arbeidere; de fik Fruentimmeret baaret ind til dem, da hun deels af Skræk, deels af de Stød og Slag, hun havde faaet, ikke var istand til at gaae; og da den gode Gamle, som Astolph der i Omegnen kaldtes, baade i aandelige og legemlige Ting var den almindelige Consulent, gik der paa Øieblikket Bud op til Bomhuset efter ham. Han kom da og ufortøvet; og da han snart saae, at uagtet det arme Fruentimmer var ilde forslaaet, havde hun dog ingen egenlig Skade faaet, men det derimod var snarere at befrygte, at Forskrækkelsen skulde bekomme hende ilde, fik han ufortøvet sin Vogn sendt efter

en duelig Læge, som boede der i Naboelauget, og sørgede imidlertid for at faae hende passet og pleiet saa godt, som det efter Omstændighederne, og i en saadan Hytte var mueligt, lod bringe Sengeklæder, og andre slige Fornødenheder hiemme fra sit, og blev selv hos hende hele Natten, indtil Lægen om Morgenen kom.

Denne erklærede ligeledes, at ingen Ting var i Stykker eller forvredet, derimod lod han sig forlyde med, at der var al Anseende til en Feber, der udentvivl havde i Forveien været i Kroppen, nu ved Skrækken, Forkiølelsen og flere saadanne Omstændigheder kom til Udbrud, og lettelig torde blive af en galdeagtig Natur. Han befalte derfor paa det bestemteste, at man for Alting maatte lade hende blive i Ro, og ingenlunde flytte hende, inden i det mindste Sygdommen havde erklæret sig. Den Syge, som hørte dette henne i Sengen, syntes at blive overmaade urolig over denne Forsinkelse, og al den Uleilighed, hun skulde gisre fremmede Mennesker; men vor ærværdige Astolph, hvis patriarchalske Udseende, forenet med hans faderlige Omhyggelighed for hende, fra første Øieblik af havde indgydet hende en synderlig Ærbødighed og Tillid, vidste paa en saa overtalende Maade at forestille hende, at jo mere hun

angstede og grämmede sig, jo mere sinkede hun selv sin Bedring og forlængede sit Ophold, at berolige hendes Betænkeligheder over al den Uro, hun troede at gjøre, og som hun ikke var istand til at giengielde, og kort at neddysse enhver af hendes Indvendinger, hun kom med, at hun da omsider næsten med datterlig Hengivelse overlod sig i hans Hænder. Ogsaa Lægen søgte paa bedste Maade at trøste hende med det Haab, at hendes Sygdom, naar hun kun vilde slaae sig til Ro, ikke vilde blive langvarig eller farlig, medens han ikke kunde staae inde for noget, hvis den ikke blev taget itide. Han tog nu bort, efterat have sagt Astolph, hvad der var ved den Syge at iagttage.

Dog det er paa Tide, jeg maa slutte dette Brev, hvis jeg vil have det bort med denne Post. Lev da vel, og elsk stedse Deres

Georg Liebner.

April 180*.

Da De udentvivl har giettet, værdige Ven! at denne Patientinde vilde blive en Hovedperson i den følgende Afdeling af vor Vens Historie, kan jeg lettelig forestille mig, at De længes efter at erfare mere om hende; jeg vil derfor uden at oppe-

bie Deres Svar, ufortovet fortsætte, hvad jeg forrige Postdag nøddes at afbryde, og uden videre Indledning begynde at fortælle Dem noget om hende.

Denne Patientinde var da et ungt Fruentimmer paa 25 til 26 Aar, skiøndt man efter hendes Udseende ikke lettelig faldt paa at tillegge hende mere end 21 eller 22, og det endda med det Tillæg, at Tungsind og Sorg gav hende et ældre Udseende, end hun formodentlig ellers vilde havt. Efter hendes Klædedragt og hele øvrige udvortes antog man hende for et Fruentimmer af den bedre Middelstand, skiøndt af maadelige Kaar; men ved nøiere Kiendskab med hende fristedes man snart til at troe, at hun i det mindste i saa Fald maatte have havt en meget ualmindelig Opdragelse, da der i hendes hele Tone, Sprog og Tankevending fremlyste en overordenlig Dannelse, som hun paa ingen Maade søgte at stille til Skue eller bramme med, men som var bleven hende saa naturlig, at hun ikke engang syntes selv at vide deraf. Med Alt det var igien selv det saakaldte grove qvindelige Huusarbeid hende hverken ukiændt, eller uvant, eller, som det lod, ubehageligt; villig og driftig tog hun, saasnart hun begyndte at være som hiemme hos Astolph, Haanden i Alt, uden at betænke om smukke Hænder eller

fiin Hud, stod Fare derved, som overalt det, der især caracteriserede hende, var den fuldkomne Frihed for al Slags Prætension, endog i den Grad, at hun selv ikke engang syntes at være sig det bevidst. Hun talte færdigen tydsk, og det var maaskee blot hende altfor urbane, og fra alle Provincialismer for reene Dialect, der kunde give Formodning om, at det ikke var hendes Moders maal; saameget mere, som hendes lysbrune Haar, og hendes hele snarere blonde Physiognomie, samt det blidtsagtmodige, der var over hendes hele Adfærd og Udvortes, snarere ledte til at tillægge hende en tydsk end en fransk Herkomst.

Da imidlertid Astolph for at berolige hende fra enhver Side over en Forsinkelse, der uagtet den Tillid, hun snart fattede til ham, bestandig syntes paa ny at forurolige hende, tilbød, dersom der maaskee var nogen, der ventede hende, og kunde ængstes over hendes uformodede Udeblivelse, at underrette dem paa hendes Vegne om Aarsagen; sagde hun ham, med et undertrykt Suk: at ingen ængstede sig for hendes Skyld, da ingen kiændte hende, hvor hun skulde hen; men at hun var en fransk Flygtning, der havde Løfte paa at blive antaget som Selskabsjomfru hos en Fru von Karsthausen i **nn*v*r; og frygtede, at

ved hendes Udeblivelse denne Forsørgelse skulde tabes for hende. Skiøndt denne Herr von Hallers Veninde fra Melneks Beretninger af ikke var Astolph ubekiændt, vogtede han sig dog vel for at underrette den Syge, at Tabet af en saadan Condition neppe vilde være meget at beklage; tvertimod skrev han ufortøvet til Melnek for at bede ham, i denne Anledning at faae det fornødne besørget. Men see — Theodorines Uroelighed over hin Forsinkelse var ligesaa unødvendig, som hendes hele Reise; Fru von Kärsthausen, der havde givet von Hallermund Afskeed strax efter Luises Død, havde foretaget sig en liden incognito Reise med sin engelske Garderofficeer til London, og det havde blot været for desbedre at dække sit Spil, at hun blandt andre flere Anstalter, hun med megen Ophævelse havde giort, og som samtlig vare beregnede paa at indbilde Folk, der var intet, hvorpaa hun mindre tænkte, end at forlade sit Huus og Hiem, ogsaa havde sat adskillige Mennesker i Bevægelse om at skaffe sig en Selskabsjomfru, og efter megen Vælgen og Vragen endelig antaget vores Theodorine Thierry — saa kaldte Patientinden sig — hvem, hun allevegne fortalte, hun med megen Længsel saae imøde; medens hun giorde alle Tilberedelser til, længe i Forveien at være borte.

Naturligviis fandt Astolph det ikke nødvendigt at give sin Patientinde denne fuldstændige Underretning, som formodentlig vilde have forværret hendes Forfatning; han nøiedes med at sige hende i almindelige Udtryk, at hun aldeles ikke behøvede at være urolig over sin Forsinkelse, men med fuld Sikkerhed kunde oppebie sin fuldkomne Bedring. Ogsaa Melnek, som hun ved Astolphs Skrivelse allerede useet var blevet interessant, og som Astolph, da han Dagen derpaa kom ud til Bomhuset, fremstillede for hende, som deres Commissionair i **nn*v*r, undertrykte sin Lyst til at udgyde sin Haan og Harme over von Hallermunds Veninde, for at sande Astolphs tvetydige Fremstilling af Sagens Sammenhæng.

Hvorvel Lægen for saavidt holdt Ord, at Theodorines Sygdom ikke blev saa farlig, som den i første Øieblik tegnede til, gik den dog over til en langvarig og haardnakket Andendagsfeber, under hvilken han alle Astolphs og Melneks Forestillinger uagtet, ikke vilde give sit Samtykke til, at hun blev flyttet fra Huusmandsboligen til Bomhuset, endnu mindre altsaa, at hun, efter sin egen ideelige Paastand — fortsatte sin Reise til **nn*v*r. Kom hun imidlertid ikke endnu til Bomhuset, da kom derimod Bomhusets Eiere og

Beboere desflittigere til Husmandens, for at holde hende med Selskab og see hende tilgode; og snart var hun dem begge kiærere, end de maaskee vidste selv, ved hendes uskrømtede Hengivelse, hendes rørende Taalmodighed, hendes huldе Ømhed, hvormed hun i alle sine bedre Timer syslede med Husmandens Børn, og fremfor alt, den levende Erkiendtlighed, der omfattede Alt, hvad der omgav hende, fra det mindste Barn af, der gjorde hende en ubetydelig Haandrækning, og indtil Astolph, hvem hun efter Haanden af sit fulde Hierte havde vant sig til at kalde sin Fader, og hvem hun alt mere og mere vante sig til at ansee med den kiærligste Datters Øie; og naturligviis varte det heller ikke længe, før denne hendes inderlige Hengivenhed til Astolph udbredte sig til hans Yndling vor Ven Melnek, hos hvem den ligesaa naturlig ikke længe blev ugiengieldet. Under ingen Skikkelse er maaskee Ynde og Ømhed mere indtagende, end under Erkiændtligheds; hertil kom endnu, at, da det ikke er om en Sygeseng, man venter Kierligheds Snarer, Melnek aldeles ubevogtet overlod sig til den Interesse, hun alt mere og mere vandt for ham, uden nogensinde at drømme om, han mere end blot yndede, og ynkede hende. I denne Crisis var det hiin Samtale ind-

traf, hvormed De sluttede Deres Fortælling; om nu ikke Theodorine saavel har havt en betydelig Deel i den Vending og det Udslag Samtalen tog, som i Melneks Standhaftighed til, trods Veir og Vei uafbrudt at fortsætte en Reise, der skulde bringe ham til Theodorine, overlader jeg Dem selv at bedømme.

Jeg afbryder, og maa opsætte det videre af min Fortælling til næste Brev.

Deres

G. L.

Maji 180*.

Om jeg selv har kiændt Theodorine? spørger De, eller rettere De slutter det af den Varme, hvormed jeg omtaler hende. Ja min Ven! den Forandring, der umærkelig foregik i vor Vens hele Tone og Stemning, var for paafaldende til, jeg ikke snart skulde giette dens Aarsag, saameget mere, som hendes Navn, skiøndt det forstaaer sig, stedse tilfældig, dog idelig, og alt mere og mere forekom i hans Breve; og om end Melnek ikke havde været mig fra vor første Ungdom saa inderlig kiær, har jeg dog altid ligesom Lessings Sittah, været for nysgiærrig efter:

Hvad Pige visse Mænd kan elske

til ikke, saasnart muligt, at rive mig løs fra alle Baand, for at lære at kiende den, der skulde — drømte jeg den Gang — erstatte vor Ven sin Luises Forliis. Hun var dengang allerede flyttet hen til selve Bomhuset, hvor Lægen endelig, da dog den værre Aarstid nærmede sig, hvor hendes Ophold i et Huusmandshuus vilde været alt for ubeqvemt, og han just en meget smuk Dag, da hendes Feber var udeblevet, var hos hende, tillod hende at bringes over. Ogsaa havde man endelig seet sig nødsaget at sige hende, hvorledes det virkelig stod til med hendes **nn*v*rske Udsigt, at den Frue, hvis Selskabsjomfru hun skulde været, havde søgt sig Selskab af et langt andet Slags. Men da hun, fra det første af, hun var kommet i Astolphs Huus, uanmodet havde — i det mindste sin gode Dag — taget sig af Alt, hvad man kunde kalde Husets qvindelige Anliggender, og da hun i disse viiste ikke allene en usædvanlig Kyndighed og Dueligheed, men endog en ualmindelig Tilbøielighed til dem, og en særdeles Fornøielse ved dem, havde man, i Grunden mere for at unde hende en Adspredelse, hun trængte til, end med Hensyn til, hvad man virkelig selv vandt derved, heri ladt hende aldeles have sin egen Villie, og det

havde derfor ikke det mindste paafaldende, da Astolph efter at have maattet underrette hende om hiint feilslagne Haab, i Følge Anmodning af, eller Aftale med Melnek (thi her vare Læsemaaderne forskiellige) giorde hende det Forslag, indtil hendes Helbred var fuldkommen istand, og hun havde nogen anden Bestemmelse, at blive hos ham, og forestaae hans Huus. Theodorine modtog det, og som det syntes, gierne; og fra det Øieblik af, fik Huset saa at sige, en ny Skik; vist nok kom Melnek der i Begyndelsen noget sældnere — af en vis Delicatesse, paastod han, maaskee vel egenlig, skiøndt ham selv uvitterlig, fordi han begyndte at føle sit Hiertes Fare — men vist nok kom han der ogsaa saameget deshellere, var saa meget gladere der. Ogsaa Theodorine — derom vare de alle eenige, havde ligesom faaet et nyt Liv; hendes Tungsind forsvandt, eller formildedes i det mindste til den blide Melancholie, der forhøiede hendes Elskværdighed. Hun tilskrev vel deels den tilbagevendende Helsen, deels den hende saa behagelige Virksomhed og Virkekreds, hun her forefandt, en betydelig Deel i denne lykkelige Forandring; men tilstod tillige rødmende, at den udmærkede Godhed, hvormed hun her fra første

Øieblik af var blevet behandlet, bidrog endnu mere dertil end alt andet.

Det var et forunderlig elskværdigt Fruentimmer, denne Theodorine! jeg har i det mindste aldrig kiændt nogen, der var saa ganske og saa vperlig, Alt, hvad hun var. Saae man hende i Spidsen for et Huus, ordne, styre, dele, foretage enhver Huusgierning, fra den fineste til den mvisomste, troede man, at see hende i sin sande Sphære, saa svet, saa færdig, saa rask, saa vel tilmode var hun derved; fandt man hende derimod ved Sybordet, ved Knipleskrinet, ved Brodeerrammen; saae man den Hændighed, den Elegance, den Smag, hvormed alle deslige finere Haandarbeider lykkedes hende, fristedes man at kalde i Tvivl, at det var den samme, som man maaskee en halv Time før, i Hauge, eller i Mark, i Kiøkken, eller i Melkekammer, havde seet i Spidsen for alle Husets Arbeiderinder, og i hver Henseende den første blandt Alle. Og da nu Melnek, som med Kiærligheds Opmærksomhed havde opsnappet et Ord, der engang uforvarende var sluppet hende af Munden, under Paaskud, at han nu, da han fik Tid igien, paa ny vilde tage sit Claveerspil frem, som han fra sin academiske Tid havde henlagt, lod et fortrefligt Fortepiano brin-

ge derud! med hvilken Færdighed, hvilken Smag, hvilken Siæl spilte hun da! aldrig kan jeg uden den inderligste Rørelse erindre mig hine sværmerske Aftentimer, som vi samlede om hende tilbragte med Klopstocks og Kleists deilige Sange; hvorledes hendes sølvrene Discant, Melneks kraftfulde Tenor, og Fader Astolphs ærværdige Bas udgiorde den skiønneste Harmonie, jeg veed at tænke mig, da een Aand, een Følelse var over alle trende Stemmer, som over de deilige Hænder, der aflokkede Strengene disse smeltende, talende Toner. O min Ven! det var Musik, Musik der lod mig føle det træffende i den sandselige Forestilling, der har giort sig den til Billedet af de Saliges Fryd efter dette Liv; det var Samklang af Hierte og Aand; o! men for at høre den, maa man ogsaa høre saadanne Mennesker, i saadant et indbyrdes Forhold, hvor hver øm, hver blid, hver skiøn Følelse, dem bevidst eller ubevidst, kom af deres inderste Hierte.

Som hun sang, og spilte, tegnede hun. I de Dage, jeg opholdt mig der, havde hun — vidste man — tidlig om Morgenen usædvanlig travelt med noget, som hun giorde en stor Hemmelighed af. Man spøgte med hende derover, og, da Fader Astolphs Fødselsdag var forhaanden,

vilde man dutte hende paa, at det var noget Qvindearbeide, hvormed hun vilde overraske ham; men brød sig tillige med at giette, hvad hun havde kunnet paafinde til ham, hvem man hverken kunde udsye Veste, eller brodere Manchetter til. Morgenen kom, og see! Gaaden blev til alles Overraskelse løst; thi medens Astolph var med os andre ved Frokosten, havde Theodorine i hans Værelse lige overfor hans Seng ophængt to Claude Lorrainske Landskaber, forestillende hans Bomhuus og dets Anlæg fra tvende af de deiligste Synspunkter; o! min Ven! de hænge her over mit Skriverbord, og ofte hviler mit Øie paa dem, imedens jeg skriver Dem disse Linier til; ikke uden Vanskelighed har jeg faaet dem reddet af vor Vens Efterladenskab; de vare i senere Dage hans dyrebareste, nær havde jeg sagt, eneste Rigdom; mangen brændende Taare er under dem offret forgangne ugienkaldelige Dages Erindring; mere end eengang har han mundtlig og skriftlig besvoret mig, ikke efter hans Død nogensinde at lade dem komme i fremmede Hænder; og mellem de mange Beviser, jeg i den lange Række af Aar har paa hans Venskab, er mig inter saa helligt og umodsigeligt, som dette.

At et saadant Fruentimmer, med denne fine Cultur, tillige havde al den skionne Aands og Hiertes Dannelse, der svarede til hendes sieldne Talenter, vil De udentvivl selv lettelig formode. Ikke allene kiændte hun nøie sit dobbelte Fædrelands Frankrigs og Tydskelands Mesterværker, og havde læst dem med Aand og Smag, men selv i de svrige Nabolitteraturer, opdagede man ved tilfældige Leiligheder, at hun var saa bevandret, som ellers gemeenlig kun Videnskabsmanden pleier at være; Maaneder havde hun været i Huset, og ingen drømte om, at hun læste italiensk, da der en Dag blev tilfældigviis talt ved Bordet om en af Metastasios deilige Arier, som Astolph reciterede, uden at kunde erindre sig, af hvad Stykke den var; Melnek, som efterhaanden havde flyttet sin udvalgte Bogsamling derud, blev begiærlig efter at see Sangen i Sammenhæng, og søgte den forgiæves; Interessen blev, som det i slige Tilfælde gaaer, fælles, og dobbelt levende ved Vanskeligheden; vi fik hele Værket ind, Astolph, Melnek og jeg fik hver sat paa sin Deel, og begyndte at søge; da Theodorine, som hidtil ikke havde blandet sig i Samtalen, med eet tog en Tome, der laae for hende, slog Arien op med en Sikkerhed, som vidnede om det nøieste Kiændskab dermed, og læ-

sie os den op med saa ægte italiensk en Accent, at man skulde troet, det var hendes Modersmaal; omtrent paa en lignende Maade, kom man efter hendes noie Kiændskab med den engelske skiønne Litteratur, og Gud veed, hvad for Kundskaber og Fortrin vi endnu havde lært at kiende hos hende, var hun ikke paa en saa uformodet og smertelig Maade blevet udrevet af vor Kreds.

Saavidt var jeg kommen, da min fromme, kiærlige, vennehulde Minna kom ind til mig, og fandt mig sidde og skrive ved min Pult under Melneks Landskaber, istæden for ved mit sædvanlige Arbeidsbord; allerede denne Omstændighed maatte bebude hende, hvormed jeg var sysselsat, formodenlig har og mit Ansigt og Aasyn maattet bestyrke hende deri; nok! hun hvem intet undgaaer, og intet er ligegyldigt, der vedkommer mig, traadde med sin elskelige Ømhed hen til mig, og sagde: "du skriver vist der om vor Melnek!" Jeg rakte hende, hvad jeg havde skrevet. Ømmelig smilende giennem de Taarer, vor Vens Erindring fremkaldte i hendes himmelblaa Øie, gav hun mig det tilbage. Jeg har dog ikke sagt formeget om vor Theodorine? spurgte jeg hende. "O! meget, meget for lidet!" gav hun mig til Svar; aldrig har jeg kiendt noget Fruentimmer, der var

halv saameget, som hun; og endnu mindre har jeg kiændt nogen, der saalidet vidste selv, hvormeget hun var. Du siger jo, din Ven har kiændt og elsket vor Melnek?" "Ja!" Nu! saa behøver du blot at sige ham, at Theodorine er det eneste Fruentimmer, jeg har kiændt, der var Melnek værd, men at hun var ham ogsaa fuldkommelig værd."

Jeg begriber fuldkommen vel, kiære gamle Ven, at min Minnas Dom desværre ikke for Dem kan være, hvad den er for mig; tillad mig imidlertid at sige Dem, at, hvis Theodorine skulde dømmes ved en Jury af sine Lige, kiænder jeg ingen, der var mere berettiget til Sæde — gierne kunde jeg sige, Forsæde deri — end min Minna. Jeg frygter ikke, at De skal forskyde mit Vidnesbyrd som villigt, fordi det er min Kone, det gives om; snarere torde jeg paastaae, at et saadant Vidnesbyrd givet efter saamange Aars Ægteskab fortiener dobbelt at staae til Troende, saasnart blot — hvad jeg haaber at være Tilfældet med mig — Vidnets Redelighed og Sandruhed ikke er nogen Tvivl underkastet. Dog see — Minna vil med Vold og Magt læse, hvad det er, jeg skriver, siden jeg saa idelig seer til hende imedens, siger hun; og da jeg nu paa ingen Maade vil til-

lade det, for ikke at underkaste mig hendes Anmærkninger, vil hun tage Pennen fra mig, og ingenlunde tilstæde mig at skrive det allermindste andet, end blot at jeg er

Deres

G. L.

Maji 180*.

I det jeg vil til at begynde at skildre Dem den Forandring, hiint Samliv, hine Forhaabninger, hine Følelser, Melnek alt mere og mere maaskee tildeels sig selv ubevidst begyndte at nære, frembragde hos vor Ven, minder mig i Tanke, hvad De i Begyndelsen af hans saakaldte Læreaar skrev, og hvor en prophetisk Aand synes at have ført Deres Pen. O min Ven! alt for megen Føie havde De til at sammenligne ham med den Stat, der vel havde giennemgaaet en Revolution, men derfor ikke overstaaet, end sige, forvundet dens Følger; men allermindst drømte De sikkerlig da, at saavel for ham, som for den, hvad vi den Gang ansaae for den endelige Catastrophe, kun var en ny uventet Forknytning, der skulde løse sig paa den allermeest modsatte Maade mod Alt, hvad de daværende Udsigter og Begi-

givenheder syntes at bebude; at det Havblik, vi da saa inderlig frydedes ved, langt fra at forkynde Uvæirets Ophør, tvertimod kun varslede for et nyt og end mere ødelæggende Udbrud.

Men var De her uden Deres Vidende og mod Deres Ønsker en saa træffende Spaamand, da var De en ikke mindre tro Skildrer til at afbilde den glade Forandring, hine Haabets — desværre altfor flygtige — Smiil frembragte hos ham. Ligesaa smerteligt et Syn det maatte være for den, der, som vi, havde kiændt vor Ven

Bonæ sub regno Cinyræ

i hine blide Dage, da den første haabfulde Kiærlighed begeistrede ham, da begge hans Skytsaander, Luise og Waldorf, endnu med hele deres velgiørende Indflydelse virkede paa ham, med eet efter begges disses saa overraskende og smertelige Forliis, at see den Sløvhed, det Mismod, det Menneskehad, der alt mere og mere centnertung trykkede ham til Jorden; ligesaa glædeligen maatte den, der havde kiændt og ynket ham i denne Forfatning, overraskes ved at see, hvor snarlig og freidig Kraft, Mod, og Lyst vendte tilbage, hvor frodig og stolt Palmen, efter at have afkastet sin Byrde, hævede sig paa ny. O min Ven! at De havde været Vidne til denne forunderlige Foran-

dring, at De havde seet, hvor deeltagende, hvor driftig, hvor planfuld, hvor veldædig han paa ny igien var blevet; selv Alt, hvad vi i hans første favre Tid, da Tanken om Luise skiønnest oplivede hans Siæl, havde kiændt ham at være, var saa ganske intet mod nu, da han levede, færdedes, virkede, og frydedes under Theodorines Øine. Aldrig har jeg saa tilfulde forstaaet, hvad vor ypperste Menneskemaler lader sin Werther sige: i hendes Nærværelse syntes jeg mig mere, end jeg var, fordi jeg var Alt, hvad jeg kunde være, fordi ingen Kraft laae unyttet i min Siæl. Nu! nu! da jeg saae min Ungdoms første, fortroligste Ven, det Menneste, jeg af Alle nøiest og bedst troede at kiende, saa langt overgaae alle mine høieste Forestillinger, Forventninger om ham, nu først forstod jeg det tilfulde. Ogsaa paaskiønnede Molnek det erkiendtligen selv. "O!" sagde han ofte i hine Sorgens følgende Dage, naar jeg og Minna beklagede ham — "O! ynker mig ikke! jeg har levet! mellem hundrede tusinde er der tit ikke een, der med Føie kan rose sig deraf, eller trøste sig derved. Det komme nu for mig, som det vil; ikke skal jeg dog gaae i min Grav uden at have kiendt Livets sandeste, skiønneste, saligste Glæder."

Et aldeles ubedrageligt Vidne herom var og hans høistforskiællige Sindsstemning efter Theodorines Tab, fra den, hvori Luises Forliis nedstyrtede ham. Ved Luises Forliis bleve ham alle Livets Baand sønderrevne, styrtedes han i Mismod og Menneskehad; Theodorines Tab derimod, skiøndt det maaskee endnu kom ham mere uventet, skiøndt det endnu gik ham nærmere og dybere til Hierte, var ham som en elsket Vens uformodede men uundgaaelige Bortkaldelse, hvorved vi bedrøves, men ikke forbittres, et Savn ledsaget af en inderlig og vemodig Længsel efter det ugienkaldelige tabte Gode, men lindret ved den Trøst, at det var Skiæbnens Haand, der borttog, ikke egen Brøde, der forbrød, eller Menneskenes Ondskab, der røvede det; forsødet ved den dyrebare Erindring af hver af de nydte Glæder; et Savn, som man i al dets Smertelighed kunde og maatte elske, og som selv Melneks mindst sværmerske Venner ikke havde nødet at helbrede ham for, havde dette end ladet sig tænke.

Dog atter — seer jeg — er jeg kommet mit Æmne forbi, uden at komme dertil; jeg vil altsaa afbryde her med det Forsæt, i mit næste Brev at gaae ordentligere frem. Deres

G. L.

Junii 180*.

Tager jeg ikke feil, har jeg allerede i foregaaende Breve berørt, at den saare lykkelige Forandring, Theodorine frembragte hos vor Ven, i Begyndelsen foregik ham aldeles uvitterlig, i det mindste, uden at han vilde vedgaae sig det selv; tvertimod var det naturligt, at han udledte den deels fra de nye ham saa interessante landlige Sysler, deels fra hans Udfrielse, ikke blot fra de mangfoldige Ubehageligheder og Fortrædeligheder, hans forhenværende Kampbane alt mere og mere medførte for ham, men og fra det vederstyggelige Syn af de utallige Forurettelser, og Lovfordreielser, og Magtsmisbrug, hvortil han i Følge sin Stilling daglig var et afmægtigt Vidne. Ogsaa troer jeg, i det foregaaende at have sagt, at saa indtagende Theodorine unægtelig i hver Henseende var, henhørte hun langt fra ikke blandt dem, der ved første Øiekast blænde eller indtage; det var, som om hendes Beskedenhed havde indhyllet hele hendes Væsen i et Slør, som der skulde Tid til at drage tilside, og som man dog ingensinde ganske fik bortdraget; vist nok blev hun derved saameget elskværdigere, alt eftersom man bedre lærte at kiende hende; men vist nok maatte der og hengaae Tid, inden man blev hendes Elskværdighed var; og

dobbelt maatte dette være Tilfældet i en Tidspunkt, da hun end ydermere deels kiæmpede med en overmaade langvarig og udmattende Sygdom, deels langsom kom til Kræfter deraf, og endnu længe baade til Legem og Siæl bar dens umiskiændelige Spor.

Ikke blot maatte hun herved blive saameget mere farlig for Melnek, hvem paa denne Maade hendes Yndigheder og Fortrin, efterhaanden, som hun bedredes, overraskede dobbelt uforvarende og ligesom ubevogtet; men og vilde hun sikkerlig selv, hvis hun kunde havt mindste Formodning om, nogensinde at kunde faae en Tilbeder i Melnek, saa vel i Følge hendes Caracter, som hele Forfatning endnu været frygtsommere, mere tilbageholden imod ham. Nu derimod, da hun nødtes i Melnek at see, hvad han fra Begyndelsen var, en godmodig og deeltagende Ven, og ikke at see andet i ham end dette, var han allerede, inden dette Forhold fra hans Side begyndte at give Plads for lidenskabeligere Følelser, og endnu mere inden hun begyndte at fatte mindste Formodning derom, blevet hende saa tilvant og kiær, at en Forandring i dette Forhold nødvendig maatte være hende høist smertelig. Selv da de endelig begge ikke kunde længere dølge sig selv, i det mindste

Muligheden af en saadan Forandring i Melneks Følelser, vare de allerede komne til den critiske Tidspunkt, da man troer at bortvende Faren, ved at bortvende Øinene fra den, og søger at indbilde sig, der ingen Ting er, siden man ingen Ting seer. Med eet begyndte Melnek igien at faae meget travelt i Byen, og under forskiællige Paaskud der at opholde sig længe, maaskee dog især — sig selv ubevidst — for at have den Glæde at vide sig ventet og savnet; ogsaa skiønt han ikke kunde nægte sig den Glæde, i sine Breve til mig idelig at nævne Theodorine, var det dog ikke mere med de varme Lovtaler, som medens hun endnu var hans Hierte ligegyldig; men stedse løselig og i Forbigaaende, dog derimod desoftere og tit ved de allerubetydeligste Anledninger. Ogsaa Theodorine syntes fra sin Side mere at holde sig til Astolph end Melnek, hvorved denne midlertid mindre tabte end vandt, thi havde han havt nogen Talsmand behov, aldrig kunde han have fundet en varmere og mere veltalende, end Bomhusets ædle Olding, hvis skiønne Hierte ligesom foryngedes ved Synet af sine tvende Yndlinge i Livets sande Vaar, i lykkelig Kiærligheds Løvspring.

I denne Tidspunkt indtraf den lykkelige Dag, da min Minna for Alteret gav mig sin Haand. Paa vor Hiemreise fra vor fælles Fødeby, hvor jeg ægtede, og afhentede hende, lagde vi Veien over det Bomhuus, der nu havde faaet, om muligt — fordobblet Interesse for mig. Af mere end een Omstændighed i Melneks senere Breve, havde jeg rigtig nok sluttet, at den en Tid saa fyrigen røste, men i de senere Tider saa skiødeløst men saa ideelig nævnede Theodorine, var blevet min Ven mere, end han vilde vedgaae for mig og formodentlig havde vedgaaet sig selv; men det har altid været Grundsætning hos mig, aldrig at vilde vide eller udfinde nogen Ting mine Venner angaaende, hvad de ikke selv fandt for godt at betroe mig, og altsaa endnu mindre at udlade mig derom for noget Menneske; selv til min Minna havde jeg altsaa ikke sagt eet Ord om min Formodning. Midlertid havde vi neppe været en halv Time hos vore Venner, før hun, der havde det følende og elskende Hiertes skarpe og sikkre Blik til at erkiende Følelse og Kierlighed, nyttede det første Øieblik, vi vare ene med hinanden, til at udbryde i de meest enthusiastiske Lovtaler over Theodorine, og tillige at spørge mig, om jeg ikke troede, der af hende og Melnek vilde blive

et Par; og da jeg naturligviis gav til Svar, det var en Ting, hvorom Melnek aldrig havde udladt sig med en Tøddel for mig, gientog hun, der fra sine tidlige Aar med søsterlig Deeltagelse var vant til at elske sin Liebners ældste og kiæreste Ven, med sit skionne Hiertes hele Fyrighed eengang efter den anden, at det var en Ting, der endelig — endelig maatte skee. Saaledes, som jeg kiændte min Minna, kan De let forestille Dem, at dette hendes Vidnesbyrd ikke var mig af ringe Betydenhed, saameget mere, som jeg ogsaa kiændte hende for den, der vilde være lige langt fra at efterspeide, og at smedde deslige Forstaaelser og Forbindelser; ogsaa fik jeg, ved daglig at see Melnek og Theodorine samlede, saavel min egen Formodning, som Minnas Dom over Theodorine alt mere og mere bestyrket. Da jeg imidlertid af egen Erfaring veed, at man ikke letteelig kan høre eller læse om et Menneske, især et Fruentimmer, uden i sine Tanker at danne sig en Afbildning af dets Udseende, vil jeg prøve her, saa godt jeg kan, at udkaste en Skildring af hende, dog med Forbehold, siden at lade den rette og fuldende ved Minnas mere skarpsindige Øie og sikkrere Haand.

Theodorine var af Middelstørrelse, maaskee snarere liden, end høi, skiøndt hendes overorden-

lig smækkre og ranke Vært giorde, at hun saae høiere ud, end hun var; af Haar og Ansigtsfarve var hun saa lys, at man studsede ved at opdage, hun havde brune, skiønt overmaade lyse og milde Øine; Haand, Fod, og Hals vare — efter min Minnas høistcompetente Dom — de smukkeste, hun nogensinde havde seet hos et Fruentimmer; og midlertid havde hun ligesaalidt, som jeg, nogensinde seet nogen, der mindre syntes at være sig disse Fordele bevidst, eller søge, at de skulde falde i Øinene; overalt var det ikke muligt, at man kunde være tenere for alt Slags Coqvetterie enten med en overmaade nydelig Figur, eller med en med en hvid og fiin Hud, eller kort sagt med noget Legems eller Aands Fortrin, end hun.

Nu troede jeg ret at have giort mine Sager fortreflig, og kaldte med ikke liden Selvtilfredshed paa min Minna, for at faae min Tegning approberet; men der kom jeg ret an: jo! du er mig en deilig Maler! sagde hun: dig skulde man ogsaa henvende sig til, naar man ret vilde males til sin Fordeel! at tale om Theodorines Øine, og ikke saameget som nævne de to usigelig deilige Øienbryn, der saa maleriisk hvælvede sig over dem, og skatterede den skiønne Pande; saa ligeledes gaae hendes Mund i al Stilhed forbi; som dog

endnu noget nær var det allerskionneste — næst Dinene — paa hele det velsignede Ansigt ved det blide, milde, huldttungsindige Smiil, der ikke eengang havde behøvet at drages af to saa deilige Læber, eller at røbe to saadanne Perlerader af Tænder for at fortrylle; ogsaa gad jeg gierne vidst, hvor hans Velærværdighed havde seet saa smuk en Fruentimmernæse i sine Dage." Kort sagt, hun kom i saadan en Fyrighed over at rose Theodorines Skiønhed, at hun selv blev saa deilig i mine Øine, at jeg ikke kunde modstaae Fristelsen at falde hende om Halsen, og lod Brev og Alting ligge til nu, man kom ind og sagde mig, jeg maatte skynde mig at slutte det, hvis det skal bort.

Deres

G. L.

Junii 180*.

De kan ubentvivl — kiære Ven! — af mit sidste Brev slutte Dem, at, siden baade Minna og jeg vare saa indtagne af Theodorine, og havde begge Melnek saa kiær, laae det os usigelig meget paa Hierte at see Sagen mellem dem bragt i Rigtighed. Min Minna, som snart var ligesaa høit i Theodorines Yndest, som denne næsten fra før-

ste Øieblik var i hendes, kunde heller ikke bare sig for, at slaae ved forefaldende Leilighed saa lselig paa denne Streng for hende; men ikke blot syntes Theodorine, der ellers var saa usigelig aaben og fortrolig med hende, fra den ene Side tilbageholden og tillukt; men det lod endog, som Berørelsen af denne Streng frembragte en smertelig Mislyd i hendes Hierte. De kan let tænke, at Minna kun behøvede at skimte dette, for at ære sin Venindes Tilbageholdenhed, om hun end aldrig havde havt hendes Øiemelse at skaane.

Mindre tilbageholden havde maaskee Melnek været mod mig; men deels var det — som jeg nok før har skrevet Dem — paa det bestemteste mod min Tænke- og Handlemaade at foranledige, eller ligesom forlange nogen saadan Fortrolighed, naar den ikke ubuden vistes mig; deels frygtede jeg at gienkalde ham ubehagelige og uvelkomne Erindringer, hvis jeg paa mindste Maade syntes anden Gang at ville fremskynde ham til, ikke at lade sin Lykke gaae sig af Hænderne. Dog kan jeg ikke nægte, at jeg jo mere end eengang talte om denne Sag med Astolph, uden at jeg er istand til at bestemme, hvo af os engang bragde den paa Bane; saa at vi formodenlig begge, da Sagen ikke laae ham mindre paa Hierte

end mig, have havt lige Andeel deri. Men saa enige vi begge vare i dette Ønske, at denne Sag maatte faae snart Ende og god Ende, vare vi dog begge, især efter hvad jeg fra min Minna havde sagt ham om Theodorines Tilbageholdenhed og Ømmelse, alt for bange for at sætte vor Melnek i Fare at forspilde sin nærværende lykkelige Forfatning ved at ville fremskynde en lykkeligere, til vi torde vovet at tage videre Andeel deri end med vore Forhaabninger og Ønsker. Vi nøiedes altsaa med at see dem begge, daglig — uden maaskee selv at vide det — at faae og blive hinanden kiærere, daglig finde større Behag i hinandens Omgang, daglig bedre lære at kiende hinandens Værd, og daglig mere og mere forvinde, hvad hidtil havde trykket dem. Jeg nægter Dem det ikke, jeg veed ikke at have henlevet behageligere Tid i mit Liv, og dog daarede Astolph, Minna, og jeg os med at see endnu gladere Dage imøde, naar vi skulde samles til Melneks og Theodorines Forening; høitidelig gave og modtoge vi ved Afskeeden det Ord, ikke at udeblive, hvad der end maatte komme i Veien; ak! og mindst tænkte vi da paa, at hine glade Dage allerede vare talte, at deres Ende var nær for Dørren. Dog, jeg ønsker ikke at spilde mig Eftersmagen af hiin

skionne Tid ved at gienkalde mig den, som fulgte derpaa, og vil altsaa giennme Fortællingen herom til følgende Brev. Deres

G. L.

Junii 18..*.

Som jeg mellem de meget ilde behandlede Levninger af vor Vens Efterladenskab søgte om Noget fra hans Haand, der bedre end min — jeg føler det — matte Skildring kunde give Dem en Forestilling om de Dage, hvis elskede Erindring det er mig saa tungt og saa smerteligt at rive mig fra, træffer jeg i hans Excerptbog, hvor det var hans Skik at afskrive de Stæder, der i det, han læste, særdeles faldt ham paa Aand eller Hierte, følgende udskrevet af hans — og saa vidt jeg mindes, ogsaa Deres — Yndlingsskribent J. J. Rousseaus Bekiændelser.

"Her begynder mit Livs korte Lykfalighed; her komme de fredsomme, men lynsnare Øieblikke, som give mig Ret til at sige, at jeg har levet. Kostbare og saa savnede Øieblikke! ak begynder paa ny eders elskelige Løb! løber om muligt langsommere i min Erindring, end I virkelig giorde i Eders saa flygtige Fart. Hvad skal

jeg giøre, for at forlænge efter Ønske denne saa rørende og simple Fortælling, for stedse at gientage de selvsamme Ting, og dog ikke kede mine Læsere mere ved at gientage dem, end jeg keededes selv ved at begynde dem stedse paa ny. Bestod endda Alt i Handlinger, i Daad, i Ord, da kunde jeg paa nogen Maade beskrive og fremstille det; men hvorledes udsige, hvad aldrig er sagt, giort, eller engang tænkt; men nydt, men følt, uden at jeg kan udtale anden Gienstand for min Lykke, end denne Følelse selv? Jeg stod op med Solen, og var lykkelig, jeg spadserede, og var lykkelig, jeg saae hende, og jeg var lykkelig; jeg giennemløb Skove, Høie, jeg omvankede i Dalene, jeg læste, jeg var ørkesløs, jeg arbeidede i Haugen, jeg plukkede Frugt, jeg hialp i Huusholdningen, og Lykken fulgte mig overalt; den var ikke i nogen Ting, der lader sig angive, den var ganske i mig selv; den kunde ikke forlade mig noget eneste Øieblik."

"Intet af Alt, hvad mig er hændet i denne elskede Tidspunkt, intet af, hvad jeg har giort, sagt, og tænkt al den Tid, den har varet, er undsluppet mig af Minde. Den foregaaende og den følgende Tid rinde mig stykkeviis ihu, men denne gienkalder jeg mig heel, som om den ved-

varede endnu. Min Indbildningskraft, som i min Ungdom stedse ilede forud, og som nu gaaer tilbage, opveier ved disse søde Erindringer det Haab, jeg for stedse har tabt. Jeg seer i Fremtiden intet mere, der fristet mig; blot det forbigangnes Igienkomst kan henrive mig, og denne saa levende og sande Igienkomst af den Tidspunkt, jeg taler om, lader mig ofte leve lykkelig trods mine Ulykker."

Havde De — værdige Ven! — saa længe, nøie, og indtil de inderste Smaating kiendt vor Afdøde, som jeg; og De da som jeg havde hans egenhændige Afskrift af Ovenstaaende for Øie; det vilde være Dem den fuldstændigste Text til hele den følgende Deel af hans Levnet. Ofte, med Føie kan man udentvivl sige, daglig, har hans Øie, Tanke, og Hierte ruget over dette afskrevne Sted; det vidne hundrede, og hundrede forskiællige Kiændetegn, snart hint uforglemmelige Aartal, skrevet, som det forskiællige Blæk og selve Skriften bevidner, til de forskiælligste Tider; saa igien den Ulykkesdag, hvormed hiin lykkelige Tid endtes for stedse! saa Theodorines Navn, eller Begyndelsesbogstaverne deraf i Træk paa sneese forskiællige Maader, og ligeledes af høist forskiælligt Datum, saa forskiællige Slags Mærker, satte

under de Ord, de Udtryk, de Stæder, som til forskiellige Tider meest levende ere faldne ham paa Hierte; og hvoriblandt det ikke vilde være Dem det mindst mærkelige eller betydende, at det siensynlig nyeste af dem alle, og som var, da jeg modtog Bogen, temmelig nyt, er en Streg under de allersidste Ord: som om hans Ulykke først ret var begyndt med hans arme Fødelands; og at en umiskiændelig Taare er faldet, og har efterladt sig en kiændelig Plet derpaa.

Det rinder mig i Tanke mellem det Overblevne af hans Bogsamling at see om Originalen, og atter her finder jeg mangfoldige Spor af, hvad ovenafskrevne Sted var vor Ven; atter finder jeg det betegnet med mangfoldige forskiellige Tegn fra forskiellige Tider; finder endog aldeles imod hans Sædvane, den deilige shenstonske Indskrift, (som jeg ligeledes mindes at have læst paa en Rude i Bomhuset, under et næsten ulæseligt T, som Theodorine udentvivl selv havde skrevet) indskreven i Randen

* Heu! Qvanto minus est
Cum reliqvis versari
Qvam tui
Meminisse!

* Ak hvad er dog at leve med de andre,
Imod at mindes dig!

(Er det ellers ikke synderligt, min Ven! at denne selvsamme Rude, hvorpaa disse Linier og dette T stode skrevne, ved det ulykkelige Skud, der dræbte vor Ven, skal være sprunget, og faldet i tusende Stykker, og været den allereneste, der sprang!) Nede paa Foden af Bladet i Rousseau finder jeg ligeledes fire Linier af en af vore yngre Digterinder, hvilke jeg ofte mindes at have hørt ham gientage, og som han havde synderlig Kiærlighed for:

Und die Geister meiner schönen Stunden
Gehn vorüber mit gesenkten Blik;
Ach! schon sind sie fern dahin geschwunden,
Ich allein blieb sehnsuchtsvoll zurück.

Jeg er vis paa — kiæreste R.! — at disse smaa sørgelige Kiærminder fra vor dyrebare Afdødøde, ville være Dem som mig kiære Mindesmærker fra et af de skionneste Hierter, vi have kiendt, hvad det følte og leed, og derfor tager jeg ikke i Betænkning at afskrive dem endnu eet, som udentvivl, hiin ovenomtalte Ulykkesstreg undtagen er det seneste af dem alle, da han ellers paa senere Aar ikke lettelig tog nogen ny Bog ihænde, men des ideligere og hellere giennemlæste dem, han havde læst med og for Theodorine, hvor hendes

Skygge for ham omsvævede hver Linie; det var følgende Linier af Göthes Prometheus:

Wähnteſt du etwa,
Ich ſollte das Leben haſſen,
In Wüſten fliehen,
Weil nicht alle
Blüthentraüme reiften!

hvor De umiskiændeligen vil gienfinde den blidere Stemning, jeg i det foregaaende har omtalt, som en veldædig Følge af Theodorines Indvirkning paa ham, endog flere Aar efter, at hun var ham ugienkaldelig tabt. Dog — det var jo denne sørgelige Tildragelse jeg vilde fortælle.

Hvorledes vi fulde af de gladeſte og tryggeſte Forhaabninger om hans nærforeſtaaende Forening med Theodorine forlode Bomhuſet, har De ſeet af mit forrige Brev. Endnu nogen Tid blev Alt, ſom det var, eller rettere, alle trees Breve — thi Theodorine var midlertid traad i Brevvexling med min Minna — bleve ſienſynlig gladere og gladere; kun ſaae vi endnu ſtedſe ugierne, at Melnek lod, at befinde ſig ſaa vel, at han ſlet ikke ſyntes at nære nogen Tanke eller noget Ønſke om noget bedre.

Men med eet blev Theodorines Breve ſiældnere, forlegnere, mindre aabne, det var, ſom

der laae hende Noget paa Hierte, hun ikke kunde bekroe Pennen, og som det martrede hende at indeslutte i sin Barm; hendes idelige og saa ubeskrivelig indstændige Ønske, snart, jo før jo heller at see sin Veninde hos sig igien, var — om De vil tillade mig denne Lignelse — mere den haabløse Syges Forlængsel efter Lægen, af hvem han skal modtage det endelige Dødsbudskab, end den ømme Venindes Længsel efter Venskabs Deeltagelse. Ogsaa Melnek berørte idelig i sine Breve med kiændelig Urolighed Theodorines Ildebefindende, et Udtryk, de formodenlig for dets Tvetydigheds Skyld begge foretrak, at de ikke ved at nævne Tingen med det rette Navn skulde see dem i den Nødvendighed at undersøge eller angive sig Grunden dertil; og allerede var min Minna i Beraad om, trods alle de mangehaande Hindringer, der i en nylig begyndt og temmelig vidtløftig Landhusholdning modsatte sig Bestyrerindes Fraværelse, at rive sig løs, og ile did, hvor vi begge troede hendes Nærværelse fornøden, eller i det mindste veldædig for vore Venner, da vi uventet fik følgende Sørgebrev fra vor Melnek.

Mine Venner!

Den er da forbi, den glade Drøm, jeg legede med, den er forbi, og har taget en sørgelig

Ende. Theodorine er borte, har forladt os for stedse, og kun efterladt os sin elskelige, sin evig velsignede Erindring. Hun ymtede for nogle faa Dage siden om, at vi muligen kunde haabe snart at see Eder her. Er det saa, er der mindste Mulighed dertil, o! da iler hid til Eders gamle Astolph og mig, at vi samlede kunde begræde vort uforvindelige Tab. Hun lader Eder begge, begge paa det indstændigste helse. Kom Liebner! kom Minna! det er den største Velgierning, I kunne vise, det er den eneste Trøst, der maaskee endnu kan skiænkes

Eders arme forladte

Melnek.

Nu var naturligviis alt Beraad til Ende, alle Hindringer henveiredes med eet; ikkun saa lang Tid gav vi os, at jeg kunde faae føiet de allernødvendigste Anstalter til, at mine Embedspligter ved min Fraværelse ikke skulde forsømmes; kastede os derpaa i Vognen, og ilede Dag og Nat for at naae Bomhuset. Men hvilken Forandring fra det Sted, vi saa faa Maaneder tilforn havde forladt! sienſynlig kunde man see, at dets gode Genius var veget derfra. Aldrig har Virgils deilige Linier:

Dig selve Grauerne
Dig hvert et Væld, dig disse Buske kaldte,

saa sandselig og saa smertelig smaet for min Siæl, som ved hvert et Fied, jeg giorde omkring i Bomhusets indre Enemærker. Det nys saa pyntelige, peene, smilende Blomsterparti uden for Vinduerne stod som qvalt og overdækket af Ukrud; i Gangene vorede Græs; hist hældede en vansmægtende Plante sit halvvisne Hoved mod Jorden af Mangel paa Vanding, her slængtes en anden i Støvet, fordi ingen havde tænkt paa at opbinde den; paa denne Busk, paa dette unge Træ hang Frugten overmoden og raadnet, fordi ingen havde Sands til at plukke den; og her spildte Vældet sit Christal i et Bækken, som i flere Dage ikke var renset.

Ikke bedre saae det ud inde i Huset. Theodorines Fortepiano stod aabent, som hun havde forladt det; og de sprungne Strenge, og dets forstemte Tone gave tilkiende, at det stod ikke mere til Brug. Støv og Spindelvæv dækkede det Bogskab, der havde været Theodorines Hiesteen, kort sagt: man maatte kaste sit Øie, hvorhen man vilde, saa vidnede Alt, at hun, hvem det tilsammen var for, var borte, borte for stedse. Alt, hvad man saae, hvad man hørte, hvad

man traf, gienkaldte Kleists saa ubeskrivelig deilige Linier:

Sie fliehet fort! sagt Lalagen, ihr Flüsse!
Daß ohne Sie der Wiese Schmuck verdirbt,
Ihr eilt ihr nach; sagt, daß der Wald sie misse,
Und daß ihr Schäfer stirbt.

O! thi endnu det sørgeligste blandt det Alt, var den Tilintetgiørelse, hvori Melnek, og næsten endnu mere end han, Astolph vare hensunkne. Alle deres hidtilværende Yndlingssysler vare dem modbydelige og væmmelige; Alt, hvad man vilde fremdrage for at adsprede Dem, var omtaaget af Theodorines Minde; hendes Skygge omsvævede, formørkede Alt for deres Øine. Tilfældig og uden at tænke videre derved, kom jeg for Ex. til at sige til Melnek, at jeg havde seet en meget deilig Mosrose, der stod tæt uden for Vinduet, meget fuld af Insecter, som man itide maatte pille bort, hvis man endnu vilde redde de mange deilige Rosenknopper. "Til hvem!" faldt Melnek mig med en smertelig Kraft i Ordet, saa det døde paa mine Læber, og jeg følte, hvor ubesindig jeg havde oprevet et brændende Saar. Til Lykke havde jeg min blide, ømme, deeltagende, velsignede Minna med; med qvindelig Ømhed følte hun, at der for en Smerte, som Melneks, ingen an-

den Lindring findes, end i den fuldkomneste Medelelse, og den fuldeste Deeltagelse. Isteden for jeg altsaa troede at handle klærlig og klogelig ved at forsøge hundrede andre Gienstande og Emner at bringe ham paa, hvorfra midlertid i Hieblikket, naar jeg mindst ventede det, hans hele Siæl ved et smerteligt Spring var igien hos hans Theodorine, henvendte hun strax Talen til deres bortdragne Veninde, udspurgte Alt, lige indtil de allermindste Omstændigheder hende angaaende, blandede sine Taarer over hende med Melneks og Astolphs, og vidste paa denne Maade ikke blot ved Medlidenhedens, men endog ved den vemodig søde Erindrings Honningdraabe saaledes at forsøde dem Tabets Malurtbæger, o! at det snart blev dem en Trøstens Kalk for deres øvrige Levetid. Ja! det er, som jeg mindes engang at have hørt Dem sige: i Hierters Sorger har man en Veninde behov, skal man finde Lindring og Lægedom; vor Haand er for uskaansom, for tyng, for plump, til at behandle deslige Saar. — Dog atter staaer jeg Fare for at komme til at tale om min Minna, og det var om Melnek og Theodorine jeg vilde fortælle.

Efter vor Bortreise var deres vennehulde Samliv i Begyndelsen endnu ligesom taget til i

Hierteligheb og Interesse; det var, som om de alle tree var traad hinanden nærmere, for at udfylde — sagde Melnek — den Rift, der ved min og Minnas Bortgang var skeet i deres Vennekreds; istedet for de inden vort Komme tilbragde den største Deel af Dagen hver ved sine Sysler og for sig, og kun Morgen, Middag og Aften ved de sædvanlige Huusmøder samledes, vedbleve de nu, som medens vi vare der i Besøg, at være næsten hele Dagen tilsammen. Havde Theodorine Qvindesysler paa sit Værelse, satte som oftest Melnek og Astolph dem derind, Melnek læste for, eller i det mindste medbragde en Bog, som Samtalens Interesse saare ofte bragte i Forglemmelse, og da, naar de kaldtes tilbords, eller skiltes ad, blev udbaaret ligesaa ulæst, som den var indbragt. Gik Melnek og Astolph i Marken, eller i Haugen, maatte de have Theodorine med; og skulde end Været og Bevægelsens Tienlighed ikke selv være nok til at friste hende, vidste de altid ved hundrede Smaapaaskud at bestemme hende dertil; snart var der en eller anden Ting, hvorom de ønskede hendes Betænkning eller hendes Raad; saa vare de af stridige Meninger, og maatte nødvendig have hendes Dom; og hvo kan opregne de tusendhaande forskiellige Kunstgreb, hvorpaa Hier-

eet i Elskovs Vaar er saa riigt, for at naae ved Omvei det Maal, det ikke vil tilstaae sig at have for Øie?

Men ikke længe varede disse herlige skyfrie Dage; med eet forgik der i Theodorines hele Væsen og Adfærd en overraskende Forandring; hun undveeg de tvende Venner, hun søgte at omgive sig med saadanne Huussysler, hvis Moisomhed eller Menneskevrimmel kunde døve hende; det var ikke Sørgmod, ikke Tungsind; men det var en underlig, ubeskrivelig Sielekamp, der bespændte hende; hun leed usigelig; men ikke et Ord, ikke det allermindste Vink kunde da nogensinde bringe paa Spor af, enten hvad det var, der martrede hende, eller hvad Anledningen kunde være til hendes forandrede Sindsforfatning. Kun lagde man Mærke til, at hun med en vis krampagtig rædselblandet Begierlighed greb enhver Avis, ethvert Blad, hvoraf hun kunde erfare noget om de franske Anliggender; og da man vidste, at hun var en fransk Flygtning, skiøndt man aldrig havde videre bekymret sig om, hvo hun ellers var, fandt man dette, under den daværende Kamp mellem directorial Rædselen og Mildhedssystemet meget naturligt, uden dog at bringe det i mindste Forbindelse med Bomhusets Anliggender. Da først

— tilstod Melnek — da han saae hende lide og martres, uden at kunde udgrunde, og uden at være berettiget til at udfritte Grunden; da først blev han sig tydelig bevidst, at han elskede hende; da først blev det Ønske, det Forsæt lyst i hans Siæl, at hun maatte blive hans Kone; det var mere for at have Ret til at gisre hendes Lykke, eller rettere, at have Ret til at erfare, og om muligt bortrødde det, der udgiorde hendes nærværende Qvide, end for at eie hende, dette Ønske nu saa umodstaaelig fyrigt reiste sig i hans Inderste. Vistnok var der bestandig Tider, da enkelte Glimt, enkelte Gienskin af det Forrige syntes at vilde komme tilbage, Tider, da Theodorine syntes ligesom at bebreide sig sin Tilbagetrækning, sin Forandring, sin — som hun siden i sit Brev kaldte det — tilsyneladende Uskisnsomhed mod sine Velgisrere; men deels var det kun enkelte saare snart fortiilende Øieblik deels saae man og, at ethvert saadant Øieblik kostede Theodorine usigelig meget.

Naturligviis maatte denne Thedorines Stemning og Stilling vanskeliggisre Melnek en Erklæring, som under andre Omstændigheder maatte synes ligesaa let, som sikker paa lykkeligt Udfald; og i samme Forhold som hver Dag giorde ham den mere og mere umulig, blev han og mere og

mere overtydet om Nødvendigheden deraf. Endelig frembragde et Tilfælde det ulykkelige Udslag.

Hos et saa fiint organiseret, og derhos saa levende og dybt følende Væsen, som Theodorine, kunde det ikke være andet, end at hiin vedvarende og voldsomme Sielekamp maatte have en ufordeelagtig Indflydelse paa hendes desuden skrøbelige Helbred. Snart saae hun sig altsaa nødsaget til at forsage de mæsommere Huussysler, mellem hvilke hun hidtil havde forsøgt at undflye sig selv og vore tvende Venner; hun maatte — meget mod sin Villie — holde sit Værelse. Efter det nøiere Samlevnet, som under mit og Minnas Besøg var begyndt, vilde da nu og de tvende Venner med deres Selskab lindre hende denne Indslutnings Kedsomhed; men Selskabelighedsaanden var borte; hine uudtømmelige, og stedse ligerigt strømmende Samtaler vare hentørrede; hele Timer kunde de sidde tause og sørgmodige ved hinandens Side, og kun frempine enkelte søgte Ord, for at prøve at knytte en Underholdnings Traad, som igien i samme Øieblik brast. Forgiæves vilde man tage sin Tilflugt til den nys saa undværlige Læsning; ak! hvad var der, som i denne Stemning kunde interessere at læse? tankespredt og bespændt af tusende piinlige Foreestillin-

ger læste Melnek, denne ellers saa ypperlige Forelæser, forvirret og slet; saamegen Umage end Theodorine giorde sig for at høre med Opmærksomhed til, vare dog hendes urolige Tanker for meget Mestre i hendes Siæl til at lade sig længe holde i Tømme; Astolph, der saa at sige ikke levede uden i disse sine tvende Yndlinger, havde naturligviis ikke Sands for andet, end deres qvidefulde Forfatning; og snart ophørte en Læsning, der ikke tiente til andet, end at overbevise dem alle, hvor uskikkede de vare dertil.

Efterhaanden drog nu Astolph sig ganske tilbage fra disse piinlige Optrin, maaskee i det lønlige Haab, at det mellem disse to Mennesker, naar de vare ene tilsammen, vel snarest kunde komme til en Forklaring, der mulig endnu kunde bringe Alt til en ønskelig Ende. Melnek vedblev at sidde hos Theodorine; men daglig blev deres Samliv ængstligere og piinligere; hundrede og hundrede Gange havde han besluttet sig til at faae Ende paa denne marterfulde Forfatning, Enden blive saa, som den vilde; snese Gange var den afgiørende Erklæring paa hans Læber; men det var, som en usynlig høiere Kraft beseglede hans Mund; Ordene døde paa hans Tunge; det var, som en indvortes Ahnelse kunde sagt ham,

at det Øieblik de vare udtalte, var Theodorine tabt for ham for stedse; og dog — dog forlod han hende aldrig nogen Aften, da han jo angrede, at han atter havde ladet en Dag gaae hen, uden at have vovet det afgjørende Skridt; dog oprandt ham aldrig nogen Morgen, da han jo foresatte sig, at denne Dag skulde det skee; og dog var han aldrig saa snart hos hende igien, at jo samme Bespændelse lænkebandt hans Tunge. Mellem Alt — det har Melnek siden ofte forsikkret — hvad han nogensinde enten før eller siden havde lidt, havde intet været at ligne med hine Timers Hjelvedangst, og især mod den marterfulde Overtydning, at den ikke mindre var Theodorines Lod end hans egen.

Endelig en Eftermiddag, som han saaledes adskillige Timer maalløs og mismodig havde siddet hos Theodorine, faldt tilfældigviis hans Øie paa de første Ark af Göthes den Gang endnu ikke udkomne Herman og Dorothea, dem Forlæggeren, hvem Melnek engang i sine Advokatdage havde viist en vigtig Tieneste, i venskabelig Fortrolighed havde sendt ham, som en af vor ypperste Digters nidkjæreste Tilbedere. Melnek havde strax bragt dem ind til Theodorine for at læse dem for hende; men — som sagt — Læsningens Dage vare forbi. Med den mechaniske Tankeløshed,

som er det yderste Mismod saa eget, tog han disse Ark i Haanden, hans Øine faldt uvilkaarlig paa det opliggende Blad, og mødte her de fatale Linier i Sangen Euterpe:

* "Ja det er hende, og bringer i Dag jeg hende,
som Brud ei,
"Hiem, saa drager hun bort, Gud veed, hvor
hen i al Verden
"Kommer langt herfra, og forsvinder maaskee
for bestandig.
"Ak bestandig omsonst jeg seer da for Øine den
rige
"Eiendom, og omsonst er hvert kommende Aar
mig til Fordeel,
"Ja! det sædvanlige Huus og Haugen ei mere
til Glæde."

Denne sørgelige ak alt for snart bogstaveligen opfyldte Prophetie overvældede ham. En skrækkelig Bespændelse faldt over ham, han sprang op af sin Stoel, traadde for den blege, tause, zittrende Theodorine, tog hendes Hænder, trykkede dem op mod sit Hierte, vilde tale, kunde ingen Ord finde, greb derpaa næsten convulsivisk det bortlagte

* Udg. har her betient sig af sin talentfulde Ven Pastor J. Smidths for lidet bekiendte Fordandskning, som findes i de hos Seidelin udkomne poetiske Oversættelser af Fremmedes Mesterdigte.

Blad, rakte hende det, pegede paa det fatale Sted, og stod nu som den haabløse Synder, der venter sin Dødsdom.

Hendes Øine hang nogentid som forstenede paa de ulykkelige Linier; endelig fik hun dem læst; Bladet sank hende af Haanden; svømmende i Graad og med kiændelig Anspænding af sine sidste Kræfter reiste hun sig, og ilede skiøndt med matte og usikkre Trin mod sit inderste Værelse. Melnek dristede sig ikke at giøre noget Skridt efter hende for at holde hende tilbage; han udrakte blot uvilkaarlig sine Arme mod hende, og kaldte hende ved Navn. Alt havde hun aabnet Døren; da vendte hun sig omt vemodig imod ham, slog ad ham med Haanden som til evigt Farvel, giorde et hastigt Skridt ind i det andet Værelse, og nu lukkede Døren sig imellem dem for stedse.

Melnek blev nogle Øieblik staaende, som forstenet; han lyttede mod det Værelse, hvor hun var gaaet ind, uden dog at vove at nærme sig det; han hørte Theodorine lydelig græde, men med eet blev der stille; og det var kun enkelte dumpe Lyd, som af qvalte Suk, der naaede hans Øre. Endelig kom det ham for, som han hørte nogen komme fra den anden Side, ængstlig for at sees af Astolph i denne synderlige sørgelige For-

fatning, hvor han blot vidste, følte i sit Inderste, at Alting var ude, uden at han kunde gisre sig eller Nogen Rede for, hvordan eller hvorfor det var ude, ilede han bort uden selv at vide, hvorhen; det kunde han erindre sig, at i det han vilde træde ud af Værelset, havde han uvilkaarlig og næsten sig selv ubevidst vendt sig mod hendes Kammerdør, og sagde: Farvel! Farvel Theodorine! og det var kommet ham for, som et dybt Suk inde fra Værelset havde besvaret hans sidste sørgelige Farvel.

Hans marterfulde Stemning drev ham nu bort, ud af Huset; hans første dunkle Idee var at tye ud i Haugen; men Vinduerne fra hendes Værelse gik derud, og saa gierne han i dette Øieblik havde givet sit Liv og Alting i Verden kun for at skimte et eneste Glimt af Theodorine, saa følte han dog, der var noget usiint og uædelt i saaledes ligesom at belure og beleire hende; han ilede da ud ad den anden Side af Gaarden, uden selv at vide hvorhen; kun: jo længere bort, jo kiærere! det var den eneste Følelse, han var sig bevidst. Saaledes gik han med stærke Skridt, og saa godt som tankeløs fremad en Stund; med eet vendte han sig om, for igien at see det Huus, hvor han havde forladt Theodorine, og med hende sin hele Lyk-

salighed; men forgiæves; fra den Side var, som Melnek til enhver anden Tid fuldkommen vel havde vidst, Huset allerede i en kort Fraſtand ikke at ſine. Denne Omſtændighed gav midlertid hans vilde Omvanken en Art af Retning; over Diger og Giærder, over Grøfter og Moſer brød han ſig Vei, indtil han paa den anden Side af Huſet, men i en temmelig Fraſtand, naaede en Høi, hvor Huſet, og i Særdeleshed Theodorines Vinduer laae lige for ham. Her ſatte han ſig, og ſaae en Tidlang med tankeløs Ubevidſthed derhen. Hendes Vinduer vare mod Sædvane lukkede; i Haugen uden for var der øde; det var, ſom hele Huſet var uddød; en tynd Røgſtribe, der hævede ſig i den lyſe Luft, var det eneſte, der tilkiændegav, at der endnu fandtes Mennesker. Længe ſtirrede han paa denne; den knyttede ſig til Erindringen om Theodorine; mechaniſk greb han i ſin Lomme efter ſit Uhr, og da han paa det ſaae, det var paa den Tid, de pleiede at drikke Thee inde hos hende, ſprang han hurtig op, ſom han var bange at komme for ſilde dertil; men ſnart ſagde en inderlig Overbevisning ham: at Alt det var forbi; at Theodorine ingen Ting mere i Verden ſkulde giøre eller være for ham; og han ſank igien ned i ſin gamle Stilling og Stemning.

Det maa — kiæreste N.! — være en skrækkelig Forfatning, saaledes, som Melnek, at vide alle sine Forhaabninger, alle sine Ønsker, alle sine Drømme tilintetgiorte, og dog paa samme Tid være saa aldeles uvidende om, hvorfor og hvorledes det skeer. De skulde have hørt vor arme Ven, naar han kom paa denne Eftermiddags Historie for Minna og mig; thi hende især, hende fortalte han den saa gierne, og gientog da ofte, hvad jeg nylig her selv har sagt efter Dem: at for Hiertets Lidelser er ingen Trøst, uden i qvindeligt Venskab, da ingen uden en ædel, fin, følende Qvinde, veed at skaane og behandle dette Slags Saar. De maa derfor ikke undre Dem over, at saamange — for en ligegyldig Læser vist nok høist ubetydelige — Smaating indsnige sig i min Fortælling herom; for mig ere de det ikke; o! thi jeg seer, jeg hører vor Ven, i det jeg nedskriver dem; ogsaa kan jeg ved det, som kommer, desværre være des kortere; dette var — som han selv saa ofte sagde — de sidste smertelige Øieblikke af hans Liv; hvad derpaa fulgte, var næsten kun Vegetation.

Ved hin halvubevidste Opspringen var imidlertid med en ny Række af Ideer en større Bevidsthed opkommet i Melneks Siæl; han tænkte, han

følte nu Theodorines Savn tydeligere og bestemmere, end han hidtil havde været istand til, og snart skaffede en Strøm af Taare ham nogen Lettelse og Lindring. Allerede begyndte Hiertet, der saa gierne smigrer sig selv, at vilde fortolke, forandre, og formilde det smertelige Afslag, der laae i Theodorines hele Forhold; tusende Muligheder, tusende Udtydninger frembød sig for hans Siæl, rigtig nok kun for igien strax at forkastes, o! men det var dog stedse et Honningdryp af Haab, der faldt i Smertens Malurtbægger; Fortvivlelse havde drevet Melnek ud af sit Huus, Frygt for at røves disse sidste svage Haabglimt, den lønlige Anelse, at et uafvendeligt, ubortfortolkeligt Sørgebudskab vilde modtage ham der, forbød ham at vende tilbage; men hvormegen Forandring der allerede var foregaaet hos ham, hvormeget han — sin egen Overbevisning til trods — paa ny begyndte at smigre sig, seer man alt deraf, at han, da han sinede en Dreng fra et af sine Huse langt nede paa Marken, ikke dvælede, før han fik ham opraabt, og sendt hiem med det Budskab, at de ikke skulde vente efter ham, da han først kom silde tilbage; de maa dog ikke, sagde han til sig selv, være i Angest eller Uro for mig; og at denne de, hvem han ikke havde Hierte at nævne ved sit rette

Navn, var ingen anden end Theodorine, at han altsaa endnu smigrede sig med at ventes og savnes af hende, behøver jeg neppe at sige Melneks Ven.

Det blev seent; og endnu tænkte Melnek ikke paa at forlade sin Høi og sit Sæde. Det flygtige Spil af, hvad jeg vel ikke tør kalde Haab, men af en Phantasie, der dog idelig opjagede Muligheder til at kunde haabe, sysselsatte ham stedse mere og mere; alle de vante daglige Scener, der hidtil i Husets Orden ufravigelig havde været bundne til bestemte Klokkeslet, frembød sig een efter den anden for hans Forestilling; og han følte den i sin hele Fylde den synderlige Strid, der er i vor Siæl, naar noget, der hidtil var os sædvanligt og kiært, pludselig ophører at være. Det aftnedes alt mere og mere; og med barnlig Forventning higede Melnek nu efter at see Lys paa Theodorines Vinduer; jo længere det varte, at han intet Lys saae, jo utaalmodigere, jo mismodigere var han. Det var, som dette Lysglimt skulde være det, der skulde opklare ham til Livet eller Døden. Han ventede, og ventede; men der var mørkt, og blev mørkt. Hundrede forskiællige Forestillinger giorde han sig, snart til sin Trøst, snart til sin Forfærdelse; men den ene-

ste sørgelig sande, at hun var der ikke mere, undgik eller undflyede han. Det randt ham omsider i Tanke, at hun maaskee, da hendes Siæl vel ikke var roligere end hans, havde sat sig ind hos Astolph, at de begge samlede oppebiede hans Ankomst; at maaskee ved hans Komme Alt, Alt endnu torde forandre sig til hans Bedste; at Alt jo i det mindste endnu var uafgiort; eht — han havde jo — som han efter deres store Landsmand, hvem De havde lært ham at kiende og elske, idelig gientog — han havde

End aldrig hørt det Ord, som dræber
Foruden Surturs Green og Nastronds Lue,
Det skrækkelige Nei af hendes Læber.

med eet foer han op, for at trygle det Nei af hende, og ilede hiem, gientagende bestandig, ligesom mechanisk hine saa ulykkelig afgiørende göthiske Linier:

Und führ ich sie nicht als Braut mir nach Hause
Heute noch, ziehet sie fort, verschwindet vielleicht
auf immer
In der Verwirrung des Kriegs, und im traurigen
Herziehn und Hinziehn
Ewig, ewig umsonst gedeiht mir die reiche Besizzung
Denn vor Augen; umsonst sind künftige Jahre mir
fruchtbar.

Og ak! disse Ord vare en sørgelig Spaadom. Han kom hiem; men det var imidlertid blevet senere, end han havde tænkt; i Følge hans Afbud ventede man ham ikke mere, og alle vare gaaene til Hvile; der var stille, som i en Grav; det var ham en frygtelig Stilhed; end ingen Hund kom ham logrende eller venlig bieffende imøde. Med rædselfulde Anelser om, hvad dog dette kunde betyde, gik han ind i sit Værelse. En Mynde, som Theodorine særdeles holdt af, og som altid pleiede at være hos hende, men som tillige var ham besynderlig hengiven, kom ham imøde, som han aabnede sin Kammerdør, snoede og klyngede sig med en forunderlig paa eengang kiælende og klagende Lyd op ad ham, og giorde ham næsten utaalmodig med disse Kiærtegn, som ikke vilde lade ham komme frem. Endelig skiød han den da tilside, og kom hen til sit Bord. Der laae et Brev, et forseglet Brev. Saa ofte der end, i Følge hans forhenværende Forhold og Forbindelser, indløb Breve til ham, sagde dog hans Inderste ham strax, at dette Brev var af anden og sørgelig Vigtighed. Flere Gange tog han det, vilde prøve at læse det ved Vinduet; men det var skyet og skummelt; han søgte Fyrtøi for at faae Lys, han havde intet; han vilde gaae ud at vække nogen, det

kunde skaffe ham Ild; men han standsede sig, og det var, ligesom hans Inderste sagde ham, han tidsnok fik det læst. Han lagde nu Brevet atter bort, begyndte at klæde sig af, og vilde gaae til Sengs, skiøndt desværre ikke til Hvile. I det samme spredte et Vindstød Skyerne ad, og Maanen skinnede fuld og klar ind i hans Værelse. Det skal da saa være! sagde han, tog Brevet, og iilte til Vinduet. Han aabnede det med skiælvende Haand, og ak! hans indvortes Følelse havde ikke bedraget ham; det var fra Theodorine; det var hans endelige Dom. Engstlig svævende mellem Mismod og Haabglimt skiælvede han, men skyndte sig dog at læse følgende:

Retskafne Mand!

Det var da Lønnen for al Deres Venskab, al Deres Godhed for den arme forladte Theodorine; det er da den Tak, hun skal yde Dem for Alt, hvad De har giort, været, vildet for hende! dog tilgiv hende, tilgiv hende hver Bitterhed, hun maatte udbrede over Deres nærværende Dage; dyrt nok maa hun selv bøde derfor; maa bøde med det sidste Fristed, hun havde, det Fristed, hvor hun havde smiggret sig omsider at finde Ro for Skiæbnens lange Forfølgelser. Atter skal hun omvanke vennelss og forladt! o thi hun maa for-

lade Dem, hun maa; efter den ulykkelige Lidenskab, det har været hendes tunge Lod at indskyde en Mand, o! som var en langt lykkeligere Skiæbne, en langt lykkeligere og elskeligere Pige værdig, tør hun ikke, kan hun ikke længer giengielde Deres giæstmilde og ædelmodige Godhed ved at forbittre Dem hvert Øieblik. Hendes Skiæbne og hendes Pligt nøde hende at opofre det sidste, o! — hvorfor ikke sige det reent ud — det kiæreste, hun havde paa Jorden. Dog i det jeg opoffrer saa meget, o! saa lad mig i det mindste beholde den Trøst, at jeg tager Deres Medynk, Deres venskabelige Erindring med mig. Hør i Korthed min sørgelige Historie, og beklag mig.

Jeg er gift. Længe har jeg troet at være Enke, men et Tidskrift, der for ikke længe siden, omtrent paa samme Tid, da den Formodning, at De torde værdige mig mere Godhed og Deeltagelse, end jeg fortiente, begyndte at paanøde sig mig mod min Villie, faldt i mine Hænder, har giort mig det om ikke til fuld Vished, at min Mand lever, dog i det mindste saa sandsynligt, at jeg ikke, uden paa den skiændigste Maade at krænke de helligste Baand, kunde tilstæde, end sige nære, eller giengielde nogen Andens Lidenskab. Og saa ulykkelig er i dette Øieblik min Stilling,

at, endskiøndt jeg har al mulig Rimelighed for, at min Mand lever, da han i det mindste temmelig sikkert er undgaaet den Død, jeg to Aar igiennem begræd som hans sikkre Lod, er det mig dog under mit Fædrelands nærværende Jernscepter ikke muligt at giøre det mindste Skridt for at forvisse mig derom, uden at udsætte ham for uundgaaelig Undergang; ligesom han, om det end havde været ham muligt, at efterspore mit Skiul, formodentlig ikke uden afsindigste Forvovenhed havde kundet give mig nogen Underretning om sin Frelse eller sit Ophold.

Mit Navn er Theodorine Dietrich; en Nærpaarørende og Guddatter af Strasborgs ulykkelige Maitre den ædle Frits Dietrich, og opdraget i hans Huus, hvor jeg i min tidlige Ungdom blev kiændt af den unge talentfulde ** de ** en af de ivrigste Formænd for Adelens patriotiske Minoritet i den første Nationalforsamling. Han elskede mig, og jeg blev hans. De paafølgende skrækkelige Tider kom, da det, der i hine havde heddet Patriotisme, som contrarevolutionistisk Landsforræderi blev forfulgt og fordømt. Min ædle Fosterfaders Skiæbne er Dem neppe ubekiændt, hvorledes han, anklaget, som Fayettes og den lovlige Friheds Ven, var saa lykkelig at undkomme til Schweitz,

men da han med Uskyldighedens Troshiertighed ingen Fare kunde vente, hvor han var sig ingen Brøde bevidst, ilede selv siden tilbage at fremstille sig for sine Dommere, og fandt kun Bødler. Min Mand, som udvandrede efter 10de August med La Fayettes Stab, tog sin Tilflugt til det dengang endnu fredelige Engelland, besluttet at ansee sig selv, som død for sit Fædreland og for alle politiske Anliggender; men da han snart erfoer min Pleiefaders og saamange sine brave og ærede Venners Henrettelser, erfoer, at jeg, under Paaskud af Brevveksling med ham som Emigrant, var kastet i Fængsel af den blodige Sikkerhedscommittee, der higede efter min Mands betydelige Eiendomme, lod han sig henrive af Harme mod sit Fædrelands og sine Nærmestes Bødler, og tog Vaaben imod dem ved et Emigranteorps, som Engelland kort derpaa ved Quiberon landsatte, og forlod i Conventtroppernes Hænder. Ikke længe tilforn havde efter Bøddelregieringens Fald den diærve Legendre brudt mine og med mig mange tusendes Lænker; men vore Eiendomme vedbleve at være under Segvester; jeg havde nyttet en Leilighed, at flye til Tydskland i det Haab at kunde derfra begive mig til min Mand; da kom Rygtet om hiint quiberonske Skiændselstog og det paafølgende

Blodbad, der skeede paa de Emigranter, som forraadte af de engelske og deres egne Vaabenbrødre troede at havde overgivet sig paa Tro og Love. At min Mand havde været med paa dette ulykke-Tog, derom var alle offenlige og private Efterretninger enige; at han ikke var blandt de Faa, de Engelske ligesom mod deres Villie reddede, derom fik jeg fra Engelland fuldkommen Vished. To Aar har jeg begrædt ham som død, og midlertid kummerligen ved Opoffrelse af de Smaating, jeg ved min Udvandring havde reddet, tilkiøbt mig Fristed og Ophold i Deres Fødeland; og jeg behøver udentvivl ikke at sige Dem, hvor beedst man mangensteds har giort mig det Drøvelsens Brød, jeg vædede med mine Taare; træt af denne elendige Tilværelsesmaade besluttede jeg at søge mig en roligere Stilling, og troede, som De veed, at have fundet den, da Tilfældet førte mig til Dem. O hvor ofte har jeg velsignet det, dette Tilfælde; velsignet det, at det havde givet mig en Fader, en Broder, et Fristed for mine øvrige Dage tilbage; o! hvorfor! hvorfor skal jeg betale denne korte Lykfalighed med det stedsevarende Nag, at have forstyrret, forgiftet mine Velgiørers blide og rolige Dage; at have lønnet Dem, adle Mand, med Sorg og Savn for al den bro-

derlige Godhed, De har viist en ulykkelig Flygtning. O kunde jeg troet, at jeg nogensinde kunde blevet Deres Roligheb farlig, aldrig, aldrig skulde jeg have modtaget det Fristed, De aabnede mig; syg og afmægtig skulde jeg have henslæbt mig langt fra Dem, der at hensmægte og hendøe ubekiændt og uynket. Længe! længe har jeg kiæmpet med mig, inden jeg kunde overtale mig til at troe eller see, o! hvad under enhver anden Omstændighed maatte været min Stolthed, og som nu er mit Livs Elendighed: at en Melnek kunde elske mig. Længe — lad mig bekiænde for Dem, hvad jeg maaskee førstegang i dette Øieblik finder Styrke til at bekiænde for mig selv — længe har jeg kiæmpet med mig selv, for at dølge mig, hvor inderlig jeg elskede Melnek; o først for faa Timer siden bleve mig begge Dele til umiskiændelig uryggelig Vished. Melnek! for Deres, for Deres og min Skyld maa jeg flye. Jeg kan ikke blive Deres. Hvor min Mand er, og om jeg nogensinde gienfinder ham, veed jeg ikke; formodenlig er han under et fremmed Navn ukiændt i Frankrig, hvor jeg end ikke vover, under det nærværende Directorialtyrannie at giøre noget Skridt for at søge ham; men han lever, han er i det mindste ikke omkommet ved Blodbadet; og denne Vished be-

tegner mig ufravigelig, hvad jeg under disse Omstændigheder har at gisre.

Melnek! Deres Stuehr slaaer; dette Uhr, som jeg aldrig mere skal høre, og som tilforn med hver Time kaldte mig til nye Godheds Beviser, opfordrede mig til nye Velsignelser over Dem. Ak nu slaaer det min Afskedstime! ja vi maa skilles, vi maa! spørg ikke, forsk ikke, hvad der bliver af den arme Theodorine; o! men skiænk hende midlertid en venskabelig Erindring, en medynksfuld Taare; o! det vil De, det vil De; glemme hende — det veed jeg — vil De og kan De aldrig, saalidet, som hun nogensinde kan glemme Dem. Himlens bedste Velsignelse være over Dem! over den ædle Olding, ak! hvem jeg ikke mere skal kalde min Fader, hvem jeg ikke mere skal frydes ved at høre kalde mig Datter! over min søsterlige Veninde, den huldе Minna, og hendes retskafne Liebner; o! hvor meget taber, opoffrer jeg her ved eet eneste Skridt! Det er et skrækkeligt Skridt, det, jeg er i Begreb med at gisre! o! men det er uundgaaeligt! og ved hvert Blik, jeg kaster omkring mig, bliver det mig skrækkeligere og uundgaaeligere. Endog den mindste Ting, mit Øie henfalder paa, vækker mig Erindringer

om Deres Godhed, ak om Deres ulykkalige Partiskhed for en Ulykkelig, hvis tunge Lod det blev at giengjelde Dem med Sorg. Dette Fortepiano, dette mig saa dyrebare Bogskab, o! hvor jeg ikke kan hæfte mit Øie paa en Bog, uden jo en Erindring af Deres Aand eller Deres Hierte hænger derved, o! Alt, Alt hvad der omgiver mig, hæfter mit Hierte med Demantbaand til dette mit sidste Asyl, ak og lader mig paa samme Tid føle Uundgjængeligheden af at rive mig derfra. Det kaaer da saa være! lad mit arme Hierte bløde, o at det kunde forbløde! at jeg snart maatte finde det sidste Fristed, der er tilbage for mig, det, hvorfra jeg dog ikke skal fordrives! Lev da vel, inderlig elskede Ven! lev vel! og tilgiv mig Alt, Alt, indtil den tilsyneladende Uskiønsomhed, hvormed jeg maatte forekomme Dem at modtage, og giengjelde Deres Godhed! Endnu eengang, sidste Gang! Himlen velsigne Dem og Deres ædle Kreds! Deres ærværdige Fader Astolph, Deres Ven Liebner, og hans eiegode kierlige Minna! aldrig mere blive Deres ædle veldædige Hierte saaledes lønnet! en lykkeligere, Deres Kiærlighed i hver Henseende værdigere Pige blive Dem snart Alt, hvad Deres partiske Godhed forgiæves ventede af mig, og elske Dem, som Théodorine Dietrich.

Min Minna, der i sm deeltagende Erindring har bevaret Alt indtil det allermindste, disse vor Vens sørgelig mærkelige Øieblikke angaaende, hvem jeg derfor idelig under Skrivningen af dette Brev raadspørger, og hvem De — hvis De kiændte hende — idelig i min Beretning vilde gienkiænde, har gienkaldt mig en Omstændighed, som saa tilfældig den og i sig selv synes, paa vor Melnek havde giort et ubeskriveligt Indtryk. Neppe havde han nemlig læst Brevet til Ende, hans Øie hang endnu stirrende paa dets Underskrift, da med eet en meget tyk Sky igien traadde for Maanen, og der blev atter aldeles mørkt i hans Værelse. Den synderlige Analogie mellem denne pludselige Formørkelse, og hans Fremtids Stilling fra dette Øieblik, overraskede ham, og saa godt som sig selv ubevidst gientog han de første Linier af en Elegie, der fra hans tidligste Ungdom havde været ham særdeles kiær:

Det er forbi! mit Lys neddalet er,
Og dybest Nat regierer i mit Hierte;
Al Glæde sover, taust er Haabet her;
Alt, Alt forstummer! o! kun ei min Smerte!

Vist nok vil der, ifald De lader dette Brev uforandret trykke, neppe fattes paa dem, der heri, som i meget andet, vil finde usel Barnagtighed; men

vel eller maaskee vee dem! de have ikke erfaret, at Lidenskaben, og især Lidelsen stedse er Barn.

Dog det er Tid, at jeg engang slutter dette lange Brev; min Minna helser skiondt ubekiendt hiertelig sin Liebners og Meineks Ven.

Deres

G. L.

Julii 180*.

Jeg har været saa vidtløftig og omstændelig i at fortælle, hvad der angik hiin mærkelige Catastrophe, at jeg bør være des kortere i at berette, hvad der ovenpaa fulgte. Den dybe Sorg, der ved Theodorines overraskende Tab betog vor Ven, opløste sig efterhaanden — især ved min huldе Minnas ømme og inderlige Deeltagelse — til blid Vemod, liig den, Sorgen over en elsket Hustrues eller Vens Død opløser sig i. Ogsaa efter denne Skilsmisse saae han en glad Gienfamling, skiondt først paa hiin Side Graven imode, og did henvendte sig nu alt mere med blid Melancholie alle hans Tanker. Samme Vending tog, maaskee med nogen mere Smertelighed, men tillige med nærmere Udsigt til, snart at see Ende derpaa, Sorgen hos Astolph. Vist nok angrede han bit-

terlig, at han endnu eengang og det i sin høie Alder havde tabet sig daare af Haabet, efter at han i saa mange Aar havde været viis nok til at forsage det; men destrøstigere saae han sin nærmende Død imøde, der og ved dette uventede og haarde Stød ustridig fremskyndtes. Det var som Alderdommen, der saa længe havde skaanet ham, nu faldt over ham med fordobblet Vælde; og ikke mange Maaneder overlevede han Tilintetgiørelsen af sine sødeste og sidste Forhaabninger. Melnek skrev efter mig, og vi modtoge hans sidste Farvel; han henslumrede træt af Dage i vore Arme, og blev efter hans Forlangende jordet i Bomhusets Hauge under en Lind, hvor Theodorine havde havt en Græsbænk, som — efter hendes Bortgang — ingen af os havde kundet overtalt sig at sætte sig paa, saa omhyggeligen den endog bestandig holdtes vedlige. Jeg frygtede, tilstaaer jeg, hvad Indtryk Tabet af denne faderlige Ven og mangeaarige Fortroligste vilde giøre paa den nu saa aldeles eensomme Melnek; men jeg havde bedraget mig. Det var, som om han i Astolphs Død kun saae sin kiæreste Ven forudgangen at berede ham Veien til et Hiem, hvorhen alle hans Tanker og Ønsker stundede, og hvor han skulde giensamles med sin Theodorine. I det Øieblik, Astolph havde draget

der sidste Suk, og jeg tillukt hans brustne Øie, greb Melnek kiærlig min Haand, og sagde med milde Taare: Ham er vel! o! saa vel skal og mig engang vorde! samme Stemning vedligeholdt han Astolphs Jordedag; ja det var endog, som om denne hans gamle Vens Død giorde ham den Trøst, han fra hiin Side Graven saae imøde, mere nærværende og levende. Han fandt mere end nogensinde en tungsindig Vellyst i Alt, hvad der kunde gienkalde og oplive ham Theodorines Erindring, som nu Astolphs saa uadskillelig knyttede sig til. Isteden for den Ligegyldighed, der i Begyndelsen var over ham for Alt, fik nu alle de Ting, der havde været hende og Astolph kiære, ligesom fornyet og fordobblet Interesse for ham. Aldrig saae jeg saaledes Blomsterpartiet uden for hendes Værelser — der bestandig ligeledes blev henstaaende ubeboede, men dog altid holdte i saa ordenlig og pyntelig Stand, som om han bestandig ventede, Theodorine skulde igien komme at tage dem i Besiddelse — saa pynteligt, saa rigt paa udsøgte og tildeels sieldne Blomster, og især paa alle Theodorines Yndlingsplanter, som da jeg forrige Vaar sidste Gang besøgte vor Melnek. Saaledes var han utrættelig i at giøre nye Anlæg, plante Gange, opsøge og danne Udsigter, kort sagt paa en-

hver Maade forskionne sin Bolig og Omegn, som om endnu Theodorines Glæde og Tak kunde lønne ham derfor.

Med ikke mindre Driftighed og Ild fortsatte og udvidede han de landlige Foretagender og Forbedringer, der vare Astolph saa kiære, fordi derved saamange arbeidsomme Hænder fandt Syssel og Brød; og ikke varede det længe før Melneks liden Eiendom overalt anførtes ikke blot som et Mønster, men endog som et lidet Mirakel, af indsigtsfuld og vindskibeligt Landbrug. Ogsaa fandt Melnek mellem disse fredsomme og velgiørende Sysler alt mere og mere det Velbehag, der bidrog til at vedligeholde den blidtungsindige Stemning, hvorved han fandt sig saa vel. Vel anseer jeg mig — sagde han — som en Flygtning, der i et fremmed Land uafladelig sukker efter sin Hiemstavn, hvor han igien skal forenes med Alt, hvad hans Hierte er kiært; men siden det ikke er mig tilladt at forkorte min Forviisning, vil jeg i det mindste see at forsøde mig den, ved at forskionne og gavne mit Forviisningssted saameget mig muligt.

Saaledes fandt jeg ham og med Glæde forrige Vaar; alle hans Tanker, hans Længsler vare henvendte til Theodorine og Astolph; men begge

stode de omtrent for ham i selvsamme Lys, som Hedenfarne, til hvilke Døden tidligere eller sildere skulde gienbringe ham. Men faa Uger derpaa var det, at den udbrydende Krig udsatte hans arme Fædreland for fiendtlig Oversvømmelse. Denne Tidende vækkede ham af sin Dvale. Ikke før lød den første Opfordring, at fremstaae til Landeværn, i hans Egn, før de Omboende, blandt hvilke han var særdeles agtet og elsket, samlede dem om ham, og valgte ham til deres Formand; hans gamle Borgerild syntes som ved et Lynslag opflammet paa ny; allerede var han i fuld Arbeid, ved Hielp af en gammel Underofficeer at danne sig og sine frivillige Undergivne til Krigere, allerede drømte han med Henrykkelse en Kleists patriotiske Drøm:

Auch ich, ich werde noch — vergönn es mir, o Himmel!
Einher vor wenig Helden ziehn!
Ich seh dich, stolzer Feind; den kleinen Haufen fliehn;
Und finde Ehr und Tod im rasenden Getümmel.

allerede drømte han at see Syvaarskrigens ærefulde Dage fornyes; da en feig og egoistisk Politik pludselig rev Fædrelandets Forsvarere Vaabnene

af Hænde, og en skammelig Convention overgav det værgeløst til den Fiende, hvis sidste Ophold der i Landet endnu var i saa bitter Erindring.

Jeg kan ikke beskrive Dem, min Ven! hvorledes vor Melnek ved denne Tidende blev tilmode; ikke beskrive Dem, hvorledes han græmmedes ved sit Fædrelands Skiæbne, hvorledes han harmedes over de ikke faa Træk af upatriotisk Egoisme, hvori saamange af vore Landsmænd i hiin Tidspunkt giorde sig skyldige. Vel var — som De let kan begribe — vor Brevvexling meget indskrænket og tilbageholden, da det vel var Tid at overveie, hvad man sagde og skrev; o! men i ethvert, selv det ubetydeligste Ord af Melnek fremskinnede en Bitterhed, et Menneskehad, hvorfor, jeg havde smiggret mig, han havde været helbredet for stedse. Ogsaa overgav han sig nu ganske til fuldkommen og mistrøstig Uvirksomhed, frakiøbte sig med ikke ubetydelige Summer al Indqvartering, saameget mere, som et Par Gange saadanne selvbudne Giæster havde ymtet om at vilde tage Theodorines Værelse i Brug, betalte, og underholdt sine Arbeidere, uagtet han saare lidet brugte dem, og tilbragte i øvrigt Dagen med, eensom og indelukt at nære sine hypochondriske Følelser.

Som han saaledes en Aften sad — efter sin nuværende hyppige Skik — i Mørke, aabnedes Døren, og en ham vel bekiændt skiøndt uventet Røst istemmede deres gamle Ordenssang:

Bruder auf dein Wohlergehen!

Melnek gienkiænde strax paa dette Løsen sin gamle Ordensbroder Zahlman, og modtog ham broderlig. Denne, som fandt Melnek uforandret, betroede ham, at han efter adskillig Omtumlen nu var Officeer i engelsk Tieneste, og reiste paa Lønhverving der i Landet, hvor man af de afskiedte Soldater lovede sig betydeligt Tilløb; men at han frygtede, de franske vare paa Spor efter ham, og derfor havde været glad ved at finde en gammel Ven, hos hvem han turde haabe et sikkert Fristed. Saameget end Melnek misbilligede Zahlmans Dont, som alt uredeligt Smugvæsen, kunde han dog ikke et Øieblik betænke sig paa, at modtage ham som en gammel Ven og Broder fra bedre Dage. De vare just komne ind i en dyb Samtale om fordums Tider og Glæder, da der med eet blev en skrækkelig Tummel i Gaarden. Nogle franske Jægere, som vare paa Spor efter Zahlman, havde omgivet Gaarden, Zahlmans Karl, der egenlig var en forklædt Underofficeer, og en giennemdreven Hverver, havde alt saaledes snak-

ket for Melneks Karle, at de vare rede at tage Tieneste; de toge derfor slet ikke i Betænkning, da de hørte, der var Franskmænd, at slippe Gaardhundene løs, og væbne sig selv med Leer og Pleiler, og hvad der var forhaanden, for at forbyde de franske Indgangen. Ved denne Bulder tog Melnek et Lys af Bordet, og gik ud, at see, hvad der var paa Færde, og at styre til rette. Men som han traadde i Gaarddøren, og raabte til sine Folk at være stille, fyrede en af Jægerne, formodentlig i den Tanke, at han gav Befaling til Angreb, sit Gevær af imod ham, og traf ham uhældigviis lige i Hiertet, saa at han, uden at give en Lyd, sank død ned til Jorden.

Ved dette Skud stimlede de rundtom fordeelte Jægere fra alle Sider til Porten i den Tanke, at der giordes Modstand; Melneks Folk, som saae deres overlægne Antal, benyttede dem af Mørket til at kaste deres Vaaben, og forstikke sig rundt omkring; Zahlman, der under den første Tummel var sprungen ud af et Vindue til Haugen, var saa lykkelig at undslippe, saavelsom Underofficeren, hvem en af Folkene fik bag ud af Gaarden. Jægerne, da de ingen Modstand fandt, undtagen af Hundene, som de snart skaffede dem af Halsen, trængte ind i Huset, hvor de ikke

traf uden nogle forskrækkede og bedrøvede Tienestefolk, der grædende stod om deres myrdede Herres Liig; og hvor de, da Huset i Begyndelsen saa temmelig blev behandlet, som det var erobret med Storm, fandt nok at beskiæftige dem med, til ikke førend anden Dag at lægge Mærke til det aabne Vindue, eller bekymre dem om de to, de egenlig vare udsendte at fange. Op ad næste Dag kom en Officeer, et ordenligt Forhør blev optaget, og da deraf Melneks fuldkomne Uskyldighed fremlyste, blev han efter den fiendtlige Generals Befaling begravet med megen Ceremonie; hvorpaa der og, efter Forhøret, blev holdt strængelig Orden og Opsigt med hans Efterladenskaber og Eiendomme; ligesom man og gav sig Mine af at vilde undersøge de Uordener, og Ran, der i Forveien vare forefaldne; hvilket midlertid, som er let at begribe, var kun for et Skin.

Underrettet ved et Brev fra Sognets Præst om denne sørgelige Begivenhed, ilede jeg strax derhen, modtog i Følge et af ham opsat Testament vor Vens Efterladenskab, saa vidt og som den forefandtes, giorde hans Eiendomme i Penge for deraf at udrede de ikke ubetydelige Legater og milde Gaver, han havde udsat, og fik — ikke uden Vanskelighed — Tilladelse igien at lade hans Liig

optage, for at lade det — i Følge hans Bestemmelse i hans Testament — jorde, under Theodorines Lind ved Astolphs Side.

Saaledes var vor ædle Vens uværdige Endeligt. Fred over hans Grav, og over hver, hvem hans Minde er kiært!

G. L.

Da Udgiveren lettelig kan forestille sig, at flere Læsere ligesom han, ville ønske at erfare noget om Theodorines følgende Skiæbner, maa han tilføie, at alt, hvad Liebner derom vidste at melde ham, var; at hendes Koffert, hvor hun inden sin Bortgang havde indpakket sine Klæder og øvrige Tilhør, og hæftet en Sæddel paa med Begiær, at den maatte blive staaende, til den afhentedes, nogen Tid efter blev afhentet af en Vognmand, der medbragte blot en aaben Seddel fra en bekiændt Kiøbmand i en nærliggende By. Melnek ærede sin Veninde formeget til at giøre mindste Forsøg at efterspore hendes Tilflugtssted, kun hoslagde han et Brev, hvori tillige laae en betydelig aarlig Anviisning paa samme Kiøbmand, som han besvor hende, at giøre Brug af. Brevet — forsikkrede Kiøbmanden i sit Svar — var rigtig kom-

met Eierinden tilhande; men af Anvisningen blev ingensinde siden giort ringeste Brug. At Theodorines Gisning var rigtig, at hendes Mand var undgaaet Blodbadet i Vannes, har Undertegnede selv seet bekræftet, da han har fundet hans Navn blandt de Udvandrede, hvormed Frankrigs Eneherster har omgivet sin Throne; men at Theodorine har oplevet at gienfamles med ham, har han Føie at kalde i Tvivl, i det mindste har han aldrig fundet hendes Navn mellem de Damer, der ere blevne Keiserinde Josephine forestillede.

Til Læserne.

I det, Undertegnede omsider slutter denne i flere Aar under Arbeide værende Samling, anseer han det for sin Pligt først og fremmerst efter Øvne at retfærdiggiøre, at den skyldte, og endnu i Fortalen til første Bind heraf bebudede, Fortsættelse af Camill og Constance her ikke findes. Ikke, som den jo allerede flere Aar var aldeles færdig i hans Hoved, ikke, som om jo en Deel af den alt var bragt paa Papiir, og som jo han mere end eengang har lagt Haand paa at fuldbringe det Hele; men jo længere det gik hen, jo vanskeligere, jo ubehageligere, jo umuligere blev ham dette Arbeide; jo mere bleve de Begreber, som deri vare de herskende, ikke blot en Daarskab, men endog en Vederstyggelighed for Dognets Aand; og om han end just ikke var saa redebon til at vige for denne, maatte det dog i samme Maade blive ham smerteligt at mindes, og skildre, og dvæle ved, hvorledes det, der nu haanedes, bespottedes, nedtraaddes, for saa mange udmærkede talentfulde og ædle Mennesker havde været det store Maal, som de nidkiære og ufortrød-

ne havde virket, lidt, og blødet for at fremme. Ærbødig og andagtsfuld erkiænder Forfatteren, hvad en af Fædrelandets lyseste Tænkere i Revolutionens stormfulde Dage saa rigtigen sagde: Efterverdens, Menneskehedens Held maa, vil denne Række af Omveltninger sikkerligen blive! derfor have vi den paalideligste Borgen, i den almægtige og alvise Haand, hvorfra den er udgaaet! men umenneskeligt er det Hierte, der med Lyst kunde dvæle mellem de friske Blodstrømme, og alle de Ødelæggelsens Vederstyggeligheder, der dække den Labyrinth, hvorigiennem den Alvise leder Menneskeslægten dette Maal imøde.

Paa det imidlertid denne begyndte Fortælling ikke aldeles skal henstaae som et Fragment, tillade man Forfatteren her, uden at udmale, hvad nu synes blevet til en daarlig eller sørgelig Drøm, kortelig at give et Udkast af den Begivenhedernes Række, hvorved ogsaa de i hiin Fortælling forekommende Personers Skiæbne sørgeligen afgiordes.

I første Bind afbrødes Fortællingen der, hvor Camill, som saa mange andre gode og velmenende Mennesker, ved den første Constitutions Antagelse ansaae Revolutionen som fuldbragt, Frankrigs Roligheb, som grundsæstet, og den gyldne Alders Morgenrøde, som frembrudt. Men desværre; hvad man da ansaae for Enden, var neppe engang Begyndelsen; ingen af Partierne kunde være tilfreds med en Consti-

tution, hvori det democratiske Partie stedse med Misnøie maatte see de betydelige Fordele, Revisionen mod dets Ville havde tilvendt Hoffet; medens Hofpartiet med ikke mindre Forbittrelse saae de Offere, man af Thronens Alvælde havde bragt Folket. Ene de saakaldte Upartiske, de, der vel ikke uden Føie troede, at en Constitution, saa ufuldkommen den end torde være, altid var at foredrage for de Kampe, for det Anarchie, hvorved en fuldkomnere maatte kiøbes, vare da den nye Constitutions Forfægtere; men vare det med den Sindighed og Varsomhed, der overalt udmærkede dem, og der saalidet var istand til at holde tvende lidenskabelige, offenligen og lønligen driftige, Partier Stangen. I denne Stridighed vare de den Gang blomstrende Clubber saare vigtige Hiul, og formerede Spændingen; ogsaa de overblevne af den pontdomyske Kreds indvikkedes med i denne Hvirvel, og bleve derved stedse drevne længere og længere fra hinanden. Maximin, en tro Vaabenbroder af Robespierre, af Danton, af Marat, var næst det saakaldte Trio Cordelier, blandt den voldsomme Cordelier-Clubs meest rasende Thronstormere; Renou var derimod blandt den constitutionelle Feuillantinerclubs meest antidemagogiske Monarkister; medens Camill og Augustin, der begge endnu holdt dem til Jacobinerclubben, men toge mere eller mindre Andeel deri, eftersom de modererede eller de hæftige havde Overvægten, vel syntes hinanden de nærmeste, men dog allerede betydeligen divergerede, i det Camill mere frygtede Faren fra Venstre — eller demagogiske

— Auguſtin derimod mere fra høiere eller monarkiſke Side, medens Pontdormy — uden derfor at være tilfreds med de Emigreredes Forhold eller Planer, anſaae alle dem, der havde underkaſtet ſig Conſtitutionen, ſamtlig for Rebeller og Landsforrædere, mellem hvis Brøde og Straføerdighed der kun var ubetydelig Forſkiel.

Denne Spænding, denne gienſidige Forbittrelſe tiltog alt mere og mere, jo mere Hofpartiets Beſtræbelſer og Lønraad paa den ene, og Demagogernes paa den anden fremſkyndede den endelige Criſis. Krigen, der paa Briſſots Forſlag mod Robespierres Villie blev erklæret mod Øſterrig, den deraf flydende forøgede Misforſtaaelſe og Mistillid mellem de to democratiſke Partier, det rolandſke Miniſteriums Afſkkelſe, Indbruddet i Thuillerierne, Fayettes Reiſe til Paris for at forlange i ſin Armees Navn Hævn over denne Formaſtelſes Ophavsmænd, Petions Suſpenſion i ſamme Anledning, den foreſlagne og afſlagne Anklage mod Fayette, diſſe og flere andre hidhørende Optrin udhulede ſtedſe mere og mere det ſvælgende Dyb, der adſkilte endog de i Hiertet meeſt eensſindede, men kun forſkielligtænkende, fra hinanden; endelig kom ved Forſlaget om Kongens Suſpenſion Spændingen til det yderſte; den ſaalænge og lydeligen bebudede Opſtand, ſom maaſkee Hofpartiet med ikke mindre ſangviniſke Forhaabninger end Revolutioniſterne ſaae imøde, iværkſattes den tiende Auguſt; Stormklokken, der kaldte Inſurgenterne til Angreb mod Thuillerierne, ſamlede ikke allene Hoffets

men og Constitutionens Venner til deres Forsvar; ogsaa her vare de fire fordums Venner hver paa sin Post efter deres forskiellige Sindelag. Renou med de øvrige Feuillantinerhøvdinge i selve Slottet, at tilbagedrive Vold med Vold; Maximin ved Westermans Side i Spidsen for de marseillanske og brestiske Fædrerede, Camill som Nationalgardist ved sin Bataillon uden for Slottet, og Augustin i Nationalforsamlingen, bestemt at dele Skiæbne med sine Venner Brissotinerne, der, ligemeget frygtende begge Parters Seier, havde samlet sig som i deres sidste Forskandsning, for i det mindste ligesom hine romerske Senatorer at dø paa deres curuliske Stole. Renou blev blandt denne Dags første Offere; han var med i den ulykkalige Patrol af Slottets Forsvarere, der i selve Dagbrækningen blev anholdt, opbragt i et Vagthuus, og bestormet der af den blodtørstige Mængde, med Furien Theroigne de Mericourt i Spidsen; tree fierde Dele af de anholdte undkom ved Vagtens Menneskelighed og Optrinets Forvirring; men blandt de fire, der vare for velkiændte til at undgaae, var Renou, der alt for ofte fra Feuillantinernes Talestoel havde med Afsky skildret de Blodmennesker, i hvis Hænder han nu var; Sneese Dolke giennemborede ham paa eengang, og hans blodige Hoved, sat paa en Piigkiæp, var denne Morddags første Trophee.

I denne Udaad havde Maximin midlertid ingen Deel, thi omtrent i samme Øieblik var han med de diærveste af sit Parti i Begreb med det Foretagende,

der egentlig gav Dagens første Udslag, at fordrive det ikke notsom revolutionistiske Municipalitet, og selv med Opstandens øvrige Høvdinge at tage deres Plads, som han imidlertid snart forlod, for at ile i selve Angrebets Spidse; ogsaa var han ikke blot blandt dem, der udmærkede sig her ved Diærvhed og Hævntørst, men og efter Seieren den, der med vildeste Trodsighed kom at foreskrive Nationalforsamlingen Love, og især at fordre de Schweizere udleverede, der havde ledsaget Ludvig til Nationalforsamlingen, men som denne høimodigen vedblev at beskiærme, og som Augustin, trods den rasende Mængdes Trudsler og Skraal, hialp sine Venner Brissot og Gensonné at forstikke rundtom i Committeerne, indtil de endelig kunde faae dem bragte derfra.

Camill, der, som Nationalgarden i Almindelighed, ingen Deel havde enten i Thuilleriernes Angreb eller Forsvar, var imidlertid tvende Gange samme Dag i ikke ringe Fare; første Gang, da han med flere Nationalgardister ledsagede Kongen paa den uhældspaaende Mynstring, hvor især Constablerne fra Marceaubataillonen udlode dem med saadanne Yttringer saavel mod den ulykkelige Ludvig, som hele hans Følge, at det udentvivl kun var hine faa Nationalgardisters kolde Uforsagthed, der frelste ham og dem fra at overfaldes og overmandes; anden Gang, da han, efter at Thuillerierne, som Ludvig paa Röderers Raad med sin Familie havde forladt, med Stormerhaand vare indtagne, med en Deel af sine Vaabenbrødre,

skulde geleide stirfindstyve Schweizere, der havde overgivet sig, til Raadhuset. Underveis bleve de overfaldne af en rasende, blodtørstig og blodvant Mængde; al deres Modstand uagtet maatte de see de arme Schweizere udrevne af deres Varetægt, og myrdede for deres Øine; mere end eengang udsatte især Camill sig ved sine modige Bestræbelser at redde enkelte af disse Slagtoffere for at dele deres Skiæbne; heller ikke slap han uden at have faaet et dybt Saar i den høire Haand af en Kniv, han vilde vriste fra en rasende, der vilde støde den i Ryggen paa en dødelig saaret Schweizer, hvem nys to andre Nationalgardister havde udrevet af Mordernes Hænder, og som de med Møie holdte i Været; ogsaa var han saaledes forslaaet og forknuget, at han de nærmeste Dage derefter maatte holde Stuen og Sengen.

Herved undgik han maaskee i de paafølgende Blooddage, mellem andre den sindige Friheds Forfægtere at komme paa den selvraadige Municipalitets Proscriptionsliste; medens Auguftin, der tillige med den kiække Girey Dupre var een af de fornemste Medarbeidere paa Brissots Ugeblad, blev decreteret til Hæftelse tillige med ham; men havde tilligemed ham den Fortieneste at give municipal Tyranniet det første Stød, ved den Kiækhed, hvormed de satte dem op mod dets lovstridige Egenmyndigheder.

Disse Bloddage gik imidlertid forbi; Nationalconventen traadde sammen, Republiken blev decreteret, og Camill og Auguftin, der nu saae den høieste Myn-

dighed overdraget til Mænd, hvis Fortieneſter og Tænkemaade de kiende og elſkede, drømte at ſee Lovenes og Frihedens Rige begynde, og iſtemmede af fuldeſte Hierte det Republiken leve! ſom i det Øieblik var det almene Løſen. Ikke ſaaledes tænkte Maximin, ſkiøndt ogſaa han gientog det ſelvſamme Løſen med endnu høiere Røſt; men for ham var Frankrigs daværende Tilſtand endnu langt fra at være Republik, da ved Conventens Samtræde Overmagten ſyntes at være kommet i de ham ſaa forhadte Briſſotiners og Moderatedes Hænder, og da den pariſiſke Commune, langt fra at bevare ſin tiltagne Myndighed, flere Gange ſaae ſig i Fare for at kaldes til Regnſkab for ſin Andeel i de afſkyelige Septembermord.

Ogſaa var Maximin ved enhver Leilighed mellem dem, der med Repræſentanten Albitte forbrede Blod og ikke Love! der lydelig iſtemte Marats Fordring paa to hundrede tuſende Hoveder, ſom meget beſkeden; der tog den varmeſte Andeel ſaa vel i dennes Frikiændelſe ſom derpaa følgende Triumph, da han for ſine cannibaliſke Opfordringer var ſat under Tiltale; og var han iſær forbittret paa Auguſtin, ſom uden endnu at være virkeligt Medlem af Conventen, havde betydelig Indflydelſe der, og ſom ved alle Leiligheder laſtede ſine Venners Ligegyldighed og Lunkenhed til at ſøndertræde det trehovedede Uhyre, der truede at opſluge dem; og end ydermere forøgede Auguſtin dette Maximins og Conſorters Had, da han — ikke noiet med at have opmuntret og opfordret alle ſine Venner i Kongens Pro-

res uden personligt Hensyn og Menneskefrygt at votere efter egen fuldeste Overtydning, uden at søge Udflugter og Middelveie; men da han endog dristede sig at være den, der ledsagede den syge og afmægtige Duchatel op i Conventen at give Dødsdommen det Nei, der siden kostede ham selv Livet.

Camill saae med inderlig Bedrøvelse den Tvedragt, der indbyrdes væbnede Mænd, han for længe og nylig havde seet forenede under samme Fædrelandets og Frihedens Banner, til at kunne vælge imellem dem. Var han end saaledes en personlig og nøie Ven af det rolandske Huus, lod han end saaledes Lanjuinais uplettede Retsindighed, Vergniauds Veltalenhed, Gensonnés Skarpsindighed, Guadets Talenter, Brissots Philantropie, Rabaut St. Etiennes Patriotismus, og hvad Girondeparties Høvdinger videre hedde, vederfares Ret, da kunde han dog paa den anden Side aldrig overtale sig til at samtykke de haarde Domme, de fældte over Bierget en Masse, da der, rigtig nok ved Siden af Mænd fra anden September, sad ikke faa, for hvilke han havde den sandeste Agtelse. Selv om Robespierre og Danton dømte han ikke nær saa strængt som Augustin; men troede stadigen om den første, at hans Hensigter vare gode, saa onde end de Midler vare, han anvendte; og om den anden, at man ved rigtig Behandling kunde af ham dannet sig en ligesaa gavnlig Ven, som man nu gjorde sig en uforsonlig Fiende.

Med usigelig Smerte maatte da Camill see denne ulykkalige Tvedragt alt mere og mere at udbryde til aabenlyst Fiendskab og endelig til aabenbar Krig. Han sukkede, da Girondisterne betiente sig af deres Overmagt i Conventen til at udvirke en Inquisitionscommittee, der tilegnede sig en Magt uden for Loven; han gios, da Bierget satte physisk Magt mod den politiske, og aftvang Conventen Hæftelsesdecretet mod 22 af dens i hver Henseende meest udmærkede Medlemmer; men han blev endnu paa sin Post, indtil han saae Borgerkrigsbanneret vaie i de vestlige og sydlige Departementer, og indtil Marats urene Blod udgydet af en Sværmerskes Haand begyndte det langvarige Blodblad, som maaskee ikke i Aarhundrede vil forvindes. Da tyede han til det eneste Sted, hvor han uden at forsage sit Fædreland nu kunde vide sig sikker for at udgyde Borgerblod; under et forandret Navn tilte han som frivillig til Nordarmeen, hvor han under Heltene Jourdan, Pichegrü og Moreau bidrog til de Seiervindinger, der betryggede den blottede Nordgrændse, vandt Belgien tilbage, og giorde Hollands Erobring. Fra denne sin ærefulde Krigerbane var han mere end engang i Fare for at bortrives af Proconsulerne Lebon og Saint Just, der en Dag, som de skulde tildele ham en ham for udmærket Tapperhed tilkiændt Hæderslon, i ham med Føie troede at gienkiænde en Frænde af den Augustin, der havde været af Girondens virksomste og meest uforfærdede Tilhængere, og havt den Dristighed, skiondt han kun var Suppleant, at un-

dertegne den bekiændte Protest mod 31 Maj. Og da nu ydermere Efterretningen kom, at denne ædle Patriot, der for nysnævnte Brøde var med saa mange andre af Frankrigs ypperste Mænd erklæret fredløs, og i Følge de daværende Blodlove ingensteds havde kundet finde Tilflugt, var fundet i en Hule paa Marken, udentvivl omkommet, som Condorcet, af Hunger og Elendighed; da den følende Camill, der kiændte alle den Afdødes Fortieneſter og Dyder, hørte de talrige Jacobinerudsendinge, hvormed dengang alle Høre vare smittede, juble over denne ypperlige Borgers Død, som en Vinding for Republiken og Friheden, hørte dem ephøie det Conventdecret, som udstrakte sin Hævn over hans fredelige Bolig, og befalede, at den skulde nedbrydes, og paa Tomten reises en Støtte, med Paaskrift: at her havde boet en Landsforræder; o! da var den en Lykke for ham, at den menneskekierlige Pichegrü, der kiændte og ærede hans Fortieneſter, og ikke var ubekiændt hverken med hans Sindelag og Person, eller med Blodmændenes Mistanker mod ham, itide fik ham bortsendt paa en Expedition, der for nogen Tid bragte ham ud af deres Øine og Tanker, og hvorfra han ikke kom tilbage, inden de vare vendte tilbage i Conventens Skiød, at være Blodregimentets ivrigſte Handlangere.

Vel havde Camill ikke længe derefter den Trøst, at dette Blodregiment den 9de Thermidor ved Robespierres Fald fik sit Hierteſtød, skiøndt ikke endnu sit fuldkomne Banesaar; men ikke blot var ogsaa den-

ne Seier besudlet med Borgerblod, men ak! mellem den parisiske Commune, der med Robespierre besteeg Guillottinen, var selve Camills Broder, Maximin; og saa høiligen Camill end altid havde misbilliget og modstridt hans Blodraad og Voldshandlinger, forenedes med Blodets Røst endnu den Overtydning i hans Hierte, at Maximin selv med sine strafværdigste Skridt stedse havde meent, hvad han ansaae for den gode Sag, det vel, til at lade ham sørge dybt over denne Maximins ulykkelige Lod.

Endnu blev han ved Armeen, og var med paa det berømte Vinterfeldtog over Iisen, hvoraf Hollands Erobring var Frugten; men da nu Erobreren kom, eller kaldtes, til Paris, at nedkue Levningerne af Jacobinerne, der endnu eengang efter den anden prøvede at reise sig, medbragde han Camill, der, som Pichegrüs Adjudant, ikke lidet bidrog til 12 og 13 Germinals ublodige Seier, som slog for den Gang Biergets Opstandsplaner til Jorden. At midlertid ogsaa denne Kampdag ikke for Camill, der ingen af sine Nærmeste i Frankrig mere havde at miste, skulde gaae af uden Tab, fandt han ved sin Hiemkomst Constances kiære Canariefugl, der hidtil havde trods alle Vanskeligheder, som et dyrebart Minde fra bedre Dage, ledsaget ham overalt, død i sit Buur, formodenlig af Skræk over nogle Skud, der bleve vexlede lige under Vinduet, hvori den stod.

Den gamle Pontdormy var midlertid, efter Emigranternes mislykkede Forsøg med Hertugen af Bruns-

vig at trænge til Lands ind i Frankrig, reist til Engelland, i det Forsæt derfra at gaae over til Vendeen at tiene ved den saakaldte christeligcatholske Armee, paa hvilken flere af hans Venner og fordums Vaabenbrødre grundede deres Haab om at gienreise Thronen og Korset. Constance, som urokkelig havde besluttet ikke at forlade sin Fader, havde for at betrygge sig mod de Uleilighedder, hendes Kiøn vilde have udsat hende for, ved deres Afreise fra Tydskland taget Mandfolkeklæder, og fulgte ham under Navn af Constant de Pierrepont, som en Nærpaarørende af hans afdøde Kone.

Ulykkeligviis var det just i den Tid, da Engelland besluttede at skille sig ved den Mængde fangne og emigrerede Franske, hvormed det var belemret, ved at landsætte dem paa Oviberon. Saa misfornøiet Pontdormy end, som de fleste nidkiære og redelige Bourbonnister, var med det engelske Ministerium og dets Forhold, besluttede han dog at nytte denne Leilighed, for desnarere og sikkrere at kunde stride under Kongedømmets Banner, hvor han saalænge havde ønsket sig. Han var altsaa en af de første til at tiltræde, og een af de ivrigste til at paaskynde dette Foretagende, saa lidet Held han end spaaede det selv, da han saae, at man tvang de fangne franske Republikanere at følge Rojalisternes Fane. Midlertid syntes i Begyndelsen Alt at bebude Rojalisterne Held. Landgangen iværksattes lykkelig af Emigrantgeneralen Hervilly. General Hoche, der var sendt af Conventen at

commandere i disse Egne, fandt sig for svag til Modstand, og drog sig tilbage. Fortet Penthievre, Auray og flere Stæder faldt i Emigranternes Hænder, og allerede var Pontdormy utaalmodig over, at dette Corps mod hans Overbeviisning forsømte den beleilige Tid af Frygt at bortfierne sig for langt fra Søkysten og den engelske Flaade, da Hoche, som midlertid havde forstærket sig, igien brød frem, og drev dem ud paa Halvøen Quiberon. Vel prøvede de nu at skaffe dem Luft ved et Angreb, som tillige skulde aabne en betydelig Convoi Vaaben og Munition Veien til Chouannerne; men de bleve slagne tilbage, Pontdormy, der commanderede Angrebet, blev farligen saaret og med Møie reddet af Fiendens Hænder, hvori den største Deel af selve Convoien faldt. Ikke længe derefter kom Fortet Penthievre, der dækkede Emigranternes Leier, ved Hielp af de republikanske Fanger, der mod deres Villie havde maattet følge Emigranternes Fane, i Hoches Magt, hvorpaa han strax overfaldt selve Emigranternes Leier. Forgieves prøvede den kiække Sombreuil, i Spidsen for en liden Hob af sine tro Vaabenbrødre, at holde Republikanerne saalænge tilbage, medens i det mindste de Oldinge, Qvinder og Børn, der af uforklarlige Aarsager vare medsendte paa dette Tog, kunde indskibes paa den engelske Escadre; han blev overmandet, og maatte overgive sig; om med eller uden Capitulation, derom var, som man veed, Meningerne deelte. Republikanerne bemestrede sig nu Emigranternes værgeløse Leir; kun ved eet eneste Telt

fandt de Modstand af en Yngling, som med draget Sabel stod ved Indgangen, og truede at nedhugge den første, der vovede at forstyrre hans Faders Dødstime. Jeg behøver ikke at sige, at denne Yngling var Constance, som, da hendes haardelig qvæstede Fader haardnakket undslog sig for at lade sig redde med Flugten, og erklærede at ville døe i sit Fædreland, ligesaa standhaftig vedblev ikke at ville skilles fra ham. Forgiæves tilraabte man hende, at de havde overgivet sig, forgiæves taltes der endog om Capitulationen; hun var ikke at formaae til at forlade sin Post; og allerede vare de i Begreb med at bryde ind, og overmande hende, da ved Lyden af hendes Røst med eet en Krieger brød igiennem Mængden, med dragen Sabel stillede sig ved hendes Side, og truede at fælde den første, der giorde et Skridt. Med Forundring gienkiændte saa vel Constance som hendes Angribere Camill, hvem Repræsentanten Blad, der var givet Blodmanden Tallien til Collega og Modvægt paa dette Tog, havde medbragt, som Secretair og Raadgiver. Ikke liden Triumph var det for nogle tilstrømmende Terrorister, at see denne saa aabenbar tage Emigranter i Beskyttelse, og allerede var en meget hidsig Strid i Begreb at begynde, da i det samme Hoche kom til, underrettede sig om Sagen, og i Lovens Navn fordrede Camills og hans Medstriders Sværd, som de overgav ham i det de blot betingede sig Menneskelighed mod den døende, som Hoche og tilsagde ham villig. Men Pontdormy havde allerede ingen Menneskelighed mere

behov. Under Begyndelsen af Tumulten havde han, som Cato, revet Forbindingen af sine Saar, og laae, da de kom hen til Sengen, død i sit Blod.

Hoche, der var nød til at fængsle saa vel Camill, som Constance, var menneskekiærlig nok til hverken at skille dem ad, eller sætte dem mellem de øvrige Fanger; af et Par Ord, der faldt ham af Munden, indsaae de midlertid begge, hvor betænkelig deres Stilling var; især da Blad, der nu savnede sin Raadgiver, og frygtede for at lægges for Had, overlod hele Myndigheden i Talliens Hænder. Fast besluttede til ikke mere at skilles, benyttede de dem af en Gift, som Camill — efter mange Republikaneres Maade i Rædselsperioden — bar skiult i sin Signetring; næste Morgen fandtes de døde i hinandens Arme, paa Bordet laae en Sædel til Blad af følgende Indhold:

Borger Repræsentant!

Lovene fordre vort Liv; men vi ville ikke, at deres Sværd skal besudles med vort uskyldige Blod; i det mindste denne ene Brøde ville vi spare det. O at vore Død maatte være det sidste Offer, de fordrede. Glade dø vi, da vi dø med hinanden. Republiken leve! Friheden leve!

Camill. Constance.

Und dieses Blut
War einem Hirngespinst geflossen!!!
Schillers Don Carlos.